

Επίσημη Εφημερίδα της Ευρωπαϊκής Ένωσης

C 440

Έκδοση
στην ελληνική γλώσσα

Ανακοινώσεις και Πληροφορίες

64ο έτος
29 Οκτωβρίου 2021

Περιεχόμενα

I Ψηφίσματα, συστάσεις και γνωμοδοτήσεις

ΨΗΦΙΣΜΑΤΑ

Επιτροπή των Περιφερειών

145η σύνοδος ολομέλειας της ΕτΠ (υβριδική μέσω Interactio), 30.6.2021 - 1.7.2021

2021/C 440/01	Ψήφισμα σχετικά με τις προτάσεις της Ευρωπαϊκής Επιτροπής των Περιφερειών ενόψει του προγράμματος εργασίας της Ευρωπαϊκής Επιτροπής για το 2022	1
2021/C 440/02	Ψήφισμα της Ευρωπαϊκής Επιτροπής των Περιφερειών με θέμα «Όραμα για την Ευρώπη: το μέλλον της διασυνοριακής συνεργασίας»	6

ΓΝΩΜΟΔΟΤΗΣΕΙΣ

Επιτροπή των Περιφερειών

145η σύνοδος ολομέλειας της ΕτΠ (υβριδική μέσω Interactio), 30.6.2021 - 1.7.2021

2021/C 440/03	Γνωμοδότηση της Ευρωπαϊκής Επιτροπής των Περιφερειών με θέμα «Στρατηγική για βιώσιμη και έξυπνη κινητικότητα»	11
2021/C 440/04	Γνωμοδότηση της Ευρωπαϊκής Επιτροπής των Περιφερειών με θέμα «Ανανεωμένη εταιρική σχέση με τη Νότια Γειτονία — Νέο θεματολόγιο για τη Μεσόγειο»	19
2021/C 440/05	Γνωμοδότηση της Ευρωπαϊκής Επιτροπής των Περιφερειών με θέμα «Ενίσχυση της κλιματικής φιλοδοξίας της Ευρώπης για το 2030 ενόψει της COP26»	25
2021/C 440/06	Γνωμοδότηση της Ευρωπαϊκής Επιτροπής των Περιφερειών με θέμα «Ευρωπαϊκό σχέδιο δράσης για τη δημοκρατία»	31
2021/C 440/07	Γνωμοδότηση της Ευρωπαϊκής Επιτροπής των Περιφερειών με θέμα «Επίτευξη των Στόχων Βιώσιμης Ανάπτυξης έως το 2030»	36
2021/C 440/08	Γνωμοδότηση της Ευρωπαϊκής Επιτροπής των Περιφερειών με θέμα «Διαμορφώνοντας μια Ευρώπη ανθεκτική στην κλιματική αλλαγή — η νέα στρατηγική της ΕΕ για την προσαρμογή στην κλιματική αλλαγή»	42

EL

2021/C 440/09	Γνωμοδότηση της Ευρωπαϊκής Επιτροπής των Περιφερειών με θέμα «Στρατηγική για την ενίσχυση της εφαρμογής του Χάρτη των Θεμελιωδών Δικαιωμάτων στην ΕΕ»	49
2021/C 440/10	Γνωμοδότηση της Ευρωπαϊκής Επιτροπής των Περιφερειών με θέμα «Το μέλλον των περιφερειακών αερολιμένων: ζητούμενα και ευκαιρίες»	51
2021/C 440/11	Γνωμοδότηση της Ευρωπαϊκής Επιτροπής των Περιφερειών με θέμα «Το μελλοντικό σχέδιο για το προσωπικό περιθάλψης και φροντίδας — Τοπικές και περιφερειακές ευκαιρίες στο πλαίσιο μιας ευρωπαϊκής πρόκλησης»	56
2021/C 440/12	Γνωμοδότηση της Ευρωπαϊκής Επιτροπής των Περιφερειών με θέμα «Σχέδιο δράσης της ΕΕ για την κοινωνική οικονομία»	62

III Προπαρασκευαστικές πράξεις

Επιτροπή των Περιφερειών

145η σύνοδος ολομέλειας της ΕτΠ (υβριδική μέσω Interactio), 30.6.2021 - 1.7.2021

2021/C 440/13	Γνωμοδότηση της Ευρωπαϊκής Επιτροπής των Περιφερειών με θέμα «Η πράξη για τις ψηφιακές υπηρεσίες και η πράξη για τις ψηφιακές αγορές»	67
2021/C 440/14	Γνωμοδότηση της Ευρωπαϊκής Επιτροπής των Περιφερειών με θέμα «Ανθεκτικότητα των κρίσιμων οντοτήτων»	99
2021/C 440/15	Γνωμοδότηση της Ευρωπαϊκής Επιτροπής των Περιφερειών με θέμα «Διευρωπαϊκές ενεργειακές υποδομές: ένας αναθεωρημένος κανονισμός κατάλληλος για την πράσινη και την ψηφιακή μετάβαση»	105

I

(Ψηφίσματα, συστάσεις και γνωμοδοτήσεις)

ΨΗΦΙΣΜΑΤΑ

ΕΠΙΤΡΟΠΗ ΤΩΝ ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΩΝ

145Η ΣΥΝΟΔΟΣ ΟΛΟΜΕΛΕΙΑΣ ΤΗΣ ΕΤΠ (ΥΒΡΙΔΙΚΗ ΜΕΣΩ INTERACTIO), 30.6.2021 - 1.7.2021

Ψήφισμα σχετικά με τις προτάσεις της Ευρωπαϊκής Επιτροπής των Περιφερειών ενόψει του προγράμματος εργασίας της Ευρωπαϊκής Επιτροπής για το 2022

(2021/C 440/01)

Η ΕΥΡΩΠΑΪΚΗ ΕΠΙΤΡΟΠΗ ΤΩΝ ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΩΝ,

λαμβάνοντας υπόψη:

- το πρωτόκολλο συνεργασίας που συνυπέγραψε με την Ευρωπαϊκή Επιτροπή τον Φεβρουάριο του 2012, και
- το ψήφισμα της ΕτΠ με τίτλο «Οι προτεραιότητες της Ευρωπαϊκής Επιτροπής των Περιφερειών για την περίοδο 2020-2025»⁽¹⁾,
- τις εισηγήσεις των περιφερειακών κοινοβουλίων με νομοθετικές εξουσίες που λαμβάνονται στο πλαίσιο της συμφωνίας συνεργασίας ΕτΠ-CALRE

Ανάκαμψη και συνοχή

1. Καθώς η εφαρμογή του Next Generation EU θα αποτελέσει θεμελιώδη προτεραιότητα του προγράμματος εργασίας της Ευρωπαϊκής Επιτροπής για το 2022, η ΕτΠ καλεί την Επιτροπή να διασφαλίσει ότι οι τοπικές και περιφερειακές αρχές συμμετέχουν στην εφαρμογή των εθνικών σχεδίων ανάκαμψης και ανθεκτικότητας (ΕΣΑΑ), που είναι καίριας σημασίας για την επίτευξη των στόχων του μηχανισμού ανάκαμψης και ανθεκτικότητας (ΜΑΑ), για τη διασφάλιση καλύτερου συντονισμού με τα προγράμματα της πολιτικής συνοχής και με τις στρατηγικές εξύπνης εξειδίκευσης που έχουν αναπτύξει οι περιφέρειες, καθώς και για την πρόληψη δυνητικά χαμηλών ποσοστών απορρόφησης. Επισημαίνει, επίσης, την ανάγκη να συμπεριληφθούν οι τοπικές και περιφερειακές αρχές στη διαδικασία του Ευρωπαϊκού Εξαμήνου, καθώς η πλειονότητα των ειδικών ανά χώρα συστάσεων έχει τοπική και περιφερειακή διάσταση.
2. Επαναλαμβάνει την έκκλησή της προς την Επιτροπή να ενσωματώσει τους Στόχους Βιώσιμης Ανάπτυξης στο πλαίσιο του μεταρρυθμισμένου Ευρωπαϊκού Εξαμήνου, να τους χαρτογραφήσει στα ΕΣΑΑ, και σε αυτήν τη βάση, να τους ενσωματώσει στον επόμενο κύκλο, ξεκινώντας με την ετήσια επισκόπηση της βιώσιμης ανάπτυξης. Η ΕτΠ αναμένει, επίσης τη δημιουργία πολυσυμμετοχικής πλατφόρμας της ΕΕ για τους ΣΒΑ, με σκοπό την παροχή στήριξης και συμβουλών προς την Επιτροπή σχετικά με την έγκαιρη υλοποίηση των ΣΒΑ.
3. Καλεί την Ευρωπαϊκή Επιτροπή να υποβάλει πρόταση για την παράταση, έως το τέλος του 2022, των υφιστάμενων εξαιρετικών μέτρων ελαστικότητας στο πλαίσιο της Πρωτοβουλίας Επενδύσεων για την Αντιμετώπιση του Κορονοϊού +, όπως η δυνατότητα 100 % ποσοστού συγχρηματοδότησης από την ΕΕ, καθώς και να εξετάσει το ενδεχόμενο προσωρινής αύξησης των κατώτατων ορίων σχετικά με τη νομοθεσία «de minimis» για τις κρατικές ενισχύσεις προκειμένου να συνεχίσει να στηρίζει τις βιώσιμες επενδύσεις για την ίδια περίοδο.
4. Προτρέπει την Επιτροπή να λάβει όλα τα αναγκαία μέτρα για να διασφαλίσει την πλήρη εφαρμογή του νομικά δεσμευτικού χάρτη πορείας για την εισαγωγή νέων ιδίων πόρων κατά τη διάρκεια του τρέχοντος ΠΔΠ, μεταξύ άλλων με την υποβολή έγκαιρων νομοθετικών προτάσεων.

⁽¹⁾ COR-2020-01392-00-00-RES-TRA.

5. Καλεί την Επιτροπή να λάβει υπόψη την πραγματικότητα και τις ανάγκες των τοπικών και περιφερειακών αρχών, καθώς και τον αντίκτυπο της πανδημίας COVID-19 στα επίπεδα χρέους και ελλείμματος κατά την επανεκκίνηση της αναθεώρησης του ευρωπαϊκού πλαισίου οικονομικής διακυβέρνησης, κυρίως όσον αφορά τις δημόσιες επενδύσεις σε όλα τα επίπεδα διακυβέρνησης·
6. Ζητεί από την Ευρωπαϊκή Επιτροπή, κατά την αναθεώρηση της στρατηγικής της ΕΕ για τις εξόχως απόκεντρες περιφέρειες, λαμβανομένων υπόψη των βαρύτερων επιπτώσεων της πανδημίας COVID 19 στις περιφέρειες αυτές, να θέσει τη βιώσιμη ανάπτυξη και τη δημιουργία θέσεων εργασίας στο επίκεντρο της στρατηγικής, δεσμεύεται δε να συμμετάσχει στον σχεδιασμό και την υλοποίηση της στρατηγικής, όπως έχει ήδη ζητήσει·
7. Ζητεί από την Επιτροπή να συμπεριλαμβάνει τους δημογραφικούς προβληματισμούς σε όλες τις πολιτικές της και να προβλέψει χρηματοδοτικά μέσα που θα καθιστούν δυνατή την ανάπτυξη δράσεων και μέτρων με στόχο την αντιμετώπιση των δημογραφικών προκλήσεων στις περιοχές όπου οι επιπτώσεις των δημογραφικών εξελίξεων έχουν ιδιαίτερο αντίκτυπο·

Περιβάλλον και βιωσιμότητα

8. Επικροτεί την πρόταση της Επιτροπής για τη θέσπιση πλαισίου παρακολούθησης του στόχου μηδενικής ρύπανσης από κοινού με την ΕιΠ και, σε μεταγενέστερο στάδιο, πίνακα αποτελεσμάτων των πράσινων επιδόσεων των περιφερειών της ΕΕ στο πλαίσιο του σχεδίου δράσης της για μηδενική ρύπανση· προτείνει να συνεργαστούν για την παρακολούθηση της προόδου και του αντίκτυπου όλων των πολιτικών της Πράσινης Συμφωνίας, συμπεριλαμβανομένης της υλοποίησης της δράσης για το κλίμα και της πράσινης ανάκαμψης, σε περιφερειακό επίπεδο· ζητεί να συμμετάσχει στη διοργάνωση του Ευρωπαϊκού Έτους για πιο πράσινες πόλεις, εάν επιβεβαιωθεί για το 2022, καθώς και να λαμβάνονται υπόψη οι ιδιαιτερότητες των αγροτικών περιοχών, ιδίως των πιο αραιοκατοικημένων, κατά την εφαρμογή των πολιτικών της Πράσινης Συμφωνίας·
9. Καλεί την Επιτροπή να ενσωματώσει στην Ευρωπαϊκή Πράσινη Συμφωνία ένα νομοθέτημα για τους ωκεανούς ως γενική στρατηγική με μετρήσιμους στόχους και προθεσμίες για την προστασία του θαλάσσιου περιβάλλοντος, τη μείωση της ρύπανσης και την αντιστροφή της απώλειας βιοποικιλότητας, με την παράλληλη προστασία και την προώθηση αλιευτικών επιχειρήσεων μικρής κλίμακας·
10. Προτείνει στην Επιτροπή να εισαγάγει την έννοια του περιβάλλοντος και της κλιματικής συνοχής ως συμπληρωματική διάσταση στην έννοια της οικονομικής, κοινωνικής, εδαφικής και ψηφιακής συνοχής, καθότι αυτή συνιστά θεμελιώδες στοιχείο για την ανάκαμψη στην Ευρώπη και στον κόσμο, όπως και για τη βιώσιμη ανάπτυξη, το θεματολόγιο του ΟΗΕ για το 2030, τους ΣΒΑ και τον στόχο ουδέτερου ισοζυγίου άνθρακα·
11. Από κοινού με το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο, καλεί την Επιτροπή να υποβάλει νομικά δεσμευτικό νομοθέτημα για τη βιοποικιλότητα έως το τέλος του 2022. Το νομοθέτημα αυτό θα πρέπει να συνοδεύεται από μηχανισμό παρακολούθησης με δείκτες και να περιλαμβάνει επίσημα τοπικές και περιφερειακές αρχές·
12. Καλεί την Επιτροπή να επανεξετάσει τον κανονισμό για τη διακυβέρνηση της Ενεργειακής Ένωσης, με στόχο να καταστεί κατάλληλος για την εφαρμογή της Πράσινης Συμφωνίας, να ενισχυθεί η ενσωμάτωση της υποεθνικής συμβολής στα εθνικά σχέδια και να ευθυγραμμιστούν τα εθνικά σχέδια για την ενέργεια και το κλίμα (ΕΣΕΚ) με τα εθνικά σχέδια για την υλοποίηση του θεματολογίου των Ηνωμένων Εθνών με ορίζοντα το 2030 και του πλαισίου των ΣΒΑ· προτείνει πλαίσιο στο οποίο θα λαμβάνεται επίσημα υπόψη η υποεθνική δράση στο πλαίσιο της UNFCCC και στην επακόλουθη διακυβέρνηση της ΕΕ για το κλίμα·
13. Αναμένει από την Επιτροπή να αρχίσει να ενσωματώνει τη διάσταση του φύλου στις διαδικασίες χάραξης πολιτικής: στην Πράσινη Συμφωνία, στα ΕΣΑΑ και στις συμφωνίες εταιρικής σχέσης στο πλαίσιο των διαρθρωτικών και επενδυτικών ταμείων της ΕΕ, κυρίως με την υποβολή, σύμφωνα με το άρθρο 16 στοιχείο στ) της διοργανικής συμφωνίας, το αργότερο έως την 1η Ιανουαρίου 2023, μεθοδολογίας για την αξιολόγηση του αντίκτυπου των προγραμμάτων της ΕΕ στη διάσταση του φύλου·
14. Καλεί την Επιτροπή να ανοίξει δομημένο διάλογο με τις τοπικές και περιφερειακές αρχές σχετικά με τον σχεδιασμό και την υλοποίηση της δέσμης μέτρων «Fit for 55»·
15. Στηρίζει τους στόχους που έχουν τεθεί από τη στρατηγική «Από το αγρόκτημα στο πιάτο», οι οποίοι θα πρέπει να μεταφερθούν στη νομοθεσία της κοινής γεωργικής πολιτικής. Επίσης, καλεί την Επιτροπή να υποβάλει σχέδια για τη δίκαιη επισήμανση των θρεπτικών συστατικών των τροφίμων, καθώς και σήματα για την προέλευση και τις μεθόδους παραγωγής των ζωικών προϊόντων·
16. Καλεί την Ευρωπαϊκή Επιτροπή να διασφαλίσει ότι το ευρωπαϊκό αγροτικό θεματολόγιο εφαρμόζεται σε όλες τις πολιτικές και έχει φιλόδοξους και συγκεκριμένους πολιτικούς στόχους για την ενίσχυση της δυναμικής καινοτομίας των αγροτικών περιοχών, την οργάνωση έξυπνης διαπεριφερειακής συνεργασίας και την ώθηση της δράσης των πολιτών σε τοπικές αναπτυξιακές στρατηγικές·

Ψηφιακή μετάβαση και βιομηχανία

17. Καλεί την Επιτροπή να ενσωματώσει την ψηφιακή συνοχή ως συμπληρωματική διάσταση στην έννοια της οικονομικής, κοινωνικής και εδαφικής συνοχής και, ως εκ τούτου, να αποφύγει ένα «διπλό ψηφιακό χάσμα» που μπορεί να προκληθεί από την έλλειψη υποδομών, την έλλειψη πρόσβασης σε ηλεκτρονικές συσκευές και την έλλειψη ψηφιακών δεξιοτήτων·

18. Ζητεί από την Επιτροπή να λάβει υπόψη τις τοπικές και περιφερειακές διαφορές και τους σχετικούς δείκτες στην έκθεση συγκριτικής αξιολόγησης για την ηλεκτρονική διακυβέρνηση, καθώς διευρύνεται το χάσμα αστικών-αγροτικών περιφερειών όσον αφορά τη χρήση υπηρεσιών ηλεκτρονικής διακυβέρνησης·

19. Καλεί την Επιτροπή να προβλέψει δομημένο διάλογο με τους δήμους και τις περιφέρειες της Ευρώπης σχετικά με τρόπους ενίσχυσης των περιφερειακών βιομηχανικών οικοσυστημάτων, των συνεργατικών σχηματισμών και των διαπεριφερειακών συμμαχιών κατά την υλοποίηση της βιομηχανικής στρατηγικής, λαμβανομένων υπόψη των στρατηγικών έξυπνης εξειδίκευσης, καθώς η τοποκεντρική προσέγγιση απουσιάζει σε μεγάλο βαθμό από την ανακοίνωση για την επικαιροποίηση της βιομηχανικής στρατηγικής για το 2020·

Διασυνοριακή συνεργασία και κινητικότητα

20. Επικροτεί τη δέσμευση της Επιτροπής να προτείνει μέσο έκτακτης ανάγκης για την ενιαία αγορά και ζητεί τη θέσπιση νομοθεσίας που θα διασφαλίζει ελάχιστα ευρωπαϊκά πρότυπα και διαδικασίες που εγγυώνται ανοικτά εσωτερικά σύνορα, ακόμη και κατά τη διάρκεια κρίσεων·

21. Υπογραμμίζει την ανάγκη να υπάρξει ένα πλαίσιο πολιτικής της ΕΕ που θα επιτρέψει την αποδοτική θέσπιση και διαχείριση διασυνοριακών δημόσιων υπηρεσιών· επίσης, ενθαρρύνει τον Ευρωπαϊκό νομοθέτη, τα κράτη μέλη, τις περιφέρειες και τις τοπικές αρχές να αναπτύξουν περαιτέρω και να προωθήσουν εργαλεία για τη συμμετοχική διασυνοριακή δημοκρατία που θα συμβάλουν στην έμπρακτη συμμετοχή των πολιτών στη διαδικασία της ευρωπαϊκής ολοκλήρωσης·

22. Εκφράζει τη λύπη της για το γεγονός ότι απέτυχαν οι συζητήσεις μεταξύ των κρατών μελών σχετικά με τον προτεινόμενο ευρωπαϊκό διασυνοριακό μηχανισμό· καθώς τα νομικά και διοικητικά εμπόδια θέτουν σοβαρούς περιορισμούς στη διασυνοριακή συνεργασία και στην ποιότητα ζωής στις παραμεθόριες περιοχές, η ΕτΠ ζητεί από την Επιτροπή να υποβάλει νέα πρόταση κανονισμού για τον ευρωπαϊκό διασυνοριακό μηχανισμό·

23. Καλεί την Ευρωπαϊκή Επιτροπή να δώσει συνέχεια με συγκεκριμένες κατευθυντήριες γραμμές σχετικά με το νέο πλαίσιο αστικής κινητικότητας, το οποίο θα καταστήσει την αστική κινητικότητα πιο βιώσιμη και θα μειώσει τον αντίκτυπο της στην υγεία των ανθρώπων·

24. Επικροτεί τη διοργανική συμφωνία για τον μηχανισμό «Συνδέοντας την Ευρώπη» (ΜΣΕ). Ελπίζει ότι τα συγχρηματοδοτούμενα έργα στο διευρωπαϊκό δίκτυο μεταφορών (ΔΕΔ-Μ) και στις διευρωπαϊκές ενεργειακές υποδομές (ΔΕΔ-Ε) θα συμβάλουν στην εξάλειψη των αδύναμων κρίκων, ιδιαίτερα στις διασυνοριακές περιφέρειες, και υπενθυμίζει στην Επιτροπή την ανάγκη να διατεθεί επαρκής προϋπολογισμός για τη συγχρηματοδότηση έργων στο ολοκληρωμένο δίκτυο·

Μετανάστευση και κοινωνική προστασία

25. Προτείνει τη θέσπιση περιφερειακού κοινωνικού πίνακα αποτελεσμάτων για να καταγραφεί η πλήρης έκταση των κοινωνικών προκλήσεων στην ΕΕ και να διασφαλιστεί ότι ο ευρωπαϊκός πυλώνας κοινωνικών δικαιωμάτων υλοποιείται σε όλα τα επίπεδα·

26. Καλεί την Επιτροπή να στηρίξει και να παρακολουθήσει την υλοποίηση της πρωτοβουλίας «Εγγύηση για τα Παιδιά» από τα κράτη μέλη και να διευκολύνει την ανταλλαγή βέλτιστων πρακτικών στον τομέα αυτόν·

27. Αναμένει από την Επιτροπή να υποβάλει φιλόδοξη πρόταση για τη βελτίωση των συνθηκών εργασίας για εργαζομένους σε πλατφόρμες, σύμφωνα με τα εθνικά μοντέλα της αγοράς εργασίας και την αρμοδιότητα λήψης αποφάσεων της ΕΕ·

28. Καλεί την Επιτροπή να ενσωματώσει τις συστάσεις της ΕτΠ στην πρωτοβουλία για τη μακροχρόνια περιθάλψη, δεδομένου του ισχυρού δεσμού της με τη σοβαρή έλλειψη δεξιοτήτων σε αυτόν τον τομέα και τη δημογραφική αλλαγή, φαινόμενα ιδιαίτερα έντονα σε περιφέρειες με γηράσκοντα πληθυσμό·

29. Δεσμεύεται να διαδραματίσει ενεργό ρόλο στην ευρωπαϊκή πλατφόρμα για την αντιμετώπιση της έλλειψης στέγης, η οποία θα πρέπει να συμπληρωθεί με πρόταση της Επιτροπής για ένα πλαίσιο της ΕΕ για εθνικές στρατηγικές για τους αστέγους·

30. Καλεί την Επιτροπή να δώσει ιδιαίτερη προσοχή στην ενίσχυση της ανάκαμψης και της ανθεκτικότητας του πολιτιστικού και του δημιουργικού τομέα υπό το πρίσμα της πανδημίας COVID-19 και στην αντιμετώπιση των επισφαλών συνθηκών εργασίας για τους καλλιτέχνες διευκολύνοντας την κινητικότητα και την αμοιβαία αναγνώριση της ιδιότητάς τους·

Μετανάστευση και ένταξη

31. Ζητεί από την Επιτροπή να διασφαλίσει την πρόοδο προς τη θέσπιση ενός ευρωπαϊκού πλαισίου για τη διαχείριση της μετανάστευσης και του ασύλου, στο πλαίσιο του νέου συμφώνου για τη μετανάστευση και το άσυλο· επαναλαμβάνει ότι η τοπική και περιφερειακή διάσταση της μετανάστευσης και της ένταξης θα πρέπει να λαμβάνεται υπόψη και να υποστηρίζεται από τη νέα σύμπραξη μεταξύ της ΕτΠ και της Επιτροπής στον τομέα της ενσωμάτωσης·

Ασφάλεια

32. Καλεί την Επιτροπή να συμπεριλάβει την ΕτΠ ως πλήρη εταίρο στην κινητοποίηση της ΕΕ για την ασφάλεια και την ανθεκτικότητα, καθώς και στη νέα πρωτοβουλία «Πόλεις κατά της ριζοσπαστικοποίησης και της τρομοκρατίας».

Υγεία, πολιτική προστασία και τουρισμός

33. Υπενθυμίζει στην Επιτροπή ότι κάθε επανεξέταση του νομικού πλαισίου Σένγκεν θα πρέπει να λαμβάνει υπόψη τις απόψεις και τις ανάγκες των δήμων και των περιφερειών που βρίσκονται κοντά στα εσωτερικά σύνορα· ζητεί να ζητείται η συμβουλή της σε πρώιμο στάδιο, σύμφωνα με το πρωτόκολλο αριθ. 2 σχετικά με την εφαρμογή των αρχών της επικουρικότητας και της αναλογικότητας·

34. Προτρέπει την Ευρωπαϊκή Επιτροπή να ηγηθεί μιας ταχείας διαδικασίας με στόχο την εξεύρεση ικανοποιητικής και μόνιμης λύσης στο πρόβλημα της ανθρωπιστικής κρίσης στη Μεσόγειο, δίνοντας πρωτίστως έμφαση στην προστασία της ζωής των μεταναστών, αλλά και στη διασφάλιση του σεβασμού των ανθρωπίνων δικαιωμάτων και των θεμελιωδών ελευθεριών. Εν προκειμένω, η ΕτΠ και οι τοπικές και οι περιφερειακές αρχές προτίθενται να συνεργαστούν στον μέγιστο βαθμό·

35. Καλεί την Επιτροπή να υποβάλει τολμηρές προτάσεις για την ανάπτυξη και την παραγωγή βασικών φαρμάκων στην ΕΕ, προκειμένου να διασφαλιστεί η στρατηγική αυτονομία της ΕΕ, με τη μείωση της εξάρτησης από τρίτες χώρες· αναμένει από την Επιτροπή να προτείνει επίσης συγκεκριμένα και ισχυρά μέτρα για την τόνωση της πρόσβασης σε γενόσημα και βιομοειδή φάρμακα, καθώς και για τη διασφάλιση της πρόσβασης σε φαρμακευτικά προϊόντα σε περιόδους κρίσης·

36. Στηρίζει την επανεξέταση του ρόλου της Ευρωπαϊκής Ένωσης στην πολιτική για τη δημόσια υγεία, στο πλαίσιο της Διάσκεψης για το Μέλλον της Ευρώπης, λαμβάνοντας υπόψη ότι η πολιτική για την υγεία αποτελεί πρωταρχική αρμοδιότητα των κρατών μελών και συχνά ξεετάζεται σε υποεθνικό επίπεδο·

37. Αναμένει τη γνώμη της για τα δικαιώματα των ασθενών στον τομέα της διασυννοιακής υγειονομικής περιθαλψης, καθώς και τα αποτελέσματα της τρίτης διαβούλευσης του RegHub, τα οποία θα αποτυπωθούν στην τρίτη έκθεση σχετικά με τη λειτουργία της οδηγίας, η οποία αναμένεται το 2022·

38. Ευελπιστεί να συμβάλει στην πρόταση της Επιτροπής για ένα ευρωπαϊκό ημερολόγιο και δελτίο εμβολιασμού, ώστε να διασφαλιστεί ότι όλοι οι Ευρωπαίοι έχουν το δικαίωμα —και απόδειξη— της προστασίας που προσφέρεται μέσω του εμβολιασμού, ανεξάρτητα από τον τόπο κατοικίας τους·

39. Προτρέπει την Επιτροπή να προχωρήσει στη θέσπιση και την ανάπτυξη ενωσιακών στόχων ανθεκτικότητας σε καταστροφές στον τομέα της πολιτικής προστασίας, ως μη δεσμευτικών στόχων για τη στήριξη δράσεων πρόληψης και ετοιμότητας, τονίζοντας παράλληλα ότι αυτό θα πρέπει να γίνει σε συνεργασία όχι μόνο με τις εθνικές κυβερνήσεις, αλλά και με τις τοπικές και περιφερειακές αρχές· προσβλέπει, επίσης, στην πλήρη υλοποίηση του Δικτύου Γνώσεων για την Πολιτική Προστασία της Ένωσης και προτρέπει την Επιτροπή να συμπεριλάβει εμπειρογνώσια σε θέματα διαχείρισης καταστροφών, η οποία είναι επίσης διαθέσιμη σε υποεθνικό επίπεδο. Επιπλέον, αναμένει σαφές σχέδιο για τη μακροχρόνια δέσμευση και τη χρηματοδοτική ενίσχυση του μηχανισμού πολιτικής προστασίας της ΕΕ και των μέσων του, όπως το rescEU και το Ευρωπαϊκό Ιατρικό Σώμα·

40. Επαναλαμβάνει την έκκλησή της για μια νέα στρατηγική για τον ευρωπαϊκό τουρισμό και ζητεί από την Επιτροπή να παρουσιάσει ένα ευρωπαϊκό τουριστικό θεματολόγιο 2030/2050, συμπεριλαμβανομένου ενός προκαταρκτικού σχεδίου πριν από το τέλος του πρώτου εξαμήνου του 2022, με στόχο να υποστηριχθούν η οικολογική και η ψηφιακή μετάβαση του ευρωπαϊκού τουριστικού οικοσυστήματος, να ενισχυθεί η ανταγωνιστικότητά του και να προαχθεί η ανάκαμψη της τοπικής και της περιφερειακής απασχόλησης που συνδέεται με αυτόν τον τομέα δραστηριοτήτων·

Εξωτερική συνεργασία

41. Εκφράζει τη λύπη της για το γεγονός ότι η συμφωνία εμπορίου και συνεργασίας που υπογράφηκε στις 24 Δεκεμβρίου 2020 μεταξύ της ΕΕ και του Ηνωμένου Βασιλείου δεν προβλέπει συγκεκριμένη ή δομημένη συμμετοχή των τοπικών και περιφερειακών αρχών· ωστόσο, η ΕτΠ, ειδικότερα μέσω του πολιτικού έργου της ομάδας επαφής ΕτΠ-Ηνωμένου Βασιλείου, θα αναζητήσει τρόπους για να διασφαλίσει τη συνέχεια της συνεργασίας μας με τις αποκεντρωμένες διοικήσεις του Ηνωμένου Βασιλείου και την τοπική διακυβέρνηση· επίσης, καλεί την Επιτροπή να παρακολουθεί στενά τη συμμετοχή των τοπικών και περιφερειακών αρχών στην υλοποίηση του αποθεματικού προσαρμογής στο Brexit·

42. Ζητεί τη δημιουργία μηχανισμών διαρκούς και διαρθρωμένης στήριξης από την Επιτροπή για τη διομότιμη συνεργασία μεταξύ τοπικών αρχών στα Δυτικά Βαλκάνια και των ομολόγων τους στα κράτη μέλη της ΕΕ, σε στενή συνεργασία με την ΕτΠ, και ειδικότερα μέσω των μικτών συμβουλευτικών επιτροπών της με το Μαυροβούνιο, τη Βόρεια Μακεδονία και τη Σερβία, καθώς και με την ομάδα εργασίας για τα Δυτικά Βαλκάνια·

43. Επικροτεί την απόφαση να εγκαινιαστεί η Ακαδημία ανατολικής εταιρικής σχέσης για τη δημόσια διοίκηση, καθώς και τον ενισχυμένο ρόλο των τοπικών και περιφερειακών αρχών στη υλοποίηση των πολιτικών, στρατηγικών και εμβληματικών πρωτοβουλιών της ανατολικής εταιρικής σχέσης·

44. Κατά την υλοποίηση της ανανεωμένης εταιρικής σχέσης με τις νότιες γειτονικές χώρες, προτρέπει όλα τα θεσμικά όργανα της ΕΕ να θεωρήσουν τις τοπικές και περιφερειακές αρχές ως βασικούς εταίρους για τη βιώσιμη ανάπτυξη και τον προγραμματισμό, προκειμένου να δημιουργηθεί νέα δυναμική για τις μεταρρυθμίσεις στον τομέα της αποκέντρωσης·

45. Καλεί την Επιτροπή να αναγνωρίσει τον ρόλο που μπορούν να διαδραματίσουν οι τοπικές και περιφερειακές αρχές, ώστε να συμβάλουν στην ειρήνη και την ευημερία σε τρίτες χώρες, με πρωτοβουλίες όπως η πρωτοβουλία της Λευκωσίας —ένα από παράδειγμα συνεργασίας μεταξύ ομοτίμων, η οποία έχει συμβάλει στην οικοδόμηση εμπιστοσύνης και στη διατήρηση ενός ανοικτού εσωτερικού διαλόγου μεταξύ περιφερειακών και τοπικών αρχών·

Επικουρικότητα και μέλλον της Ευρώπης

46. Επαναλαμβάνει την έκκλησή της προς την Επιτροπή να εντείνει το έργο της και τη συνεργασία της με τους πολίτες και τις τοπικές και περιφερειακές αρχές στο πλαίσιο της Διάσκεψης για το Μέλλον της Ευρώπης και πέραν αυτού, καθώς και να προσφέρει τα κατάλληλα εργαλεία για την παρακολούθηση της εφαρμογής των συστάσεων από τη Διάσκεψη· καλεί την Επιτροπή να εντείνει τη συνεργασία μεταξύ των αντιπροσωπειών της στα κράτη μέλη και της ΕτΠ όσον αφορά τη διοργάνωση τοπικών διαλόγων εκτός των πρωτευουσών·

47. Καλεί την Επιτροπή να δώσει συνέχεια στα νομοθετικά και μη νομοθετικά μέτρα που περιγράφονται στο σχέδιο δράσης για την ευρωπαϊκή δημοκρατία, συμπεριλαμβάνοντας παράλληλα στο πεδίο εφαρμογής τους τις περιφερειακές και τοπικές εκλογές, τα τοπικά μέσα ενημέρωσης και την καταπολέμηση της παραπληροφόρησης σε περιφερειακό και τοπικό επίπεδο·

48. Διατηρεί τη δέσμευσή της να εφαρμόσει τις συστάσεις της ειδικής ομάδας «Επικουρικότητα και αναλογικότητα — “Κάνουμε λιγότερα με πιο αποδοτικό τρόπο”»· ζητεί τη συστηματική χρήση του πίνακα εκτίμησης της επικουρικότητας·

49. Εξουσιοδοτεί τον Πρόεδρό της να διαβιβάσει το παρόν ψήφισμα στα θεσμικά όργανα της ΕΕ και στις Προεδρίες του Συμβουλίου της ΕΕ.

Βρυξέλλες, 30 Ιουνίου 2021.

Ο Πρόεδρος
της Ευρωπαϊκής Επιτροπής των Περιφερειών
Απόστολος ΤΖΙΤΖΙΚΩΣΤΑΣ

Ψήφισμα της Ευρωπαϊκής Επιτροπής των Περιφερειών με θέμα «Όραμα για την Ευρώπη: το μέλλον της διασυνοριακής συνεργασίας»

(2021/C 440/02)

Η ΕΥΡΩΠΑΪΚΗ ΕΠΙΤΡΟΠΗ ΤΩΝ ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΩΝ

1. πιστεύει ακράδαντα στην υψηλή προστιθέμενη αξία της διασυνοριακής συνεργασίας ως ουσιώδους στοιχείου του εγχειρήματος και των πολιτικών της Ευρωπαϊκής Ένωσης, καθώς αποσκοπεί στην ενίσχυση της εδαφικής συνοχής, καθώς και των δεσμών, των ανταλλαγών και της συνεργασίας μεταξύ τόπων και πολιτών πέραν των χερσαίων και των θαλάσσιων συνόρων·

2. εκφράζει την ανησυχία της για τη μεγαλύτερη οπισθοδρόμηση στη διασυνοριακή συνεργασία τις τελευταίες δεκαετίες, η οποία οφείλεται στην πανδημία COVID-19· ζητεί από την Ευρωπαϊκή Ένωση, υπό το πρίσμα της συζήτησης για το μέλλον της Ευρώπης, να θέσει εκ νέου τη διασυνοριακή συνεργασία στην κορυφή της πολιτικής ατζέντας της ΕΕ, συμβάλλοντας στην ανάκαμψη από την κρίση·

3. προτείνει, μετά από δημόσιες διαβουλεύσεις της ΕτΠ σχετικά με το μέλλον της διασυνοριακής συνεργασίας, και αφού ζητήθηκε η γνώμη των μελών της Ευρωπαϊκής διασυνοριακής συμμαχίας πολιτών, το ακόλουθο όραμα για τη διασυνοριακή συνεργασία κατά τα προσεχή έτη·

Υπηρεσίες έκτακτης ανάγκης, ιατροφαρμακευτική περίθαλψη και μελλοντικές κρίσεις

4. καλεί την Ευρωπαϊκή Επιτροπή να υποβάλει πρόταση για τη διατήρηση της χερσαίας και της θαλάσσιας διασυνοριακής συνεργασίας και της διασυνοριακής ζωής σε περίπτωση κρίσης σε επίπεδο ΕΕ ή περιφερειακό επίπεδο. Η πρόταση αυτή θα πρέπει να προβλέπει τη διατήρηση του ανοίγματος των εσωτερικών συνόρων της ΕΕ, διασφαλίζοντας την ελεύθερη κυκλοφορία των προσώπων και την παροχή διασυνοριακών δημόσιων υπηρεσιών, καθώς και να εγγυάται την πλήρη και ομαλή λειτουργία της ενιαίας αγοράς και του χώρου Σένγκεν·

5. επισημαίνει ότι η Ευρωπαϊκή Ένωση και τα κράτη μέλη της θα πρέπει πάντοτε να διαβουλεύονται εγκαίρως με τις τοπικές και τις περιφερειακές αρχές πριν εξετάσουν το ενδεχόμενο κλεισίματος των συνόρων ή οποιοδήποτε είδος δράσης που θα μπορούσε να επηρεάσει τη ζωή των πολιτών· επιπλέον, κάθε τέτοια δράση πρέπει να τηρεί την αρχή της αναλογικότητας και να μην υπερβαίνει τα αναγκαία όρια για την επίτευξη των με νομιμότητα και διαφάνεια καθορισμένων στόχων πολιτικής·

6. υπογραμμίζει την ανάγκη να αποκτήσουν οι κάτοικοι της Ευρωπαϊκής Ένωσης την ταχύτερη δυνατή πρόσβαση σε υπηρεσίες έκτακτης ανάγκης και υπηρεσίες ιατροφαρμακευτικής περίθαλψης· καλεί τα κράτη μέλη να θεσπίσουν μέτρα που θα προβλέπουν την ελεύθερη διέλευση των συνόρων του προσωπικού και των οχημάτων που εργάζονται στις υπηρεσίες έκτακτης ανάγκης και τις υπηρεσίες ιατροφαρμακευτικής περίθαλψης·

7. προτείνει στα κράτη μέλη να λαμβάνουν υπόψη τη διασυνοριακή συνεργασία κατά την τροποποίηση των δραστηριοτήτων των υπηρεσιών υγείας και έκτακτης ανάγκης ή κατά τον σχεδιασμό ή την εφαρμογή νέων εθνικών, περιφερειακών ή τοπικών σχεδίων για την υγεία, καθώς και τη δυνατότητα εφαρμογής και τήρησης των υγειονομικών σχεδίων της Ένωσης, στο μέτρο του δυνατού και σε συνάρτηση με το αίτιο της έκτακτης ανάγκης·

8. καλεί τα κράτη μέλη να δημιουργήσουν κοινά διασυνοριακά σχέδια έκτακτης ανάγκης ανά σύνορο, ή ακόμη και ανά τμήμα των συνόρων, για να διασφαλίσουν καλύτερη ετοιμότητα και αντιμετώπιση σε περίπτωση έκτακτης ανάγκης. Κατά την κατάρτιση των σχεδίων αυτών, θα πρέπει να ζητείται η γνώμη των παραμεθόριων περιφερειών της ΕΕ, και ειδικότερα των ευρωπεριφερειών, των κοινοτήτων εργασίας, των Ευρωπαϊκών ομίλων εδαφικής συνεργασίας (ΕΟΕΣ) και των άλλων διασυνοριακών δομών και, κατά περίπτωση, να τους παρέχεται η δυνατότητα αυτοί να είναι υπεύθυνοι για την εφαρμογή ή τη συνδιαχείρισή τους·

9. απευθύνει έκκληση για ισχυρή συνεργασία με το Ευρωπαϊκό Κέντρο Πρόληψης και Ελέγχου Νόσων (ECDC) και τις αρμόδιες περιφερειακές αρχές, ιδίως μέσω της δημιουργίας τοπικών ή περιφερειακών διασυνοριακών παρατηρητηρίων υγείας·

Για πιο ολοκληρωμένες παραμεθόριες περιοχές

10. καλεί την Ευρωπαϊκή Ένωση, σε συνεργασία με τα κράτη μέλη της και τις τοπικές και τις περιφερειακές αρχές, να προωθήσει την ανάπτυξη λειτουργικών περιοχών διαβίωσης στις χερσαίες και θαλάσσιες παραμεθόριες περιοχές της Ένωσης και των γειτονικών χωρών, μεταξύ άλλων στις εξόχως απόκεντρες περιοχές, και, κατά συνέπεια, να επικεντρώσει τις μελλοντικές ευκαιρίες χρηματοδότησης και τις πολιτικές της στις περιοχές αυτές·

11. ζητεί από την Ευρωπαϊκή Επιτροπή να λαμβάνει υπόψη κατά εγκάρσιο τρόπο τη διασυνοριακή διάσταση κατά τη χάραξη των πολιτικών της·

12. καλεί την Ευρωπαϊκή Επιτροπή και ιδίως τη EUROSTAT, καθώς και τις αρμόδιες εθνικές στατιστικές υπηρεσίες, να συγκεντρώνουν συστηματικά στατιστικά στοιχεία για τη ζωή στις παραμεθόριες περιοχές, χαρτογραφώντας τις διασυνοριακές ροές και αλληλεξαρτήσεις σε όλους τους σχετικούς τομείς πολιτικής και τη δημόσια ζωή, προκειμένου να παρέχουν συγκεκριμένα στοιχεία για τη μελλοντική χάραξη πολιτικής·

13. ζητεί από τα κράτη μέλη να εξετάσουν την έγκριση κοινών στρατηγικών για ολοκληρωμένες παραμεθόριες περιοχές και να προβλέψουν ειδικούς πόρους για την ανάπτυξη διασυνοριακών έργων, χωροταξικού σχεδιασμού, υποδομών, οικονομικών στρατηγικών και μιας ολοκληρωμένης αγοράς εργασίας. Η χρηματοδότηση της κατάρτισης και της υλοποίησης αυτών των στρατηγικών θα παρασχεθεί στο πλαίσιο του προγράμματος INTERREG εντός του Πολυετούς Δημοσιονομικού Πλαισίου 2021-2027·

14. εκτιμά ότι όλες οι υπηρεσίες της Ευρωπαϊκής Επιτροπής θα έπρεπε να γνωρίζουν την ύπαρξη των ΕΟΕΣ. Η Ευρωπαϊκή Επιτροπή των Περιφερειών ζητά λοιπόν από την Ευρωπαϊκή Επιτροπή να εξασφαλίσει ότι οι ΕΟΕΣ θα αναγνωρίζονται ως νομικές οντότητες και θα είναι επιλέξιμοι για όλες τις προκηρύξεις έργων της ΕΕ·

15. τονίζει ότι η υγεία του περιβάλλοντος (ποιότητα του αέρα, του εδάφους και των υδάτων) και η υγεία των κατοίκων των παραμεθόριων περιοχών πρέπει να προστατευθούν περαιτέρω, προκειμένου να αποφευχθεί η ρύπανση και οι βιομηχανικοί κίνδυνοι που προκαλούνται από την άλλη πλευρά των συνόρων·

16. για την ομαλή διασυνοριακή ζωή, η ΕτΠ καλεί την Ευρωπαϊκή Επιτροπή να δρομολογήσει διάλογο με τα κράτη μέλη με στόχο την εξεύρεση αποτελεσματικών τρόπων αμοιβαίας αναγνώρισης των τίτλων και των δικαιωμάτων των πολιτών και των επιχειρήσεων·

Βελτίωση των διασυνοριακών ζεύξεων μεταφορών και επικοινωνίας

17. ζητεί στήριξη για καλύτερη διασυνοριακή συνδεσιμότητα και διατροπικότητα στα χερσαία και τα θαλάσσια σύνορα μέσω επαρκούς χρηματοδότησης και στρατηγικού σχεδιασμού. Μέσα όπως ο μηχανισμός «Συνδέοντας την Ευρώπη» θα πρέπει πάντοτε να περιλαμβάνουν ειδικές προσκλήσεις για την αποκατάσταση ελλειπουσών διασυνοριακών ζεύξεων, ακόμη και πέρα από το κεντρικό δίκτυο ΔΕΔ-Μ. Οι μακροπρόθεσμες επενδύσεις μέσω της Ευρωπαϊκής Τράπεζας Επενδύσεων (ΕΤΕπ) και των εθνικών αναπτυξιακών τραπεζών και ιδρυμάτων (ΕΑΠ) θα πρέπει επίσης να παρέχουν χρηματοδότηση για διασυνοριακά έργα, και το πρόγραμμα INTERREG θα πρέπει να αυξήσει τη συμμετοχή του στη χρηματοδότηση αυτών των σημείων συμφόρησης των μεταφορών στα επιχειρησιακά του προγράμματα·

18. υπογραμμίζει ότι όλες οι λύσεις που αποσκοπούν στην απαλλαγή των διασυνοριακών ροών από τις ανθρακούχες εκπομπές θα πρέπει να προωθηθούν με πιο φιλόδοξο τρόπο, προκειμένου να επιτευχθούν οι κλιματικοί στόχοι έως το 2030 και η κλιματική ουδετερότητα έως το 2050. Αυτό περιλαμβάνει επίσης την ανάπτυξη κοινών πολιτικών ναύλων ή συστημάτων έκδοσης εισιτηρίων, την εναρμόνιση των πινάκων δρομολογίων και τη δυνατότητα πρόσβασης των επιβατών σε πληροφορίες·

19. υπό το πρίσμα των προκλήσεων που αντιμετωπίζουν οι νησιωτικές, οι ορεινές και οι περιφερειακές περιοχές, επιθυμεί επίσης να τονίσει τη σημασία των προγραμμάτων διασυνοριακής συνεργασίας για τη διασφάλιση της εδαφικής συνέχειας και της διασυνοριακής κινητικότητας, καθώς και της βιώσιμης διαχείρισης των φυσικών πόρων, και τη στήριξη της απαλλαγής του ενεργειακού συστήματος και της κυκλικής οικονομίας από τις ανθρακούχες εκπομπές στις σχετικές περιοχές και θαλάσσιες λεκάνες·

20. τονίζει ότι θα πρέπει να δοθεί μεγαλύτερη προσοχή και χρηματοδότηση σε διασυνοριακά έργα σύνδεσης ΤΠ, στην πρόσβαση σε ευρυζωνικά δίκτυα και στη χρήση εργαλείων τεχνητής νοημοσύνης που θα στηρίξουν την οικονομική και κοινωνική συνεργασία μεταξύ των παραμεθόριων περιοχών, με ιδιαίτερη έμφαση στις ανάγκες των αγροτικών περιοχών·

Ανάπτυξη διασυνοριακών υπηρεσιών

21. υπογραμμίζει την ανάγκη θέσπισης πλαισίου πολιτικής της ΕΕ, προκειμένου να καταστεί δυνατή η αποδοτική συγκρότηση και διαχείριση διασυνοριακών δημόσιων υπηρεσιών, που θα ανταποκρίνονται στις ανάγκες των κατοίκων της ΕΕ που ζουν σε παραμεθόριες περιοχές, με ειδική έμφαση στις ανάγκες των κατοίκων διασυνοριακών περιφερειών που αντιμετωπίζουν δημογραφικές προκλήσεις, αποτρέποντας κατ' αυτόν τον τρόπο τη συνέχιση της ερήμωσης των περιοχών αυτών μέσω της παροχής ποιοτικών δημοσίων υπηρεσιών. Οι διασυνοριακές δημόσιες υπηρεσίες (CPS), για τους κατοίκους και τις επιχειρήσεις, θα πρέπει να αναπτυχθούν σε όλους τους σχετικούς τομείς της διασυνοριακής ζωής·

22. καλεί τις παραμεθόριες περιοχές της ΕΕ και, ειδικότερα, τις ευρωπεριφέρειες, τις κοινότητες εργασίας, τους ΕΟΕΣ και άλλες διασυνοριακές δομές να δραστηριοποιηθούν προορατικά σε διασυνοριακό επίπεδο για την εξεύρεση συνεργιών, πιθανών οικονομιών από άποψη πόρων και συμπληρωματικών υπηρεσιών, προκειμένου να δημιουργηθεί μια ελκυστική προσφορά για τους πολίτες και τους τουρίστες εκατέρωθεν των συνόρων·

23. υπογραμμίζει την ανάγκη για βελτιωμένη πρόσβαση και διανομή οπτικοακουστικού περιεχομένου με περιορισμό του γεωγραφικού αποκλεισμού, ιδίως στις παραμεθόριες περιοχές, γεγονός που θα ωφελήσει επίσης τις γλωσσικές μειονότητες·

24. τονίζει ότι η μείωση της διοικητικής επιβάρυνσης είναι ιδιαίτερα σημαντική για τις επιχειρήσεις που δραστηριοποιούνται στις παραμεθόριες περιοχές και δεσμεύεται, συνεπώς, να δώσει προτεραιότητα στο θέμα αυτό στο πλαίσιο της πλατφόρμας «Fit for Future», με σχετικές προτάσεις σε τομείς όπως οι δημόσιες συμβάσεις και τα εργαλεία και οι διαδικασίες για τις ψηφιακές δημόσιες συμβάσεις· επισημαίνει δε τη σημασία της ψηφιοποίησης στην ανάπτυξη της διασυνοριακής παροχής δημοσίων υπηρεσιών, λαμβάνοντας υπόψη από την άποψη αυτή τρεις βασικές πτυχές: τον παραγωγικό ιστό, τις δημόσιες διοικήσεις και τους φορείς που παρέχουν υπηρεσίες στους πολίτες και τους ίδιους τους πολίτες·

25. καλεί την Ευρωπαϊκή Επιτροπή να θεσπίσει νομοθετικό πλαίσιο που θα διευκολύνει την έγκριση, από τα παραμεθόρια κράτη, καθεστώτων μεθοριακών εργαζομένων·

Ανάπτυξη ολοκληρωμένων διασυνοριακών αγορών εργασίας

26. υπογραμμίζει ότι, σε ιδιαίτερα διασυνδεδεμένες παραμεθόριες περιοχές, απαιτείται η από κοινού ανάπτυξη για να διασφαλιστεί η συνοχή και η βιώσιμη ανάπτυξη. Αυτό απαιτεί ολοκληρωμένη εδαφική στρατηγική, δίκαιη κατανομή του εισοδήματος που παράγεται από τη διασυνοριακή εργασία και διασυνοριακή χρηματοδότηση των διασυνοριακών υποδομών και δημόσιων υπηρεσιών που απαιτούνται για τη διασφάλιση της λειτουργίας της παραμεθόριας περιοχής·

27. ζητεί τη βελτίωση της προώθησης και της διευκόλυνσης της διασυνοριακής συνεργασίας για την κινητικότητα με σκοπό την εκπαίδευση, την κατάρτιση και την απασχόληση. Για τους πολίτες, αυτό το είδος κινητικότητας βελτιώνει τις προοπτικές απασχόλησης, συμβάλλει στο άνοιγμα στον κόσμο και ενισχύει την ευρωπαϊκή ιθαγένεια·

28. τονίζει ότι τα εκπαιδευτικά συστήματα, συμπεριλαμβανομένων των πανεπιστημίων και των ιδρυμάτων εκπαίδευσης ενηλίκων και επαγγελματικής εκπαίδευσης στις παραμεθόριες περιοχές, θα πρέπει να προσφέρουν ευκαιρίες για την εκμάθηση γειτονικών γλωσσών το συντομότερο δυνατό και με την έννοια της «διά βίου μάθησης», με προγράμματα σπουδών προσαρμοσμένα στις σημερινές και τις μελλοντικές ανάγκες της αγοράς εργασίας·

Ενίσχυση της διασυνοριακής διακυβέρνησης

29. ζητεί να δοθεί στις διασυνοριακές δομές, όπως οι ευρωπαϊκές περιφέρειες, οι κοινότητες εργασίας ή οι διασυνοριακοί ΕΟΕΣ, πιο σημαντικός ρόλος στη διαχείριση της χρηματοδότησης των παραμεθόριων περιοχών και να ζητείται τακτικά η γνώμη τους για όλες τις πτυχές της διασυνοριακής ζωής. Τα κράτη μέλη και οι τοπικές και οι περιφερειακές αρχές θα πρέπει να καθιερώσουν μεθόδους εργασίας για την επίτευξη αυτού του στόχου·

Ανάπτυξη κοινής αίσθησης ταυτότητας σε διασυνοριακό επίπεδο

30. επισημαίνει ότι η διασυνοριακή συνεργασία δεν αφορά μόνο την οικονομική συνεργασία αλλά και τη διαβίωση σε παραμεθόριες περιοχές και την ανάπτυξη αίσθησης κοινής ταυτότητας. Θα πρέπει να αναπτυχθεί μια προσέγγιση βασισμένη στον πολιτισμό, η οποία θα αναδεικνύει τον πλούτο της υλικής και άυλης κληρονομιάς των διασυνοριακών περιοχών και θα προσφέρει στους πολίτες την ευκαιρία να αλληλεπιδρούν τακτικά και να συναναστρέφονται τους γείτονές τους, οικοδομώντας αμοιβαία εμπιστοσύνη, η οποία παραμένει βασικό εμπόδιο στη διασυνοριακή συνεργασία. Στο πλαίσιο αυτό, τα έργα διαπροσωπικής κλίμακας και ιδίως η ενίσχυση των διαπολιτισμικών ανταλλαγών είναι υψίστης σημασίας, καθώς αποτελούν μέρος της καθημερινής ζωής των πολιτών· Ιδιαίτερη προσοχή θα πρέπει επίσης να δοθεί στην πολυμορφία του πληθυσμού, ενώ θα πρέπει να αναζητηθούν τα κατάλληλα μέσα για την υιοθέτηση μιας προσέγγισης χωρίς αποκλεισμούς·

31. στηρίζει τη δημιουργία μιας «ψηφιακής κάρτας διασυνοριακών υπηρεσιών της ΕΕ» και υπενθυμίζει στους συννομοθέτες ότι η αρχική ιδέα για την ηλεκτρονική κάρτα υπηρεσιών είναι η μείωση της διοικητικής πολυπλοκότητας και των δαπανών για τους παρόχους διασυνοριακών υπηρεσιών, και ιδίως τις ΜΜΕ, κατά την εκπλήρωση διοικητικών διατυπώσεων·

32. καλεί την Ευρωπαϊκή Ένωση, τα κράτη μέλη και τους ΟΤΑ να στηρίξουν τη διοργάνωση τακτικών πολιτιστικών, εκπαιδευτικών και αθλητικών διασυνοριακών εκδηλώσεων και φεστιβάλ· τονίζει ότι ο εθελοντισμός των νέων και η συμμετοχή των νέων στις πρωτοβουλίες διασυνοριακής και ευρωπαϊκής συνεργασίας πρέπει να αναπτυχθούν περαιτέρω, συμπληρώνοντας την πρωτοβουλία «INTERREG Volunteer Youth (IVY)» και το Ευρωπαϊκό Σώμα Αλληλεγγύης·

33. είναι της γνώμης ότι η Ευρωπαϊκή Ένωση θα πρέπει να ενθαρρύνει την ανάπτυξη καθολικών συσκευών αυτόματης μετάφρασης, οι οποίες είναι ιδιαίτερα χρήσιμες στις παραμεθόριες περιοχές·

Βελτίωση της νομοθεσίας για ισχυρότερες παραμεθόριες περιοχές

34. τονίζει ότι η Ευρωπαϊκή Ένωση έχει εκδώσει πολλές νομοθετικές πράξεις και συνθήκες που έχουν τη δυνατότητα να βελτιώσουν σημαντικά τη ζωή των πολιτών που ζουν στις παραμεθόριες περιοχές, αλλά η εφαρμογή και η παρακολούθησή τους είναι ελλιπείς· καλεί την Ευρωπαϊκή Επιτροπή να επανεξετάσει την εφαρμογή της ισχύουσας νομοθεσίας και να ενισχύσει την ικανότητα παρακολούθησης, προκειμένου να διασφαλιστεί η ορθή εφαρμογή της νομοθεσίας σε όλα τα επίπεδα·

35. καλεί την Ευρωπαϊκή Επιτροπή να προτείνει μέσο συντονισμού μεταξύ των κρατών μελών κατά τη μεταφορά των οδηγιών της ΕΕ ώστε να μην δημιουργούνται νέοι νομικοί φραγμοί στα σύνορα·

36. καλεί την Ευρωπαϊκή Επιτροπή και τα κράτη μέλη να προβούν σε διασυνοριακές αξιολογήσεις εδαφικού αντικτύπου για όλες τις σχετικές νομοθετικές προτάσεις με πιθανό διασυνοριακό αντίκτυπο, προκειμένου να αποφευχθεί η δημιουργία νέων εμποδίων στις παραμεθόριες περιοχές·

37. καλεί την Ευρωπαϊκή Επιτροπή να προτείνει αναθεωρήσεις ή διευκρινίσεις στη συμφωνία του Σένγκεν, ιδίως στις διατάξεις που επιτρέπουν στα κράτη μέλη να κλείνουν τα σύνορα ή να εισάγουν πρόσθετες διοικητικές απαιτήσεις για τη διέλευσή τους·

38. εκφράζει τη βαθιά λύπη της για το γεγονός ότι οι συζητήσεις μεταξύ των κρατών μελών σχετικά με τον προτεινόμενο ευρωπαϊκό διασυνοριακό μηχανισμό (ECBM) δεν ευδοκλήθηκαν, καθώς η πρόταση περιελάμβανε σημαντική πρόοδο όσον αφορά τη διασυνοριακή συνεργασία. Καθώς τα διασυνοριακά νομικά και διοικητικά εμπόδια περιορίζουν σημαντικά τη διασυνοριακή συνεργασία και την ποιότητα ζωής στις παραμεθόριες περιοχές, η ΕτΠ ζητεί μια νέα πρωτοβουλία της Επιτροπής για την αναθεώρηση του κανονισμού για τον ECBM, λαμβανομένων υπόψη των θεμάτων που τέθηκαν νωρίτερα από τα κράτη μέλη. Η ΕτΠ προσφέρει να οργανώσει τις συζητήσεις πριν από αυτήν τη νέα πρόταση κανονισμού με την Ευρωπαϊκή Επιτροπή, το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο και τα κράτη μέλη, τις περιφερειακές και τις τοπικές αρχές και όλους τους άλλους σχετικούς ενδιαφερόμενους φορείς·

39. καλεί την Ευρωπαϊκή Επιτροπή και τα κράτη μέλη να αναγνωρίσουν τον ρόλο των ευρωπεριφερειών ως θεμελιωδών εργαλείων ευρωπαϊκής ολοκλήρωσης και συνοχής μέσω της καλλιέργειας ευρωπεριφερειακής ταυτότητας, της έγκρισης κοινών στρατηγικών, της προσπάθειας εξάλειψης του διασυνοριακού κόστους και της εκ του σύνεγγυς συνεργασίας. Για αυτό, ζητεί την ενίσχυση και την προώθηση του ρόλου των ευρωπεριφερειών στη διασυνοριακή συνεργασία με την παροχή μεγαλύτερης χρηματοπιστωτικής στήριξης·

Βελτίωση της ευρωπαϊκής εδαφικής συνεργασίας

40. καλεί την Ευρωπαϊκή Ένωση να αναθεωρήσει το πολυετές δημοσιονομικό πλαίσιο κατά την ενδιάμεση επανεξέτασή του, διαθέτοντας σημαντικά μεγαλύτερη χρηματοδότηση στα προγράμματα INTERREG και στην ευρωπαϊκή εδαφική συνεργασία·

41. ζητεί περαιτέρω σημαντική απλούστευση των έργων INTERREG και υπογραμμίζει ότι θα πρέπει να είναι αρκετά ευέλικτα, ώστε να ανταποκρίνονται στις πραγματικές ανάγκες των παραμεθόριων περιοχών· καλεί τους φορείς διαχείρισης των προγραμμάτων INTERREG να συνεχίσουν να αποφεύγουν τον κανονιστικό υπερθεματισμό. Θα πρέπει να εγκαταλειφθούν οι άσκοπες διοικητικές διαδικασίες και ορισμένοι λογιστικοί και άλλοι έλεγχοι που διενεργούνται υπερβολικά συχνά, καθώς η τρέχουσα επιβάρυνση καθιστά τα διασυνοριακά έργα ανέφικτα ή ανεπιθύμητα για πολλούς ΟΤΑ και άλλες οντότητες·

42. κρίνεται αναγκαία κατά την περίοδο 2021-2027 η διατήρηση όλων των γεωγραφικών ζωνών διασυνοριακής συνεργασίας όπως ορίζονταν κατά την περίοδο 2014-2020 και η μη αφαίρεση επιλέξιμων περιοχών για τα διάφορα προγράμματα διασυνοριακής συνεργασίας χωρίς βάσιμη αιτιολόγηση·

43. καλεί τις παραμεθόριες περιοχές της ΕΕ και τα προγράμματα INTERREG να επενδύσουν περισσότερους πόρους σε έργα διαπροσωπικής κλίμακας (P2P) ή μικροέργα, η διαχείριση των οποίων θα μπορεί να διεξάγεται μέσω τακτικών προσκλήσεων ή μέσω της δημιουργίας «Ταμείου Μικρών Έργων» στις παραμεθόριες περιοχές, προκειμένου να αυξηθούν οι δυνατότητες για επαφές και δραστηριότητες οικοδόμησης αμοιβαίας εμπιστοσύνης, και προτείνει επίσης στενότερη διασύνδεση μεταξύ της διασυνοριακής, της διακρατικής και της διαπεριφερειακής συνεργασίας·

44. υπογραμμίζει τη σημασία των συνεργειών και της συμπληρωματικότητας μεταξύ των μέτρων διασυνοριακής συνεργασίας και των ενωσιακών χρηματοδοτικών προγραμμάτων υπό άμεση, έμμεση και, κυρίως, επιμερισμένη διαχείριση·

45. επισημαίνει ότι, στο πλαίσιο των προγραμμάτων INTERREG, η Ένωση θα πρέπει να χρηματοδοτήσει την περαιτέρω κατάρτιση των υπαλλήλων που εργάζονται στις παραμεθόριες περιοχές βάσει της διασυνοριακής συνεργασίας και να προσφέρει προγράμματα εκμάθησης γλωσσών και ανταλλαγών τύπου Erasmus για δημόσιους υπαλλήλους που εργάζονται στις παραμεθόριες περιοχές, προκειμένου να ενισχυθεί η διασυνοριακή συνεργασία·

46. τονίζει τη δέσμευση της ΕτΠ να συνεργαστεί με τα κράτη μέλη, τα θεσμικά όργανα της ΕΕ και τους σχετικούς ενδιαφερόμενους φορείς για την υλοποίηση των προτάσεων που περιγράφονται στο παρόν ψήφισμα·

47. τονίζει ότι οι προτάσεις που διατυπώνονται στο παρόν ψήφισμα έχουν ως στόχο να συμβάλουν στις συζητήσεις της Διάσκεψης για το μέλλον της Ευρώπης· καλεί, στο πλαίσιο αυτό, τις τοπικές και τις περιφερειακές αρχές των παραμεθόριων περιοχών να οργανώσουν διασυνοριακούς διαλόγους με τους πολίτες και μόνιμους μηχανισμούς διαβούλευσης, όπου οι πολίτες θα μπορούσαν να προσφέρουν τη συμβολή τους στη Διάσκεψη για το μέλλον της Ευρώπης·

Η εξωτερική διάσταση της διασυνοριακής συνεργασίας

48. υπενθυμίζει τον σημαντικό ρόλο που μπορεί να διαδραματίσει η διασυνοριακή συνεργασία και οι μόνιμες διασυνοριακές δομές, όπως οι ευρωπεριφέρειες, οι κοινότητες εργασίας και οι ΕΟΕΣ, στην επίτευξη βιώσιμης ανάπτυξης στα εξωτερικά σύνορα, συμβάλλοντας στην ενίσχυση της συνεργασίας της ΕΕ με τους γείτονές της, στηρίζοντας τις τοπικές και τις περιφερειακές αρχές, προωθώντας την ενίσχυση της ασφάλειας και βελτιώνοντας την κοινωνικοοικονομική ανάπτυξη. Οι τοπικές και οι περιφερειακές αρχές κατά μήκος των χερσαίων ή θαλάσσιων εξωτερικών συνόρων της ΕΕ θα πρέπει να εντείνουν τη συνεργασία με τους γείτονές τους σε χώρες εκτός ΕΕ προς όφελος και των δύο πλευρών, αναπτύσσοντας κοινές υποδομές, ενισχύοντας την κοινωνικοοικονομική συνεργασία και εντείνοντας τις πολιτιστικές ανταλλαγές, καθώς και επιτρέποντας την καθιέρωση κοινών υπηρεσιών, πράγμα που θα λειτουργούσε προς όφελος των πολιτών αυτού του διασυνοριακού χώρου.

49. ζητεί να εξεταστεί η διασυνοριακή συνεργασία μεταξύ των ενωσιακών, εθνικών, περιφερειακών και τοπικών αρχών ως βασικό στοιχείο της μακροπρόθεσμης επίλυσης των ανθρωπιστικών κρίσεων στην Ευρώπη και στις γειτονικές της χώρες.

50. επισημαίνει τον καίριο ρόλο που διαδραματίζει το διασυνοριακό πρόγραμμα PEACE στα σύνορα Ιρλανδίας-Βόρειας Ιρλανδίας στην ειρηνευτική διαδικασία, και εκφράζει τη λύπη της για την απόφαση της κυβέρνησης του Ηνωμένου Βασιλείου να αποσυρθεί από τη συμμετοχή σε άλλα προγράμματα της ευρωπαϊκής εδαφικής συνεργασίας. Με βάση το επιτυχές έργο των προγραμμάτων INTERREG που καλύπτουν την περιοχή της Βόρειας Θάλασσας, η ΕτΠ θεωρεί ότι η προώθηση μελλοντικών διασυνοριακών έργων και δομών αποτελεί σημαντικό βήμα για τη διατήρηση ισχυρών δεσμών με τις πόλεις και τις περιφέρειες του Ηνωμένου Βασιλείου, ακόμη και χωρίς την επίσημη συμμετοχή του στα προγράμματα συνεργασίας της ΕΕ.

51. υπενθυμίζει πως τα εξωτερικά σύνορα της ΕΕ φτάνουν μέχρι την Καραϊβική, τον Ινδικό Ωκεανό και τις δυτικές ακτές της Αφρικής χάρη στην ύπαρξη ευρωπαϊκών εξόχως απόκεντρων περιφερειών σε αυτές τις περιοχές. Πρόκειται για περιοχές ιδιαίτερα εκτεθειμένες σε κινδύνους και έκτακτες ανάγκες που συνδέονται με μεταναστευτικές ροές, λαθρεμπόριο, φυσικές καταστροφές ή υγειονομικές κρίσεις, και λοιπά. Αντίθετα με όσα ισχύουν για άλλα εξωτερικά σύνορα γειτονίας, η ΕΕ δεν έχει αναπτύξει για τις εν λόγω περιοχές κοινές στρατηγικές. Η ΕτΠ καλεί την ΕΕ να εμβαθύνει σε αυτό το πνεύμα και να καταρτίσει σχέδια δράσης για κάθε μία από αυτές τις περιοχές, ενισχύοντας τη συνεργασία με τις γειτονικές χώρες και αξιοποιώντας το στρατηγικό δυναμικό της παρουσίας των ευρωπαϊκών εξόχως απόκεντρων περιφερειών στις εν λόγω περιοχές.

Βρυξέλλες, 1η Ιουλίου 2021.

Ο Πρόεδρος
της Ευρωπαϊκής Επιτροπής των Περιφερειών
Απόστολος ΤΖΙΤΖΙΚΩΣΤΑΣ

ΓΝΩΜΟΔΟΤΗΣΕΙΣ

ΕΠΙΤΡΟΠΗ ΤΩΝ ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΩΝ

145Η ΣΥΝΟΔΟΣ ΟΛΟΜΕΛΕΙΑΣ ΤΗΣ ΕΤΠ (ΥΒΡΙΔΙΚΗ ΜΕΣΩ INTERACTIO), 30.6.2021 - 1.7.2021

Γνωμοδότηση της Ευρωπαϊκής Επιτροπής των Περιφερειών με θέμα «Στρατηγική για βιώσιμη και έξυπνη κινητικότητα»

(2021/C 440/03)

Εισηγητής:	Robert VAN ASTEN (NL/RENEW E.) Δημοτικός σύμβουλος Χάγης
Έγγραφο αναφοράς:	Ανακοίνωση της Επιτροπής προς το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο, το Συμβούλιο, την Ευρωπαϊκή Οικονομική και Κοινωνική Επιτροπή και την Επιτροπή των Περιφερειών — Στρατηγική για βιώσιμη και έξυπνη κινητικότητα — οι ευρωπαϊκές μεταφορές σε τροχιά μέλλοντος COM(2020) 789 final

ΣΥΣΤΑΣΕΙΣ ΠΟΛΙΤΙΚΗΣ

Η ΕΥΡΩΠΑΪΚΗ ΕΠΙΤΡΟΠΗ ΤΩΝ ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΩΝ

Γενικές παρατηρήσεις

1. χαιρετίζει την ευρωπαϊκή στρατηγική για βιώσιμη και έξυπνη κινητικότητα. Με την ανακοίνωση αυτή, η Ευρωπαϊκή Επιτροπή συνδέει το πρόγραμμα βιώσιμης ανάπτυξης της Ευρωπαϊκής Πράσινης Συμφωνίας, την ψηφιακή στρατηγική και τον ρόλο της κινητικότητας στην ανάκαμψη μετά την κρίση του κορονοϊού·
2. εκτιμά ότι η κινητικότητα φέρνει σε επαφή τους ανθρώπους, τις πόλεις και τις περιφέρειες και ότι είναι απαραίτητη για την εύρυθμη λειτουργία της οικονομίας. Ωστόσο, φέρει επίσης την ευθύνη για το ένα τέταρτο των εκπομπών διοξειδίου του άνθρακα (CO₂) στην Ευρώπη. Συνεπώς, η Ευρωπαϊκή Επιτροπή των Περιφερειών (ΕΤΠ) υποστηρίζει τη σφαιρική προσέγγιση της Ευρωπαϊκής Επιτροπής, που αποβλέπει σε μια πιο βιώσιμη κινητικότητα, στη βελτίωση της πρόσβασης σε βιώσιμες εναλλακτικές λύσεις και στην εφαρμογή κατάλληλων (τιμολογιακών) κινήτρων·
3. υπενθυμίζει, όμως, ότι η τόνωση της βιώσιμης κινητικότητας πρέπει να εξετάζεται σε συνδυασμό με άλλες συναφείς προκλήσεις, όπως η προσβασιμότητα, η οικονομική προσιτότητα των μεταφορών, η οδική ασφάλεια, η υγεία, η χωροταξία, η πραγματική ύπαρξη εναλλακτικών λύσεων στις ιδιωτικές μεταφορές και η δημογραφική εξέλιξη. Επί του προκειμένου, στη στρατηγική δεν προβλέπεται κανένα συγκεκριμένο μέτρο που να διασφαλίζει ότι οι διάφορες δράσεις προς αυτή την κατεύθυνση θα αλληλοενισχύονται·
4. παρατηρεί ότι οι πόλεις και οι περιφέρειες είναι περιοχές όπου η κινητικότητα συνιστά τον συνδετικό κρίκο μεταξύ κατοικίας, υγείας, εργασίας, γνώσης, εφοδιασμού και ψυχαγωγίας. Η μετάβαση στον τομέα της κινητικότητας πραγματοποιείται κυρίως σε περιφερειακό και σε τοπικό επίπεδο. Καλό θα ήταν να δίνεται στη στρατηγική μεγαλύτερη προσοχή στις γνώσεις και στην εμπειρία των πόλεων και των περιφερειών σε θέματα βιώσιμης κινητικότητας. Η μετάβαση σε βιώσιμη και έξυπνη κινητικότητα απαιτεί μια κοινή προσέγγιση με τη συμμετοχή όλων των επιπέδων διακυβέρνησης (πολυεπίπεδη διακυβέρνηση), σύμφωνα με την αρχή της ενεργού επικουρικότητας·
5. σε αυτό το πλαίσιο, εκτιμά ότι το ζητούμενο δεν είναι απλώς να καταστούν πιο βιώσιμα τα μέσα μεταφοράς (προς οχήματα μηδενικών εκπομπών), αλλά επίσης, και κυρίως, να μειωθούν οι αποστάσεις και ο αριθμός των μετακινήσεων, όταν αυτό είναι δυνατό, καθώς και να προσαρμοστούν οι τρόποι κινητικότητας (με πρόκριση των πιο βιώσιμων και πιο ενεργών τρόπων μετακίνησης, όπως η πεζοπορία, η ποδηλασία, τα λεωφορεία και οι σιδηρόδρομοι) και να διαμοιραστούν, κυρίως χάρη στην έξυπνη, ψηφιακά υποστηριζόμενη ομαδοποίηση των μεταφορών (συνεπιβατισμός), ακόμη και στις αγροτικές περιοχές·

6. σημειώνει ότι η μετάβαση στον τομέα της κινητικότητας απαιτεί αλλαγή συμπεριφοράς και, συνεπώς, τοποθετεί τον χρήστη στο επίκεντρο της διεργασίας. Θα πρέπει να δοθεί μεγαλύτερη προσοχή στην κοινωνική καινοτομία, με έμφαση στους αποτελεσματικούς μηχανισμούς ευαισθητοποίησης που θα μπορούσαν να χρησιμοποιήσουν οι πόλεις και οι περιφέρειες ώστε να δώσουν ώθηση στην ενεργό κινητικότητα, όπως, μεταξύ άλλων μέτρων, η θεσμική προώθηση της ποδηλασίας, η κατασκευή χώρων στάθμευσης ποδηλάτων, η επιτήρηση της σωστής χρήσης ποδηλατοδρόμων και πεζοδρόμων και η λήψη όλων των αναγκαίων μέτρων για τη βελτίωση της προσβασιμότητας για όλους τους πολίτες·

7. εκφράζει τη λύπη της για το γεγονός ότι η στρατηγική δεν αντιπροσωπεύει ένα ολοκληρωμένο όραμα για την ευρωπαϊκή πολιτική κινητικότητας που να καλύπτει όλους τους τρόπους μεταφοράς με κοινό και ισορροπημένο τρόπο. Τονίζει, στο πλαίσιο αυτό, ότι η Επιτροπή θα πρέπει να δώσει μεγαλύτερη βαρύτητα σε άλλους βιώσιμους τρόπους μεταφοράς, όπως τα λεωφορεία, τα οποία καλούνται να διαδραματίσουν κεντρικό ρόλο στη μετάβαση προς μια βιώσιμη, ασφαλή και προσβάσιμη κινητικότητα·

8. θεωρεί ότι η ΕΕ, τα κράτη μέλη της, οι πόλεις και οι περιφέρειες πρέπει να αρχίσουν να θεωρούν τους δημόσιους χώρους, ιδίως στις πόλεις, ως δημόσιο αγαθό στο πλαίσιο του σχεδιασμού, και του πολεοδομικού σχεδιασμού, καθώς και του βιοκλιματικού και ενεργειακού σχεδιασμού. Αυτό θα συμβάλει στην αλλαγή της χρήσης των δημόσιων χώρων από ιδιωτικά κυρίως αυτοκίνητα σε κοινό αγαθό για τους πολίτες·

9. καλεί τα κράτη μέλη, τις πόλεις και τις περιφέρειες τους να εντείνουν σημαντικά τις προσπάθειές τους για την ενισχυμένη προώθηση της πεζοπορίας, της ποδηλασίας, των δημόσιων συγκοινωνιών και άλλων μαζικών βιώσιμων τρόπων μεταφοράς στις αστικές, τις ενδιάμεσες και τις αγροτικές περιοχές·

10. εκφράζει τη λύπη της για το γεγονός ότι η πρόταση της Ευρωπαϊκής Επιτροπής επικεντρώνεται κυρίως στα ιδιωτικά οχήματα και, ως εκ τούτου, παραβλέπει τόσο τον αντίκτυπό τους στην κυκλοφοριακή συμφόρηση όσο και τις άλλες αρνητικές εξωτερικές τους επιδράσεις (θόρυβος, ατμοσφαιρική ρύπανση, ατυχήματα, αέρια του θερμοκηπίου, φαινόμενα «τεχνητού φραγμού» κ.λπ.). Αυτό αφορά κυρίως τις περιοχές διέλευσης και τις πόλεις. Επιπλέον, σε ορισμένα κράτη μέλη, ο αριθμός των μετακινήσεων αυξάνεται καθώς ο πληθυσμός απομακρύνεται από το κέντρο των πόλεων προς τις περιφερειακές περιοχές και τα προάστια·

11. χαιρετίζει τον σημαντικό ρόλο που διαδραματίζουν τα σχέδια βιώσιμης αστικής κινητικότητας (ΣΒΑΚ). Όλο και περισσότερες πόλεις στην Ευρώπη αναπτύσσουν τέτοια σχέδια. Ωστόσο, θα ήταν σκόπιμο να διευρυνθεί η εμβέλειά τους, ώστε να περιλαμβάνουν και τις περιβάλλουσες περιοχές, που αποτελούν συστατικό στοιχείο του καθημερινού αστικού συστήματος⁽¹⁾. Το σύστημα αυτό μπορεί να παρουσιάζει διακυμάνσεις από τη μία πόλη ή περιφέρεια στην άλλη και να περικλείει τόσο τις περιφερειακές όσο και τις περιβάλλουσες αγροτικές περιοχές·

12. τονίζει ότι οι αποστολές του προγράμματος «Ορίζων Ευρώπη» της ΕΕ, ειδικότερα δε η αποστολή που αφορά την επίτευξη 100 κλιματικά ουδέτερων πόλεων έως το 2030, συντελούν καθοριστικά στην αντιμετώπιση των μεγάλων κοινωνικών προκλήσεων που αναφέρονται στην ευρωπαϊκή στρατηγική και ότι όλες μαζί συγκροτούν ένα σύνολο που καλύπτει πολλά θεματικά πεδία·

13. εκτιμά ότι η καλή συνδεσιμότητα είναι σημαντική για την οικονομική, κοινωνική και εδαφική συνοχή στην ΕΕ. Ειδικότερα, εκφράζει τη λύπη της για το γεγονός ότι η στρατηγική για την κινητικότητα δεν περιλαμβάνει συγκεκριμένες πρωτοβουλίες της Ευρωπαϊκής Επιτροπής για τις αγροτικές, τις απομονωμένες και τις εξόχως απόκεντρες περιοχές που να βασίζονται στον σημαντικό ρόλο της κινητικότητας για τη διασφάλιση της παροχής υπηρεσιών κοινής ωφέλειας στις αγροτικές περιοχές με ανεπαρκείς δομές. Περίπου τα δύο τρίτα του ευρωπαϊκού πληθυσμού ζουν εκτός μεγάλων πόλεων. Οι υπηρεσίες δημόσιων μεταφορών αντιμετωπίζουν ιδιαίτερες προκλήσεις, ιδίως σε αραιοκατοικημένες, εξόχως απόκεντρες, νησιωτικές και ορεινές περιοχές. Τα ευρωπαϊκά ταμεία και τα ρυθμιστικά μέτρα της Ευρωπαϊκής Ένωσης θα πρέπει να συμβάλλουν στη βελτίωση της κινητικότητας των πολιτών σε όλο το έδαφος της Ένωσης·

14. υπενθυμίζει ότι οι πόλεις και οι περιφέρειες είναι συχνά οι ίδιες αρμόδιες για την παροχή ή την ανάθεση υπηρεσιών δημόσιων μεταφορών και καθορίζουν τις υποχρεώσεις παροχής δημόσιας υπηρεσίας, για παράδειγμα στον τομέα των υγειονομικών μεταφορών και των τακτικών δημόσιων οδικών επιβατικών μεταφορών. Στο πλαίσιο αυτό, ζητεί από την Ευρωπαϊκή Επιτροπή να λάβει καλύτερα υπόψη τη βιώσιμη διάσταση των μεταφορών κατά την αναθεώρηση των ερμηνευτικών κατευθυντήριων γραμμών σχετικά με τον κανονισμό για την υποχρέωση παροχής δημόσιας υπηρεσίας για τις χερσαίες μεταφορές, προκειμένου ειδικότερα να δοθεί στους οργανισμούς τοπικής αυτοδιοίκησης η δυνατότητα να θέτουν πιο δεσμευτικά αιτήματα·

Ο ρόλος των πρωτοβάθμιων και δευτεροβάθμιων οργανισμών τοπικής αυτοδιοίκησης

15. παρατηρεί ότι οι πόλεις και οι περιφέρειες καλούνται να αντιμετωπίσουν ποικίλες προκλήσεις. Ορισμένες περιφέρειες που περιλαμβάνουν μεγάλες πόλεις και περιοχές διέλευσης πλήττονται από υψηλά επίπεδα συμφόρησης, ατμοσφαιρικής ρύπανσης και θορύβου περιβάλλοντος. Σε άλλες περιφέρειες, ιδίως στις πιο αραιοκατοικημένες ή στα προάστια των μεγαλουπόλεων, η έλλειψη καλών συνδέσεων συνιστά μείζον πρόβλημα που θέτει σε κίνδυνο την προσβασιμότητα. Τέλος, υπάρχουν περιφέρειες με εποχική

⁽¹⁾ Ως καθημερινό αστικό σύστημα (daily urban system) νοείται η περιοχή περιφερειακά μιας πόλης, εντός της οποίας πραγματοποιούνται οι καθημερινές μετακινήσεις μεταξύ κατοικίας και εργασίας. Με την έννοια αυτή προσδιορίζεται μια αστική περιοχή στην οποία περιλαμβάνονται οι περιοχές από τις οποίες οι εργαζόμενοι πραγματοποιούν τις καθημερινές τους μετακινήσεις μεταξύ κατοικίας και εργασίας.

συρροή που φθάνει έως και στον τριπλασιασμό του πληθυσμού τους. Περιφέρειες με μεγάλη έκταση ενδέχεται να παρουσιάζουν ταυτόχρονα όλα αυτά τα προβλήματα·

16. αναγνωρίζει τη στρατηγική της ΕΕ για το υδρογόνο και επισημαίνει τις δυνατότητες του υδρογόνου που παράγεται από ανανεώσιμες πηγές ενέργειας και των συνθετικών καυσίμων για την απαλλαγή όλων των τομέων των μεταφορών από τις ανθρακούχες εκπομπές, στους οποίους ο εξηλεκτρισμός δεν είναι εύλογος ή προβλεψιμος, όπως η κυκλοφορία βαρέων οχημάτων, οι πλωτές και οι εναέριες μεταφορές. Το πράσινο υδρογόνο μπορεί επίσης να αποτελέσει χρήσιμη εναλλακτική λύση για τις τοπικές δημόσιες συγκοινωνίες και τα ειδικά δημοτικά οχήματα ⁽²⁾·

17. τονίζει ότι η κινητικότητα είναι άρρηκτα συνδεδεμένη με τη χωροταξία, όσον αφορά, λόγου χάρι, τον σχεδιασμό και τη θέση των κατοικιών, των χώρων εργασίας, των κτιρίων υπηρεσιών και των πολιτιστικών χώρων, αλλά και των πεζοδρόμων και ποδηλατοδρόμων, των στάσεων των δημόσιων μεταφορών, των χώρων στάθμευσης κ.λπ. Ο χωρικός σχεδιασμός και η κατανομή των χρήσεων γης καθοδηγεί την οργάνωση της κινητικότητας, και καθορίζει τα κριτήρια που θα πρέπει να τη διέπουν. Επιδιώκοντας αποκλειστικά την αύξηση της βιωσιμότητας όλων των υφιστάμενων μορφών κινητικότητας, η ΕΕ δεν λαμβάνει δεόντως υπόψη τη σημασία αυτής της χωροταξικής διάστασης·

18. ειδικά η κινητικότητα στην ύπαιθρο συνιστά μία από τις ουσιώδεις πτυχές της χωροταξίας, καθώς επιτρέπει τη συνδεσιμότητα μεταξύ των οικισμών και του αγροτικού πληθυσμιακού κόμβου αναφοράς ή της πρωτεύουσας της περιοχής, όπου βρίσκονται όλες οι βασικές δημόσιες υπηρεσίες. Ως εκ τούτου, η κινητικότητα στην ύπαιθρο —με τα μεταφορικά μέσα που προσφέρουν τη μεγαλύτερη αποδοτικότητα, πυκνότητα δικτύου και διείσδυση στην περιοχή— επιτρέπει την πρόσβαση των πολιτών σε βασικές υπηρεσίες (παιδεία, υγεία, κοινωνικές υπηρεσίες κ.λπ.), υπό ισοτιμες συνθήκες με τις αστικές ή περιφερειακές περιοχές·

19. προκειμένου να μειωθούν οι εκπομπές της κινητικότητας που στηρίζεται στα ορυκτά καύσιμα, συνιστά οι βασικές υπηρεσίες, όπως οι χώροι διαβίωσης, εργασίας, εκπαίδευσης, υπηρεσιών υγείας, επιχειρήσεων, ψυχαγωγίας ⁽³⁾ και εμπορίου, να παρέχονται σε πολύ κοντινή απόσταση σε κάθε περιοχή κατοικίας. Παράλληλα, η πανδημία COVID-19 και η διαδικτυακή εργασία προάγουν τη μεγαλύτερη ανεξαρτησία μεταξύ κατοικίας των εργαζομένων και χώρου εργασίας, γεγονός το οποίο θα μπορούσε μακροπρόθεσμα να οδηγήσει επίσης σε μείωση της κυκλοφορίας. Η Ευρωπαϊκή Επιτροπή των Περιφερειών υπερασπίζεται, ως εκ τούτου, στο μέτρο του δυνατού και λαμβάνοντας υπόψη τις διαφορετικές πραγματικότητες στους ευρωπαϊκούς δήμους, την έννοια της «πόλης των 15 λεπτών», όπου οι περισσότερες ανθρώπινες ανάγκες και πολλές επιθυμίες καλύπτονται σε απόσταση 15 λεπτών. Ενώ η χρήση μηχανοκίνητων οχημάτων στην «πόλη των 15 λεπτών» θα είναι δυνατή, η κλίμακα και η αστική της μορφή δεν θα καθορίζεται από αυτά·

20. επισημαίνει ότι πρέπει να ληφθούν υπόψη οι περιορισμοί των εξόχως απόκεντρων περιοχών, όπου η κατασκευή, ο σχεδιασμός και η συντήρηση ενός δικτύου μαζικών μεταφορών στην υπηρεσία του πληθυσμού είναι δυσκολότεροι και δαπανηρότεροι και όπου, ελλείψει εναλλακτικών λύσεων, τα ιδιωτικά οχήματα παραμένουν το κύριο μέσο μεταφοράς·

21. σημειώνει ότι οι πόλεις και οι περιφέρειες ενθαρρύνουν την ενεργό κινητικότητα, δημιουργώντας κατάλληλες υποδομές για τους πεζούς, τους ποδηλάτες και τις δημόσιες μεταφορές. Επί του προκειμένου, πρέπει να προβλεφθούν ευχερείς και ασφαλείς ανταποκρίσεις, οι αναγκαίοι για τη χρήση του ποδηλάτου εξοπλισμοί, καθώς και ποιοτικές και ποσοτικές συνδέσεις για τους κατοίκους των προαστίων και των χωριών που βρίσκονται σε πιο αγροτικές περιοχές. Η ΕΤΠ εκφράζει τη λύπη της για το γεγονός ότι στη στρατηγική δεν παρουσιάζεται σαφές όραμα για τις μαζικές δημόσιες μεταφορές. Επίσης, η στρατηγική που θα εφαρμοστεί θα πρέπει να επιτρέπει, ανάλογα με τις διαφορετικές ανάγκες κινητικότητας, να χρησιμοποιείται κατά περίπτωση το μεταφορικό μέσο που είναι πιο αποτελεσματικό, πιο βιώσιμο και ανταποκρίνεται καλύτερα στις ανάγκες των πολιτών·

22. εκτιμά ότι η ύπαρξη καλών συνδέσεων είναι σημαντική για την οικονομική, κοινωνική και εδαφική συνοχή εντός της ΕΕ. Και τούτο επειδή συνδέουν το σύνολο των περιφερειών και των πόλεων εντός της ενιαίας αγοράς και συντελούν ώστε να μην μένει κανείς στο περιθώριο. Αυτό δεν ισχύει μόνο για τις μητροπολιτικές περιοχές και τα οικονομικά κέντρα, αλλά και για τις μεσαίου μεγέθους πόλεις, τις αγροτικές, τις ορεινές, τις απόκεντρες και τις εξόχως απόκεντρες περιοχές και τα νησιά·

Σχέδια βιώσιμης αστικής κινητικότητας (ΣΒΑΚ)

23. σημειώνει ότι τα σχέδια βιώσιμης αστικής κινητικότητας (ΣΒΑΚ) βρίσκονται στο επίκεντρο της στρατηγικής. Αυτό το εθελοντικό μέσο πολιτικής που θεσπίστηκε το 2013 στοχεύει στη διαχείριση της κινητικότητας των πόλεων και στη διασύνδεση των πόλεων με τις περιβάλλουσες (περιαστικές) περιοχές. Μέχρι σήμερα, 1 000 ευρωπαϊκές πόλεις έχουν εγκρίνει σχέδια βιώσιμης αστικής κινητικότητας. Τα τελευταία χρόνια, η ΕΕ ⁽⁴⁾ εξέδωσε κατευθυντήριες γραμμές για θέματα όπως μεταξύ άλλων οι ζώνες χαμηλών εκπομπών, η ποδηλασία και η κοινόχρηστη κινητικότητα, η προώθηση της ηλεκτροκίνησης, ο βιοκλιματικός σχεδιασμός του υπαίθριου δημόσιου χώρου, οι οποίες καλύπτουν ευρύ φάσμα πτυχών·

⁽²⁾ CoR/2020/549.

⁽³⁾ Η έννοια της «πόλης των 15 λεπτών» είναι ένα πολύ καλό παράδειγμα. Συνιστάται στο να μπορούν οι κάτοικοι να βρίσκουν όλες τις βασικές υποδομές —καταστήματα, γραφεία, σχολεία, υπηρεσίες υγείας, αθλητικές και πολιτιστικές υποδομές, υποδομές ψυχαγωγίας (διάσταση «ποικιλία») — σε απόσταση 15 λεπτών (διάσταση «πυκνότητα») με τα πόδια ή με το ποδήλατο (διάσταση «χάρεξη»).

⁽⁴⁾ <https://www.eltis.org/mobility-plans/sump-guidelines>

24. τονίζει ότι ορισμένα κράτη μέλη έχουν οργανώσει περιφερειακά σχέδια κινητικότητας, χάρη στα οποία είναι πιο εύκολη η προσαρμογή στην κλίμακα των προς αντιμετώπιση προκλήσεων, ενώ υπάρχει μέριμνα για τη σύνδεση με το περιφερειακό καθημερινό αστικό σύστημα. Οι πρωτοβουλίες αυτές στηρίζονται στην έννοια των λειτουργικών αστικών ζωνών, αλλά ο υφιστάμενος ορισμός της Eurostat δεν απεικονίζει κατάλληλα τη διαρθρωτική και λειτουργική πραγματικότητα των πολυκεντρικών περιφερειών που συνδέονται μεταξύ τους με ροές μεταφορών. Τα περιφερειακά σχέδια βιώσιμης κινητικότητας θα πρέπει επίσης να αποτελούν μέσο για τη διασφάλιση των μεταφορών στις πλέον ερημωμένες αγροτικές περιοχές με αποτελεσματικό και βιώσιμο τρόπο·

25. εκτιμά ότι τα ΣΒΑΚ θα πρέπει να είναι αρκετά ευέλικτα ώστε να προσαρμόζονται στην ποικιλομορφία των πόλεων και των περιφερειών και να σέβονται την αρχή της επικουρικότητας. Είναι σημαντικό να στηρίζεται οικονομικά η κατάρτιση ΣΒΑΚ και η υλοποίηση των μέτρων που προβλέπονται σε αυτά, ώστε να μπορέσουν οι πρωτοβάθμιοι και δευτεροβάθμιοι οργανισμοί τοπικής αυτοδιοίκησης να εξοικειωθούν με τη μεθοδολογία και να αντλήσουν διδάγματα οι μεν από τους δε, εφαρμόζοντας νέες έννοιες πολιτικής και διεξάγοντας πειραματικές πρωτοβουλίες, με στόχο την αλλαγή συμπεριφοράς·

26. θεωρεί ότι το συμφέρον των αγροτικών, των απομακρυσμένων, των νησιωτικών, των ορεινών και των εξόχως απόκεντρων περιοχών θα πρέπει να συνεκτιμάται δεόντως στα ΣΒΑΚ, ώστε να εξασφαλίζονται καλές συνδέσεις και καλή προσβασιμότητα. Αυτό απαιτεί την ανάπτυξη προτύπων κινητικότητας με βάση αποδοτικά και βιώσιμα συστήματα, όπως οι κατά παραγγελία μεταφορές. Επίσης, τα σχέδια αυτά πρέπει να περιλαμβάνουν τις αγροτικές περιοχές που εξαρτώνται από έναν κύριο αστικό κόμβο, προκειμένου να διασφαλίζεται η κατάλληλη σύνδεση με απομακρυσμένες και δυσπρόσιτες περιοχές, καθώς και με περιοχές με διάσπαρτους οικισμούς·

Χρηματοδοτικά μέσα

27. τονίζει ότι οι μαζικές δημόσιες συγκοινωνίες θα πρέπει να παραμείνουν ο ακρογωνιαίος λίθος των ΣΒΑΚ, τα οποία θα πρέπει επίσης να ενσωματώσουν τις σχολικές μεταφορές, προκειμένου να μειωθεί η κυκλοφορία οχημάτων και να περιοριστούν οι αρνητικές εξωτερικές επιδράσεις· καλεί την Επιτροπή να αναγνωρίσει τις μαζικές δημόσιες συγκοινωνίες ως τη ραχοκοκαλιά της βιώσιμης κινητικότητας στο νέο πλαίσιο αστικής κινητικότητας, και να εξασφαλίσει επαρκή στήριξη για την επέκτασή τους·

28. εφιστά την προσοχή στο γεγονός ότι πολλές από τις επενδύσεις που απαιτούνται για τη μετάβαση στον τομέα της κινητικότητας κατά τα προσεχή έτη θα χρειαστεί να χρηματοδοτηθούν από ίδιους πόρους σε εθνικό, περιφερειακό και τοπικό επίπεδο. Ως εκ τούτου, η ΕΕ πρέπει να προβλέψει περιθώρια στο πλαίσιο του Συμφώνου Σταθερότητας και Ανάπτυξης και των κανόνων για τις κρατικές ενισχύσεις για επενδύσεις που μειώνουν τον περιβαλλοντικό αντίκτυπο των μεταφορών και επιτυγχάνουν τον στόχο της Ευρωπαϊκής Πράσινης Συμφωνίας.

29. ωστόσο, επισημαίνει, ότι θα είναι απαραίτητη η πρόσθετη χρηματοδότηση εκ μέρους της ΕΕ, προκειμένου να πραγματοποιηθούν επενδύσεις, ιδίως δε για την εφαρμογή των μέτρων που προβλέπονται στα ΣΒΑΚ για πόλεις και περιφέρειες ευχάριστης διαβίωσης. Τα μέτρα αυτά συμπεριλαμβάνουν καλύτερες υποδομές μαζικών δημόσιων μεταφορών, δίκτυα πεζοδρόμων και ποδηλατοδρόμων, καθώς και άλλες ποιοτικές υποδομές, όπως οι προσβάσιμοι στο κοινό σταθμοί φόρτισης των ηλεκτρικών οχημάτων και ανεφοδιασμού των υδρογονοκίνητων οχημάτων, τα συστήματα κοινόχρηστων μεταφορών και οι έξυπνες εφαρμογές. Σε λιγότερο ανεπτυγμένες περιφέρειες, με περιορισμένη οικονομική επιφάνεια, είναι σημαντικό να κινητοποιηθούν χρηματοδοτικά μέσα για τις αρχικές επενδύσεις και για τις μακροπρόθεσμες λειτουργικές δαπάνες των υπηρεσιών μεταφοράς. Λόγω των αυστηρών προϋποθέσεων, όσον αφορά τη χρήση των ενωσιακών κονδυλίων, και της πολύπλοκης δομής του προϋπολογισμού στα κράτη μέλη, η πρόσβαση στους πόρους αυτούς είναι συχνά δυσκολότερη για τους οργανισμούς τοπικής αυτοδιοίκησης από άλλες δυνατότητες χρηματοδότησης που τους απευθύνονται.

Η ΕτΠ επισημαίνει ότι οι περιφέρειες με ισχυρή οικονομική εστίαση στους κλάδους της αυτοκινητοβιομηχανίας και του εφοδιασμού της αντιμετωπίζουν σημαντικές προκλήσεις εξαιτίας της αναδιάρθρωσης του τομέα. Η παραγωγή ηλεκτρικών και υβριδικών οχημάτων απαιτεί πολύ λιγότερη ένταση εργασίας σε ολόκληρη την αλυσίδα αξίας, από την παραγωγή έως τις επισκευές. Οι νέες τεχνολογίες απαιτούν εντελώς διαφορετικές δεξιότητες. Οι περιφέρειες εκείνες για τις οποίες η αυτοκινητοβιομηχανία αντιπροσωπεύει σημαντικό μέρος της οικονομίας τους και κατά συνέπεια της απασχόλησης θα πρέπει να λάβουν την αναγκαία πρόσθετη στήριξη μέσω ευρωπαϊκών ταμείων, προκειμένου να ελαχιστοποιηθούν οι κίνδυνοι και να αντισταθμιστούν οι αρνητικές επιπτώσεις στην οικονομία και την απασχόληση από την τεχνολογική μετάβαση που προωθεί η ΕΕ στον κλάδο·

30. τονίζει ότι η Επιτροπή δηλώνει μεν τη δέσμευσή της να στηρίξει ενεργά τους οργανισμούς τοπικής αυτοδιοίκησης, αλλά η στρατηγική που προτείνει δεν προβλέπει καμία ολοκληρωμένη προσέγγιση. Θα ήταν χρήσιμο να προσφερθεί στήριξη στους οργανισμούς τοπικής αυτοδιοίκησης με την παροχή καλύτερης πληροφόρησης, με ενιαίες θυρίδες και με τεχνική συνδρομή για τις αιτήσεις επιδοτήσεων ή με παροχή συμβουλών για την ανταλλαγή εμπειριών και την προσαρμογή τους στην πραγματικότητα της εκάστοτε περιφέρειας·

31. παρατηρεί ότι οι οργανισμοί τοπικής αυτοδιοίκησης (ΟΤΑ) μπορούν να λάβουν χρηματοδότηση για τη μετάβαση στον τομέα της κινητικότητας από το Ταμείο Συνοχής, το Ταμείο Δίκαιης Μετάβασης, το Ευρωπαϊκό Ταμείο Περιφερειακής Ανάπτυξης (ΕΤΠΑ) και τον Μηχανισμό Ανάκαμψης και Ανθεκτικότητας, αλλά τα εν λόγω ταμεία είναι σαφώς ανεπαρκή για τις προκλήσεις που αντιμετωπίζουν οι οργανισμοί τοπικής αυτοδιοίκησης προκειμένου να επιτύχουν τη βιώσιμη κινητικότητα· συνεπώς, ζητά να προβλέπεται για τους ΟΤΑ ένα ελάχιστο ποσοστό των πόρων αυτών ανάλογα με τις αρμοδιότητές τους·

32. εκφράζει τη λύπη της για το γεγονός ότι, ακόμη και εάν ο κανονισμός περί κοινών διατάξεων (ΚΚΔ) και οι κανονισμοί για το ΕΤΠΑ που ψηφίστηκαν από το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο και το Συμβούλιο της Ευρωπαϊκής Ένωσης επιτρέπουν τις επενδύσεις της πολιτικής συνοχής στη μετάβαση σε οικολογικές μετακινήσεις, οι επενδύσεις αυτές ενίοτε παρεμποδίζονται από τις υπηρεσίες της Ευρωπαϊκής Επιτροπής κατά τη διαπραγμάτευση των επιχειρησιακών προγραμμάτων του ΕΤΠΑ·

33. σημειώνει ότι το πρόγραμμα Interreg διαθέτει επίσης χρηματοδοτήσεις για τις τοπικές επενδύσεις. Το ενδιαφέρον που παρουσιάζει το πρόγραμμα αυτό για τους οργανισμούς τοπικής αυτοδιοίκησης έγκειται στο γεγονός ότι, παράλληλα με τις επενδύσεις, τους προσφέρει τη δυνατότητα να μαθαίνουν οι μεν από τους δε. Η ΕτΠ τονίζει τη σημασία της ανταλλαγής ορθών πρακτικών σε τοπικό και σε περιφερειακό επίπεδο, για παράδειγμα σχετικά με τις πολιτικές για τη χρήση του ποδηλάτου. Υπό την έννοια αυτή, οι μακροπεριφερειακές στρατηγικές θα μπορούσαν να διαδραματίσουν σημαντικό ρόλο·

34. τα προαναφερθέντα ενωσιακά ταμεία πρέπει να δώσουν προτεραιότητα σε μια στροφή από τα ιδιωτικά οχήματα σε πιο βιώσιμοις τρόπους μεταφοράς, που θα διαδραματίσουν καίριο ρόλο στην ενεργειακή μετάβαση, όπως οι μαζικές επιβατικές μεταφορές·

35. υποστηρίζει την πρόταση διεύρυνσης της χρηματοδότησης των διευρωπαϊκών δικτύων μεταφορών (ΔΕΔ Μ) με τον προϋπολογισμό του μηχανισμού «Συνδέοντας την Ευρώπη» (ΜΣΕ), ούτως ώστε να συμπεριληφθούν λύσεις «πρώτου και τελευταίου χιλιομέτρου», όπως οι κόμβοι πολυτροπικής κινητικότητας, οι εγκαταστάσεις στάθμευσης ιδιωτικών αυτοκινήτων με σκοπό τη συνέχιση της διαδρομής με δημόσια συγκοινωνία, καθώς και οι ενεργοί και ασφαλείς υποδομές για πεζοπορία και ποδηλασία. Τονίζει ότι η χρηματοδότηση των ΔΕΔ Μ πρέπει, επιπλέον, να στηρίζει έργα υποδομών δημόσιων μαζικών μεταφορών, όπως η ανακαίνιση των σιδηροδρόμων και σταθμών λεωφορείων, η επαναλειτουργία και ο εξηλεκτρισμός σιδηροδρομικών γραμμών, ή λύσεις για την τόνωση των διατροπικών μεταφορών. Η ΕτΠ υποστηρίζει την ιδέα να θεσπιστεί υποχρεωτική κατάρτιση ΣΒΑΚ προς τον σκοπό αυτόν·

36. εκτιμά ότι, για να καταστεί δυνατή η προσεχής μετάβαση ευρείας κλίμακας προς βιώσιμα και ανανεώσιμα καύσιμα (στο πλαίσιο των ΔΕΔ-Μ), είναι απαραίτητο να εξασφαλιστεί η σύνδεση με το δίκτυο ενέργειας (που εξαρτάται από τα διευρωπαϊκά δίκτυα ενέργειας — ΔΕΔ-Ε), ώστε να είναι δυνατή η (ταχεία) φόρτιση των ηλεκτρικών οχημάτων και των οχημάτων υδρογόνου ή των οχημάτων που λειτουργούν με άλλα εναλλακτικά καύσιμα, καθώς και η στήριξη για την ανάπτυξή τους, σε όλους τους τρόπους μεταφοράς. Προς τούτο, καθοριστική σημασία έχει η ενοποίηση των συστημάτων·

37. τονίζει ότι η προσδοκώμενη επέκταση του ΔΕΔ-Μ προϋποθέτει να δοθεί σημαντικότερος ρόλος στους αστικούς κόμβους. Επί του παρόντος, οι αστικοί κόμβοι λαμβάνουν μόνο 1 % των χρηματοδοτήσεων του μηχανισμού «Συνδέοντας την Ευρώπη». Θα πρέπει να οριστεί καλύτερα η έννοια του αστικού κόμβου, ώστε να διευκολυνθεί η πρόσβαση σε συγχρηματοδότηση. Οι αστικοί κόμβοι εντάσσονται σε ένα ευρύτερο δίκτυο συνδέσεων. Πρέπει να περιγραφεί και να ενισχυθεί ο υποστηρικτικός τους ρόλος στον τομέα της ενεργού κινητικότητας και των δημόσιων μεταφορών, καθώς και ο ρόλος των οργανισμών τοπικής αυτοδιοίκησης στη διαχείριση του ΔΕΔ-Μ. Για παράδειγμα, οι οργανισμοί τοπικής αυτοδιοίκησης που εκπροσωπούν αστικούς κόμβους θα έπρεπε να συμμετέχουν σε συστηματική βάση στις συνεδριάσεις των φόρουμ διαδρόμου (*corridor forums*) του κεντρικού δικτύου ΔΕΔ Μ στο οποίο ανήκουν οι εν λόγω κόμβοι. Επιπλέον, θα ήταν καλό να προσδιοριστεί καλύτερα η Επιτροπή τις επενδύσεις που θα είναι επιλέξιμες στους αστικούς κόμβους βάσει της προτεραιότητας «σιδηροδρομικές γραμμές» των προσκλήσεων υποβολής έργων του ΜΣΕ, καθώς και τις επενδύσεις που θα είναι επιλέξιμες βάσει της προτεραιότητας «πολυτροπικοί κόμβοι επιβατικών μεταφορών». Τέλος, ο κατάλογος των αστικών κόμβων του δικτύου ΔΕΔ-Μ θα πρέπει να διευρυνθεί κατά την αναθεώρηση του δικτύου ΔΕΔ-Μ που προβλέπεται για το φθινόπωρο του 2021, καθώς περιορίζει υπερβολικά τις δυνατότητες κινητοποίησης κεφαλαίων·

38. χαιρετίζει το πρόγραμμα «Ορίζων Ευρώπη», με τις ομάδες «Κλίμα, ενέργεια και κινητικότητα» και «Ψηφιακές τεχνολογίες, βιομηχανία και διάστημα». Η ΕτΠ υποστηρίζει την αποστολή σχετικά με τις 100 κλιματικά ουδέτερες και έξυπνες πόλεις. Η μετάβαση στον τομέα της κινητικότητας απαιτεί καινοτομίες, περιθώρια πειραματισμών και ευκαιρίες ανταλλαγής γνώσεων. Οι πόλεις και οι περιφέρειες μπορούν να χρησιμεύσουν ως εργαστήρια, τόσο για τις τεχνικές πτυχές όσο και για την πτυχή κατά των αποκλεισμών, ειδικότερα δε την προσέγγιση της ενεργού κινητικότητας. Χάρη στα νέα και καινοτόμα χρηματοδοτικά μέσα, οι αποστολές μπορούν να συνδράμουν τους οργανισμούς τοπικής αυτοδιοίκησης στην προσπάθεια αντιμετώπισης των προκλήσεων και ορισμού των προκαθορισμένων στόχων·

39. εφιστά την προσοχή στο πρόγραμμα InvestEU, στο οποίο οι «βιώσιμες υποδομές» συνιστούν το ένα από τα τέσσερα σκέλη πολιτικής. Ωστόσο, στην περίπτωση αυτή, πρόκειται για χρηματοδοτικά μέσα στο πλαίσιο των οποίων οι επενδύσεις πρέπει να μπορούν να ανακτηθούν. Η ΕτΠ παρατηρεί ότι δεν προσφέρουν απόδοση όλες οι επενδύσεις, κάθε άλλο μάλιστα. Συνεπώς, είναι σημαντικό να συνεκτιμά ο συμβουλευτικός κόμβος InvestEU τις σημαντικές ανάγκες των πόλεων και των περιφερειών, καθώς και να αναπτυχθεί σε επίπεδο ΕΕ μια πραγματική χρηματοοικονομική τεχνική·

Μέσα δράσης

40. παρατηρεί ότι η ευρωπαϊκή στρατηγική προβλέπει πολλά μέσα δράσης που μπορούν να βοηθήσουν τις πόλεις και τις περιφέρειες στη μετάβαση στον τομέα της κινητικότητας, αλλά δεν διατυπώνει συγκεκριμένες προτάσεις πολιτικής για ορισμένα θέματα·

41. τονίζει ότι απαιτείται ενωσιακή νομοθεσία στον τομέα της εναρμόνισης, της τυποποίησης και της διαλειτουργικότητας, ώστε να εξασφαλιστούν ισότιμοι όροι ανταγωνισμού. Μόνο σε ενωσιακό επίπεδο μπορεί να οργανωθεί η δέουσα τυποποίηση, προστασία και ανταλλαγή των δεδομένων και να θεσπιστούν υψηλές προδιαγραφές σε θέματα εκπομπών και οδικής ασφάλειας·

42. εκτιμά ότι πρέπει να σταματήσει η επιδότηση των ορυκτών καυσίμων και, αντ' αυτού, να προωθηθούν εναλλακτικά καθαρά συστήματα πρόωσης και, στο μέτρο του δυνατού, η προώθηση αυτή θα πρέπει να να δώσει το πλεονέκτημα σε νέες τεχνολογίες ώστε να επιταχυνθεί η μετάβαση αντί να επιβραδύνεται. Ο στόχος αυτός μπορεί να επιτευχθεί με την εφαρμογή των αρχών «ο ρυπαίνων πληρώνει» και «ο χρήστης πληρώνει» και με τον τερματισμό των φορολογικών ελαφρύνσεων υπέρ των ορυκτών καυσίμων. Ταυτόχρονα, σημειώνει ότι τα φορολογικά καθεστώτα σε πολλές περιοχές προωθούν σε μεγάλο βαθμό την παροχή υπηρεσιακών οχημάτων με κινητήρες εσωτερικής καύσης, γεγονός που αντιβαίνει στους μακροπρόθεσμους και μεσοπρόθεσμους στόχους της ΕΕ για το κλίμα·

43. υποστηρίζει το σχέδιο της Ευρωπαϊκής Επιτροπής για την ένταξη των οδικών μεταφορών στο σύστημα εμπορίας εκπομπών. Εκφράζει, ωστόσο, την ανησυχία της για το γεγονός ότι η ένταξη αυτή θα έπληττε τους ευάλωτους καταναλωτές. Επιμένει, ως εκ τούτου, ότι το προϊόν αυτού του νέου φόρου θα πρέπει να χρηματοδοτήσει ένα πρόγραμμα μαζικών δημόσιων επενδύσεων στο πλαίσιο της μελλοντικής πολιτικής συνοχής, προκειμένου να μπορέσουν οι τοπικές και οι περιφερειακές αρχές να αναπτύξουν προσφορές μεταφορών απαλλαγμένες από ανθρακούχες εκπομπές για όλους τους πολίτες της ΕΕ, οπουδήποτε και αν ζουν, ιδίως για τη σύνδεση αγροτικών και απομακρυσμένων περιοχών με αστικά κέντρα·

44. είναι της γνώμης ότι, για να επιτευχθεί η αλλαγή του τρόπου εκτέλεσης των μεταφορών, θα χρειαστούν διάφορων ειδών κίνητρα. Τέτοια κίνητρα θα μπορούσαν να είναι, αφενός, θετικά κίνητρα, όπως η ανάπτυξη των τοπικών δημόσιων μεταφορών, φορολογικά πλεονεκτήματα για την αγορά οχημάτων μηδενικών εκπομπών (ποδήλατα, σκούτερ και ιδιωτικά αυτοκίνητα), καθώς και οι αποτελεσματικές, αξιόπιστες και οικονομικά προσιτές σιδηροδρομικές μεταφορές. Θα μπορούσαν επίσης να είναι, από την άλλη πλευρά, οικονομικά αντικίνητρα, όπως η θέσπιση διοδίων και τέλους κυκλοφοριακής συμφόρησης με διαφοροποίηση ανάλογα με τον τόπο και τη χρονική στιγμή, ώστε να ενθαρρύνεται η χρήση των βιώσιμων μαζικών μεταφορών, η φορολόγηση της κηροζίνης για τον κλάδο των αερομεταφορών, η διεύρυνση του συστήματος εμπορίας δικαιωμάτων εκπομπών στις αεροπορικές και τις θαλάσσιες μεταφορές, καθώς και η καθιέρωση ευρύτερου περιβαλλοντικού φόρου για την αντιμετώπιση των προβλημάτων των οδικών μεταφορών και της ρύπανσης, για παράδειγμα στις Άλπεις ή σε άλλες διασυνοριακές περιοχές που αντιμετωπίζουν ιδιαίτερα προβλήματα συμφόρησης λόγω διερχόμενης κυκλοφορίας·

45. σημειώνει ότι, κατά την κρίση του κορονοϊού, πολλές πόλεις και περιφέρειες ανακάλυψαν (ξανά) την ενεργό κινητικότητα. Η ποδηλασία και το περπάτημα δεν είναι απλώς υγιείς τρόποι μετακίνησης που ευνοούν τη φυσική άσκηση: είναι και επωφελείς για το κλίμα. Άρα, στην πολιτική ατζέντα της ΕΕ, είναι αναγκαίο να αποδοθεί μεγαλύτερη σημασία στην ενεργό κινητικότητα·

46. επισημαίνει ότι η αναθεώρηση της οδηγίας για τη φορολογία της ενέργειας προσφέρει μοναδική ευκαιρία για την απαλλαγή των μεταφορών από τις ανθρακούχες εκπομπές και την προώθηση της χρήσης των πλέον ενεργειακά αποδοτικών μέσων μεταφοράς, όπως οι μαζικές επιβατικές μεταφορές, καθώς και για την ενίσχυση της εσωτερικής του κόστους μεταφοράς·

47. προσθέτει ότι η τόνωση των μαζικών μεταφορών πρέπει να συνοδεύεται από μέτρα που θα διευκολύνουν τη χρήση τους από όλους τους χρήστες, είτε από άποψη τιμών —πράγμα που περιλαμβάνει τη θέσπιση χαμηλών τιμών για τους χρήστες ή ακόμη και δωρεάν μετακίνησης για συγκεκριμένες ομάδες— είτε από την άποψη της δυνατότητας συνδυασμού των μαζικών μεταφορών με τη χρήση ποδηλάτου, για διευκόλυνση των μικτών προτύπων κινητικότητας·

48. τονίζει ότι, ανάλογα με τις τοπικές και τις περιφερειακές συνθήκες, τα ανανεώσιμα βιοκαύσιμα, τα συνθετικά καύσιμα, το υδρογόνο και άλλα καινοτόμα καύσιμα και συστήματα πρόωσης μπορούν να αποτελέσουν βιώσιμες λύσεις και δεν πρέπει να περιέλθουν σε μειονεκτική θέση·

49. οι λύσεις δημόσιου-ιδιωτικού τομέα μπορούν να συμβάλουν στη μείωση των μη βιώσιμων μεταφορών μέσω της σύναψης συμφωνιών με επιχειρήσεις σχετικά με την κατ' οίκον εργασία, την πολιτική εγκατάστασης ή την αστική διανομή. Η ΕΕ μπορεί να μεριμνά για την ευρύτερη εφαρμογή τέτοιου είδους λύσεων δημόσιου-ιδιωτικού τομέα·

50. σημειώνει ότι οι πόλεις και οι περιφέρειες επιχειρούν να περιορίσουν την κυκλοφορία, ιδίως των βαρέων οχημάτων, θεσπίζοντας περιβαλλοντικές ζώνες και ζώνες μηδενικών εκπομπών· για να εξασφαλιστεί η άρτια εφαρμογή των μέτρων αυτών, η ΕτΠ ζητά να έχουν πρόσβαση οι οργανισμοί τοπικής αυτοδιοίκησης στο σύστημα EUCARIS⁽⁵⁾, που περιλαμβάνει δεδομένα σχετικά με τις άδειες κυκλοφορίας των οχημάτων από άλλα κράτη μέλη·

51. εκφράζει την ικανοποίησή της για τις προτάσεις σχετικά με τα οχήματα μηδενικών εκπομπών (πρότυπα CO₂ και πρότυπα μετά το EURO VI), αλλά επισημαίνει ότι οι κανονισμοί πρέπει να εφαρμόζονται κατά τρόπο ώστε να συμβαδίζουν με την αναγκαία ανάπτυξη της παραγωγής ενέργειας από ανανεώσιμες πηγές, των δικτύων μεταφοράς και των τοπικών και των περιφερειακών δικτύων διανομής, των υποδομών καυσίμων και φόρτισης. Τα νέα πρότυπα πρέπει να αφήνουν επαρκή περιθώρια για καινοτομία και να είναι τεχνολογικά ουδέτερα. Οι διατάξεις αυτές θα έπρεπε να ισχύουν όχι μόνο για τα επιβατικά αυτοκίνητα και τα λεωφορεία, αλλά και για τα μικρά φορτηγά αυτοκίνητα και για τα καθαρά βαρέα επαγγελματικά οχήματα, στο πλαίσιο της αστικής εφοδιαστικής μηδενικών εκπομπών. Η ΕτΠ ζητά επίσης να θεσπιστεί ευρωπαϊκή νομοθεσία για τα ρυπογόνα μοτοποδήλατα και σκούτερ και για τα πλοία εσωτερικής ναυσιπλοΐας. Πέρα από τις εκπομπές, απαιτούνται επίσης αυστηρότεροι κανόνες για τα

(5) Το σύστημα EUCARIS είναι διακυβερνητική εφαρμογή, συνδεδεμένη σε δίκτυο εθνικών βάσεων δεδομένων σχετικά με τις άδειες κυκλοφορίας οχημάτων. Πρόκειται για ευρωπαϊκό σύστημα πληροφοριών που χρησιμοποιείται επί του παρόντος στο πλαίσιο της οδηγίας (ΕΕ) 2015/413, που αφορά την ανταλλαγή πληροφοριών για τροχαίες παραβάσεις.

ελαστικά επίσωτρα και τα φρένα, ώστε να μειωθούν τα σωματίδια που επιβαρύνουν την ατμοσφαιρική ρύπανση. Πρέπει πάντα να λαμβάνεται μέριμνα ώστε τα οχήματα να πληρούν κι άλλες απαιτήσεις (ιδίως όσον αφορά το εύρος και τον χρόνο φόρτισης/ανεφοδιασμού), οι οποίες είναι απαραίτητες για τη λειτουργία των υπηρεσιών μεταφοράς επιβατών και παράδοσης, ιδίως όσον αφορά τις τοπικές δημόσιες επιβατικές μεταφορές·

52. τάσσεται υπέρ ενός σαφούς πλαισίου της ΕΕ για τα ελαφρά ηλεκτρικά οχήματα (LEV), όπως τα ηλεκτρικά σκούτερ, τα ηλεκτροκίνητα ποδήλατα και άλλες μορφές μικροκινητικότητας, στον κανονισμό (ΕΕ) αριθ. 168/2013· χαιρετίζει την πρόθεση της Ευρωπαϊκής Επιτροπής να εκδώσει κατευθυντήριες γραμμές για την υποστήριξη της ασφαλούς χρήσης συσκευών μικροκινητικότητας ήδη από το 2021·

53. καλεί την Ευρωπαϊκή Επιτροπή να ενθαρρύνει περισσότερο την αγορά ηλεκτρικών οχημάτων ή χαμηλών εκπομπών και οχημάτων υδρογόνου ή ποδηλάτων, παρέχοντας κίνητρα, τα οποία θα συμβάλουν στην αύξηση του όγκου της παραγωγής και στη δημιουργία των κατάλληλων υποδομών, οδηγώντας έτσι στη μείωση του κόστους τους, το οποίο επί του παρόντος είναι πολύ υψηλό και τα καθιστά μη προσιτά για μεγάλο αριθμό καταναλωτών. Επίσης, αυτό θα μπορούσε να συνεπάγεται την αναθεώρηση της οδηγίας για τον φόρο προστιθέμενης αξίας (ΦΠΑ), ώστε τα κράτη μέλη να μπορούν να ενθαρρύνουν την αγορά ηλεκτρικών ποδηλάτων μέσω μειωμένων φορολογικών συντελεστών·

54. αναγνωρίζει τη σημασία της κινητικότητας ως υπηρεσίας για πολλές πόλεις και περιφέρειες, στο πλαίσιο της προώθησης των μεταφορών από πόρτα σε πόρτα. Επί του προκειμένου, είναι σημαντικό να δεσμευτεί η ΕΕ υπέρ των συστημάτων πολυτροπικών εισιτηρίων και υπέρ της ενοποιημένης πληροφόρησης σχετικά με όλες τις δυνατότητες (συνδυασμών) μεταφορών ⁽⁶⁾·

55. επικροτεί τις νέες προτάσεις που θα υποβάλει η Ευρωπαϊκή Επιτροπή για την προώθηση των υποδομών φόρτισης και των σταθμών ανεφοδιασμού με υδρογόνο ⁽⁷⁾. Αυτό είναι σημαντικό, λόγω της ταχύτητας των τεχνικών εξελίξεων (ταχύς ανεφοδιασμός με καύσιμα, σταθμοί φόρτισης και ανεφοδιασμού με υδρογόνο), αλλά και από την άποψη της πυρασφάλειας. Οι τεχνολογικές προδιαγραφές και απαιτήσεις που ισχύουν για τους σταθμούς φόρτισης και η ενοποίηση των δυνατοτήτων πληρωμής θα πρέπει να συμφωνηθούν σε επίπεδο ΕΕ. Η σημερινή έλλειψη στιβαρών υποδομών παρεμποδίζει προς το παρόν τις ιδιωτικές επενδύσεις στην αγορά·

56. εκτιμά ότι οι κόμβοι πολυτροπικών μεταφορών στο επίπεδο των δήμων προϋποθέτουν καλή σύνδεση με τις υπηρεσίες υπεραστικών και διεθνών μεταφορών, αλλά και δυνατότητες (μεταφόρτωσης) ευνοϊκές για την υλικοτεχνική υποστήριξη των περιφερειακών εμπορευματικών μεταφορών και για πιο περιορισμένη αστική διανομή. Η έγκαιρη ανάπτυξη των ευρωπαϊκών διαδρόμων του ΔΕΔ Μ πρέπει να συνοδεύεται από την οργάνωση πολυτροπικής υλικοτεχνικής υποστήριξης και από εγκαταστάσεις μεταφόρτωσης·

57. σημειώνει την πρόθεση της Επιτροπής για την επίτευξη ουδέτερου ισοζυγίου ανθρακούχων εκπομπών κατά τις προγραμματισμένες μαζικές μετακινήσεις αποστάσεων κάτω των 500 χιλιομέτρων εντός της ΕΕ έως το 2030, καθώς και το γεγονός ότι, για τον σκοπό αυτό, στηρίζεται κυρίως σε διπλασιασμό της σιδηροδρομικής κυκλοφορίας μεγάλων ταχυτήτων, ως εναλλακτική λύση έναντι των αεροπορικών μεταφορών. Οι σιδηροδρομικές εμπορευματικές μεταφορές αναμένεται να υπερδιπλασιαστούν έως το 2050, ενώ οι αεροπορικές, θαλάσσιες και εσωτερικές πλωτές μεταφορές αναμένεται να καταστούν σαφώς περισσότερο βιώσιμες· Η Ευρωπαϊκή Επιτροπή θα πρέπει, όπου είναι δυνατόν, προκρίνει εναλλακτικές λύσεις για καθαρές μεταφορές·

58. τονίζει ότι η βιωσιμότητα και η αύξηση της ανταγωνιστικότητας απαιτούν καλύτερη εναρμόνιση των κανόνων για τις σιδηροδρομικές και τις εσωτερικές πλωτές μεταφορές. Επιπλέον, θα πρέπει να δημιουργηθούν ή να ενισχυθούν τα πολυτροπικά σημεία φόρτωσης εμπορευμάτων τόσο κατά μήκος των αξόνων μεταφοράς όσο και στις περιφέρειες. Εξάλλου, όσον αφορά τη διεθνή σιδηροδρομική κυκλοφορία, θα πρέπει, πέρα από την προτεραιότητα που αποδίδεται στις συνδέσεις μεγάλων ταχυτήτων, να δοθεί προσοχή και στις κανονικές (διασυνοριακές) συνδέσεις. Η ΕΕ θα πρέπει να συνεχίσει να στηρίζει, μέσω του ΜΣΕ, τη συμπλήρωση των ελλειπόντων κρίκων στις διασυνοριακές σιδηροδρομικές συνδέσεις, οι οποίες είναι αναγκαίες για τη σύνδεση μεταξύ ευρωπαϊκών περιφερειών. Για τις συνδέσεις αυτές θα μπορούσε να επιτευχθεί σημαντική πρόοδος με μια αύξηση της ταχύτητας σε 160 ή 200 km/h. Και τούτο για να ενθαρρυνθούν οι ταξιδιώτες να προτιμούν τον σιδηρόδρομο ή το λεωφορείο όχι μόνο από το αεροπλάνο, αλλά και από το αυτοκίνητο, για μικρές και μεσαίες αποστάσεις. Ως εκ τούτου, η ΕπΙ υποστηρίζει το Ευρωπαϊκό Έτος Σιδηροδρόμων·

59. επισημαίνει την επιτυχή συνεργασία μεταξύ της Ευρωπαϊκής Επιτροπής και της Ευρωπαϊκής Επιτροπής των Περιφερειών στο πλαίσιο του Ευρωπαϊκού Έτους Σιδηροδρόμων. Σημειώνει με ικανοποίηση το μεγάλο ενδιαφέρον που δημιουργήθηκε στους οργανισμούς τοπικής αυτοδιοίκησης από την πρόσκληση που απηύθυνε η Επιτροπή για την υποβολή προτάσεων για εκδηλώσεις που αποσκοπούν στην προώθηση των σιδηροδρόμων ως τον πλέον βιώσιμο, ενεργειακά αποδοτικό και ασφαλέστερο τρόπο μεταφοράς·

60. εκτιμά ότι η μετάβαση στον τομέα της κινητικότητας συνιστά επίσης κοινωνική μετάβαση. Ορισμένα επαγγέλματα θα εξαφανιστούν και άλλα θα μεταβληθούν, ενώ θα δημιουργηθούν πολλές νέες θέσεις εργασίας. Πρέπει να υπάρξει μέριμνα ώστε οι εργαζόμενοι να έχουν εγκαίρως τη δυνατότητα επανεκπαίδευσης ή επικαιροποίησης των δεξιοτήτων τους, ιδίως στην αυτοκινητοβιομηχανία. Σημαντικό μέρος της προστιθέμενης αξίας των ηλεκτρικών οχημάτων έγκειται στους συσσωρευτές, οι οποίοι κατασκευάζονται σήμερα σε μεγάλο βαθμό εκτός Ευρώπης βάσει άλλων περιβαλλοντικών και κοινωνικών προτύπων. Πρέπει

⁽⁶⁾ Με την αναθεώρηση της ευρωπαϊκής οδηγίας για τα ευφυή συστήματα μεταφορών (ITS).

⁽⁷⁾ Με την αναθεώρηση της οδηγίας για την ανάπτυξη υποδομών εναλλακτικών καυσίμων και της οδηγίας για την ενεργειακή απόδοση των κτιρίων, όσον αφορά τις διατάξεις για τις υποδομές φόρτισης στο αστικό περιβάλλον.

να διασφαλιστεί ότι ο μετασχηματισμός δεν θα οδηγήσει στη μετατόπιση της εργασίας και της προστιθέμενης αξίας σε περιοχές του κόσμου με χαμηλότερες κλιματικές και περιβαλλοντικές φιλοδοξίες. Η βιωσιμότητα πρέπει να λαμβάνεται υπόψη σε παγκόσμιο επίπεδο και καθ' όλη τη διάρκεια του κύκλου ζωής. Ο μετασχηματισμός της κινητικότητας θα επηρεάσει επίσης τη δευτερογενή αγορά, τους ανεξάρτητους επισκευαστές και την εμπορία ανταλλακτικών. Η αναδιάρθρωση στη δευτερογενή αγορά θα πρέπει να στηριχθεί και ο κοινωνικός της αντίκτυπος να μετριάσει:

61. τα αυτόνομα οχήματα μπορούν να αλλάξουν ριζικά τον τρόπο με τον οποίο χρησιμοποιούμε τους χώρους διαβίωσης. Λαμβανομένων υπόψη των δημογραφικών εξελίξεων στην Ευρώπη, τα αυτόνομα οχήματα προσφέρουν ευκαιρίες στις αγροτικές και στις αστικές περιοχές. Η εξέλιξη αυτή στις αγροτικές περιοχές μπορεί να καταστήσει δυνατή την ανάπτυξη «δημόσιων επιβατικών συγκοινωνιών κατά παραγγελία» για μικρούς δήμους σε αραιοκατοικημένες περιοχές. Αυτό προσφέρει στις περιφέρειες ευκαιρίες ανάπτυξης, δυνατότητες κοινωνικής καινοτομίας και τρόπους αντιμετώπισης της εγκατάλειψης της υπαίθρου. Στις αστικές περιοχές, τα αυτόνομα οχήματα μπορούν να συμβάλουν στην αύξηση της αποδοτικότητας της ροής της κυκλοφορίας και στη βελτίωση της χρήσης της μεταφορικής ικανότητας. Αυτό μπορεί να συμβάλει στην αντιμετώπιση της συμφόρησης, της ατμοσφαιρικής ρύπανσης και του περιβαλλοντικού θορύβου στις πόλεις:

62. προκειμένου να οικοδομηθεί η εμπιστοσύνη των πολιτών, είναι απολύτως αναγκαία η συνεργασία και η ανταλλαγή εμπειριών μεταξύ της έρευνας, της βιομηχανίας, της νομοθεσίας, των δήμων και των περιφερειών. Η βελτίωση της οδικής ασφάλειας πρέπει να είναι ένα από τα βασικά σημεία εκκίνησης για την ανάπτυξη του αυτοματισμού των μεταφορών. Ο αυτοματισμός θα πρέπει να συμβάλει στην επίτευξη του «οράματος μηδενικών απωλειών» όσον αφορά την οδική ασφάλεια. Οι διάφορες δομές των οργανισμών τοπικής αυτοδιοίκησης θα πρέπει να χρησιμοποιούνται ως πειραματικά εργαστήρια για την αυτόνομη κινητικότητα. Τα αυτόνομα οχήματα πρέπει να λειτουργούν χωρίς περιορισμούς σε όλες τις οδούς μεταφορών, συμπεριλαμβανομένων των αγροτικών περιοχών και των στενών αστικών και δημοτικών οδών. Κατά την ανάπτυξη και τη διαχείριση των αυτόνομων μεταφορών, πρέπει να ληφθεί υπόψη ότι σε πυκνοκατοικημένες περιοχές, η προώθηση της πεζοπορίας και της ποδηλασίας και η οδική τους ασφάλεια είναι κορυφαίες προτεραιότητες.

Βρυξέλλες, 1η Ιουλίου 2021.

Ο Πρόεδρος
της Ευρωπαϊκής Επιτροπής των Περιφερειών
Απόστολος ΤΖΙΤΖΙΚΩΣΤΑΣ

Γνωμοδότηση της Ευρωπαϊκής Επιτροπής των Περιφερειών με θέμα «Ανανεωμένη εταιρική σχέση με τη Νότια Γειτονία — Νέο θεματολόγιο για τη Μεσόγειο»

(2021/C 440/04)

Εισηγητής:	Vincenzo BIANCO (IT/PES), δημοτικός σύμβουλος Κατάνιας
Έγγραφο αναφοράς:	Κοινή ανακοίνωση της Επιτροπής προς το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο, το Συμβούλιο, την Ευρωπαϊκή Οικονομική και Κοινωνική Επιτροπή και την Επιτροπή των Περιφερειών — Ανανέωση της εταιρικής σχέσης με τις χώρες της Νότιας Γειτονίας — Ένα νέο θεματολόγιο για τη Μεσόγειο JOIN(2021) 2 final· SWD(2021) 23 final Κοινό έγγραφο εργασίας σχετικά με την Ανανέωση της εταιρικής σχέσης με τις χώρες της Νότιας Γειτονίας και με το οικονομικό και επενδυτικό σχέδιο που συνοδεύει την κοινή ανακοίνωση της Επιτροπής προς το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο, το Συμβούλιο, την Ευρωπαϊκή Οικονομική και Κοινωνική Επιτροπή και την Επιτροπή των Περιφερειών — Ανανέωση της εταιρικής σχέσης με τις χώρες της Νότιας Γειτονίας — Ένα νέο θεματολόγιο για τη Μεσόγειο JOIN(2021) 2 final· SWD(2021) 23 final

ΠΟΛΙΤΙΚΕΣ ΣΥΣΤΑΣΕΙΣ

Η ΕΥΡΩΠΑΪΚΗ ΕΠΙΤΡΟΠΗ ΤΩΝ ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΩΝ

1) Γενικές παρατηρήσεις

1. τονίζει ότι, ιστορικά και πολιτιστικά, η Μεσόγειος υπήρξε, με την πάροδο των αιώνων, μια φυσική ενοποιητική δύναμη και όχι μια διαχωριστική γραμμή για τους λαούς των διαφόρων ηπείρων·
2. χαιρετίζει την πρωτοβουλία της Επιτροπής να ανανεώσει την εταιρική σχέση της με τις χώρες της Νότιας Γειτονίας της ΕΕ, προς όφελος της ειρήνης, της σταθερότητας και της ευημερίας στην περιοχή· υποστηρίζει την προοπτική ανάκαμψης μετά την πανδημία COVID-19 που περιγράφεται από την Επιτροπή στην κοινή ανακοίνωση ως πραγματική ευκαιρία επικέντρωσης του θεματολογίου για τη Μεσόγειο στους ανθρώπους·
3. χαιρετίζει το γεγονός ότι η ΕΕ απευθύνεται για πρώτη φορά στους νότιους γείτονές της με μια ειδική ανακοίνωση, καταδεικνύοντας τη σημασία αυτής της σχέσης και για τις δύο πλευρές·
4. πιστεύει ακράδαντα ότι η επίτευξη απτών αποτελεσμάτων μέσω της συνεργασίας είναι ζωτικής σημασίας για ένα πιο ευημερούν, δίκαιο, βιώσιμο και ασφαλέστερο μέλλον για την περιοχή της Μεσογείου·
5. καλεί την ΕΕ και τις χώρες εταίρους της να αξιοποιήσουν με τον πλέον συγκεκριμένο και ενδεδειγμένο τρόπο τις τοπικές και τις περιφερειακές αρχές ως κινητήριες δυνάμεις μιας εδαφικής ανάπτυξης κοντά στους ανθρώπους. Τα οφέλη της συνεργασίας δεν πρέπει να περιορίζονται στις πρωτεύουσες. Οι τεράστιες εδαφικές ανισότητες εντός των γειτονικών χωρών δεν θα πρέπει να αυξηθούν, αλλά να μειωθούν με νέες πρωτοβουλίες. Επί του προκειμένου, ιδιαίτερη προσοχή θα πρέπει να δοθεί στην ανάπτυξη διασυννοριακών έργων που μπορούν να ενισχύσουν τις σχέσεις μεταξύ των περιφερειών από τις τρεις όχθες της Μεσογείου, προσφέροντας προστιθέμενη αξία χάρη στην εύρεση λύσεων για τα παγκόσμια προβλήματα από μια τοπική οπτική. Δεδομένης της οριζόντιας διάστασης των ΣΒΑ και των μετασημασιολογικών δυνατοτήτων τους, η ΕΕ θα πρέπει να δομήσει περιφερειακές στρατηγικές για να ανακάμψει από την κρίση COVID-19 και να επιταχύνει τη μετάβαση προς τη βιωσιμότητα στη Μεσόγειο κατά την επόμενη δεκαετία, με βάση ένα μεσογειακό μακροπεριφερειακό πλαίσιο διακυβέρνησης, που θα περιλαμβάνει τα διάφορα επίπεδα διακυβέρνησης·
6. υπενθυμίζει ότι η Ευρωπαϊκή Επιτροπή των Περιφερειών, μαζί με τις τοπικές ενώσεις που δραστηριοποιούνται σε αυτό το πλαίσιο, συγκρότησαν το 2010 την Ευρωμεσογειακή Περιφερειακή και Τοπική Συνέλευση (ARLEM) προκειμένου να δοθεί βήμα έκφρασης στις τοπικές και τις περιφερειακές αρχές στο πλαίσιο της ευρωμεσογειακής διαδικασίας·
7. τονίζει πως θα συνεχιστούν οι προσπάθειες για την ενίσχυση της περιφερειακής, υποπεριφερειακής και διαπεριφερειακής συνεργασίας, με την Ένωση για τη Μεσόγειο (ΕγΜ) ως κεντρικό σημείο αναφοράς και τα θεματολόγια της ως κοινό σημείο αναφοράς·

2) Ανθρώπινη ανάπτυξη, χρηστή διακυβέρνηση και κράτος δικαίου

8. υπογραμμίζει την ανάγκη ενίσχυσης των υφιστάμενων μέσων για την προστασία των ανθρωπίνων δικαιωμάτων, καθώς ό,τι έχει πράξει πραγματικά η ΕΕ εν προκειμένω, αν και θετικό, δεν είναι ακόμη αρκετό. Προσδοκά επί τούτου ότι όλοι οι υπήκοοι τρίτων χωρών που είναι μέλη της εταιρικής σχέσης θα επωφελούνται από μια ανοδική σύγκλιση των δικαιωμάτων και των υποχρεώσεων στον τομέα της ισότητας και της εξάλειψης κάθε μορφής διακρίσεων·

9. προτείνει επίσης τη δρομολόγηση της διαδικασίας για έναν μεσογειακό χάρτη των ανθρωπίνων δικαιωμάτων, ανοικτό προς υπογραφή από τα μέλη της εταιρικής σχέσης, υιοθετώντας το περιεχόμενο του Χάρτη των Θεμελιωδών Δικαιωμάτων της ΕΕ, ως βάση για μια ουσιαστική σύγκλιση με την ΕΕ ως προς τα ανθρώπινα δικαιώματα. Στο πλαίσιο αυτό, επισημαίνει ότι ορισμένες από τις χώρες που είχαν αρχικά υπογράψει τη Διακήρυξη της Βαρκελώνης είναι πλέον κράτη μέλη της ΕΕ (Κύπρος και Μάλτα)·

10. προτείνει τη σύσταση ειδικών φόρουμ διαλόγου και ανταλλαγής απόψεων σε πολλά επίπεδα μεταξύ εκπροσώπων των εθνικών, περιφερειακών και τοπικών αρχών και της κοινωνίας των πολιτών της Ευρώπης και της Νότιας Γειτονίας ή την ενίσχυση των ήδη υφιστάμενων πολυμερών φόρουμ —όπως είναι το Ίδρυμα των Τριών Πολιτισμών της Μεσογείου, στο οποίο συμμετέχουν φορείς από τις τρεις όχθες της λεκάνης της Μεσογείου— προκειμένου να προωθηθεί η χρηστή διακυβέρνηση και η συμμετοχή στις διαδικασίες λήψης αποφάσεων·

11. δεσμεύεται να προωθήσει τη χειραφέτηση των γυναικών και την ισότητα των φύλων, όσον αφορά τα δικαιώματα και τις ευκαιρίες, ως ζωτικό πόρο για την προώθηση της περιφερειακής σταθερότητας και της κοινωνικοοικονομικής ανάπτυξης. Οι γυναίκες και τα κορίτσια πρέπει να συμμετέχουν επί ίσοις όροις σε ηγετικές θέσεις, τόσο στη δημόσια όσο και στην ιδιωτική σφαίρα, προκειμένου να επιτευχθεί μια πλήρως λειτουργική δημοκρατία και οικονομία και σεβασμός των ανθρωπίνων δικαιωμάτων για όλους. Πρέπει, αφενός, να δημιουργηθούν οι συνθήκες για να αυξηθεί η συμμετοχή και ο ηγετικός ρόλος των γυναικών στην πολιτική και τη δημόσια ζωή στη συγκεκριμένη περιοχή, καθώς και στις διαδικασίες λήψης αποφάσεων σε τοπικό, περιφερειακό, εθνικό και διεθνές επίπεδο, και, αφετέρου, να αρθούν τυχόν νομικά και άλλου είδους κωλύματα στην πολιτική συμμετοχή των γυναικών στις εκλογικές διαδικασίες και στην εκπροσώπησή τους στα εκλογικά αποτελέσματα, συμπεριλαμβανομένων των ηγετικών θέσεων, προκειμένου να καταπολεμηθούν οι ανισότητες μεταξύ των φύλων και να ενθαρρυνθεί η ενίσχυση κοινωνιών χωρίς αποκλεισμούς που θα διασφαλίζουν έναν πιο ισότιμο και βιώσιμο κοινωνικό ιστό στις πόλεις και τις περιφέρειες της Μεσογείου·

12. εν προκειμένω, υπενθυμίζει επίσης ότι η προώθηση του ρόλου των γυναικών στη δημόσια πολιτική σφαίρα πρέπει να συμβαδίζει με νομικά πλαίσια για την εξάλειψη κάθε έμφυλης βίας, την αναγνώριση των πολιτικών ελευθεριών και την εξάλειψη του μισθολογικού χάσματος μεταξύ των φύλων, καθώς και με την υιοθέτηση ολιστικής προσέγγισης για τη συμφιλίωση εργασίας και οικογενειακής ζωής, ώστε να βελτιωθεί η υφιστάμενη κατάσταση·

13. καλεί την ΕΕ να ενισχύσει τα οικονομικά και κοινωνικά δικαιώματα και να δώσει τη δυνατότητα στις γυναίκες και τα κορίτσια να έχουν ίση πρόσβαση στην εκπαίδευση και όλοι οι άνθρωποι, μέσα στην πολυμορφία τους, να έχουν ίσες ευκαιρίες και πρόσβαση σε αξιοπρεπή απασχόληση, εξασφαλίζοντας ταυτόχρονα ίση αμοιβή για ίση εργασία. Επιπλέον, οι γυναίκες και οι άνδρες πρέπει να μοιράζονται ισότιμα τα καθήκοντα φροντίδας και να έχουν πρόσβαση σε κατάλληλες υπηρεσίες κοινωνικής προστασίας. Γενικά, οι δράσεις θα πρέπει να συνεισφέρουν στη μείωση του κατακερματισμού της αγοράς εργασίας, στην τόνωση της ηγεσίας των γυναικών και στην ενίσχυση της διαπραγματευτικής τους ισχύος, δημιουργώντας παράλληλα ευνοϊκό περιβάλλον για την οικονομική τους χειραφέτηση·

14. επικροτεί όλες τις προσπάθειες εταιρικής σχέσης και συνεργασίας, όπως ο πρόσφατος Μηχανισμός Παρακολούθησης της Ισότητας των Φύλων στην Ευρωμεσογειακή Περιοχή, που επιδιώκει τη συλλογή διαχωρισμένων ανά φύλο δεδομένων για τους 4 τομείς προτεραιότητας της Υπουργικής Δήλωσης του Καίρου του 2017. Αυτός ο μηχανισμός παρακολούθησης, υποστηριζόμενος από δείκτες για την παρακολούθηση της προόδου, αποσκοπεί στην αξιολόγηση του χάσματος μεταξύ των φύλων και την παροχή δεδομένων για επιστημονικά τεκμηριωμένες συστάσεις προς τους φορείς λήψης αποφάσεων, προκειμένου να παρακολουθείται η ποιότητα ζωής και ο ρόλος των γυναικών στις κοινωνίες μας·

15. ζητεί από την ΕΕ να διευκολύνει τη συμμετοχή πολιτών της Νότιας Γειτονίας σε προγράμματα της ΕΕ που περιλαμβάνουν ανταλλαγές στους τομείς της έρευνας, της καινοτομίας, του πολιτισμού και της εκπαίδευσης·

16. καλεί την ΕΕ να ενισχύσει τον ρόλο των τοπικών και περιφερειακών αρχών στην προώθηση της ψηφιοποίησης και των ηλεκτρονικών διοικητικών υπηρεσιών, καθώς έχουν τη δυνατότητα να συνδέονται καλύτερα με τον τοπικό ιδιωτικό τομέα, συμβάλλοντας στην αύξηση της αποτελεσματικότητας και της αποδοτικότητας των προγραμμάτων της κεντρικής κυβέρνησης·

17. καλεί την ΕΕ να στηρίξει πολιτικές για τη μείωση του αριθμού των νέων που εγκαταλείπουν το σχολείο σε τρίτες χώρες οι οποίες είναι μέλη της εν λόγω εταιρικής σχέσης, πολιτικές οι οποίες θα απευθύνονται σε ομάδες νέων μεταναστευτικής προέλευσης και, ειδικότερα, σε γειτονίες και σχολεία με ιδιαίτερα περίπλοκο χαρακτήρα, παρέχοντάς τους μια δεύτερη ευκαιρία εκπαίδευσης και κατάρτισης, με έμφαση στα προγράμματα ένταξης στην αγορά εργασίας·

3) Ανθεκτικότητα, ευημερία και ψηφιακή μετάβαση

18. επικροτεί την προσέγγιση του νέου θεματολογίου με την οποία επιδιώκεται να τεθούν οι άνθρωποι, και ιδίως οι νέοι, στο επίκεντρο της ανανεωμένης ευρωπαϊκής πολιτικής αντιμετώπισης, έχοντας κατά νου ότι σχεδόν το 50 % του πληθυσμού της Νότιας Γειτονίας είναι κάτω των 25 ετών· στο πλαίσιο αυτό, υπογραμμίζει την απτή συμβολή της στην επιχειρηματικότητα των νέων, ιδίως σε τομείς όπως η ψηφιακή μετάβαση, που δημιουργεί προοπτικές βελτίωσης των επιδόσεων, η καινοτομία, η ανάπτυξη, η αύξηση της ανταγωνιστικότητας και η βιώσιμη και χωρίς αποκλεισμούς ανάπτυξη, καθώς και στη δημιουργία ενός τοπικού οικοσυστήματος επιχειρηματικότητας μέσω της θέσπισης του βραβείου «Τοπική επιχειρηματικότητα των νέων στη Μεσόγειο» που απονέμει η ARLEM· υπογραμμίζει τον βασικό ρόλο που μπορούν να διαδραματίσουν τα οικοσυστήματα καινοτομίας⁽¹⁾ στην ενίσχυση της οικονομικής ανάκαμψης μετά τις καταστροφικές κοινωνικοοικονομικές συνέπειες της πανδημίας COVID-19 μέσω μιας πράσινης, ψηφιακής και χωρίς αποκλεισμούς μετάβασης·

19. καλεί την ΕΕ να δρομολογήσει μια πρωτοβουλία με στόχο τη διευκόλυνση της δημιουργίας θέσεων εργασίας μέσω της βελτίωσης του τοπικού επιχειρηματικού περιβάλλοντος, της τόνωσης της επιχειρηματικότητας και της προσέλκυσης επενδύσεων για βιώσιμη οικονομική ανάπτυξη στη Νότια Γειτονία· οι ευρωμεσογειακοί εταίροι θα πρέπει να εντείνουν τις προσπάθειές τους για τη βελτίωση του οικοσυστήματος των μεσογειακών ΜΜΕ με: εναρμόνιση των κανόνων, ανταλλαγή ορθών πρακτικών, παροχή κινήτρων για τη δημιουργία νέων ΜΜΕ και βελτίωση της πρόσβασης στη χρηματοδότηση·

20. τονίζει ότι η οικονομική ανάπτυξη πρέπει να συνοδεύεται από βιώσιμη και χωρίς αποκλεισμούς κοινωνική ανάπτυξη, που θα διευκολύνει την υλοποίηση των Στόχων Βιώσιμης Ανάπτυξης της Ατζέντας 2030, προκειμένου να συμβάλλει στην ανθεκτικότητα του πληθυσμού και στη συνολική σταθερότητα·

21. συνεχίζει να εξετάζει τους δομικούς φραγμούς, συμπεριλαμβανομένων των επίμονων στερεοτύπων, που στηρίζουν το ψηφιακό χάσμα και να εργάζεται προς έναν ψηφιακό μετασχηματισμό χωρίς αποκλεισμούς, προωθώντας προγράμματα που λαμβάνουν υπόψη τη διάσταση του φύλου και στηρίζουν τον δίκαιο ψηφιακό μετασχηματισμό των χωρών εταίρων·

4) Ειρήνη και ασφάλεια

22. θεωρεί την ειρήνη και την ασφάλεια ως προϋποθέσεις για την επίτευξη όλων των άλλων στόχων που καθορίζονται στο θεματολόγιο και κρίνει αναγκαία την αντιμετώπιση των αιτιών που υποθάλουν την αστάθεια: φτώχεια, ανισότητα, διαφθορά, κλιματική αλλαγή, ασθενής οικονομική και κοινωνική ανάπτυξη και έλλειψη ευκαιριών, ιδίως για τους νέους·

23. ενθαρρύνει τη συνέργεια των μέσων που προβλέπονται στον Χάρτη των Ηνωμένων Εθνών και στη στρατηγική της ΕΕ για την ένωση ασφάλειας: ένα περιβάλλον ασφάλειας προσαρμοσμένο στις μελλοντικές απαιτήσεις για την αντιμετώπιση των εξελισσόμενων απειλών (προστασία από την τρομοκρατία και το οργανωμένο έγκλημα)·

24. υπενθυμίζει την Πρωτοβουλία της Λευκωσίας⁽²⁾ για τη συνεργασία με τους δήμους της Λιβύης ως από παράδειγμα διπλωματίας μεταξύ πόλεων και ομοτίμων, στο πλαίσιο της οποίας οι τοπικές και οι περιφερειακές αρχές μπορούν να συμβάλουν καθοριστικά στην αντιμετώπιση των μακροπρόθεσμων διεθνών προκλήσεων με βιώσιμο τρόπο·

5) Μετανάστευση και κινητικότητα

25. Όσον αφορά τη μετανάστευση, πιστεύει ότι τα θετικά μέτρα που ενέκρινε πρόσφατα η ΕΕ στον τομέα αυτό εξακολουθούν να μην επαρκούν. Χωρίς την πρόβλεψη κοινών πρόσθετων μέσων σε ευρωπαϊκό επίπεδο, συμπεριλαμβανομένου ενός κατάλληλου μηχανισμού ανταλλαγής για τη μετεγκατάσταση μεταναστών, η διαχείριση της μεταναστευτικής έκτακτης ανάγκης βαρύνει πρωτίστως τις τοπικές και περιφερειακές αρχές των ευρωπαϊκών χωρών πρώτης εισόδου, και ιδίως στις παραμεθόριες περιοχές και κοινότητες στα νότια σύνορα της ΕΕ που υφίστανται τη μεγαλύτερη πίεση ως αποτέλεσμα των μεταναστευτικών ροών στη Μεσόγειο· ταυτόχρονα, θεωρεί απαραίτητες τη συμμετοχή των τοπικών και περιφερειακών αρχών και τη στήριξη της ΕΕ στην ευαισθητοποίηση της ευρωπαϊκής κοινής γνώμης σε θέματα όπως η αλληλεγγύη, η ανεκτικότητα και ο σεβασμός της νομιμότητας και του διαλόγου, προκειμένου να βελτιωθεί προς τη σωστή κατεύθυνση ο τρόπος με τον οποίο γίνονται αντιληπτά τα ζητήματα που αφορούν τους μετανάστες·

26. υπενθυμίζει ότι είναι ζωτικής σημασίας να επιδιωχθεί μια ισορροπημένη προσέγγιση, η οποία θα λαμβάνει υπόψη όλες τις συναφείς πτυχές της μετανάστευσης. Υπό αυτήν την έννοια, επικροτεί την πρόταση του νέου θεματολογίου για την κινητοποίηση όλων των σχετικών πολιτικών και μέσων που διαθέτει η ΕΕ για τη στήριξη αυτών των παγκόσμιων, ισορροπημένων και αμοιβαία επωφελών εταιρικών σχέσεων με τους νότιους γείτονες, όσον αφορά την αναπτυξιακή συνεργασία, τις θεωρήσεις, το εμπόριο και τις επενδύσεις, την απασχόληση και εκπαίδευση·

⁽¹⁾ Σχετικά με το θέμα αυτό, η ΕτΠ πραγματοποιεί μελέτη στο πλαίσιο της έκθεσης της ARLEM με τίτλο «Καινοτόμα οικοσυστήματα και νεοφυείς επιχειρήσεις στη Μεσόγειο ως μέσο ανάκαμψης από την κρίση COVID-19», η οποία βρίσκεται στο στάδιο της προετοιμασίας.

⁽²⁾ Η Πρωτοβουλία δρομολογήθηκε το 2015 και θα εισέλθει σε νέα φάση το 2021, με διάφορα και σημαντικά νέα έργα που χρηματοδοτούνται κυρίως από την ΕΕ και τα οποία δρομολογούνται για την ανάπτυξη ικανοτήτων για το προσωπικό των δημοτικών αρχών, την τοπική οικονομική ανάπτυξη, καθώς και για την τοπική διακυβέρνηση.

(Περισσότερες πληροφορίες στη διεύθυνση <https://cor.europa.eu/el/our-work/Pages/Libya.aspx>).

27. επικροτεί τις προσπάθειες της Ευρωπαϊκής Επιτροπής να μεταρρυθμίσει το κοινό ευρωπαϊκό σύστημα ασύλου που παρουσιάζεται στο νέο Σύμφωνο για τη Μετανάστευση και το Άσυλο και αναγνωρίζει ότι η εξωτερική διάσταση του Συμφώνου αυτού αποτελεί βασική πτυχή του νέου θεματολογίου για τη Μεσόγειο· καλεί την ΕΕ να διαθέσει επαρκείς πόρους στις περιφέρειες και στις τοπικές αρχές προκειμένου να μπορέσουν να διαμορφώσουν τις δικές τους πολιτικές για την ενσωμάτωση και την ένταξη· χαιρετίζει την πρόταση της Επιτροπής για τη χρηματοοικονομική ενίσχυση των τρίτων χωρών καταγωγής ή διέλευσης που προτιθενται να χαράξουν κοινές πολιτικές έναντι των μεταναστών·

28. τονίζει την ανάγκη καταπολέμησης της εμπορίας ανθρώπων και τη δημιουργία ασφαλών οδών προς την ΕΕ για τα άτομα που δικαιούνται προστασίας βάσει του διεθνούς δικαίου και ζητεί ειδική προστασία για τα πιθανά θύματα εμπορίας ανθρώπων (γυναίκες, νέους, παιδιά)·

29. θεωρεί ότι η συνεργασία της ΕΕ με τρίτες χώρες, και ιδίως με τους νότιους γείτονές της, στον τομέα της μετανάστευσης θα πρέπει να ενισχυθεί και εκφράζει την ικανοποίησή της για την πρόθεση στήριξης των πολιτικών μετανάστευσης και ασύλου, συμπεριλαμβανομένης της ικανότητας διαχείρισης των συνόρων των χωρών εταίρων. Ζητεί, επιπλέον, από την ΕΕ να διαθέσει επαρκή χρηματοδότηση στις περιφέρειες και τις τοπικές αρχές, ώστε να μπορέσουν να αναπτύξουν τις πολιτικές τους ενσωμάτωσης και ένταξης· προτείνει να ενθαρρυνθεί η συνεργασία με τρίτες χώρες προέλευσης ή διέλευσης για την αποδοχή της επιστροφής παράτυπων μεταναστών, με την επιφύλαξη της πρόσβασης σε διεθνή προστασία για τους πρόσφυγες που τη χρειάζονται·

30. επικροτεί τη βοήθεια που αποσκοπεί στη δημιουργία κοινωνικοοικονομικών ευκαιριών για τους μετανάστες, τους βίβια εκτοπισθέντες και τις κοινότητες υποδοχής, μεταξύ άλλων στο πλαίσιο της ανάκαμψης από τη νόσο COVID-19, με ιδιαίτερη έμφαση στις περιθωριοποιημένες περιφέρειες, και επαναλαμβάνει ότι προτιμάται να διευκολύνει τον διάλογο και τη συνεργασία με τις τοπικές και τις περιφερειακές αρχές στις χώρες προέλευσης και διέλευσης των μεταναστών·

6) Πράσινη μετάβαση: ανθεκτικότητα στην κλιματική αλλαγή, ενέργεια και περιβάλλον

31. υπογραμμίζει ότι η Νότια Γειτονία αποτελεί ένα από τα πιο προβληματικά σημεία στον κόσμο όσον αφορά την κλιματική αλλαγή και την υποβάθμιση του περιβάλλοντος και, κατά συνέπεια, καλεί τα ευρωπαϊκά θεσμικά όργανα να ολοκληρώσουν την Ευρωπαϊκή Πράσινη Συμφωνία το συντομότερο δυνατόν στη Νότια Γειτονία της ΕΕ, να συνεργαστούν επί μίας ευρείας κλίμακας Μεσογειακής Πράσινης Συμφωνίας και να αυξήσουν τους πόρους που προορίζονται για στόχους σχετικούς με το κλίμα στο πλαίσιο του Μηχανισμού Γειτονίας, Ανάπτυξης και Διεθνούς Συνεργασίας (NDICI), ακόμη και μέσω πρωτοβουλιών που αποσκοπούν στην εκ νέου ανακάλυψη και προστασία της Μεσογείου, τη θαλάσσια περιοχή που επηρεάζεται περισσότερο από τη ρύπανση, την απώλεια βιοποικιλότητας, την άνοδο της στάθμης των θαλασσών, τις πλημμύρες και το φαινόμενο της υπερθέρμανσης των υδάτων και της οποίας το δυναμικό οικονομικής ανάπτυξης στον τομέα του περιβάλλοντος είναι τεράστιο: εν προκειμένω, υπενθυμίζεται ότι το 2016 η γαλάζια οικονομία αντιπροσώπευε το 1,3 % του ΑΕγχΠ (*) της ΕΕ·

32. επισημαίνει ότι στην περιοχή της Μεσογείου απαιτούνται ειδικές τοπικές δράσεις για το κλίμα, δεδομένου ότι οι εθνικές πολιτικές δεν ανταποκρίνονται στις προκλήσεις που αντιμετωπίζουν οι συγκεκριμένες περιοχές, για τις οποίες χρειάζονται δράσεις που εκπονούνται και προσαρμόζονται στις τοπικές συνθήκες και τις επιτόπου ανάγκες. Για τον σκοπό αυτό, προτείνει να αξιοποιηθεί το επιτυχημένο σχέδιο CLIMA-MED και καλεί τους δημάρχους της Νότιας Μεσογείου να συνεχίσουν να προσχωρούν στο Σύμφωνο των Δημάρχων (**) και να προωθούν την αδελφοποίηση μεταξύ πόλεων της ΕΕ και τρίτων χωρών που βρίσκονται σε μεσογειακές χώρες στο πλαίσιο του προγράμματος Interreg MED·

33. προσβλέπει στην οικοδόμηση μιας ισχυρής εταιρικής σχέσης των τοπικών και των περιφερειακών αρχών ενόψει της COP26 της UNFCC η οποία θα διεξαχθεί στη Γλασκόβη (Ηνωμένο Βασίλειο) και της COP15 της UNCBD που θα πραγματοποιηθεί στο Kunming (Κίνα), με σκοπό την ενίσχυση του ρόλου των ΟΤΑ στο πλαίσιο της παγκόσμιας διακυβέρνησης για την καλύτερη υλοποίηση των ΣΒΑ των Ηνωμένων Εθνών, τη μείωση των εκπομπών αερίων του θερμοκηπίου και την ενίσχυση των φιλόδοξων στόχων για το κλίμα·

34. θεωρεί, ως εκ τούτου, ότι η απορρύπανση και η πρόληψη της ρύπανσης μαζί με την υπεύθυνη χρήση της Μεσογείου αποτελούν μια πρόσθετη ευκαιρία ανάπτυξης για όλες τις μεσογειακές χώρες· επισημαίνει πως οι βασισμένες στη φύση λύσεις πρέπει να προωθηθούν για την αντιμετώπιση των μειζόνων αυτών προκλήσεων και φρονεί ότι υπάρχει επείγουσα ανάγκη να προαχθούν πρωτοβουλίες για τη βιώσιμη παραγωγή και κατανάλωση, την αποδοτική χρήση των πόρων και τη διαχείριση των αποβλήτων, συμπεριλαμβανομένων των αποβλήτων τροφίμων και των θαλάσσιων απορριμμάτων, με στόχο να υποστηριχθεί η προστασία και η αποκατάσταση της βιοποικιλότητας, συμπεριλαμβανομένης της δημιουργίας αποτελεσματικών και ορθώς διευθυνόμενων δικτύων προστατευόμενων παράκτιων και θαλάσσιων περιοχών, καθώς και της διατήρησης των υγροβιότοπων ως αποδοτικών από πλευράς κόστους λύσεων βασισμένων στη φύση, των λεκανών απορροής και των διασυνωριακών λεκανών·

35. ζητεί να δημιουργηθούν δίκτυα περιφερειακής πολιτικής για την ενίσχυση των κοινωνικών και των οικονομικών δεσμών με βάση τις θεμελιώδεις αρχές της γαλάζιας οικονομίας, να ενθαρρυνθεί η δημιουργία μεσογειακών βιοσφαιρών για αρμονικότερη συνύπαρξη των οικονομικών δραστηριοτήτων και της διατήρησης του φυσικού περιβάλλοντος, καθώς και να καταβληθούν προσπάθειες για την ανάπτυξη περιφερειακών συστημάτων παρακολούθησης επιφορτισμένων με την αξιολόγηση της υγείας των

(*) Βλ. την έκθεση με τίτλο «Μια γαλάζια οικονομία για τις τοπικές και περιφερειακές αρχές της Μεσογείου», που εγκρίθηκε από την ολομέλεια της ARLEM στις 23 Ιανουαρίου 2020.

(**) 62 υπογράφουσες πόλεις έχουν ήδη προσχωρήσει στο CLIMA-MED μέσω του προηγούμενου σχεδίου CES-MED και πάνω από 250 πόλεις περιλαμβάνονται στον κατάλογο αναμονής.

θαλάσσιων και παράκτιων οικοσυστημάτων, αλλά και των επιπτώσεων των διαφόρων οικονομικών τομέων στη μεσογειακή βιόσφαιρα, ενώ παράλληλα πρέπει να αναπτυχθούν πρωτοβουλίες για την ευαισθητοποίηση των πολιτών σχετικά με το πόσο σημαντικό είναι να βελτιωθεί η κατάσταση των θαλάσσιων και παράκτιων οικοσυστημάτων μας, καθώς είναι γνωστά τα οφέλη τους για τις σημερινές και τις μελλοντικές γενιές·

36. ζητεί να καταβληθούν περαιτέρω προσπάθειες για την προώθηση και την επίτευξη προόδου με ένα βιώσιμο θεματολόγιο για τον τουρισμό, που αποτελεί βασικό οικονομικό τομέα για την περιοχή, προκειμένου να μειωθεί ο αρνητικός περιβαλλοντικός αντίκτυπός του. Η δράση αυτή θα πρέπει να επιτευχθεί κυρίως με μέσα σχεδιασμένα για τη διαχείριση των ανθρώπινων δραστηριοτήτων στις περιοχές με φυσικό περιβάλλον, λαμβάνοντας υπόψη τις αλληλεπιδράσεις οικοσυστημάτων και τοπίων· πρέπει επίσης να αξιοποιηθεί η κρίση της COVID-19, καθώς αποτελεί ευκαιρία επανεφεύρεσης του τομέα και σύνδεσης της ευημερίας του με τη διατήρηση του μεσογειακού περιβάλλοντος·

37. ελπίζει ότι η υποστήριξη της Ευρωπαϊκής Πράσινης Συμφωνίας θα αποφέρει ιδιαίτερα οφέλη στη γεωργία, έναν τομέα που είναι απαραίτητος για τις οικονομίες των περισσότερων τρίτων χωρών μελών της εταιρικής σχέσης, εφαρμόζοντας ειδικότερα στο εσωτερικό τους τα αυστηρά πρότυπα που προβλέπει επί του θέματος η ευρωπαϊκή νομοθεσία. Ζητεί να υποστηριχθούν, σύμφωνα με τους στόχους της στρατηγικής «Από το αγρόκτημα στο πιάτο»⁽⁵⁾, ο σχεδιασμός, οι επενδύσεις και η εφαρμογή βιώσιμων συστημάτων τροφίμων, από την παραγωγή έως την κατανάλωση, αποδίδοντας ιδιαίτερη προσοχή στην ασφάλεια των τροφίμων, την υγεία και την καλή μεταχείριση των φυτών και των ζώων, καθώς και με σκοπό τη διασφάλιση της περιφερειακής επισιτιστικής ασφάλειας·

38. υπενθυμίζει τη σύσταση της ARLEM που περιλαμβάνεται στην εγκριθείσα έκθεση σχετικά με τη γεωργία και την επισιτιστική ασφάλεια στο πλαίσιο της κλιματικής αλλαγής στη Μεσόγειο και, κατά συνέπεια, καλεί την Ευρωπαϊκή Ένωση και την Ένωση για τη Μεσόγειο να ξεετάσουν το ενδεχόμενο χάραξης μιας κοινής στρατηγικής για την επισιτιστική ασφάλεια και την επισιτιστική κυριαρχία στη Μεσόγειο, να προωθήσουν μια αγροοικολογική μετάβαση σε πρακτικές που διαφυλάσσουν το έδαφος και την αγροβιοποικιλότητα και να ξεετάσουν τη δυνατότητα καθιέρωσης ενός σήματος «μεσογειακά προϊόντα» ή «μεσογειακή διατροφή» στο πλαίσιο μιας ευρύτερης μακροπεριφερειακής στρατηγικής για όλη τη Μεσόγειο·

39. τονίζει ότι η παραγωγή ενέργειας από ορυκτά καύσιμα πρέπει να μειωθεί, έως ότου εξαλειφθεί πλήρως, και να συνδυαστεί με τη στήριξη της μετάβασης σε εναλλακτικές πηγές ενέργειας· επιπλέον, θεωρεί ζωτικής σημασίας την παροχή στοχευμένης βοήθειας για τη στήριξη επενδύσεων μεγάλης κλίμακας σε ανανεώσιμες πηγές ενέργειας και στην παραγωγή καθαρού υδρογόνου τόσο για εγχώρια κατανάλωση όσο και για εξαγωγές· Οι επενδύσεις αυτές θα πρέπει να συμμορφώνονται με την αρχή της «μη πρόκλησης ζημίας» και να διασφαλίζουν την προστασία των χώρων πρασίνου και της βιοποικιλότητας· σε αυτό το πλαίσιο, επισημαίνει τον καθοριστικό ρόλο των δήμων και των περιφερειών, ως υπεύθυνων για την υλοποίηση των διαφόρων πολιτικών που σχετίζονται με τους ΣΒΑ: αστική ανάπτυξη, κλιματική αλλαγή, κοινωνικοοικονομικές ανισότητες, ενέργεια, πράσινη και ψηφιακή μετάβαση και χρηστή διακυβέρνηση·

7) Υλοποίηση και επενδυτικό σχέδιο

40. επικροτεί την πρόταση της Ευρωπαϊκής Επιτροπής σχετικά με ένα οικονομικό και επενδυτικό σχέδιο για τους νότιους γείτονες, προκειμένου να υποστηριχθεί η υλοποίηση των θεμάτων που επισημαίνονται στο νέο θεματολόγιο για τη Μεσόγειο, με έμφαση στην οικοδόμηση ανθεκτικότητας στους πιο ευάλωτους τομείς, όπως το νερό, το περιβάλλον και η ενέργεια και με προώθηση επενδυτικών σχεδίων για τις ανανεώσιμες πηγές ενέργειας, συμπεριλαμβανομένης της επαναχρησιμοποίησης και ανακύκλωσης των υδάτων με χρήση ανανεώσιμων πηγών ενέργειας·

41. επικροτεί τον προσδιορισμό 12 ενδεικτικών εμβληματικών πρωτοβουλιών σε τομείς προτεραιότητας για την ενίσχυση της ανθεκτικότητας, την οικοδόμηση ευημερίας και την αύξηση των εμπορικών συναλλαγών και των επενδύσεων προκειμένου να υποστηριχθεί τόσο η ανταγωνιστικότητα όσο και η βιώσιμη και χωρίς αποκλεισμούς κοινωνικοοικονομική ανάπτυξη·

42. συμφωνεί με την πρόταση της Ευρωπαϊκής Επιτροπής να κινητοποιήσει έως και 7 δισ. ευρώ για την υλοποίηση του θεματολογίου. Με τη συμπερίληψη των εγγυήσεων του Ευρωπαϊκού Ταμείου για τη Βιώσιμη Ανάπτυξη και τον συνδυασμό μέσων στο πλαίσιο της Επενδυτικής Πλατφόρμας Γειτονίας, θα μπορούσαν να κινητοποιηθούν έως και 30 δισ. ευρώ ιδιωτικών και δημόσιων επενδύσεων στη Νότια Γειτονία·

43. χαιρετίζει τη συμφωνία που επετεύχθη από το Συμβούλιο και το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο σχετικά με τον κανονισμό για τη θέσπιση Μηχανισμού Γειτονίας, Ανάπτυξης και Διεθνούς Συνεργασίας — Η Ευρώπη στον κόσμο (ΜΓΑΔΣ) στο πλαίσιο του πολυετούς δημοσιονομικού πλαισίου (ΠΔΠ) 2021-2027, σύμφωνα με την οποία η διάθεση 79,5 δισεκατομμυρίων ευρώ σε τρέχουσες τιμές θα επιτρέψει στην ΕΕ να στηρίξει και να προωθήσει αποτελεσματικά τις αξίες και τα συμφέροντά της σε ολόκληρο τον κόσμο, στηρίζοντας παράλληλα τις πολυμερείς προσπάθειες σε παγκόσμιο επίπεδο·

44. συμφωνεί ότι τουλάχιστον 500 εκατομμύρια ευρώ από το συνολικό ποσό που προβλέπεται για τη συνεργασία της ΕΕ με γειτονικές χώρες στο πλαίσιο του γεωγραφικού πυλώνα του ΜΓΑΔΣ — Η Ευρώπη στον κόσμο, θα διατεθούν στις τοπικές και περιφερειακές αρχές· ζητεί την επαρκή ενίσχυση των εν λόγω μέτρων και πόρων. Η ευέλικτη χρηματοδότηση θα πρέπει να

(5) Βλ. CDR-594-2020.

προωθηθεί με τον ενεργό ρόλο των τοπικών και των περιφερειακών αρχών, οι οποίες θα πρέπει να αναφέρουν τις ανάγκες των περιοχών ανάλογα με τη σημασία τους. Ζητεί δε αύξηση των κονδυλίων που προορίζονται για στόχους που σχετίζονται με το κλίμα στο πλαίσιο του Μηχανισμού Γειτονίας, Ανάπτυξης και Διεθνούς Συνεργασίας (NDICI).

45. δεδομένης της ενισχυμένης γεωγραφικής προσέγγισης και σύμφωνα με τις προτεραιότητες που καθορίζονται στο θεματολόγιο, καλεί μετ' επιτάσεως όλα τα θεσμικά όργανα της ΕΕ να θεωρήσουν τις τοπικές και τις περιφερειακές αρχές και τις ενώσεις τους ως βασικούς παράγοντες της βιώσιμης ανάπτυξης και ως εταίρους κατά τον προγραμματισμό.

46. επισημαίνει ότι οι τοπικές και περιφερειακές αρχές της Μεσογείου και τα δίκτυα συνεργασίας τους, όπως η μεσογειακή εταιρική σχέση για συνεργασία, μπορούν να διαδραματίσουν καίριο ρόλο στην αναζήτηση καλύτερου συντονισμού μεταξύ των υφιστάμενων διεθνικών πλαισίων και να ανοίξουν συγκεκριμένες διόδους για την επιτόπια εφαρμογή των πολιτικών και των ταμείων, συμβάλλοντας παράλληλα στην ενημέρωση όσον αφορά τις τοπικές πραγματικότητες των υψηλότερων επιπέδων διακυβέρνησης. Επιπλέον, αυτό επιτρέπει να εξασφαλιστούν διαφορετικές βαθμίδες παρέμβασης και μεγαλύτερη αποτελεσματικότητα των πρωτοβουλιών.

Βρυξέλλες, 30 Ιουνίου 2021.

Ο Πρόεδρος
της Ευρωπαϊκής Επιτροπής των Περιφερειών

Απόστολος ΤΖΙΤΖΙΚΩΣΤΑΣ

Γνωμοδότηση της Ευρωπαϊκής Επιτροπής των Περιφερειών με θέμα «Ενίσχυση της κλιματικής φιλοδοξίας της Ευρώπης για το 2030 ενόψει της COP26»

(2021/C 440/05)

Εισηγητής:	Vincent CHAUVET (FR/RE), δήμαρχος Autun
Έγγραφο αναφοράς:	Ανακοίνωση της Επιτροπής προς το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο, το Συμβούλιο, την Ευρωπαϊκή Οικονομική και Κοινωνική Επιτροπή και την Επιτροπή των Περιφερειών: Ενίσχυση της κλιματικής φιλοδοξίας της Ευρώπης για το 2030 — Επενδύουμε σε ένα κλιματικά ουδέτερο μέλλον προς όφελος των πολιτών μας [COM(2020) 562 final] Γνωμοδότηση πρωτοβουλίας

ΠΟΛΙΤΙΚΕΣ ΣΥΣΤΑΣΕΙΣ

Η ΕΥΡΩΠΑΪΚΗ ΕΠΙΤΡΟΠΗ ΤΩΝ ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΩΝ

Ενίσχυση των στόχων της ΕΕ για τις εκπομπές με μέλημα την αποτελεσματική επίτευξη κλιματικής ουδετερότητας έως το 2050

1. εξακολουθεί να ανησυχεί βαθιά για την τρέχουσα παγκόσμια κλιματική έκτακτη ανάγκη και να δεσμεύεται πλήρως για την αποτελεσματική επίτευξη μη αναστρέψιμης κλιματικής ουδετερότητας στην ΕΕ έως το 2050. Επιδιοκμάζει την ρεαλιστική πορεία που καθορίζεται στον ευρωπαϊκό νόμο για το κλίμα, η οποία θα πρέπει να αποτελέσει μια πορεία σταδιακής μείωσης των εκπομπών, η οποία θα είναι δίκαιη για τις μελλοντικές γενιές και θα διαμορφώσει την πράσινη ανάκαμψη της ΕΕ από την κρίση COVID-19 και τα επακόλουθά της, θα αποφεύγει τον εγκλωβισμό στη χρήση άνθρακα, θα εξασφαλίζει την ανθεκτικότητα των εδαφών και θα θεσπίζει ένα πλαίσιο για την υιοθέτηση πιο φιλόδοξων πολιτικών για την κλιματική αλλαγή, το οποίο θα πρέπει να βασίζεται στις θετικές και τις αρνητικές εμπειρίες των προηγούμενων δεκαετιών·
2. αναγνωρίζει ότι η ΕΕ πρωτοστατεί στις διεθνείς διαπραγματεύσεις για το κλίμα και θα πρέπει να αποτελέσει παράδειγμα προς μίμηση όσον αφορά τον τρόπο με τον οποίο θα μπορούσε να αντιμετωπιστεί η κλιματική αλλαγή, χρησιμοποιώντας ως βάση την πολυεπίπεδη διακυβέρνηση·
3. επικροτεί πλήρως τη συμφωνία που επιτεύχθηκε μεταξύ του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου σχετικά με τον νόμο για το κλίμα, με την οποία επικαιροποιείται ο στόχος για «μείωση κατά τουλάχιστον 55 %» των εκπομπών αερίων του θερμοκηπίου έως το 2030, σε σύγκριση με τα επίπεδα του 1990, και ζητείται η υποβολή πρότασης για στόχο με ορίζοντα το 2040 το αργότερο έξι μήνες μετά τον πρώτο παγκόσμιο απολογισμό της συμφωνίας του Παρισιού. Σημειώνει, ωστόσο, ότι ορισμένα ενδιαφερόμενα μέρη θεωρούν ότι εξακολουθεί να μην επαρκεί για την έγκαιρη επίτευξη καθαρής κλιματικής ουδετερότητας και εκφράζει τη λύπη της για το γεγονός ότι το νέο πλαίσιο εστιάζει κυρίως στις εκπομπές CO₂, ενώ οι εκπομπές αερίων του θερμοκηπίου αναφέρονται κατά τρόπο διφορούμενο χωρίς να λαμβάνονται επαρκώς υπόψη. Αναμένει, εν προκειμένω, από την Ευρωπαϊκή Επιτροπή να αντιμετωπίσει όλα τα εναπομείναντα σχετικά αέρια του θερμοκηπίου, ούτως ώστε να καταστεί η ΕΕ η πρώτη κλιματικά ουδέτερη ήπειρος έως το 2050·
4. προτρέπει τα θεσμικά όργανα της ΕΕ και τα κράτη μέλη να διασφαλίσουν την τιμολόγηση των εκπομπών ορυκτών καυσίμων μέσω τόσο του συστήματος εμπορίας δικαιωμάτων εκπομπών όσο και της φορολογίας, προκειμένου να αντιμετωπιστούν οι εκπομπές με οικονομικά αποδοτικό τρόπο και να απελευθερωθούν πόροι που μπορούν να δαπανηθούν για τη μετάβαση. Αυτό πρέπει να αντιμετωπιστεί στο πλαίσιο της επανεξέτασης του συστήματος εμπορίας εκπομπών (ΣΕΔΕ) της ΕΕ και της οδηγίας της ΕΕ για τη φορολόγηση της ενέργειας (ΟΦΕ) στην επικείμενη δέση νομοθετικών μέτρων προσαρμογής στον στόχο 55 %. Υπό αυτό το πρίσμα, επιδοκμάζει την επικείμενη πρόταση της Ευρωπαϊκής Επιτροπής σχετικά με τον μηχανισμό συνοριακής προσαρμογής άνθρακα, καθότι απαιτούνται αποτελεσματικά μέτρα για να αποφεύγεται η διαρροή άνθρακα, να αποτυπώνεται επακριβέστερα η περιεκτικότητα των εισαγωγών σε άνθρακα και να διασφαλίζεται ότι οι πράσινοι στόχοι της ΕΕ δεν υπονομεύονται από τη μετεγκατάσταση της παραγωγής σε χώρες με λιγότερο φιλόδοξες πολιτικές για το κλίμα·
5. τονίζει τη σημασία της διευκόλυνσης και της προώθησης διαφόρων λύσεων, λαμβάνοντας υπόψη τις τεχνολογικές εξελίξεις και τις διαφορετικές συνθήκες που επικρατούν στις περιφέρειες της ΕΕ όσον αφορά το κλίμα, τη γεωγραφία, τις υποδομές, τα ενεργειακά συστήματα κ.λπ. Το ρυθμιστικό πλαίσιο της ΕΕ θα πρέπει, στο μέτρο του δυνατού, να χαρακτηρίζεται από τεχνολογική ουδετερότητα όσον αφορά τη μείωση των εκπομπών και τη βιωσιμότητα και να αποφεύγει την υπερβολική ρύθμιση και την αύξηση του διοικητικού φόρτου για βιώσιμες λύσεις·
6. σημειώνει, ωστόσο, ότι ο ιδιαίτερος χαρακτήρας ορισμένων περιφερειών συνεπάγεται ότι η υλοποίηση των νέων στόχων θα αποτελέσει ιδιαίτερη οικονομική και κοινωνική πρόκληση για αυτές. Η ενεργειακή και η οικονομική μετάβαση των περιφερειών αυτών πρέπει να πραγματοποιηθούν με δίκαιο τρόπο, και αυτός είναι ο λόγος για τον οποίο το Ταμείο Εκσυγχρονισμού και ο μηχανισμός συνοριακής προσαρμογής άνθρακα διαδραματίζουν σημαντικό ρόλο·

7. αναγνωρίζει ότι —όπως υποστηρίζεται στην εκτίμηση επιπτώσεων που περιλαμβάνεται στην ανακοίνωση της Επιτροπής με τίτλο «Ενίσχυση της κλιματικής φιλοδοξίας της Ευρώπης για το 2030 — Επενδύουμε σε ένα κλιματικά ουδέτερο μέλλον προς όφελος των πολιτών μας»— θα χρειαστεί να συμβάλουν όλοι οι τομείς στην πολιτική της ΕΕ για το κλίμα. Υπό αυτό το πρίσμα, χαρτερίζει την Πράσινη Συμφωνία ως αναπτυξιακή στρατηγική και τον πράσινο όρκο ως βασικό εργαλείο για τη διασφάλιση της επίτευξης του εν λόγω στόχου·

8. τονίζει ότι, τόσο στην Ευρώπη όσο και στο εξωτερικό, πληθώρα δήμων και περιφερειών έχουν επιδείξει υψηλότερες κλιματικές φιλοδοξίες από ό,τι τα κράτη μέλη. Σε ορισμένες δε περιπτώσεις, όπως στην Ιαπωνία, οι τοπικά καθορισμένες συνεισφορές των τοπικών και των περιφερειακών αρχών ώθησαν μάλιστα τις εθνικές κυβερνήσεις να επικαιροποιήσουν τις εθνικά καθορισμένες συνεισφορές (ΕΚΣ) τους, συνεπώς θεωρούμε πολύ επωφελές για την επίτευξη μιας πραγματικής πολυεπίπεδης διακυβέρνησης να ενταχθούν οι συνεισφορές που καθορίζονται σε τοπικό και σε περιφερειακό επίπεδο στη διαδικασία προσδιορισμού των εθνικά καθορισμένων συνεισφορών·

Η επίτευξη του στόχου του 55 % συνεπάγεται τη συμμετοχή των τοπικών και των περιφερειακών αρχών στη διαδικασία χάραξης της κλιματικής πολιτικής

9. επισημαίνει ότι οι τοπικές και οι περιφερειακές αρχές θέτουν σε εφαρμογή το 70 % της συνολικής νομοθεσίας της ΕΕ, το 70 % των μέτρων μετριασμού της κλιματικής αλλαγής και το 90 % των πολιτικών προσαρμογής στην κλιματική αλλαγή⁽¹⁾. Επιπλέον, οι δήμοι και οι περιφέρειες της Ευρώπης με στόχους καθαρών μηδενικών εκπομπών αντιπροσωπεύουν επί του παρόντος πάνω από 162 εκατομμύρια άτομα (36 % του πληθυσμού της ΕΕ)⁽²⁾. Ως εκ τούτου, οι τοπικές και οι περιφερειακές αρχές είναι υπεύθυνες για την επιτόπια διαχείριση και υλοποίηση των περισσότερων στρατηγικών της Ευρωπαϊκής Πράσινης Συμφωνίας·

10. θεωρεί ότι η επίτευξη του στόχου περί μείωσης κατά τουλάχιστον 55 % των εκπομπών του CO₂ έως το 2030 θα αλλάξει άρδην τον τρόπο οργάνωσης των πόλεων, των περιφερειών και των κοινοτήτων των πολιτών. Η πανδημία COVID-19, οι νέοι στόχοι για το κλίμα και οι παρατεταμένες επιπτώσεις της κλιματικής αλλαγής θα επιφέρουν διαρθρωτικές αλλαγές στις ευρωπαϊκές κοινωνίες, οι οποίες θα θέσουν προκλήσεις στις τοπικές και τις περιφερειακές αρχές, καθώς αποτελούν τις διοικήσεις και τις δημόσιες αρχές που βρίσκονται πλησιέστερα τόσο στους πολίτες όσο και στις εδαφικές περιοχές·

11. αναγνωρίζει ότι οι τοπικές και οι περιφερειακές αρχές διαδραματίζουν διττό ρόλο ως διαμορφωτές της κοινής γνώμης και ως σημεία πρόσβασης για τις προτεραιότητες των πολιτών· η κρίση της νόσου COVID-19 κατέδειξε με ποιον τρόπο οι τοπικές και οι περιφερειακές αρχές πρωτοστατούν στη ζωή των πολιτών. Η συμμετοχή των ενδιαφερόμενων φορέων, των επιχειρήσεων και των πολιτών στη διαδικασία λήψης αποφάσεων σχετικά με τις πολιτικές για το κλίμα είναι ιδιαίτερος σημαντική για τη διασφάλιση εμπιστοσύνης και αποδοχής, καθώς και επιτυχημένης υλοποίησης των εν λόγω πολιτικών, συμπεριλαμβανομένων των επιπτώσεων της μετάβασης στην κλιματική ουδετερότητα. Οι δυνητικές αρνητικές επιπτώσεις πρέπει να προβλέπονται και να αποτελούν αντικείμενο διαχείρισης, συμπεριλαμβανομένων σχεδίων για την αναβάθμιση των δεξιοτήτων ή την επανειδίκευση του τοπικού εργατικού δυναμικού, ιδίως στις αγροτικές κοινότητες και στις λιγότερο ανεπτυγμένες περιφέρειες. Οι τοπικοί αιρετοί πολιτικοί διαθέτουν τη μέγιστη νομιμοποίηση προκειμένου να προλαμβάνουν και να αντιμετωπίζουν αυτές τις ανησυχίες·

12. τονίζει ότι οι περισσότεροι από τους βασικούς τομείς στους οποίους εστιάζει η ενίσχυση της κλιματικής φιλοδοξίας με ορίζοντα το 2030 συνδέονται άμεσα με τις τοπικές ή τις περιφερειακές αρμοδιότητες· μετά την πρώτη δραστική μείωση των εκπομπών λόγω της διακοπής της λειτουργίας των σταθμών ηλεκτροπαραγωγής με γαιάνθρακα και του καθαρισμού ενεργοβόρων βιομηχανικών κλάδων, οι επόμενοι τομείς που έχουν πλέον σειρά για τη μείωση των εκπομπών είναι οι μεταφορές, η γεωργία και τα κτίρια, τομείς ιδιαίτερα σημαντικοί σε τοπικό και σε περιφερειακό επίπεδο τόσο στις αστικές όσο και στις αγροτικές περιοχές·

13. αναγνωρίζει ότι τα αυτοκίνητα που κινούνται με συμβατικά καύσιμα θα πρέπει να αντικατασταθούν σταδιακά από οχήματα χαμηλών και μηδενικών εκπομπών με χαμηλές εκπομπές κατά τη διάρκεια του κύκλου ζωής τους και η χρήση βιώσιμων υπηρεσιών μαζικών μεταφορών να αυξηθεί, πράγμα που συνεπάγεται περιφερειακό συντονισμό και ανάπτυξη δημόσια προσβάσιμων εγκαταστάσεων φόρτισης και ανεφοδιασμού για εναλλακτικά καύσιμα, καθώς και υψηλής ποιότητας δημόσιων υποδομών μεταφορών, όπως για λεωφορεία και σιδηροδρόμους, σε τοπικό επίπεδο, προκειμένου η πορεία προς την κινητικότητα μηδενικών εκπομπών να καταστεί ελκυστική και οικονομικά προσιτή για τους πολίτες·

14. ανησυχεί για το γεγονός ότι, στον γεωργικό τομέα, η μείωση των εκπομπών παρέμεινε στάσιμη τα τελευταία χρόνια, ενώ σε ορισμένες περιπτώσεις οι εκπομπές έχουν μάλιστα αυξηθεί. Σε συνδυασμό με την απομάκρυνση του άνθρακα και τη διαχείριση των καταβόθρων, το γεγονός αυτό θέτει τους γεωργούς και τους διαχειριστές δασών στην πρώτη γραμμή του αγώνα για την καταπολέμηση της κλιματικής αλλαγής, ενώ οι δραστηριότητές τους, οι οποίες επηρεάζονται επίσης έντονα από τις επιπτώσεις της, είναι αναγκαίες για την παραγωγή τροφίμων και για την εκάστοτε περιφέρεια, τόσο από κοινωνική όσο και από οικονομική άποψη. Καλεί, συνεπώς, την Επιτροπή να λάβει υπόψη της, κατά την εφαρμογή και την ενδεχόμενη αναθεώρηση της Κοινής Γεωργικής Πολιτικής, τις αναγκαίες επενδύσεις για τη μετάβαση του γεωργικού τομέα στην ουδετερότητα εκπομπών CO₂, χωρίς να παραβλέπει την οικονομική αποδοτικότητα των αγροτικών εκμεταλλεύσεων και την καθοριστική τους λειτουργία ως προμηθευτών τροφίμων για την ευρωπαϊκή κοινωνία, όπως αποδείχθηκε κατά την πανδημία και καθιστώντας τις γεωργικές χρήσεις της γης συμβατές με τις χρήσεις που προορίζονται για την παραγωγή ενέργειας από ανανεώσιμες πηγές σε υποβαθμισμένα γεωργικά εδάφη που είναι δυνατό να αναπτυχθούν και να αναζωογονηθούν, και τέλος επισημαίνει την ανάγκη ενίσχυσης των φιλικών προς το κλίμα

(1) Ψήφισμα της ΕτΠ με θέμα «Η Ευρωπαϊκή Πράσινη Συμφωνία σε συνεργασία με τις τοπικές και τις περιφερειακές αρχές», Δεκέμβριος του 2019.

(2) Σύμφωνα με πληροφορίες που δημοσίευσε το νέο Ινστιτούτο για το Κλίμα τον Δεκέμβριο του 2020.

συστημάτων χρήσης γης. Επιπλέον, επισημαίνει ότι, σε κάποια κράτη μέλη, οι τοπικές και οι περιφερειακές αρχές είναι βασικοί ιδιοκτήτες δημόσιων δασών και διαδραματίζουν άμεσο ρόλο σε αυτόν τον κλάδο της οικονομίας. Υπό αυτές τις συνθήκες, κρίνεται θετική η ανάπτυξη της πιστοποίησης των απορροφήσεων άνθρακα για να δοθούν κίνητρα απευθείας σε μεμονωμένους γεωργούς ή σε διαχειριστές δασών·

15. θεωρεί ότι στον ενεργειακό τομέα, η ευρείας κλίμακας ανάπτυξη των ανανεώσιμων πηγών ενέργειας πρέπει να συνοδεύεται από φιλόδοξους και άμεσους στόχους και μέτρα και αυτό απαιτεί τον σχεδιασμό υποδομών τόσο σε εκτεταμένη όσο και σε αποκεντρωμένη κλίμακα, πράγμα που προϋποθέτει ειδική διαχείριση, π.χ. έργων, από τις τοπικές και τις περιφερειακές αρχές και την αποδοχή των υποδομών από τον τοπικό πληθυσμό, καθώς και την ευαισθητοποίηση των πολιτών και την προώθηση της συμμετοχής τους σε κοινά έργα, π.χ. μέσω μηχανισμών όπως οι τοπικές ενεργειακές κοινότητες·

16. έχει επίγνωση του γεγονότος ότι, στον κατασκευαστικό τομέα, το επικείμενο «Κύμα ανακαινίσεων» θα δρομολογήσει μια σειρά δράσεων για την αύξηση τόσο της έκτασης όσο και του ρυθμού των ανακαινίσεων σε επίπεδο μεμονωμένων κτιρίων και συνοικιών, με αποτέλεσμα να απαιτείται συγκεκριμένη παρακολούθηση και επένδυση από τις τοπικές και τις περιφερειακές αρχές· οι εν λόγω αρχές έχουν επίσης καθοριστικό ρόλο ώστε να εξασφαλιστεί ότι η ανακαίνιση των κτιρίων θα είναι συμβατή με τον πολεοδομικό και χωροταξικό σχεδιασμό, θα προάγει τις πολιτικές καταπολέμησης του αποπληθυσμού και θα ανταποκρίνεται στα κριτήρια της κοινωνικής δικαιοσύνης και του σεβασμού προς το περιβάλλον·

17. επισημαίνει ότι όλες οι περιφέρειες και οι πόλεις δεν είναι ίσες στην πορεία προς την κλιματική ουδετερότητα: ορισμένες έχουν ήδη μειώσει τις εκπομπές τους, κάποιες έχουν κινηθεί τη σχετική διαδικασία και μερικές άλλες αντιμετωπίζουν δυσκολίες. Ως εκ τούτου, οι εδαφικές ιδιαιτερότητες —όπως τα απομονωμένα ενεργειακά συστήματα, οι ιστορικές ή οι περιβαλλοντικά προστατευόμενες περιοχές, οι περιφέρειες υψηλής έντασης άνθρακα, ο νησιωτικός χαρακτήρας κ.λπ.— πρέπει να λαμβάνονται υπόψη κατά τη χάραξη της πολιτικής για το κλίμα με στόχο τη διασφάλιση μιας δίκαιης μετάβασης αποδεκτής από το σύνολο των πολιτών και των περιφερειών της Ευρώπης. Πιστεύει ακράδαντα ότι ορισμένα εργαλεία, όπως ο ευρωπαϊκός περιφερειακός πίνακας αποτελεσμάτων⁽³⁾ ή το ευρωπαϊκό παρατηρητήριο κλιματικής ουδετερότητας⁽⁴⁾, τα οποία έχουν ήδη ζητηθεί από την ΕτΠ, αποτελούν βασικά μέσα για την επίτευξη του εν λόγω στόχου·

18. εκφράζει την ικανοποίησή της για τη θέσπιση του μέσου «νέες ενεργειακές λύσεις οι οποίες έχουν βελτιστοποιηθεί για τα νησιά» (NESOI/New Energy Solutions Optimised for Islands) και της γραμματείας της πρωτοβουλίας «καθαρή ενέργεια για τα νησιά της ΕΕ», στο πλαίσιο μιας διαδικασίας στην οποία συνεκτιμώνται οι εδαφικές ιδιαιτερότητες·

19. επαναλαμβάνει το αίτημά της για ισχυρή συμμετοχή των τοπικών και των περιφερειακών αρχών στη χάραξη της ευρωπαϊκής πολιτικής για το κλίμα, γενικώς, και στον σχεδιασμό, την εφαρμογή και την παρακολούθηση της δέσμης μέτρων «Fit for 55», ειδικότερα, με στόχο να διασφαλιστεί η αποτελεσματικότητα, η ακρίβεια και η αποδοχή της επί τόπου, δεδομένου ότι δεν εκπροσωπούν συγκεκριμένα συμφέροντα, αλλά έχουν εντολή να εργαστούν προς το κοινό συμφέρον των πολιτών·

Η πολυεπίπεδη διακυβέρνηση και η επικουρικότητα είναι καίριας σημασίας για την επίτευξη κλιματικής ουδετερότητας και τη συμμετοχή των πολιτών της ΕΕ στη συγκεκριμένη διαδικασία

20. τονίζει τη σημασία της ενεργού επικουρικότητας⁽⁵⁾ για τις κλιματικές πολιτικές, με έγκαιρη συνεκτίμηση του τοπικού και του περιφερειακού επιπέδου και όχι με αποκλειστική εστίαση στον διάλογο μεταξύ της ΕΕ και του εθνικού επιπέδου διακυβέρνησης·

21. επισημαίνει ότι οι ευρωπαϊκές πόλεις και περιφέρειες έχουν αποκτήσει νέα δυναμική ως φορείς που συμμετέχουν στη χάραξη κλιματικής πολιτικής και τονίζει ότι έχουν ενίοτε προχωρήσει περισσότερο σε ενωσιακό επίπεδο σε σύγκριση με το εθνικό επίπεδο, μέσω κινημάτων όπως το Σύμφωνο των Δημάρχων, καθώς και μέσω άλλων ενεργών πρωτοβουλιών στις οποίες συμμετέχει το τοπικό και το περιφερειακό επίπεδο. Επαναλαμβάνει, ως εκ τούτου, το αίτημά της για λειτουργικό και πολυεπίπεδο διάλογο χωρίς αποκλεισμούς, ο οποίος θα αποσκοπεί στην ενσωμάτωση των κλιματικών στόχων στις τομεακές πολιτικές·

22. υποστηρίζει τις πρωτοβουλίες και τις προσπάθειες του Συμφώνου των Δημάρχων για την καλύτερη συμπερίληψη των υποεθνικών, τομεακών και θεματικών ενώσεων δημάρχων στις δραστηριότητες του Συμφώνου· ζητεί την περαιτέρω εδραίωση και προβολή του Συμφώνου σε εθνικό, περιφερειακό και τοπικό επίπεδο·

23. επικροτεί την πρωτοβουλία περί συμμετοχής της ΕτΠ στο πολιτικό συμβούλιο του Ευρωπαϊκού Συμφώνου και είναι πρόθυμη να διασφαλίσει ισχυρότερη σύνδεση μεταξύ της διαχείρισης του Συμφώνου σε επίπεδο ΕΕ και του δεύτερου τμήματος του Συμφώνου των Δημάρχων, προκειμένου να παρασχεθεί πολιτική στήριξη στην εν λόγω πρωτοβουλία, να προαχθεί το Σύμφωνο, να διευκολυνθεί ο διάλογος με τους εθνικούς φορείς και να επιτευχθεί συνοχή και συνέπεια για την αρωγή και την εκπροσώπηση των τοπικών και των περιφερειακών αρχών σε ευρωπαϊκό επίπεδο, σε ένα τοπίο ήδη αρκούντως περίπλοκο για τους περισσότερους εξ αυτών·

⁽³⁾ Ο αντίκτυπος της κλιματικής αλλαγής στις περιφέρειες: αξιολόγηση της Ευρωπαϊκής Πράσινης Συμφωνίας.

⁽⁴⁾ Καθαρός πλανήτης για όλους — Ένα ευρωπαϊκό, στρατηγικό, μακρόπνοο όραμα για μια ευημερούσα, σύγχρονη, ανταγωνιστική και κλιματικά ουδέτερη οικονομία.

⁽⁵⁾ Η ενεργός επικουρικότητα θα πρέπει να νοείται όπως ορίζεται από την ειδική ομάδα της Ευρωπαϊκής Επιτροπής «Επικουρικότητα και αναλογικότητα — “Κάνουμε λιγότερα με πιο αποδοτικό τρόπο”».

Παροχή στις τοπικές και στις περιφερειακές αρχές των κατάλληλων εργαλείων για την επίτευξη κλιματικής ουδετερότητας

24. τονίζει ότι η πρόσβαση σε ενημέρωση και χρηματοδότηση για πρωτοβουλίες και έργα που σχετίζονται με το κλίμα εξακολουθεί να θεωρείται δυσχερής από πολλές τοπικές και περιφερειακές αρχές. Οι δυσκολίες συνίστανται στα εξής:

- έλλειψη γνώσεων σχετικά με τη διαθέσιμη χρηματοδότηση και τις ήδη υφιστάμενες πρωτοβουλίες που ενδείκνυται περισσότερο για το έργο της εκάστοτε πόλης ή περιφέρειας·
- πολυπλοκότητα του ευρωπαϊκού και του εθνικού τοπίου και σύγχυση σχετικά με τις διάφορες υπάρχουσες πλατφόρμες και πρωτοβουλίες·
- έλλειψη τεχνικής ικανότητας σε τοπικό επίπεδο για την απόκτηση, διαχείριση και εποπτεία των κονδυλίων·
- απουσία ανταγωνιστικότητας με τον ιδιωτικό τομέα για την προσέλκυση και τη διατήρηση ειδημόνων·
- αποστολή διφορούμενων σημάτων στην αγορά σχετικά με τις ενεργειακές κοινότητες και τα τοπικά έργα·
- αδυναμία απορρόφησης από τις τοπικές αρχές και επιχειρήσεις.

25. εκφράζει την ανησυχία της για το ενδεχόμενο οι δυσκολίες που επισημαίνονται στα προηγούμενα σημεία να προκαλέσουν απροθυμία μεταξύ των τοπικών και των περιφερειακών αρχών για την υιοθέτηση τοπικών πράσινων συμφωνιών και την ανάληψη δέσμευσης απέναντι στις προβλεπόμενες υποχρεώσεις με ορίζοντα το 2030·

26. καλεί το Κοινό Κέντρο Ερευνών να εκπονήσει μελέτη για την απογραφή —μέχρι το επίπεδο 3 της κοινής ονοματολογίας των εδαφικών στατιστικών μονάδων (NUTS)— της ικανότητας απορρόφησης, εκ μέρους τόσο των τοπικών και των περιφερειακών αρχών όσο και των επιχειρήσεων, της σημαντικής νέας χρηματοδότησης που διατίθεται στο πλαίσιο της Πράσινης Συμφωνίας και του σχεδίου ανάκαμψης και δηλώνει έτοιμη να συμβάλει σε αυτήν με τα εργαλεία που έχει στη διάθεσή της η ΕτΠ, όπως οι περιφερειακοί κόμβοι·

27. προειδοποιεί την Επιτροπή ότι οι τοπικές και οι περιφερειακές αρχές αντιμετωπίζουν τεράστια προβλήματα λόγω της διαχείρισης της τρέχουσας υγειονομικής κρίσης, με αποτέλεσμα να δυσκολεύονται να διαθέσουν χρηματοδοτικούς και ανθρώπινους πόρους σε πρωτοβουλίες και βήματα για την επίτευξη κλιματικής ουδετερότητας· ως εκ τούτου, ζητεί τη διάθεση επαρκών πόρων για την υποστήριξη των τοπικών και των περιφερειακών αρχών ενόψει αυτής της πρόκλησης κατά την επόμενη δεκαετία, καθώς και τη συνεκτίμηση ολόκληρου του κύκλου ζωής των έργων (συμπεριλαμβανομένης της παρακολούθησής)·

28. τονίζει τόσο την ανάγκη βελτίωσης των ικανοτήτων υλοποίησης των τοπικών και των περιφερειακών αρχών όσο και τη σημασία της ύπαρξης επαρκούς και εξειδικευμένου προσωπικού, ιδίως σε επίπεδο δήμων και αγροτικών περιοχών. Το απαιτούμενο εργατικό δυναμικό πρέπει να εξασφαλίζεται συστηματικά για τον συντονισμό των πολυάριθμων πεδίων εργασίας και τομέων αρμοδιοτήτων που σχετίζονται με την υλοποίηση των στόχων βιώσιμης ανάπτυξης και των στόχων της δράσης για το κλίμα·

29. χαιρετίζει το Ευρωπαϊκό Σύμφωνο για το Κλίμα και την τοπική προσέγγιση μιας Πλατφόρμας Δίκαιης Μετάβασης, ως βασικά εργαλεία για τη στήριξη και την επιτάχυνση της μετάβασης στην κλιματική ουδετερότητα, σε συνδυασμό με άλλες ήδη υφιστάμενες πρωτοβουλίες. Προτρέπει, ωστόσο, την Ευρωπαϊκή Επιτροπή να δημιουργήσει μια κεντρική πλατφόρμα —ενδεχομένως στο πλαίσιο του Ευρωπαϊκού Συμφώνου για το Κλίμα— η οποία θα προωθεί την ενοποίηση και τη συμπληρωματικότητά των εν λόγω εργαλείων, θα καθοδηγεί τις τοπικές και τις περιφερειακές αρχές για τη δέουσα επιλογή ανάλογα με τα ιδιαίτερα χαρακτηριστικά τους και θα διασφαλίζει τη συνοχή, την εύκολη πρόσβαση σε πληροφορίες, τη μη ανταγωνιστική ανάληψη δεσμεύσεων, καθώς και την απλούστευση και την ενοποίηση (στο μέτρο του δυνατού) της πρόσβασης στις πρωτοβουλίες·

30. καλεί την Ευρωπαϊκή Επιτροπή να αναγνωρίσει ότι ο ρόλος των τοπικών και των περιφερειακών αρχών υπερβαίνει εκείνον των άλλων μη κρατικών φορέων και ζητεί την αναγνώριση αυτής της ιδιαιτερότητας στο πλαίσιο της κεντρικής πλατφόρμας·

31. τάσσεται υπέρ της σύναψης τοπικών συμφωνιών για το κλίμα με στόχο να διασφαλιστεί ότι η πορεία προς την κλιματική ουδετερότητα είναι συλλογική, τυγχάνει ικανοποιητικής αποδοχής και υποστήριξης εκ μέρους του πληθυσμού και συνεκτιμά τις ανησυχίες και τις ανάγκες των Ευρωπαίων πολιτών·

32. αναγνωρίζει τον σημαντικό ρόλο που διαδραματίζουν οι ημιεπίσημοι φορείς, όπως τα δημοτικά συμβούλια πολιτών, τα τοπικά συμβουλευτικά όργανα και οι συνελεύσεις πολιτών που επλέγονται με κλήρωση, για την παροχή της κατάλληλης ώθησης και την επιτάχυνση της ενεργειακής μετάβασης. Προτρέπει, συνεπώς, κάθε δήμο με πληθυσμό άνω των 10 000 κατοίκων να εξετάσει το ενδεχόμενο δημιουργίας κοινοβουλίων πολιτών, ως συνιστώσα της δομής τοπικής διακυβέρνησής του, επιφορτισμένων με την εξέταση των συγκεκριμένων μέσων που ενδείκνυται για τη μείωση των εκπομπών αερίων του θερμοκηπίου και την προσαρμογή στην κλιματική αλλαγή·

33. τονίζει ότι η πλειονότητα των δήμων και των περιφερειών δεν γνωρίζουν ούτε το τρέχον ούτε το παλαιότερο επίπεδο εκπομπών CO₂ τους, πράγμα που δυσχεραίνει την ποσοτικοποίηση των προσπαθειών τους και τον σχεδιασμό μιας αποτελεσματικής πορείας προς την κλιματική ουδετερότητα. Παροτρύνει την Επιτροπή να συνδράμει στην παροχή της αναγκαίας βοήθειας, τόσο σε τεχνικό επίπεδο όσο και σε επίπεδο ικανοτήτων, για την αρωγή των τοπικών και των περιφερειακών αρχών στην προσπάθεια υπολογισμού των εκπομπών τους, ιδίως μέσω της πλήρους αξιοποίησης των τοπικών και των περιφερειακών οργανισμών ενέργειας,

των αρμόδιων για την κλιματική αλλαγή τοπικών και περιφερειακών αρχών και των λοιπών συναφών ομολόγων τους. Ομοίως, συνιστά να θεσπιστεί στις δημόσιες υπηρεσίες της τοπικής αυτοδιοίκησης θέση «διαχειριστή κλίματος», ο οποίος θα μεριμνά για την προώθηση της Πράσινης Συμφωνίας στον δήμο και για τον συντονισμό και την εφαρμογή των σχεδίων δράσης για τη βιώσιμη ενέργεια και το κλίμα. Μικρού μεγέθους δημόσιες υπηρεσίες θα μπορούσαν να μοιράζονται μία κοινή θέση διαχειριστή κλίματος·

34. υποστηρίζει, υπό αυτό το πρίσμα, το κοινό πλαίσιο υποβολής εκθέσεων του Παγκόσμιου Συμφώνου των Δημάρχων ως ένα βήμα προς την εναρμόνιση των τοπικών και των περιφερειακών απόψεων·

35. τάσσεται εκ νέου υπέρ ενός συστήματος περιφερειακά και τοπικά καθορισμένων συνεισφορών (Π/ΤΚΣ) για την επίσημη αναγνώριση, παρακολούθηση και ενθάρρυνση της μείωσης των εκπομπών διοξειδίου του άνθρακα από τους δήμους, τις τοπικές αρχές και τις περιφέρειες σε παγκόσμια κλίμακα· η Ευρωπαϊκή Επιτροπή καλείται να συνεργαστεί με την ΕτΠ για τη διερεύνηση του τρόπου με τον οποίο τα σχέδια δράσης για τη βιώσιμη ενέργεια και το κλίμα (SECAP) ή άλλα ισοδύναμα σχέδια θα μπορούσαν να χρησιμεύσουν ως Π/ΤΚΣ παρέχοντας τοπικές συνεισφορές στη συμφωνία του Παρισιού για το κλίμα και να αναγνωριστούν επίσημα ως συμπληρωματικά των εθνικά καθορισμένων συνεισφορών (ΕΚΣ)·

36. επικροτεί τις πρωτοβουλίες «Στόχος Μηδενικές εκπομπές» και «Ανθεκτικότητα σε παγκόσμιο επίπεδο»⁽⁶⁾ και παροτρύνει τη Σύμβαση-Πλαίσιο των Ηνωμένων Εθνών για την κλιματική αλλαγή (UNFCCC) να συνεργαστεί με την ΕτΠ και άλλους συναφείς ομολόγους προερχόμενους από την ομάδα τοπικών κυβερνήσεων και δημοτικών αρχών (Local Governments and Municipal Authorities Constituency — LGMA) με στόχο την επίσημη αναγνώριση της συμβολής των υποεθνικών αρχών στη δράση για το κλίμα, καθώς και την εγκαινίαση ειδικού διαλόγου με τις υποεθνικές αρχές·

37. τονίζει ότι οι τοπικές και οι περιφερειακές αρχές διαθέτουν ιδιαίτερες δυνατότητες για την υλοποίηση τόσο κοινωνικών όσο και τεχνικών καινοτομιών σχετικά με το κλίμα και συμμετέχουν συχνά σε έργα έρευνας και καινοτομίας. Με μέλημα να διασφαλιστεί η πλήρης αξιοποίηση των εν λόγω δυνατοτήτων και η χρήση τους ως μέσο εξεύρεσης νέων λύσεων προς την επίτευξη ουδέτερου ισοζυγίου διοξειδίου του άνθρακα, καλεί την Επιτροπή να επιδείξει τη δέουσα προσοχή στη δέσμη μέτρων «Fit for 55» για τη διαμόρφωση ενός ευέλικτου πλαισίου, το οποίο θα εγγυάται την ανάληψη πρωτοβουλιών καινοτομίας και πειραματισμού σε τοπικό επίπεδο και θα συμβάλει στην υιοθέτηση τοποκεντρικών λύσεων από τη βάση προς την κορυφή·

38. υπογραμμίζει ότι απαιτείται να διασφαλιστεί η ελευθερία επιλογής της ακολουθητέας πορείας για την απαλλαγή από τις ανθρακούχες εκπομπές σε τοπικό επίπεδο, από τεχνολογική, πολιτική και δημοκρατική άποψη· οι αποφάσεις εξωγενούς προέλευσης προκαλούν απροθυμία ως προς την εφαρμογή τους·

Έκφραση της φωνής των τοπικών και των περιφερειακών αρχών στην COP26

39. αναγνωρίζει ότι, παρότι οι εθνικά καθορισμένες συνεισφορές αποτελούν το πρωταρχικό μέσο για την εξασφάλιση της λογοδοσίας των κρατών, η κοινωνία πρέπει να συμμετέχει ούτως ώστε στην προσπάθεια μείωσης των εκπομπών προκειμένου να επιτευχθεί ένας χώρος κλιματικά ουδέτερος και ανθεκτικός·

40. τονίζει ότι η έκφραση της φωνής των τοπικών και των περιφερειακών αρχών έχει ισχυροποιηθεί στις διεθνείς διαπραγματεύσεις και πρωτοβουλίες για την κλιματική αλλαγή και χαιρετίζει τις υφιστάμενες πρωτοβουλίες διάφορων δικτύων τοπικών και περιφερειακών αρχών —όπως η Διάσκεψη των Παράκτιων Περιφερειών της Ευρώπης (CRPM), οι Τοπικές Αρχές για την Αειφορία (ICLEI), η ομάδα C40, η Under2Coalition, η Regions4, η Συμμαχία για το Κλίμα (Climate Alliance), η Ευρωπαϊκή Ομοσπονδία Οργανισμών και Περιφερειών για την Ενέργεια και το Περιβάλλον (FEDARENE), οι Ηνωμένες Πόλεις και Τοπικές Αρχές (UCLG) και το Παγκόσμιο Σύμφωνο των Δημάρχων—, καθώς και τη συμβολή τους στη «Ζώνη μη κρατικών παραγόντων για τη δράση για το κλίμα» (NAZCA/Non-State Actor Zone for Climate Action) της UNFCCC·

41. εκτιμά ότι η COP26 της UNFCCC αποτελεί σημαντικό ορόσημο για την εδραίωση της ΕΕ στην πρώτη γραμμή της παγκόσμιας δράσης για το κλίμα και τονίζει ότι οι τρέχουσες δραστηριότητες και δεσμεύσεις των δήμων και των περιφερειών θα πρέπει να έχουν καθοριστική συμβολή στην προετοιμασία και την επίσημη προβολή της COP26·

42. καλεί τους παγκόσμιους και τους ευρωπαϊκούς παράγοντες να επενδύσουν στην ανάλυση βάσει του φύλου και σε ξεχωριστά δεδομένα ανά φύλο, με στόχο την πλήρη κατανόηση του αντικτύπου της κλιματικής αλλαγής σε όλες τις ευάλωτες ομάδες, την εφαρμογή τεχνικών για τη συνεκτίμηση της διάστασης του φύλου στον προϋπολογισμό και τη διασφάλιση ισότιμης πρόσβασης για την εκπροσώπηση κάθε φύλου και κάθε επιπέδου στη διαδικασία χάραξη πολιτικής. Υπό αυτό το πρίσμα, επικροτεί το αίτημα περί ενίσχυσης της ισόρροπης εκπροσώπησης των φύλων τόσο στις εθνικές αντιπροσωπείες όσο και στην ομάδα ανώτερων διευθυντικών στελεχών της COP26 και χαιρετίζει το έργο της σύμβασης-πλαίσου των Ηνωμένων Εθνών για την κλιματική αλλαγή (UNFCCC) όσον αφορά τη σύνδεση μεταξύ των πολιτικών για το φύλο και το κλίμα⁽⁷⁾ και καλεί την Ευρωπαϊκή Επιτροπή να εργαστεί προς την ίδια κατεύθυνση·

43. θεωρεί ότι η Δήλωση του Εδιμβούργου για τη βιοποικιλότητα αποτελεί το ισχυρότερο έγγραφο όσον αφορά την αναγνώριση, τη συμμετοχή και την ενδυνάμωση των τοπικών και των περιφερειακών αρχών στο πλαίσιο οποιασδήποτε διαδικασίας των Ηνωμένων Εθνών· προτείνει να αναπαραχθεί και να επεκταθεί μια παρεμφερής προσέγγιση και σε άλλα όργανα των Ηνωμένων Εθνών και καλεί τους εταίρους μας στην UNFCCC να συνάψουν μνημόνιο συμφωνίας με την Ευρωπαϊκή Επιτροπή των Περιφερειών, ως θεσμικό εκπρόσωπο των ευρωπαϊκών δήμων και περιφερειών·

⁽⁶⁾ <https://racetozero.unfccc.int/race-to-resilience/>

⁽⁷⁾ <https://unfccc.int/gender>

44. ζητεί την εντατικοποίηση του πολυεπίπεδου πολιτικού διαλόγου για τον μετριασμό της κλιματικής αλλαγής και την προσαρμογή σε αυτήν σε τομείς στους οποίους οι τοπικές και οι περιφερειακές αρχές συμμετέχουν ήδη ευρέως στη διακυβέρνηση και όπου υφίσταται ήδη αποκέντρωση των εξουσιών σε πολλά μέρη του κόσμου, όπως στους τομείς της προσφοράς και της ζήτησης ενέργειας, των μεταφορών, της γεωργίας και των κτιρίων·

45. ζητεί την εντατικοποίηση του πολυεπίπεδου πολιτικού διαλόγου για τον μετριασμό της κλιματικής αλλαγής και την προσαρμογή σε αυτήν σε τομείς στους οποίους οι δράσεις για το κλίμα πρέπει να συνεκτιμούν και άλλες περιβαλλοντικές ανησυχίες, όπως η διατήρηση της βιοποικιλότητας ή η παραγωγή τροφίμων, το καθαρό νερό και η βιώσιμη γεωργία και δασοκομία. Αυτό αφορά όλως ιδιαίτερος τη χωροταξική στρατηγική για τη χρήση γης και η συμμετοχή των τοπικών και των περιφερειακών αρχών είναι εν προκειμένω καθοριστικής σημασίας· αφορά επίσης την απόφαση σχετικά με την εφαρμογή των στρατηγικών που εγκρίνει η Επιτροπή και που επηρεάζουν τον αγροτικό τομέα, οι οποίες πρέπει να υπόκεινται σε αξιολόγηση αντικτύπου ώστε να εκτιμώνται οι συνέπειές τους·

46. χαιρετίζει τις πρωτοβουλίες της Ευρωπαϊκής Επιτροπής και του Συμφώνου των Δημάρχων που αποσκοπούν, αφενός, στην καλύτερη παρουσίαση των δραστηριοτήτων και της συμμετοχής των τοπικών και των περιφερειακών αρχών στον σχεδιασμό και την υλοποίηση των πολιτικών για το κλίμα στις προσεχείς COP και, αφετέρου, στην προώθηση της ανάληψης ηγετικού ρόλου ενόψει της κάθετης ολοκλήρωσης της δράσης για το κλίμα. Υπό αυτό το πρίσμα, προτρέπει την Επιτροπή να συνεργαστεί με την ΕτΠ για τη διοργάνωση μιας θεματικής ημερίδας σχετικά με την τοπική δράση για το κλίμα στην ΕΕ, ως ευκαιρία για την προβολή των διαφόρων πρωτοβουλιών της ΕΕ·

47. καλεί τα μέλη της ΕτΠ να διοργανώσουν τοπικές και περιφερειακές COP στις κοινότητές τους πριν από την COP26, με στόχο τη διάδοση της ευαισθητοποίησης σχετικά με την κλιματική κατάσταση έκτακτης ανάγκης, αλλά και τη σταχυολόγηση των απόψεων των πολιτών και των επιχειρήσεων σχετικά με τις ανάγκες τους και τις βέλτιστες πρακτικές τους που θα μπορούσαν να επιταχύνουν την πράσινη μετάβαση και την επίτευξη των στόχων της συμφωνίας του Παρισιού·

48. υπενθυμίζει ότι η ΕΕ έχει θέσει ως στόχος της να αναλάβει ηγετικό ρόλο στις διαπραγματεύσεις της COP και οφείλει, ως εκ τούτου, να υλοποιήσει εποικοδομητικές δράσεις για την επίτευξη του εν λόγω στόχου της, πράγμα που συνεπάγεται συνδημιουργία και συνεργασία με τις τοπικές και τις περιφερειακές αρχές· υπό αυτή την έννοια, καλεί την UNFCCC να συνεργαστεί με την ΕτΠ για την περαιτέρω προώθηση του πρωτοποριακού εγχειρήματος των τοπικών και των περιφερειακών COP.

Βρυξέλλες, 1η Ιουλίου 2021.

Ο Πρόεδρος
της Ευρωπαϊκής Επιτροπής των Περιφερειών
Απόστολος ΤΖΙΤΖΙΚΩΣΤΑΣ

Γνωμοδότηση της Ευρωπαϊκής Επιτροπής των Περιφερειών με θέμα «Ευρωπαϊκό σχέδιο δράσης για τη δημοκρατία»

(2021/C 440/06)

Εισηγήτρια:	Aleksandra DULKIEWICZ (PL/EPP), δήμαρχος Γκντανσκ
Έγγραφο αναφοράς:	Ανακοίνωση της Επιτροπής προς το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο, το Συμβούλιο, την Ευρωπαϊκή Οικονομική και Κοινωνική Επιτροπή και την Επιτροπή των Περιφερειών σχετικά με το ευρωπαϊκό σχέδιο δράσης για τη δημοκρατία COM(2020) 790, 3 Δεκεμβρίου 2020

ΣΥΣΤΑΣΕΙΣ ΠΟΛΙΤΙΚΗΣ

Η ΕΥΡΩΠΑΪΚΗ ΕΠΙΤΡΟΠΗ ΤΩΝ ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΩΝ

Εισαγωγή

1. θεωρεί ότι, ενώ το Ευρωπαϊκό σχέδιο δράσης για τη δημοκρατία επικεντρώνεται σε βραχυπρόθεσμους αμυντικούς μηχανισμούς για τη διασφάλιση των δημοκρατικών διαδικασιών, θα πρέπει να ακολουθείται από μια πιο μακροπρόθεσμη και πιο στρατηγική προσέγγιση για την προώθηση της ευρωπαϊκής δημοκρατίας σε όλα τα επίπεδα τόσο στην αντιπροσωπευτική όσο και στη συμμετοχική διάσταση της δημοκρατίας. Μια τέτοια προσέγγιση θα μπορούσε να βασιστεί στην υφιστάμενη νομοθεσία και στις βέλτιστες πρακτικές που εφαρμόζονται ήδη στα κράτη μέλη σε εθνικό, περιφερειακό και τοπικό επίπεδο και να οδηγήσει στην εκπόνηση ενός Ευρωπαϊκού Χάρτη για τη Δημοκρατία·
2. επαναλαμβάνει ότι, σύμφωνα με το άρθρο 5 της Συνθήκης για την Ευρωπαϊκή Ένωση (ΣΕΕ), το οποίο ορίζει την αρχή της επικουρικότητας, «στους τομείς που δεν εμπίπτουν στην αποκλειστική της αρμοδιότητα, η Ένωση παρεμβαίνει μόνον εφόσον και στον βαθμό που οι στόχοι της προβλεπόμενης δράσης δεν μπορούν να επιτευχθούν επαρκώς από τα κράτη μέλη»·
3. επιδοκιμάζει την πρωτοβουλία του Ευρωπαϊκού σχεδίου δράσης για τη δημοκρατία. Στον ευρωπαϊκό δημόσιο και πολιτικό χώρο διαπιστώνεται αύξηση των απειλών του λαϊκισμού και του εθνικισμού, της κοινωνικής χειραγώγησης, της παραπληροφόρησης, της ρητορικής μίσους και των θεωριών συνωμοσίας. Αυτό οδηγεί σε πόλωση, επιθετικότητα, μισαλλοδοξία και σοβαρή έλλειψη κοινωνικής αλληλεγγύης. Ο γενικός στόχος της ενδυνάμωσης των πολιτών και της δημιουργίας ανθεκτικότερων δημοκρατιών σε ολόκληρη την ΕΕ είναι ζητούμενα καίριας σημασίας για την ανάληψη δράσης με σκοπό την ενίσχυση της Κοινότητας μας·
4. υπογραμμίζει ότι η ΕΕ είναι οργανισμός που μοιάζει στη δομή του με τα συγκοινωνούντα δοχεία: η επιδείνωση των ατομικών δικαιωμάτων και ελευθεριών σε ένα κράτος μέλος έχει πραγματικό αρνητικό αντίκτυπο στη δημοκρατία σε ολόκληρη την ευρωπαϊκή οικογένεια και συνιστά απειλή για τις κοινές μας αξίες·
5. τονίζει την ανάγκη να καταρτιστεί ένας κατάλογος τόσο των απειλών κατά της δημοκρατίας όσο και των ρηξικέλευθων ορθών πρακτικών για τη συμμετοχή των πολιτών στα κοινά και επισημαίνει ότι οι οργανισμοί τοπικής αυτοδιοίκησης είναι οι πλέον κατάλληλοι για τον σκοπό αυτό. Καλεί την Ευρωπαϊκή Επιτροπή, το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο και το Συμβούλιο να λάβουν υπόψη τους τις προτάσεις του ετήσιου περιφερειακού και τοπικού βαρόμετρου της ΕΕ για το 2021, οι οποίες θα δημοσιευτούν τον Οκτώβριο του 2021·
6. συμφωνεί με την άποψη που εκφράστηκε στη γνωμοδότηση με θέμα το «Σχέδιο δράσης κατά της παραπληροφόρησης» ότι η ευαισθητοποίηση των πολιτών είναι μια μακρά και σύνθετη διαδικασία, η οποία συνίσταται —μεταξύ άλλων— στην ανάπτυξη δεξιοτήτων γραμματισμού στα ΜΜΕ, συμπεριλαμβανομένης της αντιμετώπισης νέων τρόπων προσπέλασης και διάδοσης των πληροφοριών. Οι δεξιότητες αυτές πρέπει να συνοδεύονται από κριτική ανάλυση των πληροφοριών και των πηγών τους·
7. τονίζει ότι οι οργανισμοί τοπικής αυτοδιοίκησης είναι σε θέση να συμμετέχουν στην καταπολέμηση της παραπληροφόρησης και των κινδύνων που αυτή συνεπάγεται·
8. σημειώνει ότι η συμμετοχή στην ΕΕ δεν συνοδεύεται μόνο από μια δέσμη ελευθεριών και οικονομικών μέσων, αλλά σημαίνει και σεβασμό των θεμελιωδών αξιών. Απαιτούνται συγκεκριμένα νομικά μέσα για να καταστεί δυνατή η ανάληψη ταχείας και αποτελεσματικής δράσης με θετική επίδραση στην ενθάρρυνση και —σε ακραίες περιπτώσεις— στον εξαναγκασμό των μελών της Ευρωπαϊκής Κοινότητας να τηρούν την υποχρέωση να εφαρμόζουν τις αρχές της δημοκρατίας, της ευνομίας και του κράτους δικαίου. Πάντως, επί του παρόντος δεν υπάρχουν τέτοια νομικά μέσα με συνέπεια να μην είναι αποτελεσματική η παρέμβαση της

Ευρωπαϊκής Επιτροπής στις προβληματικές αποφάσεις που λαμβάνονται σε ορισμένα κράτη μέλη όπως περιγράφεται στο ψήφισμα του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου της 10ης Ιουνίου 2021 σχετικά με την κατάσταση του κράτους δικαίου στην Ευρωπαϊκή Ένωση και την εφαρμογή του κανονισμού περί αμεσιμότητας 2020/2092, τον οποίο προσυπογράφει πλήρως η ΕτΠ. Διερωτάται δε η ΕτΠ εάν το άρθρο 7 της Συνθήκης για την Ευρωπαϊκή Ένωση αποτελεί επαρκή απάντηση στα ζητήματα αυτά·

9. ζητεί να ληφθούν το συντομότερο δυνατόν στρατηγικά μέτρα και να θεσπιστεί νομοθεσία που θα είναι αποτελεσματική για την επίλυση των προβλημάτων σε ορισμένες χώρες της ΕΕ — π.χ. όσον αφορά την ασφαλή διεξαγωγή των εκλογικών διαδικασιών ανεξαρτήτως επιπέδου·

10. επισημαίνει ότι η ευρωπαϊκή δημοκρατία κινδυνεύει, όχι μόνο από εξωτερικούς παράγοντες που επιχειρούν να αποσταθεροποιήσουν την ΕΕ, αλλά και από εσωτερικούς που επιτίθενται σε αυτό που είναι το σημαντικότερο στην ΕΕ, στην κοινότητα·

11. φρονεί ότι το Ευρωπαϊκό σχέδιο δράσης για τη δημοκρατία πρέπει να προετοιμάσει το έδαφος για τις σχέσεις και τις επαφές με όσους εταίρους εκτός ΕΕ δεν αποδέχονται τα εν λόγω πρότυπα, κατά παράβαση των θεμελιωδών ανθρωπίνων δικαιωμάτων και των δικαιωμάτων των πολιτών. Τέτοιο παράδειγμα είναι η πολιτική της ΕΕ έναντι χωρών όπως η Ρωσία, η Λευκορωσία, η Κίνα και το έργο της ειδικής ομάδας «East StratCom». Επισημαίνει την ανάγκη υποστήριξης των δημοκρατικών κινήματων στις γείτονες χώρες, μεταξύ άλλων μέσω της Ανατολικής εταιρικής σχέσης·

12. παρατηρεί ότι πρέπει να καταβληθεί προσπάθεια για την εξεύρεση ισορροπίας μεταξύ της καταπολέμησης των πανδημικών απειλών και της προστασίας των πολιτικών ελευθεριών (π.χ. το ζήτημα της προστασίας δεδομένων ή της αποτροπής του περιορισμού του δικαιώματος του συνέρχεσθαι και της διαδήλωσης)·

13. επισημαίνει ότι η επίθεση στα μέσα μαζικής ενημέρωσης (ΜΜΕ) υπονομεύει τις ευρωπαϊκές αξίες και μας οδηγεί στον δρόμο του αυταρχισμού. Χωρίς ελεύθερα ΜΜΕ, δεν υπάρχει πραγματικός έλεγχος από την κοινωνία. Η έλλειψη καθιερωμένων δημοσιογραφικών προτύπων δημιουργεί ευνοϊκό κλίμα για τη διάδοση θεωριών συνωμοσίας, παραπληροφόρησης, λαϊκισμού και ρητορικής μίσους. Προειδοποιεί για τις συνέπειες της επανειλημμένης των ΜΜΕ σε ορισμένες χώρες της ΕΕ·

14. σημειώνει ότι στο Ευρωπαϊκό σχέδιο δράσης για τη δημοκρατία δεν δίνεται επαρκή προσοχή στο ζήτημα της πρόσβασης σε δημόσιες πληροφορίες. Η έννοια της δημοκρατίας και του σεβασμού των ανθρωπίνων δικαιωμάτων συνίσταται στην ελεύθερη ροή πληροφοριών και ιδεών. Οι πληροφορίες που συλλέγουν οι δημόσιες αρχές ανήκουν στους πολίτες και η εξουσία σε κάθε επίπεδο διαθέτει τα δεδομένα μόνο εκ μέρους τους⁽¹⁾. Τονίζει ότι οι οργανισμοί τοπικής αυτοδιοίκησης δίνουν θετικά παραδείγματα διαφάνειας και λογοδοσίας των δημόσιων αρχών, χρησιμοποιώντας μέσα που σχετίζονται με την πρόσβαση των πολιτών στην πληροφορία και την άμεση συμμετοχή τους στην άσκηση της εξουσίας⁽²⁾·

15. υπενθυμίζει ότι μια δημοκρατική ΕΕ πρέπει να τηρήσει τη δέσμευσή της για την προστασία των αξιών και της ολοκλήρωσης της ΕΕ και της ισότητας σε αυτήν, σε όλες τις πτυχές της, ανεξαρτήτως φύλου, φυλής, εθνοτικής καταγωγής, θρησκευματος, πεποιθήσεων, αναπηρίας, ηλικίας ή γενετήσιου προσανατολισμού, και τα κράτη μέλη πρέπει επίσης να καταβάλουν προσπάθειες προς αυτή την κατεύθυνση·

16. τονίζει ότι δεν υπάρχει άμεση αναφορά στις δραστηριότητες των οργανισμών τοπικής αυτοδιοίκησης στο Ευρωπαϊκό σχέδιο δράσης για τη δημοκρατία·

Προτεραιότητες

17. ζητεί την ενίσχυση της ΕΕ και των κρατών μελών ως αρχής, της αξιοπιστίας των δημόσιων θεσμών του κράτους δικαίου, της εκπαίδευσης και της λειτουργίας της τοπικής αυτοδιοίκησης σαν φυτωρίου δημοκρατίας·

18. τονίζει ότι η εμπιστοσύνη των πολιτών της ΕΕ στις δραστηριότητες των σημαντικότερων οργάνων της ΕΕ αποτελεί απαραίτητη προϋπόθεση για την ανάπτυξη μιας δημοκρατικής ευρωπαϊκής κοινότητας. Η προβλεψιμότητα και η αξιοπιστία των κεντρικών θεσμών στα κράτη μέλη προϋποθέτουν οι χώρες αυτές να σέβονται το κράτος δικαίου. Η αποτελεσματική λειτουργία των ανεξάρτητων θεσμών και της εθνικής νομοθεσίας στο πνεύμα των δημοκρατικών αξιών αποτελεί ακρογωνιαίο λίθο της Κοινότητας·

(1) Στο ψήφισμα υπ' αριθ. 59 της Γενικής Συνέλευσης των Ηνωμένων Εθνών που εγκρίθηκε το 1946, στο άρθρο 19 της Οικουμενικής Διακήρυξης των Δικαιωμάτων του Ανθρώπου (1948), καθώς και στο άρθρο 10 της Ευρωπαϊκής Σύμβασης Δικαιωμάτων του Ανθρώπου (1950), το δικαίωμα στην ενημέρωση αποτελεί αναπόσπαστο μέρος του θεμελιώδους δικαιώματος της ελευθερίας της έκφρασης.

(2) Παραδείγματα αυτού του μέσου τοπικής αυτοδιοίκησης είναι τα ανοικτά δεδομένα, ο προϋπολογισμός πολιτών και οι επιτροπές πολιτών.

19. επισημαίνει τη σημασία των οργανισμών τοπικής αυτοδιοίκησης ως τόπου διαμόρφωσης της ιδιότητας του πολίτη. Οι οργανισμοί τοπικής αυτοδιοίκησης είναι η πλησιέστερη αρχή στον πολίτη και για τον λόγο αυτόν απολαύουν της εμπιστοσύνης τους στον μέγιστο βαθμό⁽³⁾. Καθίσταται ζητούμενο στρατηγικής σημασίας η ενίσχυση του ρόλου των οργανισμών τοπικής αυτοδιοίκησης, για παράδειγμα με την ενίσχυσή τους με χρηματοδοτικά μέσα βάσει μόνο ουσιαστικών κριτηρίων·

20. ζητεί να δοθεί έμφαση στην αγωγή Ευρωπαίων πολιτών που θα είναι συνειδητοποιημένοι, ανεκτικοί, συναινετικοί και ικανοί να επιλύουν ειρηνικά τις διαφωνίες τους. Η συνύπαρξη διαφορετικών απόψεων και στάσεων αποτελεί πραγματικό εμβόλιο κατά του φανατισμού, του ρατσισμού και των εθνοτικών συγκρούσεων·

Αγωγή του πολίτη: κριτική σκέψη και γραμματισμός στα ΜΜΕ

21. τονίζει ότι οι οργανισμοί τοπικής αυτοδιοίκησης μπορούν να διαδραματίσουν σημαντικό εκπαιδευτικό ρόλο, δημιουργώντας τις προϋποθέσεις για την ανάπτυξη χρηστών δημοκρατικών ηθών στις τοπικές κοινότητες·

22. προειδοποιεί για τον κίνδυνο ριζοσπαστικοποίησης της κοινωνίας και την ανάρρηση στην εξουσία λαϊκιστών που χρησιμοποιούν την παραπληροφόρηση. Η καταπολέμηση της παραπληροφόρησης προϋποθέτει τον εντοπισμό των πλέον ευάλωτων σε αυτήν ομάδων-στόχων. Θα πρέπει να παρέχεται ειδική προστασία στους νέους, τους ηλικιωμένους, τις εθνικές και εθνοτικές μειονότητες, τους μετανάστες και σε όσους είναι ψηφιακά αποκλεισμένοι. Πρέπει η Ευρωπαϊκή Επιτροπή να δώσει προσοχή στις περιφέρειες και τις ομάδες που είναι ιδιαίτερα ευάλωτες στην —εξωτερική και εσωτερική— παραπληροφόρηση·

23. λαμβάνει υπό σημείωση τις κατευθυντήριες γραμμές που παρουσίασε η Ευρωπαϊκή Επιτροπή στις 26 Μαΐου για την αντιμετώπιση των ελλείψεων του κώδικα δεοντολογίας για την παραπληροφόρηση. Είναι ευπρόσδεκτο το αίτημα της Ευρωπαϊκής Επιτροπής για «ισχυρότερες και πιο συγκεκριμένες δεσμεύσεις σε όλους τους τομείς του κώδικα» και, ειδικότερα, για βελτιωμένες μεθόδους εποπτείας, και καλεί άλλες πλατφόρμες που λειτουργούν στην ΕΕ, ιδιωτικές υπηρεσίες ανταλλαγής μηνυμάτων και άλλους παράγοντες στο διαδικτυακό διαφημιστικό οικοσύστημα να προσχωρήσουν στον κώδικα. Ωστόσο, η δυσκολία της Ευρωπαϊκής Επιτροπής να επαληθεύει την ακρίβεια των εκθέσεων εποπτείας που υποβάλλουν οι πλατφόρμες και η απουσία οποιουδήποτε μηχανισμού κυρώσεων παρεμποδίζουν σημαντικά την αποτελεσματικότητα του εν λόγω κώδικα και απαιτεί περαιτέρω κανονιστική δράση σε επίπεδο ΕΕ·

24. προτείνει, εν προκειμένω, τον συντονισμό ενός —μη δεσμευτικού για τα κράτη μέλη και προαιρετικής συμμετοχής— πανευρωπαϊκού προγράμματος σπουδών σχετικού με την αγωγή του πολίτη, την κριτική σκέψη και τον γραμματισμό στα ΜΜΕ, το οποίο, κατά τα πρότυπα του προγράμματος CIVIS στη Φινλανδία, θα τεθεί προς δημόσια διαβούλευση και στη συνέχεια θα προσαρμοστεί έτσι ώστε να ανταποκρίνεται στις τοπικές και περιφερειακές ανάγκες. Αυτό θα πρέπει να περιλαμβάνει τη σχολική εκπαίδευση, την επιμόρφωση των δημοσίων υπαλλήλων, τη διά βίου μάθηση και τις κοινωνικές εκστρατείες. Η ΕτΠ επιθυμεί να συμμετάσχει ενεργά σε αυτό το εγχείρημα και καλεί την Ευρωπαϊκή Επιτροπή να συνεργαστεί στενά με τα κράτη μέλη και τις οργανώσεις της κοινωνίας των πολιτών, συνεκτιμώντας την αρχή της επικουρικότητας και την κατανομή των αρμοδιοτήτων·

Καταπολέμηση της παραπληροφόρησης και της ρητορικής μίσους

25. πιστεύει ότι θα πρέπει να συσταθεί ευρωπαϊκός οργανισμός⁽⁴⁾, σε στενή συνεργασία με την επιτροπή INGE του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου, με καθήκον την πρόληψη της παραπληροφόρησης, της ρητορικής μίσους, της μισαλλοδοξίας, της βίας κατά συγκεκριμένων κοινωνικών ομάδων και της διάδοσης θεωριών συνωμοσίας·

26. εκφράζει την απογοήτευση της διότι οι οργανισμοί τοπικής αυτοδιοίκησης διαδραματίζουν δευτερεύοντα ρόλο στην καταπολέμηση της διάδοσης ψευδών ειδήσεων, συχνά λόγω έλλειψης ειδημοσύνης, δεξιοτήτων και πόρων. Ζητεί τη δημιουργία ενός συνεκτικού μηχανισμού χρηματοδότησης για την καταπολέμηση της παραπληροφόρησης·

27. τάσσεται υπέρ της στρατηγικής της ΕΕ για την Ένωση Ασφάλειας που εστιάζει στις υβριδικές επιθέσεις που διαπράττουν κρατικοί και μη κρατικοί παράγοντες μέσω κυβερνοεπιθέσεων, ζημιών σε υποδομές ζωτικής σημασίας, εκστρατειών παραπληροφόρησης και ριζοσπαστικοποίησης πολιτικών αφηγημάτων·

28. θεωρεί ότι είναι αναγκαίο να διεξαχθεί διάλογος με θέμα την ελευθερία έκφρασης και την έννοιά της στο Διαδίκτυο. Επισημαίνει ότι το βραβείο «Πάβελ Ανταμόβιτς»⁽⁵⁾ για την προαγωγή της κοινωνικής ένταξης, των ίσων ευκαιριών, του σεβασμού των ανθρωπίνων δικαιωμάτων και των ατομικών ελευθεριών, καθώς και για την καταπολέμηση των προκαταλήψεων και της ξενοφοβίας (θεσπίστηκε από κοινού από την ΕτΠ, το Διεθνές Δίκτυο Πόλεων Προσφύγων / ICORN και τον Δήμο Γκντανσκ) αποτελεί συγκεκριμένο βήμα προς την κατεύθυνση αυτή·

⁽³⁾ <https://cor.europa.eu/en/our-work/Pages/EURegionalBarometer-2020.aspx>

⁽⁴⁾ Π.χ. συνδεδεμένος με την ΕτΠ.

⁽⁵⁾ Ο Paweł Adamowicz ήταν επίσης ο εμπνευστής δύο ιδεωδών του Γντανσκ αφιερωμένων σε αυτό το ιδεώδες: του ιδεώδους της κοινωνικής ένταξης των μεταναστών και αυτού της ίσης μεταχείρισης.

29. μαζί με τους οργανισμούς τοπικής αυτοδιοίκησης και την κοινωνία των πολιτών, στα εγχειρήματα αυτά πρέπει να συμμετέχουν τα ΜΜΕ. Λόγω της πρακτικής και της επαγγελματικής πείρας τους, οι επαγγελματίες του κλάδου της ενημέρωσης είναι ευαίσθητοι σε θέματα παραπληροφόρησης·

30. υπενθυμίζει τη σημασία της Πράξης για τις ψηφιακές υπηρεσίες (DSA) ως μέσου που μπορεί να χρησιμοποιηθεί για να καταστεί το ψηφιακό περιβάλλον πιο διαφανές και να ενισχυθεί η λογοδοσία των διαδικτυακών πλατφορμών·

31. υπενθυμίζει την ανάγκη να εξασφαλιστεί πλήρης συνέπεια μεταξύ του Ευρωπαϊκού σχεδίου δράσης για τη δημοκρατία, του «Σχεδίου δράσης για τα μέσα μαζικής ενημέρωσης και τον οπτικοακουστικό τομέα», καθώς και των νομοθετικών συζητήσεων όσον αφορά την Πράξη για τις ψηφιακές υπηρεσίες·

32. προσβλέπει στην οδηγία για τις ψηφιακές υπηρεσίες, η οποία θα προτείνει ένα διατομεακό πλαίσιο ρυθμιστικής εποπτείας του διαδικτυακού χώρου, με κανόνες για τη διασφάλιση της λογοδοσίας ως προς τον τρόπο με τον οποίο οι πλατφόρμες διαχειρίζονται το περιεχόμενο, τη διαφήμιση και τη μικροστόχευση·

Ασφάλεια των δημοσιογράφων και υποστήριξη των τοπικών ΜΜΕ

33. τονίζει τη σημασία της έγκυρης δημοσιογραφίας, μεταξύ άλλων και σε τοπικό επίπεδο, για την εξασφάλιση της εμπιστοσύνης του κοινού. Τα ανεξάρτητα ΜΜΕ αποτελούν έναν από τους σημαντικότερους πυλώνες της δημοκρατίας και έχουν πραγματική επιρροή στον δημόσιο διάλογο·

34. διαφωνεί με τη χρήση του μέσου κατά των ανεξάρτητων ΜΜΕ —γνωστού και ως SLAPP (στρατηγικές αγωγές προς αποδάρρυνση της συμμετοχής του κοινού)— και προσβλέπει στην πρόταση της Ευρωπαϊκής Επιτροπής με θέμα την προστασία των δημοσιογράφων και της κοινωνίας των πολιτών·

35. εφιστά την προσοχή στην περιθωριοποίηση του ανεξάρτητου Τύπου, μέσω της μονοπώλησης και της πολιτικοποίησης των ΜΜΕ, ιδίως όταν αυτό γίνεται με τη χρήση ενωσιακών κονδυλίων. Ζητεί να υπάρξει καλύτερη εποπτεία των κονδυλίων που διατίθενται σε τέτοιες δραστηριότητες. Υποστηρίζει δε τη συμμετοχή των περιφερειών στην κατανομή των ενωσιακών κονδυλίων. Συν τοις άλλοις, υποστηρίζει τη θέσπιση συμπληρωματικών νομοθετικών μέτρων, τηρουμένων των αρμοδιοτήτων των κρατών μελών, με στόχο την ενίσχυση της ικανότητας ενωσιακής παρέμβασης για να εξασφαλίζεται ότι η ελευθερία και η πολυφωνία των ανεξάρτητων ΜΜΕ εξακολουθούν να συνιστούν θεμέλιο της δημοκρατίας μας·

36. τονίζει ότι η επίθεση κατά της ελευθερίας της έκφρασης περιορίζει τον δημόσιο διάλογο και εφιστά την προσοχή στην ελευθερία της έκφρασης στις πανεπιστημιακές, ερευνητικές ή καλλιτεχνικές δραστηριότητες. Ο εκφοβισμός, οι εκστρατείες δυσφήμισης, οι πολιτικές πιέσεις, οι οικονομικοί περιορισμοί και η παρεμπόδιση άντλησης δημόσιων πόρων απειλούν το έργο των επιστημόνων, των ΜΜΕ και των ΜΚΟ, καθιστώντας αδύνατο να φέρνουν εις πέρας την αποστολή τους να διενεργούν ελέγχους. Εφιστά την προσοχή στις απόπειρες ορισμένων κυβερνήσεων να περιορίζουν την ανεξαρτησία της έρευνας και να επιβάλλουν κυρώσεις με βάση ασαφή και αμφιλεγόμενα κριτήρια·

Ενίσχυση της συμμετοχής των πολιτών στα κοινά

37. τονίζει ότι η Διάσκεψη για το μέλλον της Ευρώπης θα πρέπει να διοργανώνεται σε όσο το δυνατόν περισσότερες ευρωπαϊκές περιφέρειες και να λειτουργεί από τη βάση προς την κορυφή, επιτρέποντας τη συμμετοχή σε αυτήν και στον σχετικό διάλογο διαφόρων ομάδων πολιτών. Συνιστά δε να αναγνωριστούν οι επιτροπές πολιτών ως μορφή συμμετοχής στη διαδικασία λήψης αποφάσεων της ΕΕ·

38. καλεί τα θεσμικά όργανα της ΕΕ να δημιουργήσουν αποτελεσματικούς, διαφανείς και καθολικούς διαύλους για την επικοινωνία με τους πολίτες, ιδίως όσους αποθαρρύνονται και δεν συμμετέχουν στον δημόσιο και κοινωνικό βίο. Τονίζει τον καιρίο ρόλο των νέων στη διαδικασία αυτή·

39. γνωρίζει ότι η Διάσκεψη για το μέλλον της Ευρώπης αποτελεί μοναδική ευκαιρία για τη συμμετοχή των πολιτών στα κοινά. Αυτή η ρηξικέλευθη και πανευρωπαϊκή εμπειρία συμμετοχής θα επιτρέψει να αποφασιστεί από κοινού το μέλλον και να τεθούν οι προτεραιότητες μιας δημοκρατικής Ευρώπης. Η ΕτΠ δεσμεύεται να εξασφαλίσει την πλήρη συμμετοχή οργανισμών τοπικής αυτοδιοίκησης στη διάσκεψη, με σκοπό να αναλυθούν οι βέλτιστες πρακτικές και να ακουστεί η φωνή των πολιτών και των εν λόγω οργανισμών·

Ελεύθερες και δημοκρατικές εκλογές

40. υπογραμμίζει ότι οι ανησυχίες περί ελεύθερων και δημοκρατικών εκλογών που αναφέρονται στο Ευρωπαϊκό σχέδιο δράσης για τη δημοκρατία θα πρέπει να ισχύουν εξίσου για τις ευρωεκλογές, τις εθνικές, περιφερειακές και τοπικές εκλογές·
41. σημειώνει ότι οι πολιτικές εκστρατείες διεξάγονται πλέον σε μεγάλο βαθμό στο Διαδίκτυο. Αυτός είναι ο λόγος για τον οποίο είναι απαραίτητοι οι κανόνες για τη διαφάνεια όσον αφορά το χρηματοδοτούμενο με χορηγία πολιτικό περιεχόμενο και την παροχή κατευθυντήριων γραμμών για τα πολιτικά κόμματα και τα κράτη μέλη. Ζητεί να λαμβάνονται υπόψη οι ιδιαιτερότητες των τοπικών εκλογών, οι οποίες συχνά παραβλέπονται κατά την εκπόνηση νομοθεσίας σε επίπεδο ΕΕ·
42. σημειώνει ότι δεν υπάρχει επαρκής αναφορά στο Ευρωπαϊκό σχέδιο δράσης για τη δημοκρατία στις περιόδους μεταξύ των εκλογών. Μάλιστα, η παραπληροφόρηση, η προπαγάνδα, η χειραγώγηση και οι απόπειρες αλλαγής της στάσης των ανθρώπων εμφανίζονται συχνότερα σε αυτές τις περιόδους·
43. υπογραμμίζει ότι τα διαρθρωτικά ταμεία της ΕΕ θα πρέπει να χρησιμοποιούνται για τη χρηματοδότηση δραστηριοτήτων της κοινωνίας των πολιτών και την ανάπτυξη θεσμικών και διοικητικών ικανοτήτων και δομών που απαιτούνται για την ενεργό συμμετοχή των πολιτών στα κοινά. Η πρόσβαση στα κονδύλια θα πρέπει να είναι όσο το δυνατόν απλούστερη και η διαχείρισή τους να γίνεται όσο το δυνατόν περισσότερο από τις περιφέρειες·
44. εκφράζει την ικανοποίησή της για το γεγονός ότι η Ευρωπαϊκή Επιτροπή ξεκίνησε στις 19 Απριλίου δημόσια διαβούλευση ανοικτή έως τις 12 Ιουλίου⁽⁶⁾ με σκοπό να παρουσιάσει, κατά το τελευταίο τρίμηνο του 2021, επικαιροποιημένες οδηγίες με στόχο την υποστήριξη των πολιτών της ΕΕ που διαμένουν σε άλλο κράτος μέλος της ΕΕ με το δικαίωμα του εκλέγειν και εκλέγεσθαι τόσο στις δημοτικές όσο και στις ευρωπαϊκές εκλογές. Πράγματι, όπως αναφέρεται επίσης στην ευρωπαϊκή πρωτοβουλία πολιτών για τους ψηφοφόρους χωρίς σύνορα⁽⁷⁾, ενώ πάνω από 14 εκατομμύρια μετακινούμενοι πολίτες της ΕΕ έχουν δικαίωμα ψήφου, τα ποσοστά συμμετοχής και ο αριθμός των μετακινούμενων πολιτών της ΕΕ που είναι υποψήφιοι εξακολουθούν να είναι χαμηλότερα από ό,τι για συγκρίσιμες ομάδες σε εθνικό επίπεδο και εξακολουθούν να αντιμετωπίζουν δυσκολίες κατά την άσκηση των εκλογικών τους δικαιωμάτων·
45. προειδοποιεί ότι η πανδημία έχει αναδείξει τα προβλήματα στη διεξαγωγή πλήρως δημοκρατικών εκλογών εν μέσω περιορισμών. Τα οργανωτικά και τεχνολογικά ζητούμενα —και λόγω των απειλών στον κυβερνοχώρο— συνιστάνται στη διασφάλιση της διαδικασίας της επιστολικής ή / και της ηλεκτρονικής ψηφοφορίας·

Συμπεράσματα

46. καλεί την Ευρωπαϊκή Επιτροπή να αναζητήσει μακροπρόθεσμα μέσα που θα βοηθήσουν την ΕΕ να αντιμετωπίσει νέες απειλές. Το εμβόλιο της δημοκρατίας που αναζητούμε πρέπει είναι αποτελεσματικό, καινοτόμο, αποδοτικό και να ενισχύει τις δημοκρατικές υποδομές μας στο παρόν, αλλά και σε βάθος χρόνου·
47. τονίζει ότι η πλήρης συμμετοχή στον δημόσιο βίο αποτελεί τον ακρογωνιαίο λίθο μιας πλουραλιστικής και δημοκρατικής κοινότητας, αλλά αυτό μπορεί να επιτευχθεί μόνο μέσω της εμπιστοσύνης των πολιτών στους κρατικούς θεσμούς. Χωρίς εμπιστοσύνη δεν μπορεί να γίνεται λόγος για συμμετοχή στα κοινά και χωρίς την αγωγή των πολιτών δεν μπορεί να υπάρξει συμμετοχή! Εν προκειμένω, η ΕτΠ θεωρεί σημαντικό τον ρόλο των οργανισμών τοπικής αυτοδιοίκησης·
48. επισημαίνει, εν τέλει, ότι η δημοκρατία και το κράτος δικαίου θα ευδοκιμήσουν μόνο όταν οι ασκούντες την εξουσία, σε οποιοδήποτε επίπεδο, λογοδοτούν σε ενημερωμένους πολίτες.

Βρυξέλλες, 30 Ιουνίου 2021.

Ο Πρόεδρος
της Ευρωπαϊκής Επιτροπής των Περιφερειών
Απόστολος ΤΖΙΤΖΙΚΩΣΤΑΣ

⁽⁶⁾ Δημόσια διαβούλευση σχετικά με τη συμμετοχή στις ευρωπαϊκές εκλογές (<https://bit.ly/3goNYin>) και τη συμμετοχή στις δημοτικές εκλογές (<https://bit.ly/3gmIR2l>).

⁽⁷⁾ <https://eci.ec.europa.eu/013/public/#/screen/home>

Γνωμοδότηση της Ευρωπαϊκής Επιτροπής των Περιφερειών με θέμα «Επίτευξη των Στόχων Βιώσιμης Ανάπτυξης έως το 2030»

(2021/C 440/07)

Εισηγητής: Ricardo RIO (PT/EVP), δήμαρχος Braga
Έγγραφο αναφοράς: Επίτευξη των Στόχων Βιώσιμης Ανάπτυξης του ΟΗΕ — μια ολοκληρωμένη προσέγγιση
Ετήσια στρατηγική για τη βιώσιμη ανάπτυξη 2021

ΠΟΛΙΤΙΚΕΣ ΣΥΣΤΑΣΕΙΣ

Η ΕΥΡΩΠΑΪΚΗ ΕΠΙΤΡΟΠΗ ΤΩΝ ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΩΝ

1. θεωρεί ότι η επίτευξη των Στόχων Βιώσιμης Ανάπτυξης (ΣΒΑ) είναι απαραίτητη και για τις 194 χώρες που έχουν εγκρίνει την Ατζέντα των Ηνωμένων Εθνών για τη Βιώσιμη Ανάπτυξη, και πιστεύει ότι η συνεχιζόμενη πανδημία και οι αναμενόμενες σχετικές με την υγεία, οικονομικές, κοινωνικές, περιβαλλοντικές και πολιτιστικές επιπτώσεις παρέχουν νέα ώθηση για την επίτευξη αυτού του στόχου· προτρέπει συνεπώς τους Ευρωπαίους ηγέτες να είναι φιλόδοξοι και συνεπείς στις ατζέντες εγχώριας και εξωτερικής πολιτικής τους και να δηλώσουν ρητά ότι, στο πλαίσιο της Δεκαετίας Δράσης των Ηνωμένων Εθνών για τη Βιώσιμη Ανάπτυξη, η Ευρωπαϊκή Ένωση πρέπει να είναι ηγέτης και ξεκάθαρη πρωταθλήτρια στην υλοποίηση των ΣΒΑ σε όλα τα επίπεδα διακυβέρνησης·
2. πιστεύει ότι αυτή η γνωμοδότηση πρέπει να θεωρηθεί ως ενθάρρυνση της Ευρωπαϊκής Επιτροπής να ενισχύσει τους ΣΒΑ ως αναπόσπαστο μέρος των ευρωπαϊκών βασικών αξιών και της ευρωπαϊκής ταυτότητας και, ως εκ τούτου, να της προσφέρει αρκετά υψηλή προβολή στο πρωταρχικό αφήγημα και τις προτεραιότητές της·
3. χαιρετίζει την πολιτική ηγεσία της Ευρωπαϊκής Επιτροπής για την εφαρμογή των ΣΒΑ μέσω της Ευρωπαϊκής Πράσινης Συμφωνίας και την εκ νέου έμφαση του Ευρωπαϊκού Εξαμήνου στους ΣΒΑ, καθώς και την προσέγγιση της Ευρωπαϊκής Επιτροπής για την προώθηση μιας φιλόδοξης ατζέντας σχετικά με μια πιο βιώσιμη, ανταγωνιστική και συνεκτική Ευρώπη που θα είναι ανοικτή στον κόσμο και σε θέση να αντεπεξέλθει στις προκλήσεις του 21ου αιώνα, προσέγγιση που ενισχύθηκε με τους πρόσθετους πόρους του Μέσου Ανάκαμψης της Ευρωπαϊκής Ένωσης (Next Generation EU) προκειμένου να δημιουργηθεί μια Ευρώπη πιο πράσινη, πιο ψηφιακή και πιο ανθεκτική·
4. συνεχίζει, εντούτοις, να υποστηρίζει το αίτημα του Συμβουλίου, του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου, της ΕτΠ και της πρώην πολυμερούς πλατφόρμας της ΕΕ για τη βιώσιμη ανάπτυξη όσον αφορά τη χάραξη μιας συνολικής στρατηγικής για τους Στόχους Βιώσιμης Ανάπτυξης, η οποία θα αντικαταστήσει τη στρατηγική «Ευρώπη 2020» και θα δώσει απτή υπόσταση στο κοινό όραμα του προτύπου βιώσιμης ανάπτυξης που επιθυμούμε να προωθήσουμε από την Ευρωπαϊκή Ένωση και για την Ευρωπαϊκή Ένωση, παρέχοντας τη δυνατότητα σε όλες τις τοπικές και περιφερειακές αρχές να μοιράζονται τους ίδιους στόχους και τις ίδιες επιδιώξεις, μέσα από μια κοινή γλώσσα·
5. υπενθυμίζει ότι η επανεξέταση της εμπορικής πολιτικής της ΕΕ αποσκοπεί στην προώθηση μεγαλύτερης βιωσιμότητας σύμφωνα με τη δέσμευσή της να υλοποιήσει τους Στόχους Βιώσιμης Ανάπτυξης των Ηνωμένων Εθνών· μόνο ένα βιώσιμο και άρτιο εμπορικό μοντέλο, το οποίο ανταποκρίνεται στις θεμελιώδεις αξίες της ΕΕ, μπορεί να συμβάλει στην ευημερία και την ευμάρεια όλων, τόσο εντός της ΕΕ όσο και σε άλλα μέρη του κόσμου·
6. εκφράζει επίσης τη λύπη της για το γεγονός ότι οι ΣΒΑ έχουν σταδιακά χάσει έδαφος στο αφήγημα της ΕΕ, με πιο περιορισμένη προβολή στη χάραξη πολιτικής της ΕΕ, γεγονός που θέτει σε κίνδυνο τις πιθανότερες υλοποιήσεις τους έως το 2030·
7. θεωρεί ότι η ικανότητα επικοινωνίας και ομόθυμης μάθησης γύρω από τους ΣΒΑ είναι κείρας σημασίας στοιχείο για την ευαισθητοποίηση και τη δέσμευση όλων των ομολόγων, γεγονός που απαιτεί ισχυρότερη ευθυγράμμιση μεταξύ των συστημάτων διακυβέρνησης της ΕΕ όσον αφορά οικονομικά, κοινωνικά και οικολογικά ζητήματα, όπως το Ευρωπαϊκό Εξάμηνο, η Ευρωπαϊκή Πράσινη Συμφωνία και η υλοποίηση του ευρωπαϊκού πυλώνα κοινωνικών δικαιωμάτων και των Στόχων Βιώσιμης Ανάπτυξης·
8. σημειώνει ότι οι σχέσεις μεταξύ των αναφερόμενων πρωτοβουλιών και των ΣΒΑ μερικές φορές φαίνονται ισχνές. Τονίζει σχετικά ότι η Ευρωπαϊκή Επιτροπή θα πρέπει να εξασφαλίζει τη συμμετοχή όλων των σχετικών υπηρεσιών της Επιτροπής και να αποφεύγει τις «κατακερατισμένες πρωτοβουλίες»·

9. επικροτεί το έγγραφο εργασίας των υπηρεσιών της Ευρωπαϊκής Επιτροπής για την επίτευξη των ΣΒΑ έως το 2030 ως χρήσιμη έκθεση για την υλοποίηση αυτών, αλλά εκφράζει τη λύπη της για το γεγονός ότι απαρτίζεται απλώς πρωτοβουλίες που επισημαίνονται ως ΣΒΑ·

10. για παράδειγμα, η επικαιροποιημένη νέα βιομηχανική στρατηγική⁽¹⁾, η οποία παρουσιάστηκε τον Μάιο του 2021, δεν αναφέρει τους ΣΒΑ και, ως εκ τούτου, δεν μπορεί να αποτελέσει μέρος μιας ευρύτερης, εκτεταμένης προσπάθειας για συνοχή της πολιτικής και βιώσιμη ανάπτυξη. Αυτό περιορίζει τη χρησιμότητα του εγγράφου εργασίας των υπηρεσιών της Επιτροπής για την υλοποίηση των ΣΒΑ·

11. επικροτεί τη δέσμευση που διατυπώνεται στην ανακοίνωση που εξέδωσε η Ευρωπαϊκή Επιτροπή στις 29 Απριλίου 2021 με θέμα τη βελτίωση της νομοθεσίας⁽²⁾ ως προς την πάγια συνεκτίμηση των ΣΒΑ σε όλες τις πολιτικές, καθώς και ως προς τον εντοπισμό των σχετικών με κάθε πρόταση ΣΒΑ, καθώς και την εξέταση των τρόπων με τους οποίους η πρωτοβουλία θα υποστηρίξει την επίτευξή τους, σύμφωνα με το προηγούμενο αίτημα της ΕτΠ⁽³⁾. Συν τοις άλλοις, η ΕτΠ θεωρεί ότι οι διαφανείς και ευρείας εμβέλειας εκ των προτέρων εκτιμήσεις αντικτύπου είναι ιδιαίτερα σημαντικές για τον έλεγχο βιωσιμότητας των προτάσεων·

12. χαιρετίζει την έμφαση που δίνεται στο έγγραφο εργασίας των υπηρεσιών στη σημασία της συμμετοχής των ενδιαφερόμενων μερών και στην αναγνώριση του ρόλου και του έργου τόσο της Ευρωπαϊκής Επιτροπής των Περιφερειών όσο και των τοπικών και περιφερειακών αρχών. Επισημαίνει επίσης τον σημαντικό ρόλο των εθνικών, ευρωπαϊκών και διεθνών ενώσεων περιφερειών και δήμων·

13. σημειώνει ότι τα προαναφερθέντα μέσα για την περαιτέρω ανταλλαγή απόψεων και τον διάλογο μέσω διασκέψεων και περιοδικών εκδηλώσεων που διοργανώνει η Ευρωπαϊκή Επιτροπή δεν έχουν υλοποιηθεί ακόμη και ζητεί στενότερη συνεργασία μεταξύ της Ευρωπαϊκής Επιτροπής, του Συμβουλίου, του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και της Ευρωπαϊκής Επιτροπής των Περιφερειών για την υλοποίηση των ΣΒΑ σε επίπεδο ΕΕ·

14. υπογραμμίζει ότι η πανδημία COVID-19 έχει καταδείξει τη σημασία της βιώσιμης ανάπτυξης και ότι οι ΣΒΑ μπορούν να συμβάλουν στην υλοποίηση ενός συνεκτικού, ολιστικού οράματος στο πλαίσιο του Next Generation EU και στη θέσπιση των εθνικών σχεδίων ανάκαμψης και ανθεκτικότητας, ιδίως στο πλαίσιο του Μηχανισμού Ανάκαμψης και Ανθεκτικότητας·

15. θεωρεί ότι η έλλειψη συμμετοχής των τοπικών και περιφερειακών αρχών σε ορισμένα κράτη μέλη και η έλλειψη ουσιαστικής διαδικασίας διαβούλευσης στη διαμόρφωση των εθνικών σχεδίων ανάκαμψης και ανθεκτικότητας, μέσω του καθορισμού προτεραιοτήτων και προγραμματισμένης δράσης, θέτει σε κίνδυνο την επιτυχία των σχεδίων στα συγκεκριμένα κράτη μέλη, καθότι δεν λαμβάνονται επαρκώς υπόψη οι περιφερειακές προοπτικές που αφορούν τις θεμελιώδεις οικονομικές, κοινωνικές και περιβαλλοντικές μετασχηματιστικές διαδικασίες. Υπάρχει σαφής επείγουσα ανάγκη να υποστηριχτεί η τοπική προσαρμογή των ΣΒΑ, προκειμένου να εξασφαλιστεί καλύτερη και πιο δίκαιη ανοικοδόμηση·

16. τονίζει ότι υπάρχουν δύο κρίσιμες επικουρικές προσεγγίσεις: πιο συνεκτικός συντονισμός μεταξύ των ΣΒΑ και των κύριων πολιτικών της Ευρωπαϊκής Ένωσης και νέα ώθηση για την υλοποίηση των ΣΒΑ σε τοπικό και περιφερειακό επίπεδο. Αυτό πρέπει να γίνει με σαφή κίνητρα για όλα τα ενδιαφερόμενα μέρη. Εν προκειμένω, η μεγαλύτερη αλληλεπίδραση μεταξύ των ευρωπαϊκών θεσμικών οργάνων και του τοπικού και περιφερειακού επιπέδου θα ωφελούσε όλα τα μέρη·

Η διακυβέρνηση των ΣΒΑ και τα ευρωπαϊκά θεσμικά όργανα

17. χαιρετίζει την εμφατική πολιτική δέσμευση της Ευρωπαϊκής Επιτροπής όσον αφορά την υλοποίηση των ΣΒΑ. Θα πρέπει, ωστόσο, να συνοδεύεται από ειδικές ρυθμίσεις εσωτερικής διακυβέρνησης, όπως τακτικές συνεδριάσεις συντονισμού του ιδιαίτερου γραφείου της προέδρου με τα ιδιαίτερα γραφεία των άλλων επιτρόπων σχετικά με τη συνεκτίμηση των ΣΒΑ·

18. δηλώνει ότι η πολυμερής πλατφόρμα της ΕΕ για τους ΣΒΑ ήταν ένα καλό βήμα για τη συμπερίληψη της κοινωνίας των πολιτών και των τοπικών και περιφερειακών αρχών στις αποφάσεις για τους ΣΒΑ σε ευρωπαϊκό επίπεδο· οι συστάσεις της πλατφόρμας για την υλοποίηση των ΣΒΑ στην ΕΕ πρέπει να χρησιμοποιηθούν για την ανάληψη περαιτέρω δράσεων⁽⁴⁾·

19. αναγνωρίζει το ευρωπαϊκό σύμφωνο για το κλίμα ως ένα βήμα που θα ενθαρρύνει περισσότερους ανθρώπους να αναλάβουν δράση, αλλά το οποίο εστιάζει μόνο σε θέματα που αφορούν τις πράσινες περιοχές και είναι αφιερωμένο στην ενθάρρυνση των ενδιαφερόμενων μερών να αναλάβουν δράση, ενώ η πλατφόρμα κάλυπτε όλους τους ΣΒΑ και λειτουργούσε ως δομή διαλόγου για την υποστήριξη και την παροχή συμβουλών στην Ευρωπαϊκή Επιτροπή για την έγκαιρη υλοποίησή τους·

(1) Ανακοίνωση της Επιτροπής προς το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο, το Ευρωπαϊκό Συμβούλιο, το Συμβούλιο, την Ευρωπαϊκή Οικονομική και Κοινωνική Επιτροπή και την Επιτροπή των Περιφερειών — Επικαιροποίηση της νέας βιομηχανικής στρατηγικής του 2020: προς μια ισχυρότερη ενιαία αγορά για την ανάκαμψη της Ευρώπης, 5 Μαΐου 2021, <https://eur-lex.europa.eu/legal-content/EL/TXT/PDF/?uri=CELEX:52021DC0350&from=EN>

(2) <https://eur-lex.europa.eu/legal-content/EL/TXT/PDF/?uri=CELEX:52021DC0219>

(3) Σημείο 42, Γνωμοδότηση της Ευρωπαϊκής Επιτροπής των Περιφερειών — Οι στόχοι βιώσιμης ανάπτυξης ως βάση μιας μακροπρόθεσμης στρατηγικής της ΕΕ για μια βιώσιμη Ευρώπη έως το 2030, Arnoldas Abramavičius. <https://webapi2016.cor.europa.eu/v1/documents/cor-2019-00239-00-00-ac-tra-el.docx/content>

(4) https://ec.europa.eu/info/sites/info/files/sdg_multi-stakeholder_platform_input_to_reflection_paper_sustainable_europe2.pdf

20. συνιστά τη χρήση της έκθεσης που παρουσιάστηκε στο τέλος της θητείας της προηγούμενης πλατφόρμας για την προπαρασκευή τυχόν περαιτέρω διαρθρωμένων διαλόγων. Υποστηρίζει επίσης ότι οι μελλοντικοί διαρθρωμένοι διάλογοι θα πρέπει να παραμείνουν όσο το δυνατόν πιο αντιπροσωπευτικοί του ευρέος φάσματος ενδιαφερόμενων φορέων των ΣΒΑ —από τις οργανώσεις της κοινωνίας των πολιτών, τον ιδιωτικό τομέα, τις συνδικαλιστικές οργανώσεις, την πανεπιστημιακή κοινότητα, τις τοπικές και περιφερειακές αρχές και τις μειονοτικές ή ευάλωτες ομάδες—, οι οποίοι αντιπροσωπεύουν τις τέσσερις διαστάσεις της βιώσιμης ανάπτυξης (οικονομική, περιβαλλοντική, κοινωνική, διοικητική) και διαθέτουν αποδεδειγμένο ιστορικό και πείρα στα των ΣΒΑ σε επίπεδο ΕΕ. Από την πλευρά τους, οι ενδιαφερόμενοι φορείς θα πρέπει να λογοδοτούν στις εκλογικές τους περιφέρειες, να συγκεντρώνουν τις παρατηρήσεις τους και να τους παρέχουν σχετική ενημέρωση·

21. τονίζει τη σημασία της συμπερίληψη του ζητήματος της ισότητας των φύλων και των ίσων ευκαιριών για όλους στις πολιτικές και τα προγράμματα της ΕΕ που αποσκοπούν στην υλοποίηση των ΣΒΑ, όπως τονίζεται στην πρόσφατη έκθεση του Ευρωπαϊκού Ελεγκτικού Συνεδρίου με θέμα τη συνεκτίμηση της διάστασης του φύλου στον προϋπολογισμό της ΕΕ ⁽⁵⁾·

22. ως εκ τούτου, ζητεί από την Ευρωπαϊκή Επιτροπή να ανανεώσει την πλατφόρμα για τους ΣΒΑ ή να δημιουργήσει μια άλλη πλατφόρμα διαλόγου με επιρροή και δομημένη παρακολούθηση για την ενίσχυση της εμπειρογνώσις μέσω της συμμετοχής όλων των διαφόρων ενδιαφερομένων φορέων από δημόσιους και ιδιωτικούς οργανισμούς σχετικά με την Ατζέντα 2030 και την παροχή συμβουλών απευθείας στην Ευρωπαϊκή Επιτροπή·

23. ανανεώνει τις εκκλήσεις διαφόρων τομέων και ιδιαίτερα της Ευρωπαϊκής Επιτροπής των Περιφερειών ως πρωτοπόρου της επικουρικότητας στην πράξη, έτσι ώστε οι συντονισμένες δράσεις της ΕΕ να στηρίζονται περισσότερο στην ανταλλαγή βέλτιστων πρακτικών, στις εκτιμήσεις επιπτώσεων και στην καλύτερη σύνδεση με τη λεγόμενη τετραπλή έλικα (επιστήμη, πολιτική, βιομηχανία και κοινωνία). Ο μεγαλύτερος αντίκτυπος προέρχεται από την ενσωμάτωση γνώσεων και εμπειριών σε διάφορους κλάδους, τομείς πολιτικής και σε όλους τους ΣΒΑ. Η πρωτοβουλία της Ευρωπαϊκής Επιτροπής Intelligent Cities Challenge είναι ένα εξαιρετικό παράδειγμα, το οποίο θα πρέπει να ενθαρρυνθεί και να αναπτυχθεί σε άλλες Γενικές Διευθύνσεις και τομείς πολιτικής, όπως ακριβώς και η πλατφόρμα στρατηγικών έξυπνης εξειδίκευσης για τους ΣΒΑ, την οποία οι ευρωπαϊκές περιφέρειες θα μπορούσαν να αξιοποιήσουν περισσότερο·

24. πιστεύει ότι η Ευρωπαϊκή Επιτροπή θα πρέπει να επιλέξει ορισμένους δείκτες κοινωνικών, οικονομικών και περιβαλλοντικών δεδομένων σε τοπικό και περιφερειακό επίπεδο, τους οποίους το τοπικό και περιφερειακό επίπεδο θα μπορεί να επηρεάζει, για να εξετάσει την εξέλιξη Ατζέντας 2030 σε ολόκληρη την ΕΕ και, όπου είναι εφικτό, την απήχυσή της σε διεθνή κλίμακα. Προς τον σκοπό αυτόν, θα πρέπει να ληφθούν υπόψη οι προσπάθειες που έχουν ήδη καταβληθεί σε ορισμένες χώρες·

25. επιμένει ότι η παρακολούθηση και τα δεδομένα είναι βασικά εργαλεία επικοινωνίας για την αλληλεπίδραση με τους πολίτες και την κοινωνία των πολιτών σε τοπικό και περιφερειακό επίπεδο. Η ΕτΠ και οι τοπικές και περιφερειακές αρχές έχουν δεσμευτεί να προσαρμόσουν σε τοπικό επίπεδο τους ΣΒΑ και είναι σημαντικοί φορείς συλλογής δεδομένων. Για παράδειγμα, η ΕτΠ συνεργάζεται με τον ΟΟΣΑ και συλλέγει ανά διαστήματα δεδομένα σχετικά με την τοπική και περιφερειακή δέσμευση όσον αφορά τους ΣΒΑ και πιστεύει ότι πρόκειται για μια υποδειγματική περίπτωση εταιρικής σχέσης που βασίζεται στην τεκμηριωμένη έρευνα·

26. καλεί την Ευρωπαϊκή Επιτροπή να εστιάσει στην έκθεση της Eurostat σχετικά με την παρακολούθηση των ΣΒΑ, συμπεριλαμβάνοντας επίπεδα επίτευξης των ΣΒΑ που μπορούν εύκολα να ποσοτικοποιηθούν και να προσδιοριστούν με μη γραφειοκρατικό τρόπο. Η Επιτροπή θα πρέπει, στο πλαίσιο του Ευρωπαϊκού Εξαμήνου, να αξιοποιήσει περαιτέρω τις εν λόγω εκθέσεις και να τις εμπλουτίσει με δεδομένα και βέλτιστες πρακτικές από τις τοπικές και περιφερειακές αρχές, δεδομένου ότι η τρέχουσα παρακολούθηση δεν περιλαμβάνει δεδομένα επιπέδου NUTS-2·

Ο ρόλος των ΣΒΑ στο Ευρωπαϊκό Εξάμηνο για μια βιώσιμη ανάκαμψη

27. αποτίει φόρο τιμής στο σημαντικό έργο που ανέλαβε η Ευρωπαϊκή Επιτροπή για την ενσωμάτωση των ΣΒΑ στον κύκλο του Ευρωπαϊκού Εξαμήνου του 2020. Η προοδευτική ενσωμάτωση των ΣΒΑ στην ετήσια στρατηγική για τη βιώσιμη ανάπτυξη (ASGS), στις εκθέσεις ανά χώρα και στα εθνικά προγράμματα μεταρρυθμίσεων κατέδειξε την πραγματική δέσμευση της ΕΕ για αλλαγή πλεύσης προς την κατεύθυνση της βιώσιμης ανάπτυξης·

28. υποστηρίζει την Ευρωπαϊκή Πράσινη Συμφωνία και ζητεί μια πιο συνεργιστική ερμηνεία των ΣΒΑ στην αντιμετώπιση της κλιματικής αλλαγής. Επισημαίνει, στο σημείο αυτό, τη χρησιμότητα των ΣΒΑ και ιδίως του ΣΒΑ 13 και την ευκαιρία να εξασφαλιστούν συμβιβασμοί και συνοχή της πολιτικής με το πλαίσιο των ΣΒΑ·

29. θεωρεί ότι είναι απαραίτητο να ευθυγραμμιστούν καλύτερα οι προτεραιότητες όλων των χρηματοδοτικών προγραμμάτων προκειμένου να ενσωματωθούν καθολικά οι ΣΒΑ. Για παράδειγμα, η αποστολή «100 κλιματικά ουδέτερες πόλεις έως το 2030» είναι μια κίνηση για την επιτάχυνση της επίτευξης των ΣΒΑ. Η επένδυση σε κοινωνικά ζητήματα είναι επωφελής και για το κλίμα·

(5) https://www.eca.europa.eu/Lists/ECADocuments/SR21_10/SR_Gender_mainstreaming_EL.pdf

30. ως εκ τούτου, ενθαρρύνει την Ευρωπαϊκή Επιτροπή να ενσωματώσει εκ νέου τους ΣΒΑ σε ένα μεταρρυθμισμένο Ευρωπαϊκό Εξάμηνο, γεγονός το οποίο θα οδηγήσει σε μια τοποκεντρική βιώσιμη ανάκαμψη, η οποία θα πρέπει να συμπεριλαμβάνει πλήρως τις τοπικές και περιφερειακές αρχές και να συμπληρώνει τις μεταρρυθμίσεις και τις επενδύσεις στα κράτη μέλη, οι οποίες πρέπει να είναι συμβατές με τους ΣΒΑ και με την ευρωπαϊκή προστιθέμενη αξία·
31. επαναλαμβάνει, εν προκειμένω, ότι η Ευρωπαϊκή Επιτροπή πρέπει να δώσει έναν ορισμό των «διαρθρωτικών μεταρρυθμίσεων» στο πλαίσιο του Ευρωπαϊκού Εξαμήνου. Ένας τέτοιος ορισμός απαιτείται έτσι ώστε οι μεταρρυθμίσεις αυτές να περιορίζονται σε τομείς πολιτικής που σχετίζονται με την εφαρμογή των στόχων της Συνθήκης της ΕΕ και των γενικών στρατηγικών πολιτικής της ΕΕ —συμπεριλαμβανομένων των ΣΒΑ— και οι οποίοι, τηρουμένης της αρχής της επικουρικότητας, συνδέονται άμεσα με τις αρμοδιότητες της ΕΕ⁽⁶⁾·
32. καλεί την Επιτροπή να αντιμετωπίζει τη συμβολή στην επίτευξη των ΣΒΑ ως κοινό οριζόντιο στόχο για όλα τα ευρωπαϊκά προγράμματα χρηματοδότησης, είτε άμεσης είτε έμμεσης διαχείρισης·
33. πιστεύει συνεπώς ότι οι συστάσεις της για τη βελτίωση της λογοδοσίας του Ευρωπαϊκού Εξαμήνου είναι πλέον πιο σχετικές, ενώ καθίσταται επιτακτικό να εξασφαλιστεί η συμμετοχή των περιφερειών, των δήμων, των αγροτικών κοινοτήτων και των ενδιαφερόμενων μερών στη διαδικασία και να καταστεί η διακυβέρνηση πιο δημοκρατική και διαφανής· σημειώνει ότι το έγγραφο εργασίας των υπηρεσιών της Επιτροπής για την επίτευξη των ΣΒΑ του ΟΗΕ επίσης δείχνει προς αυτήν την κατεύθυνση επιβεβαιώνοντας την ανάγκη συμμετοχής των ενδιαφερόμενων μερών στην υλοποίηση των ΣΒΑ·
34. επαναλαμβάνει την έκκλησή της για την έγκριση ενός ευρωπαϊκού κώδικα δεοντολογίας ώστε να εξασφαλιστεί η συμμετοχή των τοπικών και περιφερειακών αρχών και των αντιπροσωπευτικών τους ενώσεων στο Ευρωπαϊκό Εξάμηνο και σημειώνει ότι η Ευρωπαϊκή Επιτροπή θα πρέπει να ηγείται δια του παραδείγματος και να δημιουργήσει διαρθρωμένο διάλογο με τα ενδιαφερόμενα μέρη για το Ευρωπαϊκό Εξάμηνο, ιδίως μετά το κενό που δημιούργησε η μη ανανέωση της πολυμερούς πλατφόρμας υψηλού επιπέδου της ΕΕ για τους ΣΒΑ·
35. προτείνει ως πρώτο βήμα προς αυτήν την κατεύθυνση τη διοργάνωση διάσκεψης των ενδιαφερόμενων μερών για το Ευρωπαϊκό Εξάμηνο με την υποστήριξη και των δύο συμβουλευτικών επιτροπών και/ή τη διαβούλευση με τις επιτροπές πριν από τη δημοσίευση της επόμενης ετήσιας στρατηγικής για τη βιώσιμη ανάπτυξη·
36. τονίζει ότι η προώθηση της διττής μετάβασης και της εφαρμογής του ευρωπαϊκού πυλώνα κοινωνικών δικαιωμάτων (ΕΠΚΔ) και του συνοδευτικού σχεδίου δράσης, στα εθνικά σχέδια ανάκαμψης και ανθεκτικότητας δεν επαρκεί για την κάλυψη των ΣΒΑ με ολοκληρωμένο και συνεπή τρόπο, προκειμένου να διαμορφωθεί μια σαφής πορεία που θα οδηγήσει στην επίτευξη των οροσήμων και των πρωταρχικών στόχων. Η τρέχουσα κρίση έδειξε ότι η ΕΕ χρειάζεται τους ΣΒΑ ως μια ευρύτερη προσέγγιση η οποία περιλαμβάνει επίσης και συνδέεται με άλλες πολιτικές, όπως η βιοποικιλότητα και η υγεία, για την αποφυγή μελλοντικών κρίσεων·
37. καλεί την Ευρωπαϊκή Επιτροπή, δεδομένου ότι η Ευρώπη βρίσκεται σε σημείο καμπής, να χρησιμοποιήσει την επόμενη ετήσια στρατηγική για τη βιώσιμη ανάπτυξη 2022 για να ενσωματώσει επίσημα τους ΣΒΑ στο Ευρωπαϊκό Εξάμηνο, να συνδέσει καλύτερα τους ΣΒΑ και τον Μηχανισμό Ανάκαμψης και Ανθεκτικότητας και να επιβεβαιώσει ρητά τους ΣΒΑ ως έναν τρόπο για να διαμορφώσει η ΕΕ τη βιώσιμη ανάκαμψη·
38. πιστεύει ότι η διατήρηση της έμφασης στο Ευρωπαϊκό Εξάμηνο ως πλαισίου για να συντονίσουν οι χώρες της ΕΕ τις οικονομικές πολιτικές τους είναι δυνατή με την ενσωμάτωση των ΣΒΑ και ότι οι ΣΒΑ θα πρέπει να ενσωματωθούν στο Ευρωπαϊκό Εξάμηνο το συντομότερο δυνατό·
39. ενθαρρύνει την Ευρωπαϊκή Επιτροπή να ξεκινήσει την εν λόγω ενσωμάτωση κατά την αξιολόγηση των εθνικών σχεδίων ανάκαμψης και ανθεκτικότητας με την αποτύπωση των ΣΒΑ στα εθνικά σχέδια ανάκαμψης και ανθεκτικότητας που παρουσιάζουν τα κράτη μέλη· τονίζει ότι μια τέτοια αποτύπωση θα πραγματοποιηθεί από τις υπηρεσίες της Ευρωπαϊκής Επιτροπής όσον αφορά τον τρόπο με τον οποίο τα σχέδια συμβάλλουν στους ΣΒΑ. Αυτό θα παρείχε μια χρήσιμη επισκόπηση της συνοχής αυτών των σχεδίων, χωρίς να επιφέρει περαιτέρω διοικητική επιβάρυνση σε επίπεδο υποβολής εκθέσεων·
40. εισηγείται στην Ευρωπαϊκή Επιτροπή να εξετάσει το ενδεχόμενο δημιουργίας ενός απλού, μη γραφειοκρατικού πίνακα περιβαλλοντικών αποτελεσμάτων, ο οποίος θα συμπληρώνει τον πίνακα κοινωνικών αποτελεσμάτων στο πλαίσιο του Ευρωπαϊκού Εξαμήνου και θα προετοιμάζει την επίσημη ενσωμάτωση των ΣΒΑ στον επόμενο κύκλο του Ευρωπαϊκού Εξαμήνου·
41. καλεί την Επιτροπή να υποβάλει προτάσεις για την καλύτερη ευθυγράμμιση των απαιτήσεων εταιρικής ευθύνης με την υλοποίηση της Ατζέντας για τη Βιώσιμη Ανάπτυξη. Αυτό θα μπορούσε να περιλαμβάνει την εξέταση ενός απλού και μη γραφειοκρατικού ευρωπαϊκού διαβατηρίου εταιρικής ευθύνης για τις μεγάλες επιχειρήσεις, το οποίο θα καθορίζει απαιτήσεις σχετικά με τους ΣΒΑ σε ό,τι αφορά τις εργασιακές σχέσεις, την ισότητα των φύλων, τη διαχείριση της αλυσίδας εφοδιασμού, τη φορολογία και τη δημοσιονομική διαφάνεια·

(6) Βλ. γνωμοδότηση της ΕΠ 3764/2018 με θέμα «Πρόγραμμα Στήριξης Μεταρρυθμίσεων και Ευρωπαϊκή Λειτουργία Σταθεροποίησης Επενδύσεων» <https://webapi2016.cor.europa.eu/v1/documents/COR-2018-03764-00-00-AC-TRA-EL.docx/content>.

42. θεωρεί ότι η πρόταση της Επιτροπής για αναθεώρηση του Συμφώνου Σταθερότητας και Ανάπτυξης, που θα υποβληθεί το τελευταίο τρίμηνο του 2021, θα πρέπει να προετοιμάσει το έδαφος για μια βιώσιμη μεταρρύθμιση των μηχανισμών δημοσιονομικής και μακροοικονομικής εποπτείας της ΕΕ, προκειμένου να διασφαλιστεί ένα επαρκώς υψηλό επίπεδο δημόσιων επενδύσεων υψηλής ποιότητας στον βιώσιμο μετασχηματισμό της Ευρωπαϊκής Ένωσης. Αυτό θα πρέπει να περιλαμβάνει προτάσεις για την ενσωμάτωση απλών και μη γραφειοκρατικών δεικτών στο δημοσιονομικό πλαίσιο που αντικατοπτρίζουν καλύτερα την πορεία προς την επίτευξη των ΣΒΑ από ό,τι το ΑΕΠ.

Τοπική και περιφερειακή συνεισφορά για τους ΣΒΑ

43. επισημαίνει ότι ο ΟΟΣΑ εκτιμά ότι το 65 % των 169 επιμέρους στόχων των 17 ΣΒΑ δεν μπορεί να επιτευχθεί χωρίς τη συμμετοχή των τοπικών και περιφερειακών αρχών ή τον συντονισμό με αυτές (7).

44. σημειώνει ότι οι τοπικές και περιφερειακές αρχές ήταν υπεύθυνες για το 53 % των συνολικών δημόσιων επενδύσεων το 2018 κατά μέσο όρο στην ΕΕ (8). Οι περισσότερες από αυτές τις επενδύσεις σχετίζονται με τις υποδομές για βασικές υπηρεσίες επί των οποίων οι δήμοι και/ή οι περιφέρειες διαθέτουν βασικές αρμοδιότητες, και οι οποίες, ενίοτε, αποτελούν αντικείμενο συγκεκριμένων ΣΒΑ, όπως η εκπαίδευση, η υγεία, οι κοινωνικές υποδομές, το πόσιμο νερό, η αποχέτευση, η διαχείριση των στερεών αποβλήτων, η ενέργεια, οι μεταφορές και η στέγη. Σημειώνει επίσης ότι ένας ολόκληρος ΣΒΑ, ο ενδέκατος, είναι αφιερωμένος στους δήμους και τις τοπικές κοινότητες.

45. θεωρεί ότι η τοπική και η περιφερειακή αυτοδιοίκηση είναι κρίσιμης σημασίας για την ενεργοποίηση τοπικών, περιφερειακών και, ως εκ τούτου, εθνικών πολιτικών σε σημαντικούς τομείς που σχετίζονται με τους ΣΒΑ, όπως το περιβάλλον, οι δημόσιες υπηρεσίες, η εκπαίδευση, η υγεία και η οικονομική και εδαφική ανάπτυξη, και συμβάλλει σε πολλούς άλλους στόχους, όπως η ισότητα των φύλων, η βιώσιμη κατανάλωση, η απασχόληση, η καινοτομία, οι κοινωνίες χωρίς αποκλεισμούς, η χρηστή διακυβέρνηση και οι εταιρικές σχέσεις. Ως εκ τούτου, είναι σημαντικό να ενισχυθεί η υφιστάμενη συναίνεση για την αναβάθμιση των εδαφικών προτεραιοτήτων στο πλαίσιο της πολιτικής της ΕΕ. Πολλά δίκτυα έχουν δημιουργήσει ομάδες εργασίας στις οποίες τα μέλη ανταλλάσσουν πληροφορίες και εμπειρία σχετικά με την εφαρμογή των ΣΒΑ στις αντίστοιχες χώρες τους και με ομοτίμους σε κράτη-εταίρους και υποστηρίζουν τους στόχους τους στην Ευρωπαϊκή Επιτροπή και σε διεθνή φόρουμ. Είναι επίσης σημαντικό να μπορούν οι τοπικές και περιφερειακές αρχές να ασκούν σε ευρωπαϊκό επίπεδο τις αρμοδιότητες που έχουν η καθεμία στο κράτος της, καθώς αυτό θα μπορούσε να διευκολύνει την προαγωγή των δημόσιων πολιτικών υπέρ των ΣΒΑ σε όλα τα επίπεδα.

46. επιδοκιμάζει τα προκαταρκτικά αποτελέσματα της έρευνας του ΟΟΣΑ και της ΕτΠ με θέμα τους ΣΒΑ και την ανάκαμψη (9), σύμφωνα με την οποία, παρά την πανδημία, οι τοπικές και περιφερειακές αρχές εξακολουθούν να κινητοποιούνται για την εφαρμογή των ΣΒΑ, με το 60 % των τοπικών και περιφερειακών ερωτηθέντων να δηλώνει ότι οι ΣΒΑ μπορούν να συμβάλουν σε μια πιο συνολική προσέγγιση της ανάκαμψης, και το 43 % να δηλώνει ότι διαθέτει ειδική διοικητική δομή για την εφαρμογή τους.

47. αποτιεί φόρο τιμής στο έργο διεθνών και ευρωπαϊκών ενώσεων και οργανισμών για την υποστήριξη της τοπικής προσαρμογής των ΣΒΑ σε ευρωπαϊκή και διεθνή κλίμακα μέσω της αποκεντρωμένης συνεργασίας και ζητεί να καταβληθούν περισσότερες προσπάθειες για την προώθηση τέτοιων συνεργασιών (10).

48. ενθαρρύνει την περαιτέρω ανάπτυξη της πρωτοβουλίας του ΟΗΕ σχετικά με την τοπική προσαρμογή των ΣΒΑ για την επιτάχυνση και την κλιμάκωση των προσπαθειών για την επίτευξή τους έως το 2030. Δεσμεύεται δε να συνεργαστεί με τον ΟΗΕ και την Ευρωπαϊκή Επιτροπή για την περαιτέρω κινητοποίηση των δήμων και των περιφερειών για την τοπική προσαρμογή των ΣΒΑ και την εκπόνηση εθελοντικών τοπικών/περιφερειακών/υποεθνικών αξιολογήσεων, οι οποίες μπορούν τελικά να συμπεριληφθούν σε εθελοντικές εθνικές αξιολογήσεις.

49. τονίζει την ανάγκη να μετράται σε τοπικό επίπεδο η πρόοδος που επιτυγχάνεται όσον αφορά την υλοποίηση των ΣΒΑ. Η ΕΕ θα πρέπει να βοηθήσει τους δήμους και τις περιφέρειες να παρακολουθούν την πρόοδό τους προς την επίτευξη των ΣΒΑ ανάλογα με την κατάσταση τους (11).

(7) Η αναφορά του ΟΟΣΑ στο Δίκτυο Λύσεων Βιώσιμης Ανάπτυξης των Ηνωμένων Εθνών στην έκθεση με τίτλο A Territorial Approach to the Sustainable Development Goals: A role for Cities and Regions to leave no-one behind (Μια εδαφική προσέγγιση στους Στόχους Βιώσιμης Ανάπτυξης: Ο ρόλος των δήμων και των περιφερειών να μην αφήνουν κανέναν στο περιθώριο) (2017) — ΟΟΣΑ.

(8) 2019, Key Data on Local and Regional Governments in the European Union (Καίρια στοιχεία για την τοπική και την περιφερειακή αυτοδιοίκηση στην Ευρωπαϊκή Ένωση) — ΟΟΣΑ.

(9) Έρευνα της ΕτΠ και του ΟΟΣΑ με θέμα τους ΣΒΑ ως πλαίσιο για την ανάκαμψη από την COVID-19 σε δήμους και περιφέρειες, η οποία διεξήχθη από τις 10 Μαΐου έως τις 18 Ιουνίου 2021.

(10) Ορισμένα παραδείγματα είναι ο ΟΟΣΑ και το πιλοτικό του σχέδιο για μια εδαφική προσέγγιση των ΣΒΑ· το Συμβούλιο των Ευρωπαϊκών Δήμων και Περιφερειών (ΣΕΔΠ) και το έργο του να βοηθήσει τις εθνικές ενώσεις περιφερειών και πόλεων να συντάξουν τις εθελοντικές υποεθνικές αξιολογήσεις που καλύπτουν ολόκληρες χώρες· τη Συνέλευση των Περιφερειών της Ευρώπης (ΑΕΡ) για το έργο της σχετικά με την υλοποίηση των ΣΒΑ σε τοπικό και περιφερειακό επίπεδο· το δίκτυο Regions4 και η κοινότητα πρακτικής του για τους ΣΒΑ· το δίκτυο EUROCIPIES και η ειδική ομάδα του για τους ΣΒΑ· η PLATFORMA και οι Ηνωμένες Πόλεις και Τοπικές Κυβερνήσεις (UCLG) και η κατάρτιση που παρείχαν στους εκπαιδευτές για τους ΣΒΑ· το πρόγραμμα URBACT της ΕΕ για τους ΣΒΑ· το Ίδρυμα Δημάρχων για την προώθηση της βιωσιμότητας και το ICLE, ένα κορυφαίο δίκτυο πόλεων από όλο τον κόσμο για προγράμματα βιωσιμότητας.

(11) Για παράδειγμα, όπως συμβαίνει τώρα στην Πορτογαλία με τα τοπικά έργα CESOP από το Καθολικό Πανεπιστήμιο της Πορτογαλίας και ODS Local από το Πανεπιστήμιο της Λισαβόνας.

50. ζητεί από το Κοινό Κέντρο Ερευνών να συνεχίσει το έργο του για τις εθελοντικές τοπικές αξιολογήσεις με τη μορφή εγχειριδίων και να το ενσωματώσει σε έξυπνους μηχανισμούς εξειδίκευσης που θα υποστηρίξουν τους δήμους και την τοπική αυτοδιοίκηση να χρησιμοποιήσουν το χρηματοδοτικό μέσο συνοχής και άλλα χρηματοδοτικά μέσα. Επιπλέον, η Ευρωπαϊκή Επιτροπή θα πρέπει να δημιουργήσει κίνητρα προκειμένου οι δήμοι και οι περιφέρειες να μεριμνήσουν για την προσαρμογή των ΣΒΑ σε τοπικό και περιφερειακό επίπεδο. Η ΕτΠ θα πρέπει να συντονίσει αυτήν την ευρεία διαδικασία.

51. σημειώνει ότι υπάρχει επίσης ανάγκη ενίσχυσης της δημιουργίας ικανοτήτων σε τοπικό επίπεδο για την υλοποίηση των ΣΒΑ. Η ΕτΠ θεωρεί ότι είναι θεμελιώδους σημασίας η από κοινού ανάπτυξη στρατηγικών μοντέλων βιώσιμης ανάπτυξης και συγκεκριμένων εργαλείων διαχείρισης, καθώς και να παρέχονται μαθήματα κατάρτισης στο προσωπικό της τοπικής αυτοδιοίκησης και των τοπικών ενδιαφερόμενων φορέων. Η ΕΕ θα μπορούσε να υποστηρίξει ευρωπαϊκά δίκτυα συνδημιουργίας και τέτοιες ευκαιρίες κατάρτισης. Η ΕτΠ θεωρεί επίσης καθοριστικό τον ρόλο της έρευνας —είτε στον επιστημονικό-τεχνολογικό τομέα είτε στον χώρο των ανθρωπιστικών επιστημών— για την επίτευξη των ΣΒΑ· συνεπώς, θα πρέπει να εξασφαλιστεί κατάλληλη χρηματοδότηση για τα κέντρα δημιουργίας γνώσης και καινοτομίας·

52. σημειώνει την ανάγκη να επιταχυνθεί το πνεύμα συνεργασίας σε όλους τους τομείς και τα επίπεδα υλοποίησης των ΣΒΑ·

53. ζητεί, επομένως, από την Ευρωπαϊκή Επιτροπή να δημιουργήσει άμεσα κίνητρα για τις τοπικές και περιφερειακές αρχές προκειμένου να συνεργαστούν άμεσα με τον ιδιωτικό τομέα και την κοινωνία των πολιτών για την προώθηση των ΣΒΑ.

54. υπογραμμίζει τον καίριο ρόλο των περιφερειών στον σχεδιασμό και την υλοποίηση των ΣΒΑ επί τόπου ως βασικότατων εταίρων των εθνικών και τοπικών οντοτήτων στο πνεύμα συνεργασίας που αποτυπώνεται στον ΣΒΑ αριθ. 17. Η χρηματοδοτική και τεχνική υποστήριξη των περιφερειών είναι απαραίτητη για να αποκτηθούν και να αναπτυχθούν οι τοπικές ικανότητες για την τοπική προσαρμογή των ΣΒΑ και για να ληφθεί μέριμνα ώστε οι βιώσιμες αγροτικές και περιστατικές περιοχές να αλληλεπιδρούν με τους δήμους με βιώσιμο τρόπο·

55. υποστηρίζει ένθερμα το μερίδιο των τοπικών και περιφερειακών βέλτιστων πρακτικών και πιστεύει ότι είναι καθοριστικής σημασίας για την προώθηση του θεματολογίου των ΣΒΑ, για παράδειγμα μέσω του πιλοτικού δικτύου Urbact (Πρόγραμμα δικτύου για την αστική ανάπτυξη) για τους δήμους, το οποίο δημιουργήθηκε πρόσφατα για την τοπική προσαρμογή των ΣΒΑ. Η ΕΕ πρέπει να δημιουργήσει ωστόσο ένα νέο πρόγραμμα για την ανταλλαγή ορθών πρακτικών μεταξύ δήμων και περιφερειών σε ολόκληρη την ΕΕ, συμπεριλαμβανομένων και δήμων από άλλες ηπείρους, με στόχο τον εντοπισμό παγκόσμιων ορθών πρακτικών και την προώθηση διμερών συμφωνιών·

56. σημειώνει ότι η ΕτΠ έχει δεσμευτεί να ενώσει τις δυνάμεις της με άλλα ευρωπαϊκά θεσμικά όργανα για τη διοργάνωση εκδηλώσεων με θέμα «Η επιστήμη συναντά τις περιφέρειες» και έργων δράσης για την πιλοτική υλοποίηση, τη διεξαγωγή πειραμάτων, τη δημιουργία πρωτοτύπων και την κλιμάκωση των ΣΒΑ· ειδικότερα, αξιοποιώντας την εμπειρία από περιφέρειες που διαδίδουν τις σχετικές με τους ΣΒΑ πολιτικές τους, και αυξάνοντας στη συνέχεια τη δυνατότητα αναπαραγωγής και κλιμάκωσής τους·

57. ζητεί από την ΕΕ να δημιουργήσει κίνητρα για την προώθηση συμμετοχικών μέτρων από τους δημόσιους και τους τοπικούς οργανισμούς με σκοπό την υλοποίηση των ΣΒΑ. Αυτά τα κίνητρα αναμένεται να βελτιώσουν τη διάδοση της Ατζέντας 2030 και να προωθήσουν τους ΣΒΑ στον γενικό πληθυσμό, τόσο στην Ευρώπη όσο και πέραν αυτής, μέσω πολυεπίπεδων και πολυμερών εταιρικών σχέσεων·

58. επιβεβαιώνει τη δέσμευση της ΕτΠ να εντείνει τις εταιρικές σχέσεις της με τον ΟΟΣΑ, το δίκτυο EUROCITIES, τη Συνέλευση των Περιφερειών της Ευρώπης, την PLATFORMA / το Συμβούλιο των Ευρωπαϊκών Δήμων και Περιφερειών και το δίκτυο Regions4 για να επιταχύνει την τοπική προσαρμογή των ΣΒΑ και να υποστηρίξει τους ΣΒΑ ως πρωταρχική βασική αξία της ΕΕ· δεσμεύεται να συνάψει άλλες συνεργασίες για να υποστηρίξει περαιτέρω την τοπική προσαρμογή των ΣΒΑ στην Ευρώπη και πέραν αυτής·

59. παραπέμπει στη γνωμοδότησή της με θέμα *Οι στόχοι βιώσιμης ανάπτυξης ως βάση μιας μακροπρόθεσμης στρατηγικής της ΕΕ για μια βιώσιμη Ευρώπη έως το 2030* ⁽¹²⁾, στην οποία παρουσιάζονται οι πολιτικές απόψεις της ΕτΠ σχετικά με το έγγραφο προβληματισμού με τίτλο *Προς μια βιώσιμη Ευρώπη έως το 2030* και η οποία εξακολουθεί να ισχύει όσον αφορά τις εκκλήσεις που είχε απευθύνει η ΕτΠ προς «την Ευρωπαϊκή Επιτροπή να αναλάβει ηγετικό ρόλο στη συγκρότηση πολυεπίπεδης, πολυμερούς και διατομεακής διοίκησης, που θα επιτρέψει την ενσωμάτωση όλων των διαστάσεων των ΣΒΑ σε όλες τις πολιτικές της ΕΕ».

Βρυξέλλες, 1η Ιουλίου 2021.

Ο Πρόεδρος
της Ευρωπαϊκής Επιτροπής των Περιφερειών
Απόστολος ΤΖΙΤΖΙΚΩΣΤΑΣ

⁽¹²⁾ Εισηγητής: Arnoldas Abramavičius (LT/PPE), εγκρίθηκε στις 26 Ιουνίου, COR-2019-00239.

Γνωμοδότηση της Ευρωπαϊκής Επιτροπής των Περιφερειών με θέμα «Διαμορφώνοντας μια Ευρώπη ανθεκτική στην κλιματική αλλαγή — η νέα στρατηγική της ΕΕ για την προσαρμογή στην κλιματική αλλαγή»

(2021/C 440/08)

Εισηγητής: Markku MARKKULA (FI/EPP), πρόεδρος του Δημοτικού Συμβουλίου Έσποο

Έγγραφο αναφοράς: Ανακοίνωση της Επιτροπής προς το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο, το Συμβούλιο, την Ευρωπαϊκή Οικονομική και Κοινωνική Επιτροπή και την Επιτροπή των Περιφερειών — Διαμορφώνοντας μια Ευρώπη ανθεκτική στην κλιματική αλλαγή — η νέα στρατηγική της ΕΕ για την προσαρμογή στην κλιματική αλλαγή

COM(2021) 82 — final

ΣΥΣΤΑΣΕΙΣ ΠΟΛΙΤΙΚΗΣ

Η ΕΥΡΩΠΑΪΚΗ ΕΠΙΤΡΟΠΗ ΤΩΝ ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΩΝ

Κύριες γενικές παρατηρήσεις

1. εκφράζει την ικανοποίησή της για το κάλεσμα της Επιτροπής, στη νέα στρατηγική της ΕΕ για την προσαρμογή στην κλιματική αλλαγή, προς τους δήμους και τις περιφέρειες, μαζί με την ΕΤΠ, να προετοιμάσουν το έδαφος ώστε να επιδειχθεί μεγαλύτερη φιλοδοξία όσον αφορά την ανθεκτικότητα στην κλιματική αλλαγή, καθώς και να δεσμευτούν για την καλύτερη ενσωμάτωση των μέτρων της ΕΕ στην εθνική, περιφερειακή και τοπική νομοθεσία και δραστηριότητες·
2. δηλώνει με ανησυχία ότι οι οικονομικές απώλειες που προκλήθηκαν από τις ακραίες καιρικές συνθήκες ανήλθαν σε πάνω από 436 δισ. ευρώ από το 1980 έως το 2016 και θα αυξηθούν σε τουλάχιστον 170 δισ. ευρώ ετησίως εάν η αύξηση της θερμοκρασίας του πλανήτη φτάσει τους 3 °C πάνω από το προβιομηχανικό επίπεδο·
3. επαναλαμβάνει ότι ο επείγων χαρακτήρας της αντιμετώπισης της κλιματικής αλλαγής, σύμφωνα με τη συμφωνία του Παρισιού, απαιτεί δέσμευση της πολιτικής ηγεσίας σε όλα τα επίπεδα διακυβέρνησης, προωθώντας μια προσανατολισμένη στη δράση και σαφώς καθορισμένη μετάβαση σε μια κλιματικά ουδέτερη Ευρώπη, η οποία θα στηρίζεται σε μια προσέγγιση από τη βάση προς την κορυφή, στην οποία η προσαρμογή και ο μετριασμός θα είναι καλά ενσωματωμένοι·
4. επισημαίνει το γεγονός ότι ο ρόλος των δήμων και των περιφερειών έχει αλλάξει από ένα μοντέλο με επίκεντρο τις διοικητικές αρχές σε ένα μοντέλο με γνώμονα τις υπηρεσίες και τη συνεργασία, το οποίο περιλαμβάνει πολίτες, πανεπιστήμια, επιχειρήσεις και τον τριτογενή τομέα. Η ΕΤΠ καλεί τους δήμους και τις περιφέρειες να αναλύσουν και να ανανεώσουν τον ρόλο, τη συνεργασία και τις πολιτικές καινοτομίας τους για την προώθηση κοινωνικών και τεχνολογικών καινοτομιών ευρείας κλίμακας. Αυτό θα τους επιτρέψει να αντιμετωπίσουν τις μείζονες κοινωνικές προκλήσεις και να διασφαλίσουν τις κατάλληλες συνθήκες για τις κοινωνίες πρόνοιας·
5. ζητεί οι πολιτικές που βασίζονται στη ζήτηση και το αποτύπωμα άνθρακα και το θετικό ανθρακικό αποτύπωμα να χρησιμοποιούνται ως κριτήρια για τις βιώσιμες δημόσιες συμβάσεις, ώστε να επιταχυνθεί η μετάβαση στην κυκλική οικονομία και να ενισχυθεί η ζήτηση για βιώσιμα και φιλικά προς το κλίμα προϊόντα και υπηρεσίες·
6. τονίζει τη ζωτική σημασία της ευαισθητοποίησης και της ανάληψης δράσης σε τοπικό επίπεδο. Για την ενθάρρυνση αυτών, απαιτούνται νέοι καινοτόμοι τρόποι για την ουσιώδη υποστήριξη της δράσης σε τοπικό επίπεδο. Η ΕΤΠ, σε συνεργασία με την Ευρωπαϊκή Επιτροπή, θα εκπονήσει πρότυπα δράσης για δήμους διαφόρων μεγεθών και σε διαφορετικά στάδια ανάπτυξης, με θέμα την «Πράσινη Συμφωνία και τοπική δράση», προσαρμοσμένα στην τοπική τους κατάσταση·
7. σημειώνει ότι, για να επιτευχθούν οι στόχοι που έχουν τεθεί, είναι κρίσιμο τα πιο πρόσφατα πορίσματα των ερευνών να αξιοποιηθούν, να τροποποιηθούν και να εφαρμοστούν με σκοπό την ικανοποίηση των ενδεχόμενων λειτουργικών αναγκών ταχύτερα απ' όσο συμβαίνει σήμερα. Για τον σκοπό αυτό, η ΕΤΠ προτρέπει την Ευρωπαϊκή Επιτροπή να δημιουργήσει κόμβους ευρωπαϊκού χώρου έρευνας που θα επικεντρώνονται στην προώθηση των καινοτομιών που απαιτούνται σε τοπικό και περιφερειακό επίπεδο από κοινωνικής άποψης και θα λειτουργούν ως προγραμματιστές οικοσυστημάτων για τα πανεπιστήμια, τις επιχειρήσεις, την κοινωνία και τα άτομα·

8. αναδεικνύει, μέσω της πολιτικής και επικοινωνιακής εκστρατείας της ΕτΠ «Πράσινη Συμφωνία και τοπική δράση», τον τρόπο με τον οποίο οι δήμοι και οι περιφέρειες μπορούν να επιταχύνουν τη σωστή και βιώσιμη μετάβαση με τη χρήση τοπικής, περιφερειακής, εθνικής και ενωσιακής δημόσιας και ιδιωτικής χρηματοδότησης, μαζί με άλλες υποστηρικτικές πρωτοβουλίες. Η ΕτΠ δεσμεύεται να συνεργαστεί και να επιτύχει ρηξικέλευθες λύσεις από κοινού με την Ευρωπαϊκή Επιτροπή, τις αποστολές της ΕΕ, το Συμβούλιο Καινοτομίας της ΕΕ, το δίκτυο περιφερειακών κόμβων ΕΧΕ και άλλες πρωτοβουλίες των σχετικών ενδιαφερόμενων φορέων·

9. επισημαίνει ότι περίπου το 40 % των πόλεων της ΕΕ με περισσότερους από 150 000 κατοίκους έχει εγκρίνει σχέδια προσαρμογής στην κλιματική αλλαγή⁽¹⁾· ενθαρρύνει όλες τις πόλεις να συμμετέχουν και να επικαιροποιούν τακτικά τις γνώσεις και τις βέλτιστες πρακτικές στους τομείς της έρευνας, της ανάπτυξης και της καινοτομίας. Η ΕτΠ καλεί τους δήμους και τις περιφέρειες να ενώσουν τις δυνάμεις τους με την τοπική και διεθνή βιομηχανία, για τη δημιουργία συμπράξεων για την προσαρμογή στην κλιματική αλλαγή και τον μετριασμό της και καλεί την Ευρωπαϊκή Επιτροπή να διαδώσει τα θετικά αποτελέσματα·

10. υποστηρίζει σθεναρά την προσέγγιση της στρατηγικής για την επίτευξη ανθεκτικότητας με δίκαιο και πρόσφορο τρόπο. Η κλιματική αλλαγή καθίσταται ολοένα και πιο προβληματική, ιδίως για τα άτομα που ζουν σε ευάλωτη κατάσταση, τους ηλικιωμένους, τους άρρωστους και όσους έχουν χαμηλό εισόδημα. Η στρατηγική πρέπει να εστιάζει σε αυτές τις ομάδες ατόμων·

11. τονίζει την προθυμία και τη δέσμευσή της να δημιουργήσει από κοινού ένα πανευρωπαϊκό σύστημα προσαρμογής με τους δήμους και τις περιφέρειες, καθώς και μια εύρυθμη πολυεπίπεδη δομή διακυβέρνησης με σαφείς αρμοδιότητες. Στόχος είναι να καταστεί δυνατή η ανάληψη δράσης και να δημιουργηθούν αποτελεσματικοί περιφερειακοί και τοπικοί μηχανισμοί προσαρμογής και μετριασμού, βασιζόμενοι στην κοινή συνεργασία μεταξύ του δημόσιου, του ιδιωτικού και του τριτογενούς τομέα, καθώς και να βελτιωθούν οι γνώσεις, οι ικανότητες και η χρήση των χρηματοδοτικών πόρων·

Η στρατηγική προσαρμογής στο πλαίσιο της Ευρωπαϊκής Πράσινης Συμφωνίας

12. εκτιμά ότι εντός ενός έτους από την ημερομηνία έναρξης ισχύος του παρόντος κανονισμού, η Ευρωπαϊκή Επιτροπή πρέπει να εκδώσει κατευθυντήριες γραμμές που θα καθορίζουν κοινές αρχές και πρακτικές για τον εντοπισμό, την ταξινόμηση και την προληπτική διαχείριση των φυσικών κλιματικών κινδύνων κατά τον σχεδιασμό, την ανάπτυξη, την εκτέλεση και την παρακολούθηση σχεδίων, προγραμμάτων και έργων·

13. κρίνει ότι πρέπει να δημιουργηθούν συνέργειες μεταξύ των κατευθυντήριων γραμμών εναρμόνισης και των οδηγιών για την εκτίμηση των περιβαλλοντικών επιπτώσεων·

14. σημειώνει ότι οι τοπικές και περιφερειακές αρχές είναι υπεύθυνες για περισσότερο από το 70 % των μέτρων μετριασμού της κλιματικής αλλαγής και έως το 90 % των δράσεων προσαρμογής στην κλιματική αλλαγή, συνεπώς καμία πολιτική προσαρμογής δεν θα είναι επιτυχής εάν δεν λάβει υπόψη τις ανάγκες, τις απόψεις και την εμπειρογνομosύνη των περιφερειών και των δήμων·

15. ζητεί υψηλά επίπεδα συμμετοχής των δήμων και των περιφερειών στην προετοιμασία των χαρτών πορείας τους για το κλίμα και των σχεδίων δράσης για την «Πράσινη Συμφωνία και τοπική δράση», ως θεμέλιο των προσπαθειών για την αντιμετώπιση της κλιματικής αλλαγής — και με σκοπό την πρόληψη της μη προσαρμοστικότητας και της προσαρμογής σε αυτά που δεν μπορούν να προληφθούν·

16. ζητεί την ενίσχυση της περιφερειακής συνεργασίας των μερών όσον αφορά τα σχέδια και τα μέτρα προσαρμογής στην κλιματική αλλαγή επί τόπου. Το τοπικό και περιφερειακό επίπεδο είναι εκεί όπου πρέπει να εφαρμοστούν τα μέτρα, από κοινού με τους πολίτες και τις επιχειρήσεις·

17. αναγνωρίζει ότι οι εξόχως απόκεντρες περιφέρειες της ΕΕ αντιμετωπίζουν σοβαρές προκλήσεις προσαρμογής λόγω των ιδιαίτερων αδυναμιών τους, οι οποίες τις καθιστούν ιδιαίτερα ευάλωτες στις επιπτώσεις της κλιματικής αλλαγής· επικροτεί όλες τις προσπάθειες μετριασμού αυτών των επιπτώσεων, όπως η ανταλλαγή βέλτιστων πρακτικών και παγκόσμιων και περιφερειακών λύσεων προσαρμογής, που πρέπει να προωθηθούν και να υποστηριχθούν από την Επιτροπή και τα κράτη μέλη·

18. τονίζει τη σημασία της από κοινού ανάπτυξης κατάλληλων μεθόδων και μέσων προσαρμογής για την υποστήριξη της συνδημιουργίας κοινωνικών καινοτομιών, της διασυννοιακής συνεργασίας, της ανταλλαγής εμπειριών και ικανοτήτων ανθεκτικότητας. Οι δράσεις στο πλαίσιο του ειδικού στόχου 2 του Interreg 2021-2027 μπορούν να συμβάλουν σημαντικά σε αυτό·

(1) Έκθεση σχετικά με την εφαρμογή της στρατηγικής της ΕΕ για την προσαρμογή στην κλιματική αλλαγή, COM(2018) 738 final

19. υπογραμμίζει ότι υπάρχει μια αυξανόμενη σταθερή βάση αποδεικτικών στοιχείων που δείχνουν ότι σε ορισμένα κράτη μέλη οι γυναίκες είναι δυσανάλογα ευάλωτες στην κλιματική αλλαγή λόγω των παγιωμένων κοινωνικών κανόνων και κοινωνικοοικονομικών δομών που στερούν την πρόσβασή τους σε πόρους, λήψη αποφάσεων, ενημέρωση, εκπαίδευση, απασχόληση κ.λπ· θεωρεί, ως εκ τούτου, ότι οι πολιτικές της ΕΕ —συμπεριλαμβανομένης της Ευρωπαϊκής Πράσινης Συμφωνίας— πρέπει να υπερβούν αυτά τα εμπόδια και να ενισχύσουν το πλήρες δυναμικό των δεξιοτήτων, των γνώσεων και των προσόντων των γυναικών και των κοριτσιών, ώστε να διασφαλιστεί η αποτελεσματικότητα και η βιωσιμότητα της προσαρμογής στην κλιματική αλλαγή και η μείωση του κινδύνου καταστροφών·

20. τονίζει τη σημασία της ταχείας πρόσβασης σε συμβουλές εμπειρογνομόνων σχετικά με τη χρήση των γνώσεων και των χρηματοδοτικών μέσων της ΕΕ·

21. υπογραμμίζει την ανάγκη προσαρμογής των δασών και των δασοκομικών επιχειρήσεων στην κλιματική αλλαγή με γνώμονα τη φύση. Τα δάση και οι ιδιοκτήτες δασών συμβάλλουν καθοριστικά στον μετριασμό της κλιματικής αλλαγής, όμως και οι ίδιοι επηρεάζονται ιδιαίτερα από αυτήν. Ευελπιστεί δε ότι στην εξαγγελθείσα «Δασική στρατηγική της ΕΕ» θα συνεκτιμώνται τα ειδικά χαρακτηριστικά των δασών ανά την Ευρώπη και ότι θα συνδέεται στενά με τη «Στρατηγική της ΕΕ για την προσαρμογή στην κλιματική αλλαγή» και τη «Στρατηγική της ΕΕ για τη βιοποικιλότητα», καθώς και τα μέτρα υποστήριξης της προσαρμογής των ημιφυσικών δασών στην κλιματική αλλαγή και ενίσχυσης της ικανότητάς τους να δεσμεύουν διοξείδιο του άνθρακα·

22. ζητεί την ταχεία και φιλόδοξη υλοποίηση των εξαγγελθέντων στη στρατηγική μέτρων για την προώθηση λύσεων προσαρμογής με βάση τη φύση, συμπεριλαμβανομένων νέων και καινοτόμων προσεγγίσεων και προϊόντων χρηματοδότησης. Αυτό αφορά ιδίως την προστασία και την αποκατάσταση των υγροτόπων και των τυρφώνων και τον οικολογικό προσανατολισμό των πόλεων. Τέτοιες λύσεις συμβάλλουν στην ενίσχυση της ανθεκτικότητας στην κλιματική αλλαγή, στην υγιή διαβίωση και στην επίτευξη και άλλων στόχων της Πράσινης Συμφωνίας·

23. θεωρεί ότι οι μεγάλης κλίμακας επενδύσεις δημόσιου-ιδιωτικού τομέα για την ανάπτυξη και την εφαρμογή νέων καινοτόμων λύσεων είναι καθοριστικής σημασίας. Ένα τέτοιο παράδειγμα είναι η έκθεση του Διεθνούς Οργανισμού Ενέργειας (ΔΟΕ) του Μαΐου 2021 με τίτλο «Καθαρά μηδενικές εκπομπές έως το 2050: χάρτης πορείας για τον παγκόσμιο ενεργειακό τομέα», όπου υποδεικνύεται ο τρόπος επίτευξης ουδέτερου ισοζυγίου ανθρακούχων εκπομπών έως το 2050 με περισσότερες από 400 ενδιάμεσους στόχους. Είναι σημαντικό τέτοιες επενδύσεις να βελτιώσουν επίσης την οικονομική ανάπτυξη και να αποτρέψουν τους πρόωπους θανάτους·

24. επισημαίνει τη συνεργατική προσπάθεια με το Κοινό Κέντρο Ερευνών (JRC) και άλλες γενικές διευθύνσεις της Επιτροπής για την ανάπτυξη της έννοιας των τοπικών επιστημονικών πλατφορμών για την κλιματική αλλαγή (υφιστάμενες «τοπικές διακυβερνητικές επιτροπές για την κλιματική αλλαγή»), με σκοπό την ενθάρρυνση της συνεργασίας με επιστήμονες και τη στήριξη της λήψης αποφάσεων από τοπικούς αιρετούς αξιωματούχους·

Θετικό ανθρακικό αποτύπωμα: μια νέα προσέγγιση του υπολογισμού των κλιματικών επιπτώσεων

25. χαιρετίζει την πρόθεση της Επιτροπής να συντονίσει τους διάφορους τομείς πολιτικής, ώστε να αξιοποιηθούν οι συνέργειες·

26. τάσεται υπέρ της μείωσης του αποτυπώματος άνθρακα μέσω της ελαχιστοποίησης των αρνητικών επιπτώσεων των προϊόντων, των παραγόμενων αποβλήτων, των υπηρεσιών και των οργανισμών. Επίσης, ζητεί να δοθεί έμφαση στο θετικό ανθρακικό αποτύπωμα, με την ανάδειξη της θετικής επίδρασης που έχουν τα φιλικά προς το κλίμα προϊόντα και υπηρεσίες όσον αφορά τη βιωσιμότητα βάσει των στόχων βιώσιμης ανάπτυξης των Ηνωμένων Εθνών·

27. χαιρετίζει την πρόθεση να συνδεθεί η προσαρμογή στην κλιματική αλλαγή με την οδηγία για την ενεργειακή απόδοση των κτιρίων, τον κανονισμό για τα δομικά προϊόντα και την οδηγία για τον οικολογικό σχεδιασμό·

28. καλεί την ευρωπαϊκή βιομηχανία να δρομολογήσει και να επενδύσει στην επιχειρηματική ανάπτυξη του θετικού ανθρακικού αποτυπώματος, όπως η βελτίωση της ενεργειακής απόδοσης, η μείωση της χρήσης υλικών, η εισαγωγή φιλικών προς το κλίμα πρώτων υλών, η μείωση της ποσότητας των αποβλήτων, η επέκταση της διάρκειας ζωής των προϊόντων και η ενίσχυση της χρηστικότητας των προϊόντων·

29. παροτρύνει τον δημόσιο τομέα να χρησιμοποιήσει τον ρόλο και τα πλεονεκτήματά του με πολλούς τρόπους για να βοηθήσει τις βιομηχανίες να επιταχύνουν τη διαδικασία εξεύρεσης νέων λύσεων θετικού ανθρακικού αποτυπώματος, ήτοι: αλλαγή χρήσης των δημόσιων συμβάσεων για την επιτάχυνση της ζήτησης και την ανάπτυξη νέων προϊόντων και υπηρεσιών, ανοικτά δεδομένα για την ανάλυση προβλημάτων και την ανάπτυξη λύσεων φιλικών προς το περιβάλλον, πληθοπορισμός για τη δημιουργία πλατφορμών καινοτομίας και νεοφυών επιχειρήσεων και δικτύωση για την ανάπτυξη και διάδοση νέων ιδεών και λύσεων με σκοπό την ενίσχυση της βιωσιμότητας·

Η τιμολόγηση του άνθρακα ως αναπόσπαστο μέρος της πράσινης μετάβασης

30. θεωρεί ότι τόσο ο δημόσιος όσο και ο ιδιωτικός τομέας θα πρέπει να εξετάζουν πιο προσεκτικά τις ανάγκες τους κατά τη σύναψη συμβάσεων για την αποφυγή πλεονασμάτων και, στη συνέχεια, την κάλυψη των πραγματικών αναγκών με βιώσιμα προϊόντα και υπηρεσίες·

31. καλεί την Επιτροπή να δώσει ιδιαίτερη προσοχή στη διασφάλιση ενός αποτελεσματικού συστήματος τιμολόγησης του CO₂, δεδομένου ότι πρόκειται για ένα από τα πλέον αποτελεσματικά μέτρα για την καταπολέμηση της κλιματικής αλλαγής. Για την προσέλκυση των απαιτούμενων επενδύσεων, η τιμή του CO₂ θα πρέπει να είναι προβλέψιμη και σε κατάλληλο επίπεδο, και να συνεκτιμάται σε αυτήν το πραγματικό κόστος των ζημιών από τις εκπομπές CO₂, ώστε να ενθαρρύνονται ο τομέας της ενέργειας και άλλοι τομείς να επενδύουν σε φιλικές για το κλίμα λύσεις·

32. τονίζει ότι το σύστημα τιμολόγησης του CO₂ είναι πιθανό να περιλαμβάνει έναν μηχανισμό συνοριακής προσαρμογής άνθρακα για τη δημιουργία ίσων όρων ανταγωνισμού σε διεθνές επίπεδο, ο οποίος θα είναι διαφανής με σκοπό την εξάλειψη των καιροσκοπών·

33. προτείνει ισχυρά κίνητρα με βάση την αγορά για την προσέλκυση της ανάπτυξης νέων καταβोधρών άνθρακα και βιώσιμων υποκατάστατων υλικών από υψηλό προς χαμηλό αποτύπωμα άνθρακα. Θα πρέπει να υποστηριχθούν η έρευνα, η ανάπτυξη και η καινοτομία για την ανάπτυξη νέων τεχνολογιών μείωσης του CO₂ και μεθόδων μέτρησής του·

34. ζητεί να συνδυαστούν κατάλληλοι μηχανισμοί της αγοράς, φόροι, μέτρα χρηματοδότησης, νομικές διατάξεις και εθελοντικές δεσμεύσεις του δημόσιου τομέα, για την προσέλκυση επενδύσεων στην κλιματική αλλαγή στον τομέα εκτός του ΣΕΔΕ, προκειμένου να επιτευχθούν οικονομικά αποδοτικές μειώσεις των εκπομπών·

35. ζητεί περαιτέρω βελτιώσεις στο σύστημα εμπορίας εκπομπών (ΣΕΔΕ) και ιδίως σε σχέση με τη θέρμανση, την ψύξη, τη χρήση γης, τις μεταφορές και τη δασοκομία (LULUCF)· κατά τη λήψη των συστημικών μέτρων για την ανάπτυξη του ΣΕΔΕ, η εθνική φορολογία της ενέργειας και του κλίματος θα πρέπει να ενσωματωθεί στο παγκόσμιο σύστημα ΣΕΔΕ·

36. είναι πεπεισμένη ότι απαιτούνται αποτελεσματικά μέτρα για τη σταδιακή κατάργηση των άμεσων και έμμεσων επιδοτήσεων στα ορυκτά καύσιμα —για παράδειγμα, οι υφιστάμενες φορολογικές απαλλαγές για τα καύσιμα αεροσκαφών— για να δημιουργηθούν το συντομότερο δυνατόν πραγματικά ίσοι όροι ανταγωνισμού στις ανανεώσιμες πηγές ενέργειας. Θα ενθαρρύνουν επίσης την αλλαγή συμπεριφοράς και θα δημιουργήσουν τους πόρους που απαιτούνται για τη στήριξη μιας δίκαιης μετάβασης·

37. καλεί την ΕΕ να αναλάβει ηγετικό ρόλο παγκοσμίως για την ανάπτυξη των απαραίτητων συστημάτων τιμολόγησης και κατάρτισης προϋπολογισμού του CO₂ το αργότερο έως το 2030 και να διαπραγματευτεί παρόμοια στοιχεία με τους παγκόσμιους εμπορικούς εταίρους της·

Χρηματοδότηση για την αντιμετώπιση της κλιματικής αλλαγής

38. αναγνωρίζει τις τεράστιες αρχικές επενδυτικές ανάγκες, συμπεριλαμβανομένων των επενδύσεων που σχετίζονται με την ενέργεια, οι οποίες από μόνες τους, σύμφωνα με την Ευρωπαϊκή Επιτροπή, εκτιμάται ότι θα ανέλθουν σε 350 δισ. ευρώ ετησίως κατά την περίοδο 2021–2030, σε σύγκριση με την προηγούμενη δεκαετία⁽²⁾. Η ΕτΠ τονίζει την κλίμακα σημασίας των συμπράξεων, στο πλαίσιο των οποίων οι δημόσιοι πόροι θα πρέπει να επικεντρωθούν στην επιτάχυνση του ρυθμού·

39. ζητεί τη βοήθεια προς τους δήμους και τις περιφέρειες για την εξεύρεση του σωστού συνδυασμού δημόσιων και ιδιωτικών πόρων για δράσεις προσαρμογής, από διεθνείς, ευρωπαϊκές, εθνικές και τοπικές πηγές· ζητεί να μειωθεί η γραφειοκρατία και να απλουστευθεί η πρόσβαση στη χρηματοδότηση της ΕΕ·

40. καλεί την ΕΕ και άλλους παράγοντες να αναπτύξουν τρόπους για τη μέτρηση του δυνητικού αντικτύπου των κινδύνων που σχετίζονται με το κλίμα στα δημόσια οικονομικά, να αναπτύξουν εργαλεία και μοντέλα για τις ασκήσεις προσομοίωσης ακραίων καταστάσεων για το κλίμα και να λάβουν υπόψη την κλιματική αλλαγή κατά την υποβολή εκθέσεων και τα δημοσιονομικά πλαίσια·

41. επισημαίνει την επείγουσα ανάγκη επικαιροποίησης του εθνικού ενεργειακού μείγματος με τη χρήση νέων προηγμένων τεχνολογιών προκειμένου να εξυπηρετήσει καλύτερα την επίτευξη των στόχων της στρατηγικής της ΕΕ για την απαλλαγή από τις ανθρακούχες εκπομπές, καθώς και να συμπεριλάβει και να επωφεληθεί πλήρως από τη συμβολή των καταναλωτών-παραγωγών, των τοπικών ενεργειακών κοινοτήτων και των νέων τεχνολογιών· υπογραμμίζει τη σημασία του αξιόπιστου δικτύου ηλεκτρικής ενέργειας χαμηλής και μέσης τάσης και την ανάγκη αύξησης του μεριδίου των ανανεώσιμων πηγών ενέργειας στην ισχύ βασικού φορτίου — ιδίως με την ανάπτυξη τεχνολογιών αποθήκευσης και ελέγχου και μέσω των ενεργειακών δικτύων για την καλύτερη σύνδεση νέων παραγωγών μικρής κλίμακας με τα δίκτυα χαμηλής και μεσαίας τάσης· καλεί την Επιτροπή να εκπροσωπεί καλύτερα τα έργα έξυπνου δικτύου στον κατάλογο σχεδίων κοινού ενδιαφέροντος (PCI) στο νέο προτεινόμενο πλαίσιο ΔΕΔ-Ε·

(2) Ενίσχυση της κλιματικής φιλοδοξίας της Ευρώπης για το 2030, COM(2020) 562 final.

42. επισημαίνει ότι η γεφύρωση του χάσματος στον τομέα της προστασίας του κλίματος απαιτεί την ενίσχυση του διαλόγου μεταξύ των φορέων χάραξης πολιτικής και των ενδιαφερόμενων φορέων τους, ιδίως της βιομηχανίας και των επενδυτών, συμπεριλαμβανομένων των ασφαλιστικών εταιρειών και των συνταξιοδοτικών ταμείων·

43. εκφράζει την ικανοποίησή της για το νέο επίπεδο δέσμευσης της Ευρωπαϊκής Τράπεζας Επενδύσεων (ΕΤΕπ) για αύξηση του μεριδίου χρηματοδότησης που προορίζεται για τη δράση για το κλίμα έως το 2025 και για την ανάπτυξη του χάρτη πορείας για μια κλιματική τράπεζα⁽³⁾· επικροτεί τη θέσπιση του συστήματος αξιολόγησης των κινδύνων για το κλίμα (CRA) της ΕΤΕπ, για τη συστηματική αξιολόγηση των φυσικών κλιματικών κινδύνων·

Ευρωπαϊκό παρατηρητήριο για την κλιματική αλλαγή και την υγεία — ενσωμάτωση της υγείας στους κλιματικούς στόχους

44. εκφράζει την ικανοποίησή της για τη δημιουργία ενός Ευρωπαϊκού παρατηρητηρίου για την κλιματική αλλαγή και την υγεία στο πλαίσιο της διαδικτυακής πύλης Climate-ADAPT. Μέσω αυτού του παρατηρητηρίου μπορούν να συγκεντρωθούν και να συνδεθούν τα δεδομένα, τα μέσα και η εμπειρογνώμηση με σκοπό την κοινοποίηση, την παρακολούθηση, την ανάλυση και την πρόληψη των επιπτώσεων της κλιματικής αλλαγής στην ανθρώπινη υγεία, με βάση την προσέγγιση «μία υγεία». Πάντως, θεωρεί επιθυμητό να επεκταθεί το πεδίο εφαρμογής, ώστε να συμπεριληφθούν οι επιπτώσεις της αστικοποίησης και της γήρανσης·

45. υπογραμμίζει την ανάγκη να συνεχιστεί η συλλογή παραδειγμάτων ορθών πρακτικών που έχουν δοκιμαστεί επιτόπου και να καταστούν προσβάσιμα στο κοινό και εύκολα αναζητήσιμα σε αποθετήριο που δημιουργήθηκε από την διαδικτυακή πύλη Climate-ADAPT και/ή τον κατάλογο δεικτών αναφοράς στον ιστότοπο του Συμφώνου των Δημάρχων· τονίζει ότι η μεταφορά γνώσεων θα διευκολυνθεί, επίσης, μέσω της συνεργασίας μεταξύ των πόλεων και θα εντοπιστούν, θα προωθηθούν και θα χρηματοδοτηθούν κατάλληλες δραστηριότητες μεταξύ ομοτίμων και καθοδήγησης·

Ψηφιοποίηση, δεδομένα και διάστημα

46. τονίζει τη σημασία των καινοτόμων ψηφιακών τεχνολογιών, της τεχνολογίας 5G, του διαδικτύου των πραγμάτων, της τεχνητής νοημοσύνης και της ανάλυσης δεδομένων που βελτιώνουν τον ψηφιακό και πράσινο μετασχηματισμό των δήμων και των περιφερειών. Επιπλέον, ένας επαρκής εφοδιασμός σε υαλοίνες είναι ιδιαίτερα σημαντικός για τις αγροτικές περιοχές·

47. υπογραμμίζει ότι, για να είναι επιτυχής κάθε δράση για το κλίμα, συμπεριλαμβανομένης της προσαρμογής, πρέπει να βασίζεται στις βέλτιστες διαθέσιμες γνώσεις και στην καινοτομία και εξαρτάται εξ ολοκλήρου από τη συμμετοχή των πολιτών·

48. τονίζει τη σημασία της χρήσης προληπτικών συστηματικών και ολοκληρωμένων συστημάτων πληροφοριών, όπως το Galileo και το Copernicus, σε εκτιμήσεις επικινδυνότητας και κινδύνων σε επίπεδο κοινότητας, με βάση περιφερειακές και τοπικές λύσεις εξόρυξης δεδομένων και τη χρήση δορυφόρων και αισθητήρων με εργαλεία που υποβοηθούνται από το GIS, για τη χαρτογράφηση των τρωτών σημείων που συνδέονται με διάφορους κινδύνους που σχετίζονται με το κλίμα· ενθαρρύνει τις τοπικές και τις περιφερειακές αρχές να χρησιμοποιήσουν τις υπηρεσίες του Copernicus για την κλιματική αλλαγή (C3S)·

49. αναμένει ότι τα στοιχεία που προκύπτουν από τα δορυφορικά συστήματα παρακολούθησης, όπως το Galileo και το Copernicus, σχετικά με το μεθάνιο και άλλα επιβλαβή για το κλίμα αέρια θα χρησιμοποιηθούν για την εξάλειψη των διαρροών το συντομότερο δυνατόν μέσω εθνικής, ευρωπαϊκής και διεθνούς δράσης·

50. ζητεί μια περιφερειακή αλλαγή στην πολιτική προσαρμογής στην κλιματική αλλαγή και συμφωνεί με το συμβούλιο της αποστολής για την προσαρμογή στην κλιματική αλλαγή ότι απαιτούνται προηγμένες υπηρεσίες δεδομένων για το κλίμα που παρέχονται από το Copernicus, την διαδικτυακή πύλη Climate-ADAPT, το κέντρο γνώσεων για τη διαχείριση του κινδύνου καταστροφής και άλλα εργαλεία και πηγές, όπως δορυφόροι γεωσκόπησης και επιτόπιοι αισθητήρες (συμπεριλαμβανομένων επίγειων σταθμών, αερομεταφερόμενων και θαλάσσιων αισθητήρων)·

51. τονίζει την ανάγκη περαιτέρω επενδύσεων στη διαστημική τεχνολογία για την παροχή σχετικών πληροφοριών σχετικά με τους κλιματικούς κινδύνους και τα σχετικά μέτρα προσαρμογής και την ανάγκη για συνεργασία με την Επιτροπή, το JRC και τον ΕΟΠ, ώστε να έρθουν πιο κοντά στις τοπικές και περιφερειακές αρχές·

Αποστολές του προγράμματος «Ορίζων Ευρώπη»

52. ζητεί την ταχύτερη προσαρμογή και υλοποίηση της προγραμματισμένης αποστολής του προγράμματος «Ορίζων Ευρώπη» για την «Προσαρμογή στην κλιματική αλλαγή» και άλλων αποστολών που σχετίζονται με την προσαρμογή, συμπεριλαμβανομένων εκείνων που αφορούν το έδαφος, την υγεία, τις κλιματικά ουδέτερες πόλεις και ωκεανούς, μόλις εγκριθούν·

(3) <https://www.eib.org/en/about/partners/cso/consultations/item/cb-roadmap-stakeholder-engagement.htm>

53. τονίζει την καίρια σημασία των δύο αποστολών με επίκεντρο το κλίμα, «μια κλιματικά ανθεκτική Ευρώπη» και «100 κλιματικά ουδέτερες πόλεις έως το 2030» και καλεί τους δήμους και τις περιφέρειες που αντιπροσωπεύουν την πλήρη γεωγραφική, κοινωνική και οικονομική πολυμορφία των ευρωπαϊκών εδαφών, να συνεργαστούν για την επίτευξη του στόχου της ΕΕ για κλιματική ουδετερότητα·

54. προτείνει το Κοινό Κέντρο Ερευνών (ΚΚΕρ), σε συνεργασία με την ΕτΠ, να αναπτύξει και να οργανώσει δραστηριότητες έρευνας και μάθησης για την υποστήριξη των αποστολών της ΕΕ στο πλαίσιο της πρωτοβουλίας «Η επιστήμη συναντά τις περιφέρειες» («Science meet Regions»). Αυτό θα αυξήσει την αποτελεσματικότητα των αποστολών και θα συμβάλει στην ταχεία διάδοση των αποτελεσμάτων που έχουν επιτευχθεί προς εκμετάλλευση σε ολόκληρη την Ευρώπη·

55. υπογραμμίζει τη δέσμευσή της, σύμφωνα με το κοινό σχέδιο δράσης που υπέγραψε ο Επίτροπος κ. Gabriel, να υλοποιήσει τις αποστολές της ΕΕ από κοινού με τη ΓΔ RTD. Η ΕτΠ υπογραμμίζει ότι οι αποστολές της ΕΕ χρειάζονται ένα αποτελεσματικό σύστημα πολυεπίπεδης διακυβέρνησης, περιφερειακά οικοσυστήματα καινοτομίας με τοπική διάσταση και στρατηγικές έξυπνης εξειδίκευσης για την επίτευξη των στόχων τους·

56. συμβάλλει στις αποστολές της ΕΕ μέσω ενεργού δέσμευσης σε τοπικό επίπεδο και παρέχει στήριξη για τη δημιουργία κόμβων ΕΧΕ, συμβάλλοντας ενεργά σε πειράματα, ταχεία ανάπτυξη πρωτοτύπων, δοκιμές, επίδειξη και κλιμάκωση των αποτελεσμάτων της αποστολής στους τομείς της έρευνας και της καινοτομίας·

57. τονίζει τη σημασία ένταξης του προγράμματος «Ορίζων Ευρώπη», των κοινών μέσων επίδειξης και υλοποίησης, των πρωτοβουλιών καινοτομίας συμπράξεων δημόσιου και ιδιωτικού τομέα σε τοπικό επίπεδο και των χρηματοδοτικών μέσων πολυεπίπεδης διακυβέρνησης στις περιφερειακές στρατηγικές έξυπνης εξειδίκευσης·

58. τονίζει τη ζωτική σημασία των συμβάσεων σύμπραξης της ΕΕ με τους δήμους και τις περιφέρειες που συμμετέχουν σε αποστολές έξυπνης πόλης και προσαρμογής στην κλιματική αλλαγή με σκοπό την επίτευξη πανευρωπαϊκής επιρροής, προδρόμων κλιματικών στόχων και ευρείας κλίμακας αποτελεσμάτων·

59. προτείνει την ακόλουθη προσέγγιση τριών σταδίων για τις αποστολές που σχετίζονται με το κλίμα: 1) μια ανοικτή διαδραστική διαδικασία για τη συμμετοχή των περιφερειών και των δήμων με διάφορους τρόπους στην αποστολή· 2) υπογραφή του απαιτούμενου αριθμού πρωτοτόπων κοινοτήτων για τη δοκιμή καινοτόμων λύσεων αποστολών σε πραγματικές συνθήκες και 3) συμφωνία σχετικά με τη συμβολή των κοινοτήτων επίδειξης στην ευρείας κλίμακας ανάπτυξη καινοτόμων λύσεων και στην κλιμάκωση των βέλτιστων λύσεων για πανευρωπαϊκή χρήση·

60. προτείνει τη συνεργασία μεταξύ της αποστολής προσαρμογής στην κλιματική αλλαγή και του Συμφώνου των Δημάρχων, για τη συμμετοχή όσο το δυνατόν περισσότερων δήμων και περιφερειών, με στόχο την ανάπτυξη καλής κατανόησης, προετοιμασίας και διαχείρισης των κλιματικών κινδύνων· οι Πρόεδροι του Συμφώνου της ΕτΠ μπορούν να διαδραματίσουν ενεργό ρόλο σε αυτή τη διαδικασία·

61. υποστηρίζει σθεναρά τη δημιουργία ενός μηχανισμού υποστήριξης πολιτικής με στόχο την παροχή άμεσης τεχνικής βοήθειας για την ανάπτυξη και εφαρμογή των στρατηγικών και των σχεδίων προσαρμογής τους· θεωρεί ότι αυτό το μέσο πρέπει να περιλαμβάνει ένα γραφείο υποστήριξης της προσαρμογής, πρακτικά εργαστήρια και άλλα μέσα που θα δημιουργηθούν σε συνέργεια με το Σύμφωνο των Δημάρχων, και είναι έτοιμη να υποστηρίξει τον σχεδιασμό και την εφαρμογή αυτού του μηχανισμού·

Βασικές συμπράξεις και COP26

62. επισημαίνει ότι η COP26 της UNFCCC αποτελεί κρίσιμο ορόσημο για τη διασφάλιση της θέσης της ΕΕ στην πρώτη γραμμή της παγκόσμιας δράσης για το κλίμα και τονίζει ότι οι εν εξελίξει δραστηριότητες και δεσμεύσεις των περιφερειών και των δήμων θα πρέπει να διαδραματίσουν σταθερό και ορατό ρόλο στην COP26·

63. καλεί την UNFCCC να ενισχύσει την προβολή και την αναγνώριση των υποεθνικών κυβερνήσεων στο πλαίσιο της παγκόσμιας κλιματικής διπλωματίας και δραστηριοτήτων, με διεθνείς κοινότητες και οργανώσεις δικτύων, όπως το ICLEI, η Συμμαχία Under2, το Regions4, η Συμμαχία για την κλιματική αλλαγή και οι Ηνωμένες Πόλεις και Τοπικές Κυβερνήσεις (UCLG)·

64. συνιστά την ενίσχυση του ρόλου των δήμων και των περιφερειών στην πλατφόρμα για την προσαρμογή στην κλιματική αλλαγή (*) και επιθυμεί να εμβαθύνει τη συνεργασία, ιδίως με τον Ευρωπαϊκό Οργανισμό Περιβάλλοντος, την ΚΓΚ EIT Climate και το Κοινό Κέντρο Ερευνών. Συνιστά να παρέχουν τακτική ενημέρωση σχετικά με τις επιστημονικές γνώσεις και τα έργα που σχετίζονται με την κλιματική αλλαγή, τον αντίκτυπό της και την ευπάθεια στις κύριες βιογεωγραφικές περιοχές της Ευρώπης·

(*) <https://climate-adapt.eea.europa.eu/>

65. καλεί την Επιτροπή να συστήσει θερμά στα κράτη μέλη τη συμμετοχή των υποεθνικών κυβερνήσεων στην κατάρτιση των στρατηγικών προσαρμογής τους και στην προώθηση της ανάπτυξης περιφερειακών και τοπικών στρατηγικών, καθώς και στην περιφερειακή κατανομή των εθνικών στρατηγικών· η ΕτΠ είναι έτοιμη να διοργανώσει πολυεπίπεδους διαλόγους για την ενέργεια και το κλίμα για τον σκοπό αυτό.

Βρυξέλλες, 1η Ιουλίου 2021.

Ο Πρόεδρος
της Ευρωπαϊκής Επιτροπής των Περιφερειών
Απόστολος ΤΖΙΤΖΙΚΩΣΤΑΣ

Γνωμοδότηση της Ευρωπαϊκής Επιτροπής των Περιφερειών με θέμα «Στρατηγική για την ενίσχυση της εφαρμογής του Χάρτη των Θεμελιωδών Δικαιωμάτων στην ΕΕ»

(2021/C 440/09)

Εισηγητής:	Jean-Luc VANRAES (BE/Renew Europe), Δημοτικός σύμβουλος Uccle
Έγγραφο αναφοράς:	Ανακοίνωση της Επιτροπής προς το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο, το Συμβούλιο, την Ευρωπαϊκή Οικονομική και Κοινωνική Επιτροπή και την Επιτροπή των Περιφερειών — Στρατηγική για την ενίσχυση της εφαρμογής του Χάρτη των Θεμελιωδών Δικαιωμάτων στην ΕΕ COM(2020) 711 final

ΣΥΣΤΑΣΕΙΣ ΠΟΛΙΤΙΚΗΣ

Η ΕΥΡΩΠΑΪΚΗ ΕΠΙΤΡΟΠΗ ΤΩΝ ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΩΝ

1. επικροτεί τη νέα στρατηγική για την ενίσχυση της εφαρμογής του Χάρτη των Θεμελιωδών Δικαιωμάτων της ΕΕ, δεδομένου ότι αναγνωρίζει ρητά τον ρόλο των τοπικών και των περιφερειακών αρχών ως βασικών παραγόντων για την προώθηση και την προστασία των δικαιωμάτων του Χάρτη·
2. ζητεί την αδιάλειπτη συμμετοχή των τοπικών και των περιφερειακών αρχών, οι οποίες αποτελούν θεμελιώδες επίπεδο δημοκρατικής νομιμοποίησης, στην προώθηση των αξιών του Χάρτη και στην παρακολούθηση της τήρησης των αρχών που συνδέονται με αυτόν·
3. συμφωνεί ότι η ΕΕ θα πρέπει να συνεχίσει να ενθαρρύνει την ανταλλαγή ορθών πρακτικών και εμπειριών μεταξύ όλων των επιπέδων διακυβέρνησης (εθνικών, περιφερειακών και τοπικών) και την ανάπτυξη πιο στοχευμένης καθοδήγησης και κατάρτισης σχετικά με τον Χάρτη·
4. υπογραμμίζει τη σημασία της στοχευμένης καθοδήγησης με στόχο την επεξήγηση του λόγου για τον οποίο τα θεμελιώδη δικαιώματα είναι σημαντικά για τις τοπικές και τις περιφερειακές αρχές, εν μέρει μέσω της παράθεσης παραδειγμάτων σχετικά με τον τρόπο με τον οποίο οι ενδιαφερόμενες αρχές μπορούν να κάνουν χρήση του Χάρτη της ΕΕ·
5. Ενθαρρύνει τη συνεργασία με το Συμβούλιο της Ευρώπης για την ενίσχυση της εφαρμογής του Χάρτη των Θεμελιωδών Δικαιωμάτων στην ΕΕ·
6. επικροτεί την πρόθεση της Επιτροπής να εκπονεί ετήσια έκθεση, από το 2021 και μετά, σχετικά με την εφαρμογή του Χάρτη στα κράτη μέλη και καλεί την Επιτροπή να παρουσιάζει στην έκθεση τις ορθές πρακτικές και εμπειρίες των δήμων και των περιφερειών κατά την εφαρμογή του Χάρτη, αποδίδοντας ξεχωριστή έμφαση στην προορατική δημιουργία επαφών με τους δήμους και τις περιφέρειες. Εν προκειμένω η συνεργασία με την ΕτΠ είναι σημαντική·
7. σημειώνει τον σημαντικό ρόλο που μπορούν να διαδραματίσουν εν προκειμένω οι εθνικές και οι ευρωπαϊκές ενώσεις τοπικών και περιφερειακών αρχών και δεσμεύεται να εντίνει τη συνεργασία της μαζί τους με στόχο την ευαισθητοποίηση των τοπικών και των περιφερειακών αρχών και την εκ μέρους τους κατανόηση του Χάρτη της ΕΕ·
8. αναγνωρίζει τη σημασία της δημιουργίας σημείων επαφής και ενός δικτύου που θα διευκολύνουν τη ροή πληροφοριών σχετικά με τον Χάρτη μεταξύ των διαφόρων επιπέδων διακυβέρνησης και την ανταλλαγή βέλτιστων πρακτικών, και θα μπορούν επίσης να παρέχουν καθοδήγηση στις τοπικές και τις περιφερειακές αρχές σχετικά με τον τρόπο διαμόρφωσης των πολιτικών τους σε πλήρη συμμόρφωση με τον Χάρτη·
9. εκφράζει την ικανοποίησή της για τα κονδύλια που διατίθενται από την Ευρωπαϊκή Επιτροπή μέσω του προγράμματος «Πολίτες, ισότητα, δικαιώματα και αξίες», με στόχο την παροχή βοήθειας προς τους δήμους και τις ενώσεις για συνεργασία σε θέματα κοινού ενδιαφέροντος, καθιστώντας δυνατή την ανταλλαγή ορθών πρακτικών και την ανάπτυξη δικτύων πόλεων·
10. αναγνωρίζει ότι όλα τα κράτη μέλη της ΕΕ πρέπει να ορίσουν τοπικούς συντονιστές, με σαφή περιγραφή της αποστολής τους σχετικά με την εφαρμογή του Χάρτη, όπως προτείνεται από την Ευρωπαϊκή Επιτροπή·
11. δεδομένου του καθοριστικού ρόλου που διαδραματίζουν οι τοπικές και οι περιφερειακές αρχές στη διασφάλιση της εφαρμογής του Χάρτη των Θεμελιωδών Δικαιωμάτων, θεωρεί ζωτικής σημασίας τη συμμετοχή της ΕτΠ στον διοργανικό διάλογο σχετικά με τον Χάρτη·

12. τονίζει ότι η Ευρωπαϊκή Επιτροπή θα πρέπει να διενεργεί συστηματικά διασταυρούμενους ελέγχους ως προς την εφαρμογή του Χάρτη πριν από τη χορήγηση κονδυλίων της ΕΕ, χρησιμοποιώντας μια σαφή και διαφανή διαδικασία. Η συμμόρφωση με το άρθρο 2 της ΣΕΕ, το οποίο εμπεριέχει τις αξίες της Ένωσης, θα πρέπει να αποτελεί προϋπόθεση όσον αφορά την αιρεσιμότητα για τα κονδύλια της ΕΕ. Ο κανονισμός (ΕΕ) 2020/2092, της 16ης Δεκεμβρίου 2020, περί γενικού καθεστώτος αιρεσιμότητας για την προστασία του προϋπολογισμού της Ένωσης ⁽¹⁾ υπενθυμίζει ότι «στα συμπεράσματά του της 21ης Ιουλίου 2020, το Ευρωπαϊκό Συμβούλιο δήλωσε ότι τα οικονομικά συμφέροντα της Ένωσης προστατεύονται σύμφωνα με τις γενικές αρχές που κατοχυρώνονται στις Συνθήκες, ιδίως τις αξίες που ορίζονται στο άρθρο 2 ΣΕΕ». Ο ίδιος κανονισμός ορίζει ότι κάθε φορά που τα κράτη μέλη εκτελούν τον προϋπολογισμό της Ένωσης, ο σεβασμός του κράτους δικαίου, ο οποίος είναι άρρηκτα συνδεδεμένος με τον σεβασμό της δημοκρατίας και των θεμελιωδών δικαιωμάτων, «αποτελεί απαραίτητη προϋπόθεση για τη συμμόρφωση με τις αρχές της χρηστής δημοσιονομικής διαχείρισης που κατοχυρώνονται στο άρθρο 317 της Συνθήκης για τη λειτουργία της Ευρωπαϊκής Ένωσης (ΣΛΕΕ)».
13. ζητεί να διεξαχθεί κατάλληλη συζήτηση σχετικά με τον Χάρτη των Θεμελιωδών Δικαιωμάτων και να αυξηθεί η προβολή του επ' ευκαιρία της Ημέρας της Ευρώπης (9 Μαΐου) και στο πλαίσιο της Διάσκεψης για το μέλλον της Ευρώπης και προτρέπει τα μέλη της να προωθήσουν τοπικές δραστηριότητες, πλήρως προσβάσιμες και χωρίς αποκλεισμούς, που θα εξηγούν και θα προβάλλουν την ύψιστη σημασία των θεμελιωδών δικαιωμάτων και του Ευρωπαϊκού Χάρτη για τις δημοκρατίες μας και τους πολίτες τους·
14. υποστηρίζει πλήρως την προσχώρηση της Ευρωπαϊκής Ένωσης στην Ευρωπαϊκή Σύμβαση για τα Δικαιώματα του Ανθρώπου και τις Θεμελιώδεις Ελευθερίες·
15. συνιστά τη σύσταση οργανισμού που θα αναλάβει τον έλεγχο της ορθής εφαρμογής του Χάρτη των Θεμελιωδών Δικαιωμάτων της Ευρωπαϊκής Ένωσης·
16. ζητεί τα προγράμματα που απευθύνονται σε παιδιά και νέους —Euroscola, δίκτυο ηλεκτρονικής αδελφοποίησης (eTwinning), Ευρωπαϊκό Σώμα Αλληλεγγύης, μεταξύ άλλων— να έχουν ως μόνιμο στόχο τους τη χρηματοδότηση δράσεων σχετικών με τον Χάρτη των Θεμελιωδών Δικαιωμάτων, ώστε να εκπαιδεύονται τα παιδιά και οι νέοι στη γνώση του·
17. ομοίως, συνιστά την προσχώρηση της Ευρωπαϊκής Ένωσης στον Ευρωπαϊκό Κοινωνικό Χάρτη, ώστε να επιτευχθεί το ανώτατο επίπεδο προστασίας όλων των θεμελιωδών δικαιωμάτων·
18. θεωρεί ότι η επίτευξη της θα αποτελέσει σημαντικό ορόσημο για την ενίσχυση της εφαρμογής του Χάρτη των Θεμελιωδών Δικαιωμάτων της ΕΕ στην Ευρωπαϊκή Ένωση και, ταυτόχρονα, θα ενδυναμώνει περαιτέρω τη θέση της ΕΕ στην προσπάθειά της να καταστήσει τα ανθρώπινα δικαιώματα βασική συνιστώσα της εξωτερικής της δράσης.

Βρυξέλλες, 1η Ιουλίου 2021.

Ο Πρόεδρος
της Ευρωπαϊκής Επιτροπής των Περιφερειών
Απόστολος ΤΖΙΤΖΙΚΩΣΤΑΣ

⁽¹⁾ <https://eur-lex.europa.eu/eli/reg/2020/2092/oj>

Γνωμοδότηση της Ευρωπαϊκής Επιτροπής των Περιφερειών με θέμα «Το μέλλον των περιφερειακών αερολιμένων: ζητούμενα και ευκαιρίες»

(2021/C 440/10)

Εισηγητής:

Władysław ORTYL (Ομάδα ECR/PL), περιφερειάρχης Κάτω Καρπαθίων

ΠΟΛΙΤΙΚΕΣ ΣΥΣΤΑΣΕΙΣ

Η ΕΥΡΩΠΑΪΚΗ ΕΠΙΤΡΟΠΗ ΤΩΝ ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΩΝ

Η κατάσταση των περιφερειακών αερολιμένων

1. υπογραμμίζει ότι δεν υπάρχει κοινώς συμφωνημένος σε ενωσιακό επίπεδο ορισμός του όρου «περιφερειακός αερολιμένας». Για τους σκοπούς της παρούσας γνωμοδότησης, εννοείται ότι ο όρος αυτός αναφέρεται σε αερολιμένες που δεν είναι κομβικοί και των οποίων το κύριο πεδίο δραστηριοτήτων δεν καλύπτει την πρωτεύουσα της εκάστοτε χώρας. Πάντως, κρίνεται σκόπιμο να αποσαφηνίσει η Ευρωπαϊκή Επιτροπή τον όρο αυτόν βάσει κριτηρίων όπως το είδος των προσφερόμενων ανταποκρίσεων, ο αριθμός των επιβατών και ο αριθμός των ανταποκρίσεων με άλλους αερολιμένες. Ως εκ τούτου, η ΕπΤ καλεί την Ευρωπαϊκή Επιτροπή να θέσει κριτήρια για τον καθορισμό των διαφόρων κατηγοριών περιφερειακών αερολιμένων (που βρίσκονται σε ορισμένες περιφερειακές, νησιωτικές, εξόχως απόκεντρες ή λιγότερο ανεπτυγμένες περιφέρειες), καθώς και των σχετικών με τη χρηματοδότηση και την πολιτική ανταγωνισμού κανόνων που θα ισχύουν στις εν λόγω κατηγορίες.

2. επισημαίνει ότι ο τομέας των αεροπορικών μεταφορών είναι ένας από τους τομείς που πλήττονται περισσότερο από την πανδημία COVID-19 και ότι η κατάσταση των περιφερειακών αερολιμένων είναι ιδιαίτερα ανησυχητική. Περισσότερα από 6 000 δρομολόγια που εκτελούνταν από ευρωπαϊκούς αερολιμένες το 2019 δεν έχουν ακόμη αποκατασταθεί εννέα μήνες μετά την έναρξη της κρίσης της COVID-19⁽¹⁾. Οι δε μικρότεροι περιφερειακοί αερολιμένες είχαν τις μεγαλύτερες μειώσεις απευθείας αεροπορικών συνδέσεων ιδίως στις επιβατικές πτήσεις. Για παράδειγμα, το Τρεβίζο στην Ιταλία έχασε το 95 % των συνδέσεων του, το Βάασα στη Φινλανδία 91 %, το Κεμπέρ στη Γαλλία το 87 % και το Μπουργκάς στη Βουλγαρία το 82 %. Πάντως, στους μεγάλους εμπορευματικούς αερολιμένες —όπως αυτός της Λιέγης (Βέλγιο)— οι εμπορευματικές πτήσεις αυξήθηκαν κατά 10,7 %.

3. σημειώνει ότι οργανώσεις όπως η Eurocontrol⁽²⁾ εκτιμούν ότι το έτος 2020 οι αεροπορικές εταιρείες, οι αερολιμένες και οι πάροχοι υπηρεσιών αεροναυτιλίας κατέγραψαν καθαρές ζημιές ύψους 56,2 δισ. ευρώ, 1,7 δισ. λιγότερους επιβάτες, 6,1 εκατ. λιγότερες πτήσεις (συχνά στην καλύτερη περίπτωση η ελάττωση άγγιζε το 50 %) και 191 000 άμεσες απολύσεις στην Ευρώπη. Το Διεθνές Συμβούλιο Αερολιμένων⁽³⁾ εκτιμά ότι η απότομη πτώση της επιβατικής κίνησης μείωσε σημαντικά τα έσοδα των ευρωπαϊκών αερολιμένων το 2020 κατά περίπου 33,6 δισ. ευρώ (μείωσης της τάξης του 68,8 %). Βάσει εκτιμήσεων της Eurocontrol, η εναέρια κυκλοφορία θα επανέλθει στα επίπεδα του 2019 στην καλύτερη περίπτωση μόλις το 2024 και στη χειρότερη το 2029.

4. παρατηρεί ότι, σύμφωνα με την ανάλυση του ACI Europe, μεσοπρόθεσμα οι αερολιμένες θα καταγράψουν επιπλέον απώλειες εσόδων ύψους 25 δισ. ευρώ το 2021 σε σύγκριση με το 2019.

5. επισημαίνει ότι η απότομη μείωση των εσόδων έχει φέρει ορισμένους αερολιμένες σε τόσο δυσχερή κατάσταση που χωρίς εξωτερική ενίσχυση κινδυνεύουν να κηρυχθούν αφερεγγυοί. Πράγματι, τον Οκτώβριο του 2020, ούτε λίγο ούτε πολύ 193 αερολιμένες στην Ευρώπη διέτρεχαν τον κίνδυνο να κηρυχθούν αφερεγγυοί κατά τους επόμενους μήνες⁽⁴⁾. Πρόκειται κυρίως για περιφερειακούς αερολιμένες που εξυπηρετούν τοπικές κοινότητες. Από κοινού, οι αερολιμένες αυτοί συμβάλλουν στη δημιουργία 277 000 θέσεων εργασίας και δημιουργούν ΑΕγχΠ αξίας 12,4 δισ. ευρώ. Η πτώχευσή τους θα είχε δραματικές επιπτώσεις στην εργασία και την οικονομία των περιφερειών στις οποίες βρίσκονται.

Οι αεροπορικές μεταφορές και η Ευρωπαϊκή Πράσινη Συμφωνία

6. σημειώνει ότι η Ευρωπαϊκή Επιτροπή έχει παρουσιάσει το όραμά της για την απαλλαγή των αεροπορικών μεταφορών από τις ανθρακούχες εκπομπές στη στρατηγική της για βιώσιμη και έξυπνη κινητικότητα⁽⁵⁾, με επιδίωξη τη μείωση κατά 90 % των εκπομπών αερίων του θερμοκηπίου που οφείλονται στις μεταφορές έως το 2050. Οι αεροπορικές μεταφορές και οι αερολιμένες πρέπει να συμβάλουν στην εκπλήρωση των στόχων της ΕΕ για απαλλαγή από τις ανθρακούχες εκπομπές. Στην Ευρωπαϊκή Πράσινη Συμφωνία επισημαίνεται ότι πρέπει να βελτιωθεί η ποιότητα του αέρα κοντά στους αερολιμένες μέσω της ελάττωσης των εκπομπών ρύπων από τα αεροπλάνα και τις δραστηριότητες των αερολιμένων, μεταξύ άλλων μέσω της σταδιακής αύξησης του ποσοστού

(1) Έκθεση του Διεθνούς Συμβουλίου Αερολιμένων (ACI) με θέμα τη συνδεσιμότητα του τομέα των αερολιμένων.

(2) Έγγραφο της Eurocontrol αριθ. 8 με θέμα τις επιπτώσεις της COVID-19 στην ευρωπαϊκή αεροναυτιλία το 2020 και τις προοπτικές του 2021.

(3) Ενημερωτικό δελτίο του ACI με θέμα τις επιπτώσεις της COVID-19 στην επιχειρηματική λειτουργία των αερολιμένων, 8 Δεκεμβρίου 2020.

(4) Πρόβλεψη του Διεθνούς Συμβουλίου Αερολιμένων (ACI) Europe (27 Οκτωβρίου 2020): ACI EUROPE — Media (aci-europe.org).

(5) Στρατηγική για βιώσιμη και έξυπνη κινητικότητα

χρήσης μη επιβαρυντικών για κλίμα εναλλακτικών καυσίμων, της μετάβασης σε κόμβους πολυτροπικών μετακινήσεων και της δημιουργίας αερολιμένων μηδενικών εκπομπών ρύπων. Οι περιφερειακοί αερολιμένες θα μπορούσαν να αποτελέσουν τους ιδανικούς πρωτοπόρους στα της οικολογικής καινοτομίας, καθότι είναι εγγενώς μικρότεροι, πιο ευέλικτοι και πιο ευπροσάρμοστοι σε νεότερους και πιο οικολογικούς τύπους αεροσκαφών·

7. τονίζει ότι, λόγω του πρόσθετου κόστους που επιφέρει ο νησιωτικός χαρακτήρας, η κατασκευή υποδομών για τη μετάβαση σε αερολιμένες μηδενικών εκπομπών στα νησιά θα είναι πολύ περισσότερο δαπανηρή σε σύγκριση με ανάλογη παρέμβαση σε ηπειρωτική περιοχή. Ζητεί από τα κράτη μέλη να εξασφαλίσουν ειδική οικονομική στήριξη για τις περιφερειακές αρχές και/ή επιχειρήσεις, με στόχο την προώθηση της μετάβασης προς αερολιμένες μηδενικών εκπομπών στα νησιά·

8. σημειώνει ότι οι αερολιμένες είναι άνισα κατανομημένοι μεταξύ των κρατών μελών και των περιφερειών. Σε ορισμένες περιοχές, όπως οι χώρες της Μπενελούξ, η Γερμανία ή η Βόρεια Ιταλία, υπάρχει υπερσυγκέντρωση αερολιμένων, ενώ σε άλλες, όπως η Κεντρική — Ανατολική Ευρώπη, λειτουργούν σχετικά ελάχιστοι περιφερειακοί αερολιμένες. Σε αυτό συνοψίζεται ένα ευρύτερο πρόβλημα ανισότητας ως προς την πρόσβαση στις μεταφορές τόσο των ατόμων όσο και των επιχειρήσεων που βρίσκονται εκτός των κεντρικών περιοχών της ΕΕ. Επομένως, θα πρέπει να ληφθούν μέτρα για την άμβλυνση αυτών των ανισοτήτων και τη μείωση του αριθμού των περιφερειών που δεν διαθέτουν περιφερειακό αερολιμένα·

9. σημειώνει ότι οι αεροπορικές μεταφορές αποτελούν τη δεύτερη μεγαλύτερη πηγή εκπομπών αερίων του θερμοκηπίου (μετά τις οδικές μεταφορές) και έχουν αντίκτυπο στο κλίμα μέσω της έκλυσης στοιχείων εκτός του διοξειδίου του άνθρακα (π.χ. υδρατμοί και θεϊκές ενώσεις σε μεγάλο υψόμετρο). Οι επιπτώσεις αυτές εκτιμάται ότι είναι εξίσου σοβαρές με εκείνες των εκπομπών μόνο του διοξειδίου του άνθρακα⁽⁶⁾. Μολονότι τα τελευταία χρόνια η αποδοτικότητα στη χρήση των καυσίμων είχε βελτιωθεί, τα περιβαλλοντικά οφέλη είχαν αντισταθμιστεί από τη σταθερή αύξηση της εναέριας κυκλοφορίας (κατά 60 % μεταξύ 2005 και 2017· πριν δε από την κρίση της νόσου COVID-19, προβλεπόταν να έχει τριπλασιαστεί έως το 2050). Η πολύ απότομη πτώση της κυκλοφορίας λόγω της κρίσης COVID-19 αναμένεται να έχει προσωρινό χαρακτήρα·

10. θα ήθελε ταυτόχρονα να επισημάνει ότι, σύμφωνα με ανακοίνωση του Ευρωπαϊκού Πανεπιστημιακού Ινστιτούτου (EUI) (?), οι αερολιμένες μπορούν να επηρεάζουν μέσω της λειτουργίας τους μόνο το 2 % των συνολικών εκπομπών των αεροπορικών μεταφορών παγκοσμίως·

11. υπενθυμίζει ότι σκοπός της αναθεωρημένης λευκής βίβλου του 2011 —η οποία αποτελεί βασικό έγγραφο για την πολιτική μεταφορών της ΕΕ— είναι η μείωση της εξάρτησης των μεταφορών της ΕΕ από τις εισαγωγές πετρελαίου, στη βελτίωση της αποδοτικότητάς τους και τη μείωση των εκπομπών CO₂. Στο έγγραφο τονίζεται επίσης η σημασία της διατροφικότητας και της συντροφικότητας μέσω της αποδοτικής χρήσης των διαφόρων μέσων μεταφοράς, είτε σε συνδυασμό με άλλα μέσα, κάτι που οδηγεί στη βέλτιστη και βιώσιμη χρήση των φυσικών πόρων. Τονίζει, εν προκειμένω, την ανάγκη για συνεχή ανταλλαγή εμπειριών μεταξύ των κρατών μελών και των οργανισμών τοπικής αυτοδιοίκησης όσον αφορά την περαιτέρω διασύνδεση των μέσων μεταφοράς —και δη των αεροπορικών και σιδηροδρομικών μεταφορών— μέσω λ.χ. της καθιέρωσης ενιαίων εισιτηρίων για τις σιδηροδρομικές και τις αεροπορικές μεταφορές ή μέσω του ελέγχου εισιτηρίων (check-in) και της παράδοσης των αποσκευών στον σιδηροδρομικό σταθμό πριν από την άφιξη στον αερολιμένα. Πρέπει να εξεταστεί μακροπρόθεσμα η σκοπιμότητα αντικατάστασης των πτήσεων μικρών αποστάσεων, με τη βοήθεια επενδύσεων, από σιδηροδρομικές συνδέσεις και τρένα μεγάλης ταχύτητας·

12. επισημαίνει ότι, για να διευκολυνθεί η διατροφικότητα και η συντροφικότητα, πρέπει να αναπτυχθούν, συστηματικά και στο εγγύς μέλλον, ελκυστικές σιδηροδρομικές ζεύξεις με τους αερολιμένες, συμπεριλαμβανομένων σιδηροδρόμων υψηλής ταχύτητας και εμπορευματικών αμαξοστοιχιών. Επίσης, ως υπηρεσία προς τους επιβάτες, θα πρέπει να απαιτείται από τις αεροπορικές εταιρείες, καθώς και από τις εταιρείες σιδηροδρόμων και λεωφορείων, να πωλούν ενιαία εισιτήρια, επιτρέποντας στους επιβάτες να αγοράζουν ένα εισιτήριο για συνδυασμένο ταξίδι. Τα ζητήματα που σχετίζονται με την απώλεια ανταπόκρισης χρήζουσι αντιμετώπισης βάσει του κανονισμού για τα δικαιώματα των επιβατών·

13. υπογραμμίζει τη θετική επίδραση της αεροναυτιλίας στην οικονομική ανάπτυξη των περιφερειών, συμπεριλαμβανομένου του τουριστικού τομέα. Υπενθυμίζει δε τη γνωμοδότηση που εκπόνησε το 2020 με τίτλο «Προς έναν πιο βιώσιμο τουρισμό για τους δήμους και τις περιφέρειες της ΕΕ», στην οποία ζητείται η αναζήτηση τρόπων για την αύξηση της συνδεσιμότητας των πόλεων και των περιφερειών της Ευρώπης μέσω της πρόκρισης λιγότερο ρυπογόνων επιλογών και της βελτίωσης της διατροφικότητας σύμφωνα με τον απώτερο σκοπό της Ευρωπαϊκής Πράσινης Συμφωνίας·

14. συνιστά να αξιολογηθούν οι εμπειρίες που αποκομίστηκαν κατά τη διάρκεια της πανδημίας και να αξιολογηθεί η επίδραση της μειωμένης εναέριας κυκλοφορίας στο περιβάλλον και το κλίμα, αλλά και στην οικονομική ανάπτυξη των περιφερειών και των πόλεων, με την παροχή στοιχείων για τη διεξαγωγή περαιτέρω συζητήσεων και τη λήψη αποφάσεων σχετικών με τις μελλοντικές, βιώσιμες στρατηγικές τουρισμού και το μέλλον των περιφερειακών αερολιμένων·

(6) Μελέτη του Ευρωπαϊκού Οργανισμού Ασφάλειας της Αεροπορίας (EASA), Νοέμβριος 2020.

(7) Ανακοίνωση 2021/02, Ιανουάριος 2021.

15. στην προσπάθεια να μετριαστούν οι εκπομπές ρύπων στους αερολιμένες, οι διοικήσεις τους μπορούν να ρυθμίζουν τα τέλη αερολιμένα που καταβάλλουν οι αεροπορικές εταιρείες βάσει περιβαλλοντικών κριτηρίων, για παράδειγμα, μειώνοντας τα τέλη αερολιμένα για τα λιγότερο θορυβώδη αεροσκάφη που εκπέμπουν λιγότερους ατμοσφαιρικούς ρύπους. Μπορούν επίσης να ευνοούν τις αεροπορικές εταιρείες με υψηλότερους συντελεστές πληρότητας, έτσι ώστε να μειωθούν οι εκπομπές ανά επιβάτη. Επιπλέον, οι διοικήσεις των αερολιμένων μπορούν να χρησιμοποιούν κίνητρα για την πρόκριση της χρήσης νέων καυσίμων ή της μείωσης του θορύβου, απαγορεύοντας τις απογειώσεις μετά από μια ορισμένη ώρα το βράδυ ή επιβάλλοντας απαγορεύσεις νυκτερινών πτήσεων όσων αεροσκαφών δεν είναι τελευταίας γενιάς. Τέλος, μπορούν να επιβάλλουν περιορισμούς των χρονοθυρίδων με βάση τους τύπους αεροσκαφών και άλλους στόχους·

16. επιμένει ότι προϋπόθεση για την πραγματοποίηση δημόσιων επενδύσεων σε περιφερειακούς αερολιμένες (μέσω ευρωπαϊκών καθεστώτων χρηματοδότησης ή κρατικών ενισχύσεων) θα πρέπει να είναι η συμμόρφωση με τους στόχους της Ευρωπαϊκής Πράσινης Συμφωνίας και την αρχή της «μη πρόκλησης βλάβης στο περιβάλλον»·

17. σημειώνει με ικανοποίηση την εντατικοποίηση των προσπαθειών της Ευρωπαϊκής Επιτροπής υπέρ της μείωσης των εκπομπών από τις αεροπορικές μεταφορές και την υποστήριξη των κρατών μελών της ΕΕ προς το Σύστημα αντιστάθμισης και μείωσης των εκπομπών διοξειδίου του άνθρακα για τις διεθνείς αεροπορικές μεταφορές (CORSIA)·

Η σημασία των περιφερειακών αερολιμένων

18. επισημαίνει ότι το 2018 οι αεροπορικές μεταφορές στην Ευρώπη αντιστοιχούσαν στο 25,9 % της παγκόσμιας επιβατικής κίνησης. Αυτό το ποσοστό αντιστοιχούσε —άμεσα και έμμεσα— σε περισσότερες από 13,5 εκατομμύρια θέσεις εργασίας και απέφερε στην οικονομία 991 δισ. ευρώ. Οι δε άμεσα εργαζόμενοι στους φορείς εκμετάλλευσης των αερολιμένων και στους οργανισμούς / επιχειρήσεις που συνεργάζονται με τους αερολιμένες (*) υπολογίζονται σε περίπου 1,7 εκατομμύριο άτομα·

19. υπογραμμίζει ότι οι περιφερειακοί αερολιμένες είναι καθοριστικοί για τη διασφάλιση της προσβασιμότητας στις μεταφορές στις περιοχές που είναι απομακρυσμένες από μεγάλους συγκοινωνιακούς κόμβους, σχετικά λιγότερο ανεπτυγμένες οικονομικά, περιφερειακές ή νησιωτικές και, ως εκ τούτου, συμβάλλουν σημαντικά στην οικονομική ανάπτυξη και τη δημιουργία θέσεων εργασίας στις εν λόγω περιοχές. Ενισχύουν την ανάπτυξη, κάτι που διευκολύνει την επίτευξη των στόχων της πολιτικής συνοχής σε χωρική, οικονομική και κοινωνική διάσταση·

20. σημειώνει ότι οι περιφερειακοί αερολιμένες παρέχουν επίσης επαγγελματικές και ολοκληρωμένες υπηρεσίες επίγειας εξυπηρέτησης των αεροσκαφών του τομέα της γενικής αεροπορίας, ο οποίος έχει σημασία ιδίως όσον αφορά την αεροπορική εκπαίδευση·

21. επιθυμεί να επισημάνει ότι οι περιφερειακοί αερολιμένες αποτελούν ουσιώδες στοιχείο των υποδομών ζωτικής σημασίας για την ασφάλεια μιας χώρας και των πολιτών της. Είναι απαραίτητοι για τις ιατρικές πτήσεις (αεροδιάσωση ή αεροδιακομιδή), για τις πτήσεις επιτήρησης (πυρανίχνευση) και την κατάσβεση δασικών πυρκαγιών, καθώς και σε καταστάσεις έκτακτης ανάγκης (φυσικές και λοιπές καταστροφές ή πλημμύρες) και, άρα, συμβάλλουν στην ομαλή λειτουργία των υπηρεσιών διάσωσης, της δημόσιας διοίκησης, των θεσμών και των επιχειρήσεων·

Η προσβασιμότητα κάθε περιοχής ως προϋπόθεση της βιώσιμης ανάπτυξής της

22. αναγνωρίζει, επιπλέον, ότι ο ρυθμός ανάπτυξης των περιφερειών εξαρτάται σε μεγάλο βαθμό από την ποιότητα της συνδεσιμότητάς τους, και ότι οι περιφερειακοί αερολιμένες διαδραματίζουν εξέχοντα ρόλο στην εδαφική συνοχή της ΕΕ, ακόμη περισσότερο στην περίπτωση των αρχιπελάγων, όπου οι περιφερειακοί αερολιμένες είναι απαραίτητοι για την εσωτερική συνοχή των περιφερειών που δεν διαθέτουν εναλλακτικές λύσεις, όπως οι σιδηρόδρομοι ή οι δρόμοι, και στην περίπτωση των αραιοκατοικημένων, περιφερειακών και εξόχως απόκεντρων περιοχών ή των λιγότερο ανεπτυγμένων περιφερειών, όταν δεν διαθέτουν άλλα πρόσφορα και φιλικά προς το περιβάλλον μέσα μεταφοράς·

23. υπενθυμίζει ότι η εδαφική συνοχή αποτελεί επιδίωξη της ΕΕ που αναγνωρίζεται στη Συνθήκη της Λισαβόνας ως η τρίτη διάσταση του στόχου της συνοχής, μαζί με την οικονομική και κοινωνική·

24. επικροτεί, εν προκειμένω, τη συμφωνία επί του μελλοντικού κανονισμού με θέμα το Ευρωπαϊκό Ταμείο Περιφερειακής Ανάπτυξης, όπου —στο πνεύμα των προτάσεων της ΕΤΠ στη συναφή γνωμοδότησή της (**)— αναγνωρίζεται η ιδιαίτερη κατάσταση των απόκεντρων περιφερειών και των περιφερειακών αερολιμένων. Στον εν λόγω κανονισμό αποκλείονται οι επενδύσεις της ΕΕ σε υποδομές αερολιμένων, με εξαίρεση τις απομακρυσμένες περιοχές και τους ήδη υφιστάμενους περιφερειακούς αερολιμένες, υπό την προϋπόθεση ότι αυτές οι επενδύσεις υποστηρίζουν ειδικά μέτρα μετριασμού των περιβαλλοντικών επιπτώσεων και ενίσχυσης της ασφάλειας και της προστασίας·

(*) Ομάδα δράσης για τις αεροπορικές μεταφορές (ATAG) — Aviation Benefits Beyond Borders, Οκτώβριος 2020.

(**) COTER-VI-046, Γνωμοδότηση της Ευρωπαϊκής Επιτροπής των Περιφερειών με θέμα «Ευρωπαϊκό Ταμείο Περιφερειακής Ανάπτυξης και Ταμείο Συνοχής».

Το μέλλον των περιφερειακών αερολιμένων

25. πιστεύει ότι τώρα είναι η στιγμή να αξιολογηθεί η σημασία των περιφερειακών αερολιμένων στην Ευρώπη. Στην αξιολόγηση πρέπει να συνεκτιμάται ο ρόλος τους στη συνδεσιμότητα των πολιτών τους, στην περιφερειακή οικονομική ανάπτυξη (μη εξαιρουμένων του τουρισμού και των εμπορευματικών μεταφορών), η εμπειρία και η επίδραση της πανδημίας COVID-19, καθώς και η συμβολή τους στη φιλόδοξη πολιτική της ΕΕ για το κλίμα·

26. αναμένει να αναλάβουν συντονισμένη δράση η Ευρωπαϊκή Επιτροπή, τα κράτη μέλη, οι περιφέρειες, η επιστημονική κοινότητα και οι επιχειρήσεις με σκοπό να προταθεί ένα νέο ολοκληρωμένο σύστημα μεταφορών στην Ευρώπη, με τη διατήρηση των αεροπορικών μεταφορών, και την τροπή τους σε τροχιά βιώσιμης ανάπτυξης. Αυτά τα μέτρα αναμένεται να οδηγήσουν σε έναν πιο ανθεκτικό τομέα των αερομεταφορών σε καταστάσεις κρίσης, στη στενότερη διασύνδεση του με άλλα μέσα μεταφορών (ιδίως τους σιδηροδρόμους) και στην υπαγωγή του στις εφαρμοστέες δεσμεύσεις της συμφωνίας του Παρισιού·

27. τονίζει ότι είναι σημαντικό να βρεθεί μια ισορροπία ανάμεσα στην τήρηση των περιβαλλοντικών απαιτήσεων που αποβλέπουν στην απαλλαγή του τομέα της αεροπορίας από τις ανθρακούχες εκπομπές, αφενός, και αφετέρου την εξάρτηση ορισμένων νησιωτικών, απόκεντρων και εξόχως απόκεντρων περιφερειών από τα περιφερειακά τους αεροδρόμια, για τα οποία δεν υπάρχουν βιώσιμες εναλλακτικές λύσεις·

Κρατικές και ενωσιακές ενισχύσεις

28. κρίνει ότι, κατά προτεραιότητα, η Ευρωπαϊκή Επιτροπή θα μπορούσε να απαιτήσει από τα κράτη μέλη να υποβάλουν βραχυπρόθεσμα και μακροπρόθεσμα στρατηγικά σχέδια για τους περιφερειακούς αερολιμένες, συμπεριλαμβανομένης της ανάπτυξης ειδικών μέσων υποστήριξης του μετριασμού των επιπτώσεων του τομέα των αεροπορικών μεταφορών στο κλίμα και της οικολογικής μεταστροφής του·

29. παρατηρεί ότι, σύμφωνα με τις κατευθυντήριες γραμμές της Ευρωπαϊκής Επιτροπής ως προς τους κανόνες για τις κρατικές ενισχύσεις και τις υποχρεώσεις παροχής δημόσιας υπηρεσίας, καθώς και τους κανόνες που εφαρμόζονται στον τομέα των αεροπορικών μεταφορών κατά τη διάρκεια της πανδημίας COVID-19, τα κράτη μέλη μπορούν, υπό ορισμένες προϋποθέσεις, να υποστηρίξουν επιχειρήσεις που πλήττονται από την πανδημία, συμπεριλαμβανομένων των περιφερειακών αερολιμένων·

30. τονίζει, ωστόσο, ότι οι περιφερειακοί αερολιμένες, ιδίως εκείνοι που βρίσκονται σε νησιά και αραιοκατοικημένες, περιφερειακές και εξόχως απόκεντρες περιοχές ή σε λιγότερο ανεπτυγμένες περιφέρειες, δομικά δεν μπορούν σε μεγάλο βαθμό να καλύψουν το κεφαλαιουχικό και λειτουργικό κόστος τους και, συνεπώς, χρειάζονται πρόσθετες επιδοτήσεις για τη λειτουργία τους. Οι αερολιμένες αυτοί λειτουργούν με ανταγωνιστικό μειονέκτημα που τους εμποδίζει να αντισταθμίζουν πάγιες δαπάνες λόγω του περιορισμένου πεδίου των δραστηριοτήτων τους·

31. καλεί, επομένως, την Ευρωπαϊκή Επιτροπή να εκπονήσει μέσω του νομοθετικού της έργου ακόμη πιο ελαστικούς και πιο αποτελεσματικούς κανόνες κρατικών ενισχύσεων που θα επιτρέπουν στα κράτη μέλη να παρέχουν χρηματοδοτική συνδρομή, σύμφωνα με τις ισχύουσες διατάξεις του ΕΤΠΑ και του Μηχανισμού Ανάκαμψης και Ανθεκτικότητας περί επενδύσεων, στους περιφερειακούς αερολιμένες που βρίσκονται σε περιφερειακές, νησιωτικές ή εξόχως απόκεντρες περιοχές είτε σε λιγότερο ανεπτυγμένες περιφέρειες όπου δεν υπάρχει πιο αποτελεσματική και βιώσιμη εναλλακτική λύση (π.χ. σιδηρόδρομος)·

32. προτείνει επίσης να μπορούν τα κράτη μέλη να ακολουθούν ολοκληρωμένη προσέγγιση των περιβαλλοντικών απαιτήσεων όσον αφορά τους περιφερειακούς αερολιμένες, συνεκτιμώντας τα μέτρα που λαμβάνουν τόσο οι ίδιοι οι περιφερειακοί αερολιμένες όσο και εκείνοι που συνεργάζονται άμεσα με αυτούς επί τόπου·

Η θέση των αεροπορικών μεταφορών στις νέες δημοσιονομικές προοπτικές της ΕΕ για την περίοδο 2021-2027

33. προτρέπει την Ευρωπαϊκή Επιτροπή να εγκρίνει —μέσω της πολιτικής συνοχής της ΕΕ για την περίοδο 2021-2027 και υπό προκαθορισμένους όρους— τη χορήγηση βοήθειας στους περιφερειακούς αερολιμένες με τη μορφή κονδυλίων για επενδύσεις, οι οποίες θα υποστηρίζουν άμεσα τις διαδικασίες απαλλαγής από τις ανθρακούχες εκπομπές και θα είναι συμβατές με το υπόδειγμα της κυκλικής οικονομίας χαμηλών εκπομπών ρύπων·

34. καλεί επίσης την Ευρωπαϊκή Επιτροπή να καθιερώσει νέους κανόνες περί κρατικών ενισχύσεων σε μικρούς περιφερειακούς αερολιμένες με μέση ετήσια επιβατική κίνηση έως ενός εκατομμυρίου επιβατών που δεν ανταγωνίζονται άλλους αερολιμένες, απαλλάσσοντάς τους από την υποχρέωση κοινοποίησης των κρατικών επενδυτικών ενισχύσεων (όταν δεν είναι σε θέση να συνεισφέρουν το 25 % της ίδιας συμμετοχής τους) και των ενισχύσεων λειτουργίας·

35. καλεί την Ευρωπαϊκή Επιτροπή να διαθέσει επαρκείς ενωσιακούς πόρους στην ανάπτυξη υποδομών ασφάλειας και προστασίας και στην εφαρμογή καινοτόμων τεχνολογιών, καθώς και στην ψηφιοποίηση των αερολιμένων για την επίτευξη των στόχων της Ευρωπαϊκής Πράσινης Συμφωνίας·

36. θεωρεί ότι, για να δημιουργηθεί ένα πιο οικολογικό σύστημα αεροπορικών μεταφορών, είναι αναγκαίο τα ενωσιακά ταμεία να υποστηρίζουν την εφαρμογή των αποτελεσμάτων της ερευνητικής και αναπτυξιακής δραστηριότητας που σχετίζονται ιδίως με την ελάττωση των επιπέδων θορύβου και των εκπομπών ρύπων των κινητήρων των αεροσκαφών μέσω της χρήσης εναλλακτικών καυσίμων·

37. υπογραμμίζει ότι ο Μηχανισμός Ανάκαμψης και Ανθεκτικότητας⁽¹⁰⁾ περιλαμβάνει πεδία παρέμβασης σχετικά με «συστήματα ασφάλειας, προστασίας και διαχείρισης της εναέριας κυκλοφορίας για τους υφιστάμενους αερολιμένες» και την υποστήριξη των αερολιμένων των εξόχως απόκεντρων περιφερειών υπό την προϋπόθεση ότι τα μέτρα αυτά «σέβονται πλήρως τα κλιματικά και περιβαλλοντικά πρότυπα και προτεραιότητες της Ένωσης και την αρχή της “μη πρόκλησης σημαντικής βλάβης” κατά την έννοια του άρθρου 17 του κανονισμού (ΕΕ) 2020/852». Επομένως, τα κράτη μέλη, σε συνεργασία με την Ευρωπαϊκή Επιτροπή, πρέπει να αξιολογούν διεξοδικά τον βαθμό δυνατής υποστήριξης των περιφερειακών αερολιμένων στο πλαίσιο των εθνικών σχεδίων ανάκαμψης και ανθεκτικότητας·

38. αναμένει, συν τοις άλλοις, από την Ευρωπαϊκή Επιτροπή να μεριμνήσει έτσι ώστε να παρέχονται κίνητρα στους περιφερειακούς αερολιμένες στις εξόχως απόκεντρες περιοχές να αντλούν ενωσιακά κονδύλια μέσω των εθνικών και περιφερειακών προγραμμάτων που θα εκτελεστούν ενόψει των νέων δημοσιονομικών προοπτικών της ΕΕ για την περίοδο 2021-2027 για επενδύσεις που σχετίζονται με την προστασία του περιβάλλοντος ή συνοδεύονται από επενδύσεις αναγκαίες για τον μετριασμό των επιπτώσεων του εκάστοτε αερολιμένα στο περιβάλλον·

Ο ρόλος των οργανισμών τοπικής αυτοδιοίκησης

39. επισημαίνει ότι οι οργανισμοί τοπικής αυτοδιοίκησης είναι αρμόδιοι για τον σχεδιασμό και την εκτέλεση των υπηρεσιών δημόσιων μεταφορών στην επικράτειά τους, καθώς και για την προαγωγή της περιφερειακής οικονομικής ανάπτυξης. Μάλιστα, πολλοί οργανισμοί τοπικής αυτοδιοίκησης κατέχουν ή διαχειρίζονται περιφερειακούς αερολιμένες, παρέχουν τις αναγκαίες υποδομές και άλλες υπηρεσίες σχετικές με τη λειτουργία τους και συνεισφέρουν —ενίοτε σημαντικά— στη χρηματοδότησή τους·

40. τονίζει ότι οι οργανισμοί τοπικής αυτοδιοίκησης θα πρέπει συνεχώς να επιδιώκουν τη βελτίωση των μορφών μετακινήσεων και την επιλογή των καταλληλότερων τρόπων μεταφοράς, συνεκτιμώντας τα υπέρ και τα κατά της πρόσβασης στους αερολιμένες τους. Για τον σκοπό αυτό, θα πρέπει να υποστηριχθούν έργα κλιματικά ουδέτερων μεταφορών ιδίως στις μαζικές, αλλά και στις ατομικές μετακινήσεις με χαμηλές ή μηδενικές εκπομπές, υποδομές για τη μη μηχανοκίνητη κυκλοφορία και καινοτόμους σταθμούς φόρτισης οχημάτων δημόσιων μεταφορών μαζί με την ενσωμάτωση των μαζικών μεταφορών. Ειδικότερα, θα πρέπει να δοθεί προσοχή στην ανάγκη διασφάλισης στους κατοίκους σιδηροδρομικών ζυξέων με τους αερολιμένες όπου αυτό είναι δυνατό, με παράλληλο μέλημα την απαλλαγή της οικονομίας από τις ανθρακούχες εκπομπές·

41. επισημαίνει ότι οι οργανισμοί τοπικής αυτοδιοίκησης, σε συνεργασία με τον τομέα των αεροπορικών μεταφορών, διαδραματίζουν σημαντικό ρόλο στην εκπόνηση κοινών περιφερειακών εκστρατειών ενημέρωσης του κοινού σε θέματα ασφάλειας των πτήσεων, οικολογικής καινοτομίας στα αεροσκάφη, ασφάλειας των αερολιμένων, καθώς και οφελών της πολυτροπικότητας που βασίζεται στις αεροπορικές, σιδηροδρομικές, οδικές και θαλάσσιες μεταφορές·

42. είναι της γνώμης ότι οι διαχειριστικές αρχές των αερολιμένων πρέπει να αναθεωρήσουν επείγοντως τις αναπτυξιακές στρατηγικές τους, έτσι ώστε, όχι μόνο να τις προσαρμόσουν λόγω της μεταβαλλόμενης αγοράς των αεροπορικών μεταφορών εξαιτίας της πανδημίας COVID-19, αλλά κυρίως ώστε να ληφθεί υπόψη η ανάγκη επενδύσεων στη βιώσιμη ανάπτυξη και στις κλιματικά ουδέτερες μεταφορές·

43. επισημαίνει ότι η Στρατηγική για την αναπηρία της περιόδου 2021-2030, την οποία εξέδωσε η Ευρωπαϊκή Επιτροπή τον Μάρτιο του 2021, αναφέρεται στην ανάγκη συνεκτίμησης των δικαιωμάτων των ατόμων με αναπηρία σε όλες τις πολιτικές και όλους τους τομείς, συμπεριλαμβανομένου αυτού των μεταφορών. Εν προκειμένω, υπογραμμίζει πόσο σημαντικό είναι να προσαρμοστούν πλήρως οι περιφερειακοί αερολιμένες από τους διαχειριστές τους στις ανάγκες των ατόμων με αναπηρία, έτσι ώστε τα άτομα αυτά να μπορούν να κάνουν απεριόριστη χρήση όλων των παρεχόμενων υπηρεσιών·

Η ταχύτητα στη δράση και τον συντονισμό ως το κλειδί της οικονομικής ανάκαμψης

44. καλεί την Ευρωπαϊκή Επιτροπή να βρει λύσεις που θα συμβάλουν στην ελεύθερη κυκλοφορία των προσώπων εντός της ΕΕ κατά τη διάρκεια της πανδημίας. Οι ενιαίοι κανόνες, όπως τα ψηφιακά πιστοποιητικά COVID της ΕΕ, θα συμβάλουν αναμφίβολα στην αποκατάσταση των μετακινήσεων (συμπεριλαμβανομένης της εναέριας κυκλοφορίας) και του τομέα του τουρισμού που συνδέεται στενά με αυτήν, αλλά δεν πρέπει σε καμία περίπτωση να προκαλούν διακρίσεις εις βάρος των επιβατών και η καθιέρωσή τους δεν θα πρέπει να επιβαρύνει —συμπεριλαμβανομένης της οικονομικής επιβάρυνσης— αποκλειστικά τους περιφερειακούς αερολιμένες.

Βρυξέλλες, 1η Ιουλίου 2021.

Ο Πρόεδρος
της Ευρωπαϊκής Επιτροπής των Περιφερειών
Απόστολος ΤΖΙΤΖΙΚΩΣΤΑΣ

⁽¹⁰⁾ Κανονισμός (ΕΕ) 2021/241 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου της 12ης Φεβρουαρίου 2021.

Γνωμοδότηση της Ευρωπαϊκής Επιτροπής των Περιφερειών με θέμα «Το μελλοντικό σχέδιο για το προσωπικό περίθαλψης και φροντίδας — Τοπικές και περιφερειακές ευκαιρίες στο πλαίσιο μιας ευρωπαϊκής πρόκλησης»

(2021/C 440/11)

Εισηγητής: Heinrich DORNER (AT/PES), μέλος της κυβέρνησης του ομόσπονδου κρατιδίου του Μπούργκενλαντ

ΣΥΣΤΑΣΕΙΣ ΠΟΛΙΤΙΚΗΣ

Η ΕΥΡΩΠΑΪΚΗ ΕΠΙΤΡΟΠΗ ΤΩΝ ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΩΝ

Προτεραιότητες πολιτικής

1. αναγνωρίζει τόσο τις επιπτώσεις της γήρανσης του πληθυσμού⁽¹⁾ και τις μεταβολές στις κοινωνικές και οικογενειακές δομές, καθώς και στη φροντίδα βάσει αναγκών των ατόμων με ειδικές ανάγκες, όσο και τις απαιτήσεις του σύγχρονου κόσμου της εργασίας και τη συνεπαγόμενη αυξανόμενη ανάγκη σε τυπικές και άτυπες υπηρεσίες περίθαλψης — υπηρεσίες που παρέχονται κυρίως από μέλη της οικογένειας. Ταυτόχρονα, αναγνωρίζει ότι είναι σημαντική μακροπρόθεσμα η ανάπτυξη προγραμμάτων για την προώθηση της ενεργού γήρανσης και την πρόληψη της πρόωρης επιδείνωσης της σωματικής και ψυχικής κατάστασης των ηλικιωμένων. Θεωρεί ότι, κατά την ανάπτυξη τέτοιων προγραμμάτων, θα πρέπει να εξετάζεται το ενδεχόμενο λήψης μέτρων για την ενίσχυση της συμμετοχής των ηλικιωμένων στο κοινωνικό γίγνεσθαι και τη βελτίωση των υποδομών για τα εν λόγω άτομα. Η ενίσχυση των ευκαιριών συμμετοχής προάγει την αυτονομία των ηλικιωμένων και συμβάλλει στην πρόληψη της μοναξιάς και της κοινωνικής απομόνωσης·
2. επισημαίνει ότι η γήρανση του πληθυσμού έχει μεγαλύτερο αντίκτυπο στις αγροτικές περιοχές και ιδίως στις περιοχές που πλήττονται από μείωση του πληθυσμού ή που υστερούν, όπου η φροντίδα ηλικιωμένων και εξαρτώμενων ατόμων είναι πιο δυσπρόσιτη και απαιτεί μεγαλύτερη βοήθεια από υπηρεσίες σε επίπεδο τοπικής κοινότητας. Σε αυτό το πλαίσιο, είναι σημαντικό να ληφθούν υπόψη οι αρνητικές επιπτώσεις της μετανάστευσης των φροντιστών από λιγότερο ανεπτυγμένες σε περισσότερο ανεπτυγμένες περιφέρειες, που οδηγεί σε σοβαρές ελλείψεις προσωπικού στις λιγότερο ανεπτυγμένες περιφέρειες. Αναγνωρίζει τη σημασία των υπηρεσιών σε επίπεδο τοπικής κοινότητας στις αγροτικές περιοχές και στις περιοχές πληθυσμιακή συρρίκνωση για τους ηλικιωμένους και τα εξαρτώμενα άτομα, ως τυπολογία πόρων που αποσκοπούν στην υποστήριξη της παραμονής των ανθρώπων στο σύνηρες περιβάλλον τους, με προώθηση της αυτονομίας τους, της ανεξαρτησίας τους στην εκτέλεση των καθημερινών δραστηριοτήτων τους και στην κοινωνική τους ένταξη, μέσω της παροχής πολύπλευρης στήριξης, τεχνικής, υλικής και/ή οικονομικής και την προαγωγή της καθολικής πρόσβασης. Παράλληλα, η γήρανση έχει ισχυρό αντίκτυπο στις αστικές περιοχές, όπου το ποσοστό των ηλικιωμένων στον πληθυσμό αυξάνεται σημαντικά, γεγονός που αυξάνει την ανάγκη σε προσωπικό και νέες υποδομές (οίκοι ευγηρίας, υποστηρικτική στέγαση κ.λπ.)·
3. αναγνωρίζει τη θεμελιώδη λειτουργία που επιτέλεσε, από κοινού με τον κλάδο της υγείας, ο κλάδος της φροντίδας κατά την κρίση της νόσου COVID-19. Απευθύνει, στο πλαίσιο αυτό, έκκληση για τον πλήρη σεβασμό των δικαιων συνθηκών εργασίας και για ανάλογες αμοιβές των φροντιστών ως πρωταρχική ευθύνη αναγνώρισης των υπηρεσιών που παρέχουν·
4. καλεί τους δήμους και τις περιφέρειες να συνεχίσουν και, κατά περίπτωση, να εντείνουν τις προσπάθειες που καταβάλλουν για την αντιμετώπιση των ελλείψεων σε προσωπικό περίθαλψης και φροντίδας προκειμένου να αποφευχθούν οι ελλείψεις αυτές σε μεσοπρόθεσμο έως μακροπρόθεσμο ορίζοντα. Οι ελλείψεις αυτές επηρεάζουν τόσο τις αστικές όσο και τις αγροτικές περιοχές και προσοχή θα πρέπει να δοθεί στις περιοχές που πλήττονται από δημογραφική παρακμή, στις απομακρυσμένες περιοχές ή αυτές που υστερούν, με περιορισμένη διαθεσιμότητα υπηρεσιών φροντίδας για ηλικιωμένους και εξαρτώμενα άτομα. Παρότι αναγνωρίζει τη σημασία μιας προσέγγισης κύκλου ζωής όσον αφορά τις προκλήσεις της γήρανσης⁽²⁾ στην τρέχουσα συγκυρία υπερφορτωμένων υπηρεσιών υγείας λόγω της πανδημίας, η ΕτΠ καλεί την Ευρωπαϊκή Επιτροπή να εγγυηθεί την απευθείας πρόσβαση των δήμων και των περιφερειών σε χρηματοδοτικά μέσα, ώστε να τους δοθεί η δυνατότητα να αντιμετωπίσουν αποτελεσματικά τις ελλείψεις φροντιστών·
5. εφιστά την προσοχή στις προηγούμενες συστάσεις πολιτικής της ΕτΠ (π.χ. τη δημιουργία «υγειονομικών διαδρόμων» μεταξύ των παραμεθόριων περιφερειών)⁽³⁾ στο πλαίσιο των βραχυπρόθεσμων ελλείψεων προσωπικού λόγω των περιορισμών που επιβλήθηκαν εξαιτίας της κρίσης της νόσου COVID-19 στη διασυνοριακή κινητικότητα των επαγγελματιών του τομέα της υγείας και της περίθαλψης·

⁽¹⁾ Το 2020, το 20,6 % του πληθυσμού της ΕΕ ήταν 65 ετών και άνω. Αυτό αντιστοιχεί σε αύξηση 3 ποσοστιαίων μονάδων σε σχέση με τα δεδομένα της περασμένης δεκαετίας. Eurostat, 16/3/2021: <https://ec.europa.eu/eurostat/web/products-eurostat-news/-/ddn-20210316-1>.

⁽²⁾ COM(2021) 50 final.

⁽³⁾ Γνωμοδότηση της ΕτΠ με θέμα «Εφαρμογή και μελλοντικές προοπτικές της διασυνοριακής ιατροφαρμακευτικής περίθαλψης» (COR-2019-04597).

6. δεσμεύεται για την επίτευξη του γενικού στόχου όσον αφορά τη διευκόλυνση της πρόσβασης σε υπηρεσίες περίθαλψης και φροντίδας σε άτομα που έχουν ανάγκη βάσει των ιατρικών τους αναγκών και των προτιμήσεών τους·
7. θεωρεί ότι η έλλειψη ειδικευμένου εργατικού δυναμικού στον τομέα της περίθαλψης και της φροντίδας των ατόμων που έχουν ανάγκη αποτελεί δυνητική ευκαιρία για την αντιμετώπιση της αναμενόμενης αύξησης της ανεργίας σε ολόκληρη την Ευρώπη λόγω της κρίσης της νόσου COVID-19 και, ως εκ τούτου, σημαντικό βήμα για τη διατήρηση της οικονομικής και της κοινωνικής συνοχής της Ευρωπαϊκής Ένωσης. Σημειώνει ότι η δημιουργία νέων υπηρεσιών φροντίδας για ηλικιωμένους και εξαρτώμενα άτομα οδηγεί στη δημιουργία νέων θέσεων εργασίας που συμβάλλουν στην ενεργοποίηση της οικονομίας και στην παραμονή του πληθυσμού σε αγροτικές και αραιοκατοικημένες περιοχές. Οι κοινωνικές υπηρεσίες σε επίπεδο τοπικής κοινότητας σε αυτές τις εδαφικά ευάλωτες περιοχές διαδραματίζουν σαφή ρόλο στην αναζωογόνηση του αγροτικού περιβάλλοντος, καθώς και στην κοινωνική και εδαφική συνοχή·
8. προειδοποιεί ότι ο τομέας της φροντίδας πρέπει όχι απλώς να μετασηματιστεί, αλλά να μεταλλαχθεί με θέσπιση νέων προτύπων: από τη φροντίδα, στην πρόβλεψη και την ένταξη· από την ποιότητα της φροντίδας, στην ποιότητα ζωής· από τους θεσμούς, στα νοικοκυριά· από τον επαγγελματισμό, στο κοινό σύστημα με την οικογένεια για να εξασφαλιστεί η συμμετοχή της· μετάβαση από την ιατρική προσέγγιση σε μια προσέγγιση περίθαλψης και παροχής υπηρεσιών· μετάβαση από ένα ενιαίο πρότυπο για όλους στη δυνατότητα να έχει κανείς τον δικό του τρόπο ζωής· από την κυριαρχία του συστήματος, στον προσανατολισμό προς τον πελάτη· από τον φόβο για την τεχνολογία, στην ενσωμάτωσή της· από τις παραδοσιακές λύσεις στις ψηφιακές λύσεις που θέτουν τα άτομα στο επίκεντρο· από τους κρίσιμους δείκτες επιδόσεων, στην «κοινή λογική»·
9. εκφράζει την ικανοποίησή της για τον στόχο της *Πράσινης Βίβλου για τη γήρανση* της Ευρωπαϊκής Επιτροπής για τη δρομολόγηση ευρείας συζήτησης πολιτικής για τη γήρανση, προκειμένου να συζητηθούν τρόποι πρόβλεψης και αντιμετώπισης των σχετικών προκλήσεων και ευκαιριών, και εφιστά την προσοχή στα πορίσματα και τις δηλώσεις που περιέχονται στο σημείο 5.1 της *Πράσινης Βίβλου* (4)·
10. εφιστά την προσοχή στο σχέδιο δράσης για τον ευρωπαϊκό πυλώνα κοινωνικών δικαιωμάτων και προσβλέπει στην πρωτοβουλία για τη μακροχρόνια περίθαλψη που έχει προγραμματιστεί για το 2022. Υπογραμμίζει την αρχή 18 του πυλώνα, η οποία ορίζει ότι κάθε άνθρωπος έχει δικαίωμα σε οικονομικά προσιτές, καλής ποιότητας υπηρεσίες μακροχρόνιας φροντίδας, και ιδίως υπηρεσίες κατ' οίκον φροντίδας και υπηρεσίες σε επίπεδο κοινότητας (5)·
11. καλεί εκ νέου την Ευρωπαϊκή Επιτροπή να μελετήσει το ενδεχόμενο ενός ευρωπαϊκού συμφώνου για τη φροντίδα, αντίστοιχου με τις Εγγυήσεις για τη νεολαία, προκειμένου να καλυφθούν οι ανάγκες φροντίδας, με πνεύμα που θα στηρίζεται σε δικαιώματα και που θα θέτει τη φροντίδα στο επίκεντρο της οικονομικής δραστηριότητας, αυξάνοντας τις επενδύσεις στην υγεία και τη φροντίδα, σύμφωνα με την ίδια λογική με τη στρατηγική για την οικονομία της ευημερίας. Επίσης, η ΕΤΠ καλεί την Ευρωπαϊκή Επιτροπή και προτρέπει τα κράτη μέλη να ενσωματώσουν στη νομοθεσία τα απαιτούμενα περιεχόμενα εργασιών συνθηκών για το οικιακό προσωπικό σύμφωνα με τη Σύμβαση αριθ. 189 της ΔΟΕ (6)· Στην ίδια γνωμοδότηση, η ΕΤΠ εμμένει στην ανάγκη να αναθεωρήσει και να αναπτύξει περαιτέρω η ΕΕ τους στόχους της Βαρκελώνης, να τους καταστήσει υποχρεωτικούς και να ορίσει πιο απαιτητικούς στόχους όσον αφορά την φροντίδα από τους στόχους της Βαρκελώνης (Βαρκελώνη+), προκειμένου να ληφθούν υπόψη οι ανάγκες φροντίδας σε γηράσκουσες κοινωνίες και να αναγνωριστεί ότι, ενώ ο τομέας της φροντίδας κυριαρχείται από γυναίκες, εντούτοις δεν αμείβεται αναλογικά με την κοινωνική του αξία·

Στατιστικό υπόβαθρο και προοπτικές

12. επισημαίνει τις πρόσφατες προβλέψεις, βάσει των οποίων το ποσοστό των ατόμων ηλικίας 65 ετών και άνω στην Ευρώπη θα αυξηθεί από 20 % που είναι σήμερα σε 30 % περίπου έως το 2070, ενώ το ποσοστό των ατόμων ηλικίας 80 ετών και άνω θα διπλασιαστεί σε ποσοστό άνω του 13 % έως το 2070 (7). Βάσει των παραπάνω στοιχείων, ο αριθμός των ατόμων άνω των 65 ετών θα αυξηθεί από 87 σε πάνω από 150 εκατομμύρια, ενώ ο αριθμός των ατόμων άνω των 80 ετών αναμένεται να αυξηθεί από 23 σε 62 εκατομμύρια·
13. έχει επίγνωση του γεγονότος ότι ο αριθμός των ατόμων που ενδεχομένως χρήζουν μακροχρόνιας φροντίδας αναμένεται να αυξηθεί από 19,5 εκατομμύρια το 2016 σε 23,6 εκατομμύρια το 2030 και σε 30,5 εκατομμύρια το 2050 στην ΕΕ (8)·
14. επισημαίνει ότι, για να διατηρηθεί η ισχύουσα αναλογία των πέντε επαγγελματιών παροχής μακροχρόνιας περίθαλψης ανά 100 άτομα ηλικίας 65 ετών και άνω, ο αριθμός των εργαζόμενων σε αυτόν τον τομέα στις χώρες του ΟΟΣΑ χρειάζεται να αυξηθεί έως το 2040 κατά 13,5 εκατομμύρια (9). Μόνο για την περίοδο 2018-2030, απαιτούνται συνολικά 11 εκατομμύρια εργαζόμενοι στον τομέα της υγείας και της περίθαλψης στην ΕΕ των 27 για την κάλυψη των αυξανόμενων αναγκών (10)·

(4) COM(2021) 50 final.

(5) COM(2021) 102 final.

(6) Γνωμοδότηση της ΕΤΠ με θέμα «Μια Ένωση ισότητας — Στρατηγική για την ισότητα των φύλων 2020-2025» (COR-2020-02016)

(7) COM(2020) 241 final — Έκθεση σχετικά με τον αντίκτυπο της δημογραφικής αλλαγής.

(8) COM(2021) 50 final.

(9) ΟΟΣΑ (2020), *Who Cares? Attracting and Retaining Care Workers for the Elderly*, (Ποιος νοιάζεται; Προσέλκυση και διατήρηση επαγγελματιών φροντιστών για τους ηλικιωμένους)
<https://www.oecd.org/els/health-systems/who-cares-attracting-and-retaining-elderly-care-workers-92c0ef68-en.htm>.

(10) JRC121698 — JRC (2021), *Health and long-term care workforce: demographic challenges and the potential contribution of migration and digital technology* (Υγεία και μακροχρόνια φροντίδα: Δημογραφικές προκλήσεις και δυνητική συμβολή της μετανάστευσης και της ψηφιακής τεχνολογίας).

15. επισημαίνει το τεράστιο δυναμικό του τομέα της φροντίδας για την αγορά εργασίας και εφιστά, στο πλαίσιο αυτό, την προσοχή στο γεγονός ότι, την επόμενη δεκαετία, θα διατίθενται πιθανόν οκτώ εκατομμύρια θέσεις εργασίας στον τομέα της υγείας και της κοινωνικής πρόνοιας ⁽¹¹⁾.

16. υπογραμμίζει επίσης ότι η οικονομία της τρίτης ηλικίας ⁽¹²⁾, η οποία περιλαμβάνει υπηρεσίες φροντίδας για τους ηλικιωμένους, αποτελεί ισχυρό εργαλείο καταπολέμησης της απερίημωσης, καθώς παρέχει άμεσες λύσεις στα προβλήματα της γήρανσης του πληθυσμού και της ανεργίας των πιο μειονεκτουσών αγροτικών περιοχών. Η οικονομία της τρίτης ηλικίας δημιουργεί ανταγωνιστικά πλεονεκτήματά και ενισχύει τη συνοχή των περιοχών, ωφελώντας όλους τους ενδιαφερόμενους φορείς (αμοιβαία επωφελής κατάσταση). Επιπλέον, η προοδευτική γήρανση που βιώνει ήδη μεγάλο μέρος των περιφερειών μας μετατρέπεται σε ενεργό πόρο δημιουργίας, απασχόλησης και πλούτου, αλλάζοντας στερεότυπα και οπτικές που πρέπει να προσαρμοστούν·

Σημασία σε τοπικό και σε περιφερειακό επίπεδο

17. καλεί τους δήμους και τις περιφέρειες της Ευρωπαϊκής Ένωσης να αντιμετωπίσουν τα αίτια των ελλείψεων σε προσωπικό περίθαλψης και φροντίδας με στόχο να αποφευχθούν οι ελλείψεις αυτές σε μεσοπρόθεσμο έως μακροπρόθεσμο ορίζοντα. Αυτό ισχύει ειδικά για αυτές τις περιφέρειες των οποίων τα συστήματα υγείας βασίζονται σε προσωπικό από γειτονικές χώρες και οι οποίες αντιμετώπισαν βραχυπρόθεσμες ελλείψεις προσωπικού λόγω του κλεισίματος των συνόρων εξαιτίας της πανδημίας·

18. γνωρίζει τις περιφερειακές διαφορές και προτεραιότητες εντός της Ευρώπης ⁽¹³⁾ όσον αφορά την τυπική και την άτυπη φροντίδα, με την τελευταία να παρέχεται κυρίως από άτομα της οικογένειας, και δεσμεύεται να διατηρήσει την ποικιλομορφία των παρεχόμενων υπηρεσιών και των λύσεων σε περιφερειακό επίπεδο για την κάλυψη των αναγκών φροντίδας·

19. υποστηρίζει τη δικτύωση των περιφερειών σε ολόκληρη την Ευρώπη και τις ενθαρρύνει να προωθήσουν την από κοινού ανταλλαγή εμπειριών και την κοινή και συντονισμένη ανάπτυξη πολιτικών. Τονίζει επιπλέον τον σημαντικό ρόλο των δήμων και των περιφερειών για την ανάπτυξη ειδικών δράσεων για την περίθαλψη και τη φροντίδα των ηλικιωμένων και των εξαρτώμενων ατόμων, από την άποψη της προσέγγισης των υπηρεσιών που παρέχονται σε επίπεδο κοινότητας στις αγροτικές περιοχές που πλήττονται από τη γήρανση και την απερίημωση, ως στρατηγικής για την παροχή της δέουσας φροντίδας σε αυτές τις ομάδες που κατοικούν στις εν λόγω γεωγραφικά ευάλωτες περιοχές και αντιμετωπίζουν μεγαλύτερες δυσκολίες πρόσβασης στις βασικές υπηρεσίες σε τοπικό επίπεδο, με διασφάλιση της ορθής κοινωνικής και υγειονομικής μέριμνας στο περιβάλλον όπου έχουν συνηθίσει να ζουν·

Ο αντίκτυπος στις γυναίκες

20. τονίζει, όσον αφορά το φύλο, το γεγονός ότι το 92 % των γυναικών στην ΕΕ παρέχουν τακτικά, δηλαδή περισσότερες από μία ημέρα την εβδομάδα, μη αμειβόμενη φροντίδα, το 81 % των γυναικών στην ΕΕ φροντίζουν καθημερινά εξαρτώμενους συγγενείς ⁽¹⁴⁾ και ότι οι γυναίκες αντιπροσωπεύουν την πλειονότητα του προσωπικού στους κλάδους της υγείας και της παροχής φροντίδας ⁽¹⁵⁾. Η κατάσταση αυτή είναι ιδιαίτερα σοβαρή στην περίπτωση των γυναικών που ζουν σε αγροτικές και αραιοκατοικημένες περιοχές, όπου υπάρχουν πραγματικές δυσκολίες όσον αφορά την πρόσβαση σε βασικές υπηρεσίες ιατροφαρμακευτικής περίθαλψης και κοινωνικής μέριμνας·

21. τονίζει ότι η συντριπτική πλειονότητα των υπηρεσιών φροντίδας στην Ευρώπη παρέχεται από συγγενείς ως κατ' οίκον περίθαλψη —και δη από γυναίκες— συχνά χωρίς να έχουν ειδική κατάρτιση ή καθοδήγηση, χωρίς ανάλογη αμοιβή και χωρίς κοινωνική ασφάλιση, κάτι που τελικά επιδεινώνει την υφιστάμενη συνταξιοδοτική ανισότητα των φύλων·

22. αναγνωρίζει την ανάγκη για πολιτικές και προγράμματα που αποσκοπούν στη μείωση του φορτίου που επωμίζονται οι γυναίκες, οι οποίες είναι αυτές που ως επί το πλείστον παρέχουν μη αμειβόμενη εργασία φροντίδας. Τόσο οι μη αμειβόμενοι φροντιστές όσο και τα μέλη της οικογένειάς τους που δεν παρέχουν φροντίδα πρέπει να έχουν επίγνωση ότι η παροχή φροντίδας αποτελεί εργασία και θα πρέπει να αντιμετωπίζεται ως τέτοια. Η μη αμειβόμενη εργασία φροντίδας δεν αποτελεί καθήκον ή υποχρέωση των γυναικών και θα πρέπει να κατανέμεται ισοτίμα μεταξύ των φύλων, ώστε να εξασφαλιστεί η οικονομική ανεξαρτησία των γυναικών, όπως ορίζεται στην Ευρωπαϊκή στρατηγική για την ισότητα των φύλων·

⁽¹¹⁾ COM(2021) 50 final.

⁽¹²⁾ Σύμφωνα με την Ευρωπαϊκή Επιτροπή, η «οικονομία της τρίτης ηλικίας» μπορεί να οριστεί ως οι οικονομικές ευκαιρίες που προκύπτουν από τις δημόσιες και τις καταναλωτικές δαπάνες που σχετίζονται με τη γήρανση του πληθυσμού και τις ειδικές ανάγκες των ατόμων άνω των 50 ετών.

⁽¹³⁾ JRC121698.

⁽¹⁴⁾ Ευρωπαϊκό Ινστιτούτο για την Ισότητα των Φύλων (EIGE) (2021), Gender inequalities in care and consequences for the labour market (Ανισορροπίες μεταξύ των φύλων στον τομέα της φροντίδας και οι επιπτώσεις για την αγορά εργασίας), <https://eige.europa.eu/publications/gender-inequalities-care-and-consequences-labour-market>.

⁽¹⁵⁾ JRC121698.

23. εφιστά την προσοχή στο υψηλό ποσοστό γυναικών που επιθυμούν να παράσχουν φροντίδα και περίθαλψη, παρά τις επισφαλείς συνθήκες εργασίας και τις ανεπαρκείς αποδοχές, διότι προέρχονται από χώρες με χαμηλούς μισθούς. Οι γυναίκες αυτές είναι στις περισσότερες περιπτώσεις μετανάστριες και πρέπει να έχουν συνεπώς πρόσβαση σε υπηρεσίες ένταξης στη μητρική τους γλώσσα και σε πληροφόρηση σχετικά με τα δικαιώματά τους και τις προσβάσιμες για αυτές υπηρεσίες ως μετανάστριες εργαζόμενες. Η πλήρης εφαρμογή της οδηγίας για την απόσπαση εργαζομένων και η εξασφάλιση ότι η συγκεκριμένη ομάδα εργαζομένων δεν θα αποκλείεται από την προστασία που παρέχουν οι νόμιμοι εθνικοί κατώτατοι μισθοί έχουν ιδιαίτερη σημασία. Τονίζει προς τούτο ότι «η ανάγκη για “ανοδική σύγκλιση” των κατώτατων μισθών είναι μεγάλη, με δεδομένη μεταξύ άλλων τη διαπίστωση ότι οι χαμηλοί μισθοί εξακολουθούν να αποτελούν χαρακτηριστικό της απασχόλησης στην Ευρωπαϊκή Ένωση» και ότι «οι γυναίκες αντιπροσωπεύουν το 59 % των εργαζομένων που αμείβονται με τον ελάχιστο μισθό»⁽¹⁶⁾, υπογραμμίζοντας ότι η ΕΕ πρέπει να συνεχίσει να συνδράμει τα κράτη μέλη στην εφαρμογή αποτελεσματικών κοινωνικών πολιτικών και πολιτικών απασχόλησης χωρίς αποκλεισμούς και στην υλοποίηση των απαραίτητων μεταρρυθμίσεων για την επίτευξη αυτού του στόχου·

24. τονίζει την ανάγκη αντιμετώπισης των επισφαλών συνθηκών εργασίας των φροντιστών κατ' οίκον στην ΕΕ, η πλειονότητα των οποίων είναι γυναίκες και συχνά μετανάστριες από τρίτες χώρες, ορισμένες εκ των οποίων εργάζονται παράτυπα ως μετανάστριες χωρίς επίσημα έγγραφα και κάποιες άλλες καταφεύγουν στην κυκλική ή την προσωρινή μετανάστευση. Στο πλαίσιο αυτό, συμφωνεί με την Ευρωπαϊκή Οικονομική και Κοινωνική Επιτροπή (ΕΟΚΕ) τονίζοντας ότι οι φροντιστές κατ' οίκον θα πρέπει να αντιμετωπίζονται με παρόμοιο τρόπο με τους υπόλοιπους εργαζομένους στον κλάδο της παροχής φροντίδας και ζητεί τη βελτίωση των εγγυήσεων στην οδηγία για τις κυρώσεις κατά των εργοδοτών (2009/52/ΕΚ) με στόχο την προστασία των εργασιακών δικαιωμάτων των εργαζομένων χωρίς επίσημα έγγραφα και την αυστηρή εφαρμογή της οδηγίας για τα δικαιώματα των θυμάτων (2012/29/ΕΕ), ούτως ώστε να παρέχεται αποτελεσματική στήριξη στους φροντιστές κατ' οίκον που πέφτουν θύματα εκμετάλλευσης, ανεξάρτητα από το καθεστώς μετανάστη⁽¹⁷⁾·

Συστάσεις προς τους ενδιαφερόμενους φορείς

25. τονίζει την ανάγκη να βελτιωθεί η η ενημέρωση του κοινού και η επικοινωνίας με αυτό όσον αφορά την υφιστάμενη ζήτηση σε επαγγέλματα παροχής φροντίδας, με στόχο την προσέλκυση μεγαλύτερου ποσοστού όσων αναζητούν εργασία, τη δραστική μείωση των ανισορροπιών μεταξύ των φύλων, καθώς και για να δοθεί η δυνατότητα σε περισσότερους άνδρες να ασκούν αυτά τα επαγγέλματα στο μέλλον. Οι τοπικές και οι περιφερειακές αρχές θα μπορούσαν να συμμετάσχουν στην προσπάθεια αυτή με τη διοργάνωση σεμναρίων και εργαστηρίων και με την προβολή των επαγγελματιών στον τομέα της περίθαλψης που θα απευθύνονται ειδικά σε άνδρες. Οι δράσεις αυτές θα μπορούσαν να συμβάλουν στην καταπολέμηση των έμφυλων στερεοτύπων και της έλλειψης ευαισθητοποίησης. Αυτά πρέπει να συνοδεύονται από συντονισμένες προσπάθειες για τη βελτίωση των συνθηκών εργασίας στον τομέα της περίθαλψης ώστε τα επαγγέλματα φροντίδας να καταστούν ελκυστικότερα, μεταξύ των νέων και ιδίως στις αραιοκατοικημένες περιοχές και/ή σε περιοχές με πολύ πιο ηλικιωμένο πληθυσμό·

26. επισημαίνει ότι, στο πλαίσιο της τρέχουσας κρίσης της νόσου COVID-19, οι θέσεις εργασίας καθώς και η συνέχεια τροφοδοσίας στον τομέα της περίθαλψης και της φροντίδας μπορούν να διασφαλιστούν μέσω της δημιουργίας ανθεκτικών στις κρίσεις δομών εργασίας από τους εργοδότες, ιδίως σε ό,τι αφορά το ιδιοκτησιακό καθεστώς και την αξιοποίηση των κερδών·

27. αναγνωρίζει ότι η ισορροπία μεταξύ επαγγελματικής και προσωπικής ζωής διαδραματίζει ουσιαστικό ρόλο κατά την επιλογή σταδιοδρομίας των δυνητικών εισερχομένων στον συγκεκριμένο τομέα. Στο πλαίσιο αυτό, απαιτείται στον τομέα της επαγγελματικής φροντίδας θέσπιση προτύπων εργασίας, τα οποία θα επιτρέπουν και θα προωθούν την επίτευξη ισορροπίας μεταξύ οικογένειας, ελεύθερου χρόνου και επαγγέλματος·

28. τονίζει ότι παράλληλα με την σωματική υγεία, η ψυχική υγεία του προσωπικού αποτελεί βασικό παράγοντα κατά τη δημιουργία και διατήρηση ενός υγιούς εργασιακού περιβάλλοντος, γεγονός που απαιτεί την παροχή επαγγελματικής στήριξης (π.χ. εποπτεία, στοχευμένη κατάρτιση, υποστήριξη της ψυχικής υγείας), στέλνοντας κατ' αυτόν τον τρόπο σαφές μήνυμα κατά της αύξησης του ποσοστού επαγγελματικής εξουθένωσης στον συγκεκριμένο επαγγελματικό τομέα·

29. τονίζει τη σημασία επανεξέτασης των νέων δομικών απαιτήσεων όσον αφορά τους οίκους ευγηρίας, ώστε να μπορούν να εξισορροπήσουν τα νέα πρότυπα υγείας και ασφάλειας, συμπεριλαμβανομένων εκείνων που αφορούν την πρόληψη και τον έλεγχο λοιμώξεων, κάτι που θα ωφελήσει τόσο τους τροφίμους όσο και τους εργαζομένους. Γενικός στόχος είναι η εξασφάλιση βέλτιστων περιβαλλοντικών συνθηκών, συνθηκών διαβίωσης και εργασίας, καθώς και συνθηκών που ευνοούν την κοινωνική επαφή·

30. θεωρεί ότι η χρήση τεχνικών εργαλείων για την άσκηση δραστηριοτήτων φροντίδας, για την αποτελεσματική και ολοκληρωμένη τεκμηρίωση και τη διατομεακή επικοινωνία αποτελεί σημαντική μορφή στήριξης για τη διευκόλυνση της καθημερινής εργασίας των φροντιστών·

⁽¹⁶⁾ Γνωμοδότηση της ΕτΠ με θέμα «Επαρκείς κατώτατοι μισθοί στην Ευρωπαϊκή Ένωση» (COR-2020-05859)

⁽¹⁷⁾ Γνωμοδότηση πρωτοβουλίας της Ευρωπαϊκής Οικονομικής και Κοινωνικής Επιτροπής με θέμα «Τα δικαιώματα του εσωτερικού προσωπικού παροχής φροντίδας» (SOC/535 — EESC-2016-00941)

31. εφιστά την προσοχή στην ολοένα μεγαλύτερη σημασία που θα έχει η ψηφιοποίηση στον τομέα της φροντίδας. Ζητεί, εν προκειμένω, την παροχή ειδικής τεχνικής βοήθειας στους οίκους ευγηρίας, με την πρόκριση της τηλεϊατρικής μέσου για την αποτελεσματικότερη διαχείριση της υγείας των τροφίμων. Επιπλέον, τα ψηφιακά μέσα και τα μέσα τηλεφροντίδας, τα οποία χρησιμοποιούνται ήδη κατά τη διάρκεια της πανδημίας για την παρακολούθηση και τον έλεγχο των απομονωμένων και χωρίς πραγματική οικογενειακή στήριξη ατόμων, θα συνεχίσουν να αναπτύσσονται, βελτιώνοντας την πρόσβαση των ανθρώπων σε υπηρεσίες φροντίδας. Ωστόσο, αυτή η ανάπτυξη πρέπει να συνοδεύεται από μέτρα για τη γεφύρωση του ψηφιακού χάσματος σε όλες τις εκφάνσεις του, όπως το ψηφιακό χάσμα μεταξύ των φύλων, στις αγροτικές περιοχές ή στον γηραιότερο πληθυσμό. Ομοίως, οι επαγγελματίες του κλάδου πρέπει να επιμορφώνονται στη χρήση των νέων αυτών τεχνολογικών μέσων μέσω προγραμμάτων συνεχούς επιμόρφωσης. Επιπλέον, είναι αναγκαίο να αναπτυχθεί ένα νέο συντονισμένο και ολοκληρωμένο σύστημα επικοινωνίας μεταξύ του συστήματος υγείας, των παρόχων υπηρεσιών και των οικογενειών. Η δυνατότητα εξοικείωσης με τις νέες τεχνολογίες επικοινωνίας τόσο των παρόχων υπηρεσιών που εργάζονται σε στεγαστικές δομές όσο και των τροφίμων είναι ζωτικής σημασίας·

32. πιστεύει ότι η παροχή οικονομικής στήριξης κατά την περίοδο κατάρτισης αποτελεί σημαντικό μέτρο στήριξης που θα διευκολύνει τους ενδιαφερομένους κατά την είσοδο σε αυτόν τον τομέα ή κατά την αλλαγή επαγγελματικής σταδιοδρομίας·

33. δεσμεύεται για την παροχή επαρκούς αμοιβής στους επαγγελματίες του κλάδου της περίθαλψης και της φροντίδας, η οποία θα αντανάκλα την κοινωνική αξία της εργασίας τους·

34. υπενθυμίζει την αρχή αριθ. 9 του Ευρωπαϊκού πυλώνα κοινωνικών δικαιωμάτων σχετικά με την ισορροπία μεταξύ επαγγελματικής και προσωπικής ζωής, στην οποία ορίζονται τα εξής: «Οι γονείς και τα άτομα που έχουν ευθύνες παροχής φροντίδας έχουν δικαίωμα σε κατάλληλο διάστημα άδειας, ευέλικτες ρυθμίσεις εργασίας και πρόσβαση σε υπηρεσίες φροντίδας». Τονίζει σχετικά τη συμβολή στην τήρηση της αρχής αυτής που θα έχουν μέτρα δημόσιας στήριξης στην πρόσληψη φροντιστών μέσω επιδοτήσεων ή άλλων μορφών χρηματοδότησης, πράγμα που θα συνεισφέρει επίσης στη νομιμοποίηση και τη βελτίωση των συνθηκών εργασίας των εργαζομένων στον κλάδο της φροντίδας·

35. συνιστά στα κράτη μέλη της ΕΕ να δημιουργήσουν τις βασικές προϋποθέσεις για την κοινωνική προστασία των συγγενών που ενεργούν ως φροντιστές. Αυτό αφορά τόσο την εξασφάλιση μέσω βιοπορισμού όσο και την ασφάλιση υγείας, την κάλυψη ατυχημάτων και τη διασφάλιση συνταξιοδοτικών δικαιωμάτων για αυτήν την κατηγορία προσώπων. Οι συγγενείς που ενεργούν ως φροντιστές δεν θα πρέπει να αναγκάζονται να εγκαταλείψουν τη δουλειά τους, ενώ οι δημόσιες παροχές δεν πρέπει να συνδέονται με καθεστώς ανεργίας. Η λήψη απόφασης σχετικά με την παροχή φροντίδας σε συγγενικό πρόσωπο είναι πάντα δύσκολη και, ως εκ τούτου, δεν θα πρέπει συνεπάγεται μη αναγκαίες θυσίες·

36. τονίζει τη σημασία της επαγγελματικής υποστήριξης στον κλάδο της άτυπης φροντίδας που παρέχεται κυρίως από τα μέλη της οικογένειας, ούτως ώστε να εφοδιαστούν οι συγγενείς που ενεργούν ως φροντιστές με τις απαραίτητες δεξιότητες και ταυτόχρονα να εξασφαλιστεί η κατάλληλη ποιότητα της φροντίδας. Επιπλέον, είναι αναγκαία η δημιουργία εγκαταστάσεων για την προσωρινή ανακούφιση των ατόμων που παρέχουν φροντίδα (π.χ. εγκαταστάσεις προσωρινής φροντίδας), εφόσον χρειαστεί·

37. καλεί τα κράτη μέλη της ΕΕ και τους σχετικούς ενδιαφερόμενους φορείς σε τοπικό και σε περιφερειακό επίπεδο να διεξάγουν τακτικές έρευνες με τις θιγόμενες ομάδες ατόμων προκειμένου να χρησιμοποιούν τα αποτελέσματα καθώς και τον τρόπο με τον οποίο αλλάζουν αυτά ως βάση για τη στρατηγική ανάπτυξη των υπηρεσιών·

Συστάσεις προς την Ευρωπαϊκή Επιτροπή

38. καλεί την Ευρωπαϊκή Επιτροπή να επικαιροποιήσει το ισχύον από το 2012 ευρωπαϊκό πλαίσιο ποιότητας για τις υπηρεσίες μακροχρόνιας φροντίδας, προκειμένου να αντικατοπτρίζει τις τελευταίες εξελίξεις στον τομέα της μακροπρόθεσμης φροντίδας και των σχετικών απαιτούμενων δεξιοτήτων, και με στόχο τη διευκόλυνση της κινητικότητας των φροντιστών. Συνιστά, στο πλαίσιο αυτό, στην Ευρωπαϊκή Επιτροπή και στα κράτη μέλη την καθιέρωση ευρωπαϊκού σήματος ποιότητας σχετικά με το επαγγελματικό προφίλ του «φροντιστή ηλικιωμένων και εξαρτώμενων ατόμων», τόσο σε πλαίσια θεσμοθετημένης φροντίδας όσο και μη, με στόχο την εγγύηση των αρχών της πιστοποίησης και της αρμοδιότητας στους φροντιστές που παρέχουν αυτό το είδος υπηρεσιών. Είναι αναγκαία η καθιέρωση κοινών προτύπων αναφοράς στο τρέχον ευρωπαϊκό πλαίσιο μέσω πιστοποιητικού ποιότητας εναρμονισμένου και προσαρμοσμένου στις ανάγκες κάθε κράτους μέλους. Η ΕτΠ υπογραμμίζει πως τα δικαιώματα των φροντιζόμενων και η σωματική και ψυχική τους ευημερία πρέπει να συνεχίσουν να αποτελούν την κύρια προτεραιότητα, συμπεριλαμβανομένης της πρόληψης και της καταπολέμησης της μοναξιάς·

39. προτείνει στην Ευρωπαϊκή Επιτροπή και στα κράτη μέλη της ΕΕ να εξετάσουν τη σκοπιμότητα μιας κοινής ενωσιακής στρατηγικής και ενός κοινού ορισμού του επαγγέλματος των φροντιστών (συμπεριλαμβανομένων των φροντιστών κατ' οίκον, των οποίων η παρεχόμενη εργασία θα πρέπει να θεωρείται μέρος της παροχής μακροχρόνιας φροντίδας), με τη συμμετοχή των δήμων και των περιφερειών και των κοινωνικών εταίρων. Η στρατηγική αυτή θα πρέπει να αποσκοπεί στην ενυπακοπή, μεταξύ άλλων δια της προώθησης μέσω των μέσων ενημέρωσης, προκειμένου να συνδράμει σε μια μακροχρόνια αλλαγή της εικόνας των επαγγελματιών του τομέα της υγείας και της περίθαλψης·

40. προτείνει επίσης στην Ευρωπαϊκή Επιτροπή να εξετάσει προτάσεις για την αναγνώριση και την αποτελεσματική υποστήριξη των συγγενών που εκτελούν χρέη φροντιστή·

41. καλεί την Ευρωπαϊκή Επιτροπή να εκπονήσει πρόταση για τη δημιουργία ενός αποτελεσματικού συστήματος συλλογής και ανάλυσης δεδομένων, το οποίο θα καλύπτει επίσης την ως επί το πλείστον αδήλωτη φροντίδα κατ' οίκον, με στόχο να παράσχει στα κράτη μέλη και τις περιφέρειες μια υγιή βάση για τον μελλοντικό διαπεριφερειακό συντονισμό·
42. προτείνει στην Ευρωπαϊκή Επιτροπή να δημιουργήσει μια πλατφόρμα για αμοιβαία ανταλλαγή εμπειρογνώσις και τη δυνατότητα παρουσίασης παραδειγμάτων βέλτιστων πρακτικών στον κλάδο της περίθαλψης και της φροντίδας, καθώς και κοινών προγραμμάτων, όπως προγράμματα κοινωνικής πρόνοιας ή στρατηγικές υποστήριξης των οικογενειών που εκτελούν χρέη φροντιστή·
43. εκφράζει την ικανοποίησή της για τις δυνατότητες χρηματοδότησης και στήριξης που προσφέρουν τα υφιστάμενα και μελλοντικά διαρθρωτικά ταμεία της ΕΕ (ΕΚΤ 2014-2020 με ΕΑΧΤ-ΕΥ ή ΕΚΤ+ 2021-2027), καθώς και για τις συνέργειες και τις συμπληρωματικότητες που δημιουργήθηκαν μέσω του προγράμματος EU4Health 2021-2027 και υπογραμμίζει ότι οι δράσεις που χρηματοδοτούνται από αυτό συνιστούν προτεραιότητα·
44. ζητεί να δοθεί προτεραιότητα στον προϋπολογισμό και να διατεθούν στοχευμένοι δημοσιονομικοί πόροι για την αντιμετώπιση της έλλειψης ειδικευμένου εργατικού δυναμικού στους τομείς της υγείας και της περίθαλψης, ιδίως όσον αφορά το θεματολόγιο της Ευρωπαϊκής Επιτροπής για την αγορά εργασίας στο πλαίσιο του Ευρωπαϊκού Εξαμήνου. Η Ευρωπαϊκή Επιτροπή πρέπει να παρακολουθεί την εφαρμογή και την αποτελεσματικότητα των συστάσεών της.

Βρυξέλλες, 1η Ιουλίου 2021.

Ο Πρόεδρος
της Ευρωπαϊκής Επιτροπής των Περιφερειών
Απόστολος ΤΖΙΤΖΙΚΩΣΤΑΣ

Γνωμοδότηση της Ευρωπαϊκής Επιτροπής των Περιφερειών με θέμα «Σχέδιο δράσης της ΕΕ για την κοινωνική οικονομία»

(2021/C 440/12)

Εισηγητής: Mikel IRUJO AMEZAGA (ES/EA), υπουργός Οικονομικής και Επιχειρηματικής Ανάπτυξης της Περιφερειακής Κυβέρνησης Ναβάρρας

ΣΥΣΤΑΣΕΙΣ ΠΟΛΙΤΙΚΗΣ**Η ΕΥΡΩΠΑΪΚΗ ΕΠΙΤΡΟΠΗ ΤΩΝ ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΩΝ**

Η σημασία του ευρωπαϊκού σχεδίου δράσης για την κοινωνική οικονομία όσον αφορά την τόνωση της συμβολής της κοινωνικής οικονομίας στην τοπική και περιφερειακή ανάπτυξη της Ευρώπης

1. χαιρετίζει τη δέσμευση της Ευρωπαϊκής Επιτροπής να υποβάλει σχέδιο δράσης για την κοινωνική οικονομία εντός του τετάρτου τριμήνου του 2021, ανταποκρινόμενη στα αιτήματα της Ευρωπαϊκής Οικονομικής και Κοινωνικής Επιτροπής (ΕΟΚΕ), της Διακομματικής Ομάδας «Κοινωνική οικονομία» του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου, της GECES ⁽¹⁾ και διαφόρων κυβερνήσεων της Ευρωπαϊκής Ένωσης (ΕΕ) και ευρωπαϊκών δικτύων που έχουν δεσμευτεί υπέρ της ανάπτυξης της κοινωνικής οικονομίας, όπως η οργάνωση «Social Economy Europe» ή το REVES ⁽²⁾.

2. πιστεύει ότι η παρέμβαση της ΕΕ για την ώθηση της ανάπτυξης της κοινωνικής οικονομίας είναι ιδιαίτερα σημαντική υπό τις σημερινές συνθήκες, κατά τις οποίες, λόγω της οικονομικής και κοινωνικής κρίσης που επέφερε η νόσος COVID-19, είναι αναγκαίο να κινητοποιηθεί όλο το δυναμικό των επιχειρήσεων και φορέων της κοινωνικής οικονομίας με στόχο την οικονομική ανάκαμψη, την τόνωση της συλλογικής επιχειρηματικότητας και τη δημιουργία απασχόλησης υψηλής ποιότητας.

3. υπενθυμίζει ότι, σύμφωνα με την ΕΟΚΕ ⁽³⁾, η κοινωνική οικονομία αντιστοιχεί στην Ευρώπη (ΕΕ των 28) σε 2,8 εκατομμύρια επιχειρήσεις και φορείς, που απασχολούν 13,6 εκατομμύρια εργαζομένους, ήτοι περίπου το 6,3 % του ενεργού πληθυσμού της ΕΕ. Επίσης, η κοινωνική οικονομία περιλαμβάνει περισσότερα από 232 εκατομμύρια μέλη συνεταιρισμών, αλληλασφαλιστικών ταμείων και ανάλγων φορέων, καθώς και 82,8 εκατομμύρια εθελοντές.

4. επισημαίνει ότι η ευρωπαϊκή κοινωνική οικονομία απαρτίζεται από μια ποικιλία επιχειρήσεων και φορέων όπως οι συνεταιρισμοί —με τεράστιο φάσμα διαφορετικών μορφών συνεταιρισμών—, τα ταμεία αλληλασφάλισης, τα ιδρύματα ή διάφορες μορφές κοινωνικών επιχειρήσεων, καθώς και άλλους φορείς υπό ιδιαίτερες στο κάθε κράτος μέλος νομικές μορφές, όπως οι εταιρείες εργαζομένων, οι επιχειρήσεις κοινωνικού σκοπού, τα ιδρύματα αλληλεγγύης κ.λπ.

5. υπενθυμίζει ότι το ευρύ αυτό φάσμα επιχειρήσεων και φορέων, που συμμετέχει σε όλους τους κλάδους δραστηριότητας, μοιράζεται μια ισχυρή ταυτότητα που διαμορφώνεται με βάση κοινές αξίες και χαρακτηριστικά, όπως η προτεραιότητα των ανθρώπων και του κοινωνικού αντικειμένου έναντι του κεφαλαίου, η ισότητα των φύλων, η δημοκρατική διακυβέρνηση, και η επανεπένδυση του μεγαλύτερου μέρους των κερδών για την επίτευξη στόχων βιώσιμης ανάπτυξης της επιχείρησης ή του φορέα, ή στόχων συλλογικής ή κοινής ωφέλειας.

6. τονίζει ότι οι επιχειρήσεις και φορείς της κοινωνικής οικονομίας έχουν στέρεους δεσμούς με τον τόπο τους και ποτέ δεν μετεγκαθίστανται —δεδομένου ότι έχουν δημιουργηθεί στον συγκεκριμένο τόπο και είναι ιδιοκτησία ανθρώπων εγκατεστημένων εκεί—, ενώ χαρακτηρίζονται και από ισχυρή δέσμευση υπέρ της οικονομικής και κοινωνικής ανάπτυξης του τόπου όπου δραστηριοποιούνται. Επισημαίνει τη σημασία της κοινωνικής οικονομίας για την αγροτική ανάπτυξη, ως φορέα ανάπτυξης των ενδογενών πόρων του τόπου και ενεργοποίησης ενάντια στον αποπληθυσμό, λαμβανομένης υπόψη επίσης της σημασίας των φορέων αυτών για την ανάπτυξη της κοινωνικής οικονομίας στις αγροτικές περιοχές και τη διασύνδεσή τους με τις αστικές περιοχές, συντελώντας στη διατήρηση του πληθυσμού και στην ενίσχυση της κοινωνικής συνοχής.

7. τονίζει ότι οι φορείς της κοινωνικής οικονομίας υποστηρίζουν αρχές και αξίες που καθιστούν δυνατή μια ανάπτυξη συμβατή τόσο με οικονομικές πτυχές όσο και με περιβαλλοντικές, επιδεικνύοντας σθεναρή δέσμευση υπέρ της υλοποίησης της Ατζέντας του 2030 για τη Βιώσιμη Ανάπτυξη. Συνεπώς, εκπροσωπούν την πλουραλιστική οικονομία, την ισορροπία και τη βιωσιμότητα από μια παγκόσμια οπτική, αναγκαία για τη συμβολή στην επίτευξη του καθενός από τους 17 στόχους βιώσιμης ανάπτυξης της εν λόγω ατζέντας.

⁽¹⁾ Ομάδα εμπειρογνομόνων της Ευρωπαϊκής Επιτροπής σε θέματα κοινωνικής οικονομίας και κοινωνικών επιχειρήσεων.

⁽²⁾ Ευρωπαϊκό Δίκτυο Δήμων και Περιφερειών για την Κοινωνική Οικονομία

⁽³⁾ <https://www.eesc.europa.eu/sites/default/files/files/qe-04-17-875-en-n.pdf>

8. ζητά από την Ευρωπαϊκή Επιτροπή να αναπτύξει ένα ευρωπαϊκό νομικό πλαίσιο της κοινωνικής οικονομίας, το οποίο να της προσφέρει κατάλληλη νομική υπόσταση, με ενιαίο ορισμό και με κανόνες οργάνωσης και διάρθρωσης των επιχειρήσεων που να ανταποκρίνονται σε συγκεκριμένα οργανωτικά και λειτουργικά κριτήρια, γεγονός που θα προσφέρει αποφασιστική στήριξη για την ανάπτυξη του κλάδου·
9. θεωρεί επίσης σκόπιμο τον προσανατολισμό των φορέων της κοινωνικής οικονομίας προς τους στόχους βιώσιμης ανάπτυξης·
10. επισημαίνει ότι, μέσω του συμφώνου δεξιοτήτων, η Ευρωπαϊκή Επιτροπή οφείλει να στηρίξει την αναβάθμιση των δεξιοτήτων και την πρόσβαση στη δια βίου μάθηση των εργαζομένων της κοινωνικής οικονομίας σε τομείς όπως η ψηφιοποίηση, συμπεριλαμβανομένου του γραμματισμού στα μέσα επικοινωνίας, η συμμετοχική διοίκηση, η ανθεκτικότητα ή η πράσινη μετάβαση, προκειμένου να τους βοηθήσει να εισέλθουν ή να παραμείνουν στην αγορά εργασίας των επιχειρήσεων της κοινωνικής οικονομίας. Για την επίτευξη αυτού του στόχου, προτείνει τη συνεργασία με το οικοσύστημα των επιχειρήσεων της κοινωνικής οικονομίας, στο οποίο συμμετέχουν ιδίως δημόσιες υπηρεσίες, κέντρα επαγγελματικής εκπαίδευσης και πανεπιστήμια. Επιπλέον, το Σύμφωνο των Δημάρχων για το κλίμα και την ενέργεια είναι σε θέση να συμβάλει στην ενθάρρυνση της δημιουργίας διαδρωμών κατάρτισης προς την προσασία του περιβάλλοντος και την προώθηση της κυκλικής οικονομίας. Ως εκ τούτου, επισημαίνουμε τις προτάσεις που διατυπώθηκαν στη γνωμοδότηση της ΕτΠ με θέμα «Ευρωπαϊκό θεματολόγιο δεξιοτήτων για βιώσιμη ανταγωνιστικότητα, κοινωνική δικαιοσύνη και ανθεκτικότητα», οι οποίες εκπονήθηκαν βάσει προτάσεων για το συγκεκριμένο θέμα από τη σκοπιά των οργανισμών τοπικής αυτοδιοίκησης, το οποίο είναι εξαιρετικά σημαντικό και για την κοινωνική οικονομία·
11. ζητά να διερευνηθεί το δυναμικό της κοινωνικής οικονομίας στον τομέα της επαγγελματικής κατάρτισης και των ενεργών πολιτικών απασχόλησης, καθώς και της ανάπτυξης δεξιοτήτων και ικανοτήτων, με ιδιαίτερη προσοχή στις ομάδες που αντιμετωπίζουν μεγαλύτερες δυσκολίες ένταξης στην εργασία, όπως είναι οι νέοι, οι μακροχρόνια άνεργοι, τα άτομα με αναπηρία ή οι κάτοικοι απομακρυσμένων περιοχών με περιορισμούς πρόσβασης στους ψηφιακούς πόρους·
12. καλεί την Ευρωπαϊκή Επιτροπή να εκπονήσει έρευνα σχετικά με τη μεταβίβαση επιχειρήσεων στους υπαλλήλους μέσω διαδικασιών κοινωνικής οικονομίας. Η εν λόγω μελέτη θα πρέπει να συνοδεύεται από μια πλατφόρμα της ΕΕ για την ανταλλαγή ορθών πρακτικών μεταξύ κρατών μελών, πρωτοβάθμιων και δευτεροβάθμιων οργανισμών τοπικής αυτοδιοίκησης (ΟΤΑ) και δικτύων κοινωνικής οικονομίας, ενώ θα πρέπει επίσης να εξετάζει το δυναμικό της κοινωνικής οικονομίας για βιομηχανική επιχειρηματικότητα·
13. υπογραμμίζει το δυναμικό των συνεργατικών σχηματισμών (clusters) κοινωνικής οικονομίας για την ένταξή τους σε ευρωπαϊκές αλυσίδες αξίας, καθώς και για την οικοδόμηση συμμαχιών με άλλους επιχειρηματικούς παράγοντες, δημόσιες υπηρεσίες, κέντρα επαγγελματικής κατάρτισης, επαγγελματικές σχολές, πανεπιστήμια και ερευνητικά κέντρα, για την επίτευξη στρατηγικών στόχων και την κοινή χρήση των πόρων·
14. αναγνωρίζει το δυναμικό που εμπεριέχει η συμπερίληψη της κοινωνικής οικονομίας στην Ευρωπαϊκή Πλατφόρμα Συνεργασίας Συνεργατικών Σχηματισμών⁽⁴⁾, ώστε να διευκολυνθεί η δημιουργία συμμαχιών και η συμμετοχή αυτών των επιχειρήσεων και φορέων σε στρατηγικές αλυσίδες αξίας·
15. τονίζει ότι είναι σημαντικό να συμπεριληφθεί η κοινωνική οικονομία στις στρατηγικές έξυπνης εξειδίκευσης, ως βασικός μοχλός οικονομικής και κοινωνικής ανάπτυξης. Επιπλέον, υπενθυμίζει ότι η κοινωνική οικονομία μπορεί να συμβάλει στην προώθηση των κοινωνικών καινοτομιών και επισημαίνει στο πλαίσιο αυτό ότι «οι πρωτοβουλίες της κοινωνικής οικονομίας, καθότι βασίζονται στη συνεργασία και τη συμμετοχή των πολιτών που αποτελούν μέλη τοπικών κοινοτήτων, συμβάλλουν στην ενίσχυση της κοινωνικής, οικονομικής και εδαφικής συνοχής και στην αύξηση της εμπιστοσύνης σε ολόκληρη την ΕΕ»⁽⁵⁾·
16. επισημαίνει τη σημασία της ώθησης της διαπεριφερειακής συνεργασίας σε θέματα κοινωνικής οικονομίας, ως καθοριστικού μέσου για τη δημιουργία διεθνικών συνεργατικών σχηματισμών, τη διασυννοιακή αξιοποίηση των συνεργειών, την ιδιότυπη περιφερειακή συνεργασία των εξόχως απόκεντρων περιφερειών στον χώρο συνεργασίας της καθεμίας τους με τρίτες χώρες, καθώς και για την υποστήριξη της διεθνοποίησης των επιχειρήσεων και φορέων της κοινωνικής οικονομίας στην ενιαία αγορά. Υπό αυτή την έννοια, επισημαίνει ότι η θεματική πλατφόρμα της κοινωνικής οικονομίας στους κόλπους της ευρωπαϊκής πλατφόρμας έξυπνης εξειδίκευσης συνιστά το κατάλληλο μέσο για την τόνωση της διαπεριφερειακής συνεργασίας, στο οποίο συμμετέχουν επτά ευρωπαϊκές περιφέρειες των οποίων οι εμπειρίες και οι βέλτιστες πρακτικές θα πρέπει να ληφθούν υπόψη στο μελλοντικό ευρωπαϊκό σχέδιο δράσης για την κοινωνική οικονομία·
17. καλεί την Ευρωπαϊκή Επιτροπή να καταστήσει πιο φιλόδοξες και συνεκτικές τις πρωτοβουλίες της για την υποστήριξη του ρόλου των οργανισμών τοπικής αυτοδιοίκησης στην προώθηση της κοινωνικής οικονομίας. Υπενθυμίζει ότι πολλοί οργανισμοί τοπικής αυτοδιοίκησης διαθέτουν ήδη φιλόδοξες στρατηγικές και σχέδια δράσης για την προαγωγή της κοινωνικής οικονομίας, τα οποία θα πρέπει να προσδιοριστούν από την Ευρωπαϊκή Επιτροπή και να ληφθούν υπόψη κατά την προετοιμασία του μελλοντικού σχεδίου δράσης για την ευρωπαϊκή κοινωνική οικονομία. Επίσης, πρέπει η Ευρωπαϊκή Επιτροπή να υποστηρίξει την ανταλλαγή βέλτιστων πρακτικών και ήδη υφιστάμενων πρωτοβουλιών των οργανισμών τοπικής αυτοδιοίκησης (λ.χ. μέσω ενός δικτύου τέτοιων οργανισμών που θα προάγει την κοινωνική οικονομία)·

(4) <https://clustercollaboration.eu/social-economy>

(5) COR-2016-06945

18. ζητά από την Ευρωπαϊκή Επιτροπή την κατάρτιση μελέτης σχετικά με τις δημόσιες πολιτικές της τοπικής αυτοδιοίκησης για την προαγωγή της κοινωνικής οικονομίας στην ΕΕ, στην οποία να περιλαμβάνονται ορισμένα παραδείγματα άλλων οργανισμών τοπικής αυτοδιοίκησης σε παγκόσμιο επίπεδο·

19. αναγνωρίζει τον σημαντικό αντίκτυπο της πρωτοβουλίας «Περιφέρειες ευρωπαϊκής κοινωνικής οικονομίας» και της προκήρυξης «αποστολές κοινωνικής οικονομίας» για τη δημιουργία μιας ευρείας κοινότητας οργανισμών τοπικής αυτοδιοίκησης που δεσμεύονται υπέρ της ανάπτυξης της κοινωνικής οικονομίας, καλεί δε την Ευρωπαϊκή Επιτροπή να ενισχύσει το πρόγραμμα αυτό στο πλαίσιο του σχεδίου δράσης για την κοινωνική οικονομία·

20. καλεί την Ευρωπαϊκή Επιτροπή να ενισχύσει τη συμμετοχή των οργανισμών τοπικής αυτοδιοίκησης στη GECES, μαζί με τα κράτη μέλη και τα δίκτυα κοινωνικής οικονομίας. Υπό αυτή την έννοια, ζητά τη συγκρότηση ομάδας εργασίας της GECES με θέμα τις πολιτικές κοινωνικής οικονομίας της τοπικής αυτοδιοίκησης·

21. ζητά να λαμβάνεται υπόψη η διάσταση του φύλου στις αναλύσεις, τις μελέτες, τα προτεινόμενα μέτρα και στα μέσα και μηχανισμούς εποπτείας και στήριξης που αναφέρονται στην κοινωνική οικονομία, και που συλλέγουν στατιστικά στοιχεία σχετικά με τους εργαζομένους ή με τη σύνθεση των διαφορετικών εταιρικών μορφών της κοινωνικής οικονομίας, προκειμένου να είναι διαθέσιμα στατιστικά στοιχεία ανά φύλο και να ενσωματωθούν δείκτες επίσης ανά φύλο·

Αύξηση της προβολής της κοινωνικής οικονομίας

22. ζητά από την Ευρωπαϊκή Επιτροπή τη δημιουργία μιας ενιαίας δικτυακής πλατφόρμας υποστήριξης για τις επιχειρήσεις και τους φορείς, καθώς και την επιχειρηματικότητα, μέσω διαφόρων μορφών κοινωνικής οικονομίας, στην οποία θα συγκεντρώνονται όλες οι ευρωπαϊκές μελέτες και εκδόσεις για την κοινωνική οικονομία, καθώς και οι ευκαιρίες που προσφέρει η ΕΕ στις συγκεκριμένες επιχειρήσεις και φορείς·

23. συνιστά τη συνεργασία των ευρωπαϊκών δικτύων κοινωνικής οικονομίας και της GECES στη χάραξη και τη διαχείριση της εν λόγω δικτυακής πλατφόρμας·

24. προτείνει στην Ευρωπαϊκή Επιτροπή να προβλέπεται στο σχέδιο δράσης για την κοινωνική οικονομία μια ευρεία εκστρατεία επικοινωνίας, στη χάραξη και την εκτέλεση της οποίας να συμμετάσχουν η ΕτΠ, η ΕΟΚΕ και τα δίκτυα κοινωνικής οικονομίας. Η εκστρατεία επικοινωνίας έχει θεμελιώδη σημασία για την προώθηση της συλλογικής επιχειρηματικότητας, καθώς και της γνώσης σχετικά με τα ευρωπαϊκά μέσα στήριξης της κοινωνικής οικονομίας·

25. καλεί την Ευρωπαϊκή Επιτροπή να εκπονήσει οδηγό δημόσιων πολιτικών της κοινωνικής οικονομίας, στον οποίο να περιλαμβάνονται οι ποικίλες νομικές μορφές της κοινωνικής οικονομίας στην Ευρώπη, ώστε να χρησιμεύσει ως βοήθημα για τους οργανισμούς τοπικής αυτοδιοίκησης·

26. υπενθυμίζει ότι η ποικιλομορφία της κοινωνικής οικονομίας και η ικανότητά της να προσφέρει καινοτόμες λύσεις για τις κύριες οικονομικές, κοινωνικές, εκπαιδευτικές και περιβαλλοντικές προκλήσεις αποτελεί τον κύριο παράγοντα της επιτυχίας της·

27. καλεί την Ευρωπαϊκή Επιτροπή να επιλέγει κάθε χρόνο μια ευρωπαϊκή πρωτεύουσα της κοινωνικής οικονομίας, σύμφωνα με δημοκρατική και διαφανή διαδικασία στην οποία θα συμμετέχουν η ΕτΠ, η ΕΟΚΕ και η GECES·

28. προτείνει καλύτερη ένταξη και μεγαλύτερη προβολή της κοινωνικής οικονομίας στο Enterprise Europe Network. Συνιστά επίσης να δοθεί μεγαλύτερη έμφαση στην κοινωνική οικονομία στο πλαίσιο των κριτηρίων απονομής της ετικέτας Ευρωπαϊκή Επιχειρηματική Περιφέρεια (ΕΕΠ)·

29. υπενθυμίζει ότι είναι σημαντικό να στηριχθούν, να χρηματοδοτηθούν και να ενισχυθούν τα ευρωπαϊκά δίκτυα κοινωνικής οικονομίας ορισμένων δήμων και περιφερειών που έχουν δεσμευτεί υπέρ της κοινωνικής οικονομίας ως καιρίου συμμάχου για την εφαρμογή του σχεδίου δράσης και την πληροφόρηση σχετικά με τις ευκαιρίες που προσφέρει·

Βελτίωση της πρόσβασης σε χρηματοδότηση για τις επιχειρήσεις και τους φορείς της κοινωνικής οικονομίας

30. επισημαίνει τις πρόσθετες δυσχέρειες που καλούνται να αντιμετωπίσουν οι επιχειρήσεις και φορείς της κοινωνικής οικονομίας για να αποκτήσουν πρόσβαση σε χρηματοδότηση, εν μέρει λόγω της ανεπαρκούς προβολής και κατανόησης των επιχειρηματικών τους μοντέλων, που δίνουν προτεραιότητα στη συλλογική ή την κοινή ωφέλεια έναντι της μεγιστοποίησης του κέρδους·

31. υπενθυμίζει τον καιρικό ρόλο των ταμείων συνοχής, ειδικότερα δε του Ευρωπαϊκού Ταμείου Περιφερειακής Ανάπτυξης (ΕΤΠΑ) και του Ευρωπαϊκού Κοινωνικού Ταμείου (ΕΚΤ), στη χρηματοδότηση έργων της κοινωνικής οικονομίας·

32. ζητά να καταστεί δυνατή η συλλογική επιχειρηματικότητα όλων των οικογενειών της κοινωνικής οικονομίας, χάρη σε γραμμές οικονομικής στήριξης για να συσταθούν επιχειρήσεις κοινωνικής οικονομίας και για να μπορούν αυτές να αντιμετωπίσουν τις μελλοντικές επιχειρηματικές προκλήσεις·

33. επισημαίνει ότι το πρόγραμμα InvestEU θα έχει καθοριστική σημασία για τη χρηματοδότηση καινοτόμων έργων κοινωνικής οικονομίας, χάρη στα τέσσερα σκέλη πολιτικής που περιλαμβάνει, και ιδίως στο «σκέλος πολιτικής μικρομεσαίων επιχειρήσεων» και στο «σκέλος πολιτικής κοινωνικών επενδύσεων και δεξιοτήτων», που περιλαμβάνει τη μικροχρηματοδότηση και τη χρηματοδότηση επιχειρήσεων της κοινωνικής οικονομίας·

34. συνιστά στην Ευρωπαϊκή Επιτροπή να συμμετέχει στο γνωμοδοτικό συμβούλιο ένα μέλος της ΕΠ και να συμμετέχουν στην Επιτροπή Επενδύσεων εμπειρογνώμονες σε θέματα χρηματοδότησης των επιχειρήσεων και φορέων της κοινωνικής οικονομίας·

35. ζητά από την Ευρωπαϊκή Επιτροπή να εκπονήσει μια κοινωνική και περιβαλλοντική ταξινόμια των επενδύσεων που να είναι σαφής, διαφανής και αποτελεσματική·

36. επισημαίνει τη σημασία των χρηματοπιστωτικών παραγόντων της κοινωνικής οικονομίας (ηθικές και συνεταιριστικές τράπεζες, ενώσεις πιστώσεων, μικροχρηματοδότηση, κοινωνικά χρηματοπιστωτικά ιδρύματα, αλληλασφαλιστικά ταμεία και ασφαλιστικοί συνεταιρισμοί κ.λπ.) στον χώρο της βιώσιμης χρηματοδότησης, τη σημαντική τους παρουσία στις αγροτικές περιοχές στις λιγότερο ανεπτυγμένες περιφέρειες και το έργο τους για την οικονομική ένταξη ευάλωτων πληθυσμιακών ομάδων και τις επενδύσεις στην πραγματική οικονομία·

37. ζητά να λαμβάνεται υπόψη η διάσταση του φύλου κατά την πρόσβαση των επιχειρήσεων και φορέων της κοινωνικής οικονομίας σε χρηματοδότηση, λόγω των μεγαλύτερων δυσχερειών που αντιμετωπίζουν οι γυναίκες σε σύγκριση με τους άνδρες όσον αφορά την πρόσβαση σε πίστωση και οικονομικούς πόρους. Είναι αναγκαίο να αναγνωρίζεται το γεγονός αυτό εξ αρχής κατά τον σχεδιασμό οποιουδήποτε μέσου για τη βελτίωση της πρόσβασης στη χρηματοδότηση·

Ώθηση στην εκπαίδευση για επιχειρηματικότητα στον χώρο της κοινωνικής οικονομίας

38. υπενθυμίζει —στο ίδιο πνεύμα με τα Συμπεράσματα του Συμβουλίου του 2015 σχετικά με την προαγωγή της κοινωνικής οικονομίας ως βασικού μοχλού οικονομικής και κοινωνικής ανάπτυξης στην Ευρώπη— ότι είναι σημαντικό να ενισχυθεί η εκπαίδευση και η κατάρτιση σε θέματα επιχειρηματικότητας στον χώρο της κοινωνικής οικονομίας σε όλες τις βαθμίδες της εκπαίδευσης, από την πρωτοβάθμια ως την τριτοβάθμια (πανεπιστημιακή και επαγγελματική)·

39. τονίζει ότι πρωτοβουλίες όπως η σχολή Διοίκησης Επιχειρήσεων Κοινωνικής Οικονομίας —που δημιουργήθηκε από επτά ευρωπαϊκές περιφέρειες στο πλαίσιο της πλατφόρμας έξυπνης εξειδίκευσης— προσφέρουν καινοτόμες λύσεις για την ελλιπή προσφορά εκπαίδευσης σε θέματα επιχειρήσεων της κοινωνικής οικονομίας και έχουν στόχο να καταρτίσουν ικανούς επαγγελματίες, που θα μπορούν να συνοδεύσουν και να καθοδηγήσουν την ανάπτυξη αυτών των επιχειρήσεων και φορέων·

40. υπενθυμίζει ότι οι επιχειρήσεις και φορείς της κοινωνικής οικονομίας χρειάζονται ειδικές δεξιότητες, που ισχύουν επίσης και για τις παραδοσιακές επιχειρήσεις, όπως η ηγεσία χωρίς αποκλεισμούς·

41. ζητά από την Ευρωπαϊκή Επιτροπή να προβεί σε μεγαλύτερη χρήση του προγράμματος Erasmus+, ώστε να δοθεί ώθηση στην εκπαίδευση και την κατάρτιση σε θέματα επιχειρηματικότητας και για την εργασία σε επιχειρήσεις της κοινωνικής οικονομίας. Υπό αυτή την έννοια, προτείνει να διερευνηθούν οι δυνατότητες μεγαλύτερης αξιοποίησης του προγράμματος «Erasmus για νέους επιχειρηματίες» εκ μέρους των επιχειρήσεων και φορέων της κοινωνικής οικονομίας, ιδίως στις πλέον απομακρυσμένες ευρωπαϊκές περιφέρειες, όπου οι νέοι αντιμετωπίζουν μεγαλύτερους περιορισμούς κινητικότητας, λόγω της απόστασης από την ηπειρωτική Ευρώπη·

42. ζητά να διερευνηθούν νέες δυνατότητες προώθησης της εκπαίδευσης, της κατάρτισης και της αναβάθμισης των δεξιοτήτων των εργαζομένων στην κοινωνική οικονομία, μέσω του σχεδίου στρατηγικής για την τομεακή συνεργασία σχετικά με τις δεξιότητες και μέσω της συμμαχίας γνώσης. Επιπλέον, το περιεχόμενο των γνώσεων και δεξιοτήτων που αποκτώνται σε όλες τις βαθμίδες της εκπαίδευσης καθώς και σε δομές μη τυπικής εκπαίδευσης θα πρέπει να είναι τέτοιο που να καλλιεργεί στους πολίτες τη μέγιστη χρήση των γνώσεων, να καλλιεργεί δηλαδή τις επονομαζόμενες «ήπιες δεξιότητες» και να επιτρέπει την προσαρμοστικότητα σε ένα διαρκώς εξελισσόμενο περιβάλλον·

Βελτίωση της πρόσβασης στις αγορές και στις κοινωνικά υπεύθυνες δημόσιες συμβάσεις

43. υπενθυμίζει ότι οι επιχειρήσεις και φορείς της κοινωνικής οικονομίας καλούνται να αντιμετωπίσουν πρόσθετα εμπόδια σε σύγκριση με τις λοιπές μικρομεσαίες επιχειρήσεις (ΜΜΕ) προκειμένου να δραστηριοποιηθούν σε υπερεθνικό επίπεδο εντός της ενιαίας αγοράς. Οι δυσχέρειες αυτές προκύπτουν από την ποικιλία —ενίοτε δε και απουσία— πλήρους νομικού πλαισίου που να καλύπτει το σύνολο των νομικών μορφών της κοινωνικής οικονομίας, όπως είναι, μεταξύ άλλων, οι συνεταιρισμοί —συμπεριλαμβανομένων των ποικίλων υποκατηγοριών συνεταιρισμών—, τα αλληλασφαλιστικά ταμεία, οι ενώσεις, τα ιδρύματα, οι κοινωνικές επιχειρήσεις κ.λπ.·

44. υπενθυμίζει τον σημαντικό ρόλο των γυναικών στη διοίκηση των κοινωνικών επιχειρήσεων για την επιτυχία της επιχειρηματικής κατάρτισης στην κοινωνική οικονομία·

45. επισημαίνει επίσης την έλλειψη ευρωπαϊκών μηχανισμών για την υπέρβαση των εν λόγω εμποδίων. Για παράδειγμα, εξακολουθεί να είναι δύσκολη η σύσταση διεθνικής ευρωπαϊκής ένωσης απαρτιζόμενη από μέλη από διάφορες χώρες, όπως εξάλλου συμβαίνει και με τα αλληλασφαλιστικά ταμεία και τα ιδρύματα, λόγω της απουσίας ευρωπαϊκού νομικού πλαισίου·

46. καλεί την Ευρωπαϊκή Επιτροπή να εξακολουθήσει να προάγει τη σύναψη κοινωνικά υπεύθυνων δημόσιων συμβάσεων από τις ευρωπαϊκές δημόσιες υπηρεσίες, ως καίριο μέσο για την αύξηση της διαφάνειας των δημόσιων προμηθειών, την καταπολέμηση των πρακτικών διαφθοράς, την τόνωση του ανταγωνισμού και της συμμετοχής επιχειρηματικών φορέων ποικίλου μεγέθους στις δημόσιες συμβάσεις, καθώς και την προώθηση κοινωνικά υπεύθυνων επιχειρηματικών πρακτικών, όπως αυτές που χαρακτηρίζουν την κοινωνική οικονομία·

47. ζητά επεκταθεί και στα λοιπά κράτη μέλη της ΕΕ η πρωτοβουλία «Buying for social impact» (Αγορές κοινωνικού αντικτύπου), με την οποία μελετήθηκε η μεταφορά της οδηγίας για τις δημόσιες προμήθειες στο εθνικό δίκαιο δεκαπέντε κρατών μελών και διοργανώθηκαν εκδηλώσεις σε εθνικό και/ή τοπικό επίπεδο για τη διάδοση των ευκαιριών σύναψης υπεύθυνων δημόσιων συμβάσεων·

48. καλεί το σύνολο των δημόσιων υπηρεσιών της τοπικής αυτοδιοίκησης να αναπτύξουν στρατηγικές διαφανών και κοινωνικά υπεύθυνων δημόσιων προμηθειών, βάσει των οποίων οι δημόσιες συμβάσεις θα εξαρτώνται, μεταξύ άλλων, από τη συμμόρφωση με τους δίκαιους μισθούς και άλλους όρους και προϋποθέσεις που προβλέπονται από τον νόμο και/ή τις συλλογικές συμβάσεις, συμπεριλαμβανομένων των αλυσίδων υπεργολαβίας·

Ένα σχέδιο δράσης που θα περιλαμβάνει μέτρα και μηχανισμούς παρακολούθησης και θα προωθεί τον διαρθρωμένο διάλογο με τους παράγοντες της κοινωνικής οικονομίας και άλλους θεσμούς

49. ζητά από την Ευρωπαϊκή Επιτροπή να οριστεί τουλάχιστον πενταετής χρονικός ορίζοντας για την εφαρμογή του σχεδίου δράσης για την κοινωνική οικονομία και να προβλεφθεί εκ των προτέρων αξιολόγηση και μηχανισμοί ετήσιας και εκ των υστέρων αξιολόγησης, καθώς και αξιολόγησης μετά το πέρας της εφαρμογής του για την ενδεχόμενη ανανέωσή του·

50. καλεί την Ευρωπαϊκή Επιτροπή να ενισχύσει τόσο τους μηχανισμούς της για την εποπτεία και στήριξη των πολιτικών κοινωνικής οικονομίας, όπως η GECES, όσο και τον μόνιμο και διαρθρωμένο διάλογο σε θέματα κοινωνικής οικονομίας με την ΕτΠ και την ΕΟΚΕ, ενώ παράλληλα απαιτείται να εξασφαλιστεί ισόρροπη ως προς το φύλο σύνθεση·

51. ζητά από την Ευρωπαϊκή Επιτροπή να μελετήσει την ενδεχόμενη συμπεριληψη των εργοδοτών της κοινωνικής οικονομίας στον διακλαδικό κοινωνικό διάλογο και να συμπεριλάβει μέτρα για την έγκριση και την εδραίωση μιας ευρωπαϊκής οργάνωσης εργοδοτών της κοινωνικής οικονομίας.

Βρυξέλλες, 1η Ιουλίου 2021.

Ο Πρόεδρος
της Ευρωπαϊκής Επιτροπής των Περιφερειών
Απόστολος ΤΖΙΤΖΙΚΩΣΤΑΣ

III

(Προπαρασκευαστικές πράξεις)

ΕΠΙΤΡΟΠΗ ΤΩΝ ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΩΝ

145Η ΣΥΝΟΔΟΣ ΟΛΟΜΕΛΕΙΑΣ ΤΗΣ ΕΤΠ (ΥΒΡΙΔΙΚΗ ΜΕΣΩ INTERACTIO), 30.6.2021 - 1.7.2021

Γνωμοδότηση της Ευρωπαϊκής Επιτροπής των Περιφερειών με θέμα «Η πράξη για τις ψηφιακές υπηρεσίες και η πράξη για τις ψηφιακές αγορές»

(2021/C 440/13)

Εισηγήτρια:	Ρόδη ΚΡΑΤΣΑ (EL/EPP), Περιφερειάρχης Ιονίων Νήσων
Έγγραφα αναφοράς:	Πρόταση κανονισμού του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου σχετικά με την ενιαία αγορά ψηφιακών υπηρεσιών (πράξη για τις ψηφιακές υπηρεσίες) και την τροποποίηση της οδηγίας 2000/31/EK COM(2020) 825 final Πρόταση κανονισμού του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου σχετικά με διεκδικήσιμες και δίκαιες αγορές στον ψηφιακό τομέα (πράξη για τις ψηφιακές αγορές) COM(2020) 842 final

I. ΣΥΝΙΣΤΩΜΕΝΕΣ ΤΡΟΠΟΛΟΓΙΕΣ

Τροπολογία 1

COM (2020) 825 final — Μέρος 1

Αιτιολογική σκέψη 5

Κείμενο που προτείνει η Ευρωπαϊκή Επιτροπή	Τροπολογία της ΕτΠ
Ο παρών κανονισμός θα πρέπει να εφαρμόζεται σε παρόχους ορισμένων υπηρεσιών της κοινωνίας των πληροφοριών όπως ορίζονται στην οδηγία (ΕΕ) 2015/1535 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου ²⁶ , δηλαδή κάθε υπηρεσία που συνήθως παρέχεται έναντι αμοιβής, με ηλεκτρονικά μέσα εξ αποστάσεως και κατόπιν συγκεκριμένης παραγγελίας ενός αποδέκτη. Συγκεκριμένα, ο παρών κανονισμός θα πρέπει να εφαρμόζεται σε παρόχους ενδιάμεσων υπηρεσιών και, ειδικότερα, ενδιάμεσων υπηρεσιών οι οποίες συνίστανται σε υπηρεσίες που είναι γνωστές ως υπηρεσίες «απλής μετάδοσης», «προσωρινής αποθήκευσης» και «φιλοξενίας», δεδομένου ότι η εκθετική αύξηση της χρήσης αυτών των υπηρεσιών, κυρίως για νόμιμους και κοινωνικά επωφελείς σκοπούς όλων των ειδών, έχει ενισχύσει επίσης τον ρόλο τους στη διαμεσολάβηση και στη διάδοση παράνομων ή άλλως επιβλαβών πληροφοριών και δραστηριοτήτων.	Ο παρών κανονισμός θα πρέπει να εφαρμόζεται σε παρόχους ορισμένων υπηρεσιών της κοινωνίας των πληροφοριών όπως ορίζονται στην οδηγία (ΕΕ) 2015/1535 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου ²⁶ , δηλαδή κάθε υπηρεσία που συνήθως παρέχεται έναντι αμοιβής, με ηλεκτρονικά μέσα εξ αποστάσεως και κατόπιν συγκεκριμένης παραγγελίας ενός αποδέκτη. Συγκεκριμένα, ο παρών κανονισμός θα πρέπει να εφαρμόζεται σε παρόχους ενδιάμεσων υπηρεσιών και, ειδικότερα, ενδιάμεσων υπηρεσιών οι οποίες συνίστανται σε υπηρεσίες που είναι γνωστές ως υπηρεσίες «απλής μετάδοσης», «προσωρινής αποθήκευσης» και «φιλοξενίας», καθώς και σε μηχανές αναζήτησης , δεδομένου ότι η εκθετική αύξηση της χρήσης αυτών των υπηρεσιών, κυρίως για νόμιμους και κοινωνικά επωφελείς σκοπούς όλων των ειδών, έχει ενισχύσει επίσης τον ρόλο τους στη διαμεσολάβηση και στη διάδοση παράνομων ή άλλως επιβλαβών πληροφοριών και δραστηριοτήτων.

Τροπολογία 2

COM (2020) 825 final — Μέρος 1

Αιτιολογική σκέψη 8

Κείμενο που προτείνει η Ευρωπαϊκή Επιτροπή	Τροπολογία της ΕΠ
<p>Μια τέτοια ουσιώδης σύνδεση με την Ένωση θα πρέπει να θεωρείται ότι υφίσταται όταν ο πάροχος υπηρεσιών διαθέτει εγκατάσταση στην Ένωση ή, ελλείψει αυτής, με βάση την ύπαρξη σημαντικού αριθμού χρηστών σε ένα ή περισσότερα κράτη μέλη ή τη στόχευση δραστηριοτήτων προς ένα ή περισσότερα κράτη μέλη. Η στόχευση δραστηριοτήτων προς ένα ή περισσότερα κράτη μέλη μπορεί να προσδιοριστεί με βάση όλες τις σχετικές περιστάσεις, συμπεριλαμβανομένων στοιχείων όπως η χρήση γλώσσας ή νομίματος που χρησιμοποιείται γενικά στο οικείο κράτος μέλος ή η δυνατότητα παραγγελίας προϊόντων ή υπηρεσιών, ή χρήσης εθνικών τομέων ανωτάτου επιπέδου. Η στόχευση δραστηριοτήτων προς ένα κράτος μέλος θα μπορούσε επίσης να συναχθεί από τη διαθεσιμότητα μιας εφαρμογής στο σχετικό εθνικό κατάστημα εφαρμογών, από την παροχή τοπικών διαφημίσεων ή διαφημίσεων στη γλώσσα που χρησιμοποιείται στο εν λόγω κράτος μέλος ή από τον χειρισμό των σχέσεων με τους πελάτες, όπως η εξυπηρέτηση πελατών στη γλώσσα που χρησιμοποιείται γενικά στο εν λόγω κράτος μέλος. Δεκτή θα πρέπει επίσης να γίνεται η ύπαρξη ουσιώδους σύνδεσης όταν ο πάροχος υπηρεσιών κατευθύνει τη δραστηριότητά του προς ένα ή περισσότερα κράτη μέλη, όπως καθορίζεται στο άρθρο 17 παράγραφος 1 στοιχείο γ) του κανονισμού (ΕΕ) 1215/2012 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου. Από την άλλη πλευρά, η απλή τεχνική προσβασιμότητα ιστοτόπου από την Ένωση δεν μπορεί, γι' αυτόν και μόνο τον λόγο, να θεωρηθεί ότι δημιουργεί ουσιώδη σύνδεση με την Ένωση.</p>	<p>Μια τέτοια ουσιώδης σύνδεση με την Ένωση θα πρέπει να θεωρείται ότι υφίσταται όταν ο πάροχος υπηρεσιών διαθέτει εγκατάσταση στην Ένωση ή, ελλείψει αυτής, με βάση την ύπαρξη σημαντικού αριθμού χρηστών σε ένα ή περισσότερα κράτη μέλη ή τη στόχευση δραστηριοτήτων προς ένα ή περισσότερα κράτη μέλη. Η στόχευση δραστηριοτήτων προς ένα ή περισσότερα κράτη μέλη μπορεί να προσδιοριστεί με βάση όλες τις σχετικές περιστάσεις, συμπεριλαμβανομένων στοιχείων όπως η χρήση γλώσσας ή νομίματος που χρησιμοποιείται επίσημα στο οικείο κράτος μέλος ή η δυνατότητα παραγγελίας προϊόντων ή υπηρεσιών, ή χρήσης εθνικών τομέων ανωτάτου επιπέδου. Η στόχευση δραστηριοτήτων προς ένα κράτος μέλος θα μπορούσε επίσης να συναχθεί από τη διαθεσιμότητα μιας εφαρμογής στο σχετικό εθνικό κατάστημα εφαρμογών, από την παροχή τοπικών διαφημίσεων ή διαφημίσεων σε οποιαδήποτε από τις επίσημες ή τις γενικά χρησιμοποιούμενες στην επικράτεια του εν λόγω κράτους μέλους γλώσσες ή από τον χειρισμό των σχέσεων με τους πελάτες, όπως η εξυπηρέτηση πελατών σε οποιαδήποτε από τις επίσημες ή τις γενικά χρησιμοποιούμενες στην επικράτεια του εν λόγω κράτους μέλους γλώσσες. Δεκτή θα πρέπει επίσης να γίνεται η ύπαρξη ουσιώδους σύνδεσης όταν ο πάροχος υπηρεσιών κατευθύνει τη δραστηριότητά του προς ένα ή περισσότερα κράτη μέλη, όπως καθορίζεται στο άρθρο 17 παράγραφος 1 στοιχείο γ) του κανονισμού (ΕΕ) 1215/2012 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου. Από την άλλη πλευρά, η απλή τεχνική προσβασιμότητα ιστοτόπου από την Ένωση δεν μπορεί, γι' αυτόν και μόνο τον λόγο, να θεωρηθεί ότι δημιουργεί ουσιώδη σύνδεση με την Ένωση.</p>

Αιτιολογία

Κρίνεται απαραίτητο να αρθεί η αμφισημία και να γίνει πιο συγκεκριμένο το κείμενο του κανονισμού, με αναφορά στις επίσημες γλώσσες και τα επίσημα νομίσματα. Εξάλλου, όσον αφορά τις γλώσσες, θα πρέπει να λαμβάνονται υπόψη τόσο οι επίσημες όσο και οι γενικά χρησιμοποιούμενες στην επικράτεια του κράτους μέλους γλώσσες.

Τροπολογία 3

COM (2020) 825 final — Μέρος 1

Αιτιολογική σκέψη 12

Κείμενο που προτείνει η Ευρωπαϊκή Επιτροπή	Τροπολογία της ΕτΠ
<p>Προκειμένου να επιτευχθεί ο στόχος της διασφάλισης ενός ασφαλούς, προβλέψιμου και αξιόπιστου επιγραμμικού περιβάλλοντος, για τους σκοπούς του παρόντος κανονισμού η έννοια του «παράνομου περιεχομένου» θα πρέπει να οριστεί ευρέως και να καλύπτει επίσης πληροφορίες που αφορούν παράνομο περιεχόμενο, προϊόντα, υπηρεσίες και δραστηριότητες. Ειδικότερα, η εν λόγω έννοια θα πρέπει να θεωρείται ότι αναφέρεται σε πληροφορίες, ανεξαρτήτως της μορφής τους, οι οποίες, βάσει του εφαρμοστέου δικαίου, είτε είναι οι ίδιες παράνομες, όπως η παράνομη ρητορική μίσους ή το τρομοκρατικό περιεχόμενο και το παράνομο περιεχόμενο που εισάγει διακρίσεις, είτε αφορούν δραστηριότητες που είναι παράνομες, όπως η κοινοποίηση εικόνων που απεικονίζουν σεξουαλική κακοποίηση παιδιών, η παράνομη μη συναινετική κοινοποίηση ιδιωτικών εικόνων, η παρενοχλητική παρακολούθηση στο διαδίκτυο, η πώληση μη συμμορφούμενων προϊόντων ή προϊόντων παραποίησης/απομίμησης, η μη εξουσιοδοτημένη χρήση υλικού που προστατεύεται από δικαιώματα πνευματικής ιδιοκτησίας, ή δραστηριότητες που συνεπάγονται παραβάσεις του δικαίου για την προστασία των καταναλωτών. Στο πλαίσιο αυτό, δεν έχει σημασία αν ο παράνομος χαρακτήρας των πληροφοριών ή της δραστηριότητας προκύπτει από το ενωσιακό δίκαιο ή από εθνικό δίκαιο το οποίο συνάδει με το ενωσιακό δίκαιο, ούτε έχει σημασία η ακριβής φύση ή το αντικείμενο του επίμαχου δικαίου.</p>	<p>Προκειμένου να επιτευχθεί ο στόχος της διασφάλισης ενός ασφαλούς, προβλέψιμου και αξιόπιστου επιγραμμικού περιβάλλοντος, για τους σκοπούς του παρόντος κανονισμού η έννοια του «παράνομου περιεχομένου» θα πρέπει να οριστεί ευρέως και να καλύπτει επίσης πληροφορίες που αφορούν παράνομο περιεχόμενο, προϊόντα, υπηρεσίες και δραστηριότητες. Ειδικότερα, η εν λόγω έννοια θα πρέπει να θεωρείται ότι αναφέρεται σε πληροφορίες, ανεξαρτήτως της μορφής τους, οι οποίες, βάσει του εφαρμοστέου δικαίου, είτε είναι οι ίδιες παράνομες, όπως η παράνομη ρητορική μίσους ή το τρομοκρατικό περιεχόμενο και το παράνομο περιεχόμενο που εισάγει διακρίσεις, είτε αφορούν δραστηριότητες που είναι παράνομες, όπως η παροχή παράνομων υπηρεσιών στέγασης σε πλατφόρμες βραχυπρόθεσμης ενοικίασης που δεν συμμορφώνονται με το ενωσιακό και το εθνικό δίκαιο, συμπεριλαμβανομένης της περιφερειακής και της τοπικής νομοθεσίας, η κοινοποίηση εικόνων που απεικονίζουν σεξουαλική κακοποίηση παιδιών, η παράνομη μη συναινετική κοινοποίηση ιδιωτικών εικόνων, η παρενοχλητική παρακολούθηση στο διαδίκτυο, η πώληση μη συμμορφούμενων προϊόντων ή προϊόντων παραποίησης/απομίμησης, η πώληση προϊόντων ή η παροχή υπηρεσιών σε μη συμμόρφωση με τη νομοθεσία περί προστασίας των καταναλωτών, η μη εξουσιοδοτημένη χρήση υλικού που προστατεύεται από δικαιώματα πνευματικής ιδιοκτησίας, ή δραστηριότητες που συνεπάγονται παραβάσεις του δικαίου για την προστασία των καταναλωτών ή παροχή υπηρεσιών που θα μπορούσαν να βλάψουν σοβαρά τη σωματική, διανοητική ή ηθική ανάπτυξη ανηλίκων και οι οποίες συνεπάγονται παραβάσεις της νομοθεσίας περί οπτικοακουστικών μέσων. Στο πλαίσιο αυτό, δεν έχει σημασία αν ο παράνομος χαρακτήρας των πληροφοριών ή της δραστηριότητας προκύπτει από το ενωσιακό δίκαιο ή από εθνικό δίκαιο το οποίο συνάδει με το ενωσιακό δίκαιο, ούτε έχει σημασία η ακριβής φύση ή το αντικείμενο του επίμαχου δικαίου.</p>

Αιτιολογία

Οι παράνομες υπηρεσίες που δεν συμμορφώνονται με το ενωσιακό ή το εθνικό δίκαιο, συμπεριλαμβανομένης της περιφερειακής και της τοπικής νομοθεσίας, πρέπει να αντιμετωπίζονται με μεγαλύτερη σαφήνεια.

Τροπολογία 4

COM (2020) 825 final — Μέρος 1

Νέα αιτιολογική σκέψη μετά την αιτιολογική σκέψη 12

Κείμενο που προτείνει η Ευρωπαϊκή Επιτροπή	Τροπολογία της ΕτΠ
	<p><i>Η εσπευσμένη ώθηση προς τεχνολογικές λύσεις βασισμένες σε ψηφιακές υποδομές κατά τη διάρκεια της πανδημίας COVID-19 έχει επιδεινώσει περαιτέρω το χάσμα στην ασυμμετρία πληροφόρησης μεταξύ των ρυθμιστών πρόσβασης και των επιχειρηματικών χρηστών και των τελικών χρηστών. Επιπλέον, η προετοιμασία ενόψει μελλοντικών κρίσεων πρέπει να λαμβάνει υπόψη τα διδάγματα αυτής της εξάρτησης από ψηφιακές υποδομές και τεχνολογικές λύσεις. Η ψηφιακή ανθεκτικότητα της Ευρώπης πρέπει να αναγνωριστεί, να ενισχυθεί και να καταβληθούν συντονισμένες προσπάθειες για την υλοποίησή της.</i></p>

Αιτιολογία

Η ψηφιακή ανθεκτικότητα πρέπει να αναγνωρίζεται περισσότερο ως θεμελιώδης αξία, και οι τοπικές και οι περιφερειακές αρχές θα μπορούσαν να υποστηρίξουν επιτυχώς αυτόν τον σκοπό. Η τροπολογία ενισχύει την αναφορά στην τρέχουσα πανδημία COVID-19 και την αποσαφηνίζει περαιτέρω όσον αφορά την ετοιμότητα.

Τροπολογία 5

COM (2020) 825 final — Μέρος 1

Αιτιολογική σκέψη 13

Κείμενο που προτείνει η Ευρωπαϊκή Επιτροπή	Τροπολογία της ΕτΠ
<p>Λαμβανομένων υπόψη των ιδιαίτερων χαρακτηριστικών των σχετικών υπηρεσιών και της αντίστοιχης ανάγκης να υπόκεινται οι πάροχοί τους σε ορισμένες συγκεκριμένες υποχρεώσεις, είναι απαραίτητο να γίνει διάκριση της υποκατηγορίας των επιγραμμικών πλατφορμών εντός της ευρύτερης κατηγορίας των παρόχων υπηρεσιών φιλοξενίας όπως ορίζονται στον παρόντα κανονισμό. Οι επιγραμμικές πλατφόρμες, όπως τα μέσα κοινωνικής δικτύωσης ή οι επιγραμμικές αγορές, θα πρέπει να οριστούν ως πάροχοι υπηρεσιών φιλοξενίας οι οποίοι όχι μόνο αποθηκεύουν τις πληροφορίες που παρέχονται από τους αποδέκτες της υπηρεσίας κατόπιν αιτήματός τους, αλλά διαδίδουν επίσης τις πληροφορίες αυτές στο κοινό, και πάλι κατόπιν αιτήματός τους. Ωστόσο, προκειμένου να αποφευχθεί η επιβολή υπερβολικά ευρειών υποχρεώσεων, οι πάροχοι υπηρεσιών φιλοξενίας δεν θα πρέπει να θεωρούνται επιγραμμικές πλατφόρμες εάν η διάδοση στο κοινό αποτελεί ήσσονος σημασίας και αμιγώς δευτερεύον στοιχείο άλλης υπηρεσίας και το στοιχείο αυτό δεν μπορεί, για αντικειμενικούς τεχνικούς λόγους, να χρησιμοποιηθεί χωρίς αυτή την άλλη, κύρια υπηρεσία, και η ενσωμάτωση του στοιχείου αυτού δεν αποτελεί μέσο για την παράκαμψη της εφαρμογής των κανόνων του παρόντος κανονισμού που εφαρμόζονται στις επιγραμμικές πλατφόρμες. Για παράδειγμα, η ενότητα σχολίων μιας διαδικτυακής εφημερίδας θα μπορούσε να αποτελεί τέτοιο στοιχείο, εφόσον είναι σαφές ότι πρόκειται για δευτερεύον στοιχείο της κύριας υπηρεσίας η οποία συνίσταται στη δημοσίευση ειδήσεων υπό τη συντακτική ευθύνη του εκδότη.</p>	<p>Λαμβανομένων υπόψη των ιδιαίτερων χαρακτηριστικών των σχετικών υπηρεσιών και της αντίστοιχης ανάγκης να υπόκεινται οι πάροχοί τους σε ορισμένες συγκεκριμένες υποχρεώσεις, είναι απαραίτητο να γίνει διάκριση της υποκατηγορίας των επιγραμμικών πλατφορμών εντός της ευρύτερης κατηγορίας των παρόχων υπηρεσιών φιλοξενίας όπως ορίζονται στον παρόντα κανονισμό. Οι επιγραμμικές πλατφόρμες, όπως τα μέσα κοινωνικής δικτύωσης, οι πλατφόρμες διαμοιρασμού περιεχομένου ή οι επιγραμμικές αγορές, θα πρέπει να οριστούν ως πάροχοι υπηρεσιών φιλοξενίας οι οποίοι όχι μόνο αποθηκεύουν τις πληροφορίες που παρέχονται από τους αποδέκτες της υπηρεσίας κατόπιν αιτήματός τους, αλλά διαδίδουν επίσης τις πληροφορίες αυτές στο κοινό, και πάλι κατόπιν αιτήματός τους. Ωστόσο, προκειμένου να αποφευχθεί η επιβολή υπερβολικά ευρειών υποχρεώσεων, οι πάροχοι υπηρεσιών φιλοξενίας δεν θα πρέπει να θεωρούνται επιγραμμικές πλατφόρμες εάν η διάδοση στο κοινό αποτελεί ήσσονος σημασίας και αμιγώς δευτερεύον στοιχείο άλλης υπηρεσίας και το στοιχείο αυτό δεν μπορεί, για αντικειμενικούς τεχνικούς λόγους, να χρησιμοποιηθεί χωρίς αυτή την άλλη, κύρια υπηρεσία, και η ενσωμάτωση του στοιχείου αυτού δεν αποτελεί μέσο για την παράκαμψη της εφαρμογής των κανόνων του παρόντος κανονισμού που εφαρμόζονται στις επιγραμμικές πλατφόρμες. Για παράδειγμα, η ενότητα σχολίων μιας διαδικτυακής εφημερίδας θα μπορούσε να αποτελεί τέτοιο στοιχείο, εφόσον είναι σαφές ότι πρόκειται για δευτερεύον στοιχείο της κύριας υπηρεσίας η οποία συνίσταται στη δημοσίευση ειδήσεων υπό τη συντακτική ευθύνη του εκδότη.</p>

Τροπολογία 6

COM (2020) 825 final — Μέρος 1

Νέα αιτιολογική σκέψη μετά την αιτιολογική σκέψη 13

Κείμενο που προτείνει η Ευρωπαϊκή Επιτροπή	Τροπολογία της ΕτΠ
	<p><i>Τα κράτη μέλη στα συναφή επίπεδα διακυβέρνησης και όπου αρμόζει σε συνάρτηση με την αντίστοιχη κατανομή νομοθετικών αρμοδιοτήτων επιτρέπεται να δεσπίζουν υποχρεώσεις για τους παρόχους ενδιάμεσων υπηρεσιών όσον αφορά την παροχή πληροφοριών. Σημειώνει, επιπλέον, τη συμβατότητα του κανονισμού (ΕΕ) 2016/679 με το δικαίωμα των δικαστικών ή διοικητικών αρχών να ζητούν πληροφορίες, όπως προβλέπεται στο άρθρο 9 του παρόντος κανονισμού.</i></p>

Τροπολογία 7

COM (2020) 825 final — Μέρος 1

Νέα αιτιολογική σκέψη μετά την αιτιολογική σκέψη 38

Κείμενο που προτείνει η Ευρωπαϊκή Επιτροπή	Τροπολογία της ΕτΠ
	<p><i>Δεδομένου ότι ο στόχος του παρόντος κανονισμού είναι η διασφάλιση ασφαλούς, προβλέψιμου και αξιόπιστου επιγραμμικού περιβάλλοντος, εφαρμόζεται η βασική αρχή «ό,τι είναι παράνομο εκτός διαδικτύου, είναι παράνομο και εντός διαδικτύου».</i></p>

Αιτιολογία

Η αρχή «ό,τι είναι παράνομο εκτός διαδικτύου είναι παράνομο και εντός διαδικτύου» είναι καίριας σημασίας για τη ρύθμιση των επιγραμμικών υπηρεσιών και θα πρέπει να αναφέρεται ρητώς στην πρόταση.

Τροπολογία 8

COM (2020) 825 final — Μέρος 1

Αιτιολογική σκέψη 50

Κείμενο που προτείνει η Ευρωπαϊκή Επιτροπή	Τροπολογία της ΕτΠ
<p>Προκειμένου να διασφαλιστεί η αποτελεσματική και επαρκής εφαρμογή της υποχρέωσης αυτής, χωρίς την επιβολή δυσανάλογων επιβαρύνσεων, οι καλυπτόμενες επιγραμμικές πλατφόρμες θα πρέπει να καταβάλλουν εύλογες προσπάθειες για την επαλήθευση της αξιοπιστίας των πληροφοριών που παρέχονται από τους σχετικούς εμπόρους, χρησιμοποιώντας ιδίως ελεύθερα διαθέσιμες επίσημες επιγραμμικές βάσεις δεδομένων και επιγραμμικές διεπαφές, όπως εθνικά εμπορικά μητρώα και το σύστημα ανταλλαγής πληροφοριών ΦΠΑ⁴⁵, ή ζητώντας από τους σχετικούς εμπόρους να παράσχουν αξιόπιστα δικαιολογητικά έγγραφα, όπως αντίγραφα εγγράφων ταυτότητας, επικυρωμένα αντίγραφα κίνησης τραπεζικών λογαριασμών, πιστοποιητικά εταιρειών και πιστοποιητικά εμπορικών μητρώων. Μπορούν να χρησιμοποιούν επίσης άλλες πηγές, διαθέσιμες προς χρήση εξ αποστάσεως, οι οποίες παρέχουν παρόμοιο βαθμό αξιοπιστίας για τον σκοπό της συμμόρφωσης με αυτή την υποχρέωση. Ωστόσο, οι καλυπτόμενες επιγραμμικές πλατφόρμες δεν θα πρέπει να υποχρεούνται να συμμετέχουν σε υπερβολικές ή δαπανηρές διαδικασίες επιγραμμικής αναζήτησης γεγονότων ή να πραγματοποιούν επιτόπιες επαληθεύσεις. Ούτε θα πρέπει να θεωρείται ότι αυτές οι επιγραμμικές πλατφόρμες, οι οποίες έχουν καταβάλει τις εύλογες προσπάθειες που απαιτούνται από τον παρόντα κανονισμό, εγγυώνται την αξιοπιστία των πληροφοριών που παρέχονται στους καταναλωτές ή σε άλλα ενδιαφερόμενα μέρη. Οι εν λόγω επιγραμμικές πλατφόρμες θα πρέπει επίσης να σχεδιάζουν και να οργανώνουν την επιγραμμική διεπαφή τους κατά τρόπο ώστε να παρέχεται στους εμπόρους η δυνατότητα να συμμορφώνονται με τις υποχρεώσεις που υπέχουν βάσει του ενωσιακού δικαίου, ειδικότερα δε τις απαιτήσεις που ορίζονται στα άρθρα 6 και 8 της οδηγίας 2011/83/ΕΕ του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου⁴⁶, στο άρθρο 7 της οδηγίας 2005/29/ΕΚ του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου⁴⁷ και στο άρθρο 3 της οδηγίας 98/6/ΕΚ του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου⁴⁸.</p>	<p>Προκειμένου να διασφαλιστεί η αποτελεσματική και επαρκής εφαρμογή της υποχρέωσης αυτής, χωρίς την επιβολή δυσανάλογων επιβαρύνσεων, οι καλυπτόμενες επιγραμμικές πλατφόρμες θα πρέπει να καταβάλλουν εύλογες προσπάθειες για την επαλήθευση της αξιοπιστίας των πληροφοριών που παρέχονται από τους σχετικούς εμπόρους, χρησιμοποιώντας ιδίως ελεύθερα διαθέσιμες επίσημες επιγραμμικές βάσεις δεδομένων και επιγραμμικές διεπαφές, όπως εθνικά εμπορικά μητρώα και το σύστημα ανταλλαγής πληροφοριών ΦΠΑ⁴⁵, ή ζητώντας από τους σχετικούς εμπόρους να παράσχουν αξιόπιστα δικαιολογητικά έγγραφα, όπως αντίγραφα εγγράφων ταυτότητας, επικυρωμένα αντίγραφα κίνησης τραπεζικών λογαριασμών, πιστοποιητικά εταιρειών και πιστοποιητικά εμπορικών μητρώων. Μπορούν να χρησιμοποιούν επίσης άλλες πηγές, διαθέσιμες προς χρήση εξ αποστάσεως, οι οποίες παρέχουν παρόμοιο βαθμό αξιοπιστίας για τον σκοπό της συμμόρφωσης με αυτή την υποχρέωση. Οι εν λόγω επιγραμμικές πλατφόρμες θα πρέπει επίσης να σχεδιάζουν και να οργανώνουν την επιγραμμική διεπαφή τους κατά τρόπο ώστε να παρέχεται στους εμπόρους η δυνατότητα να συμμορφώνονται με τις υποχρεώσεις που υπέχουν βάσει του ενωσιακού δικαίου, ειδικότερα δε τις απαιτήσεις που ορίζονται στα άρθρα 6 και 8 της οδηγίας 2011/83/ΕΕ του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου⁴⁶, στο άρθρο 7 της οδηγίας 2005/29/ΕΚ του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου⁴⁷ και στο άρθρο 3 της οδηγίας 98/6/ΕΚ του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου⁴⁸.</p>

Αιτιολογία

Η έννοια «υπερβολικές ή δαπανηρές διαδικασίες επιγραμμικής αναζήτησης» είναι υπερβολικά ασαφής για ένα νομικά δεσμευτικό κείμενο. Επίσης, δεν θα πρέπει να προτείνεται οι επιγραμμικές πλατφόρμες να απαλλάσσονται από κάθε δυνατή προσπάθεια επαλήθευσης της αξιοπιστίας των πληροφοριών που παρέχονται από τους εμπόρους.

Τροπολογία 9

COM (2020) 825 final — Μέρος 1

Αιτιολογική σκέψη 72

Κείμενο που προτείνει η Ευρωπαϊκή Επιτροπή	Τροπολογία της ΕτΠ
<p>Το καθήκον της διασφάλισης επαρκούς εποπτείας και επιβολής των υποχρεώσεων που προβλέπονται στον παρόντα κανονισμό θα πρέπει καταρχήν να ανατίθεται στα κράτη μέλη. Για τον σκοπό αυτόν, τα κράτη μέλη θα πρέπει να ορίζουν τουλάχιστον μία αρχή, η οποία θα είναι επιφορτισμένη με την εφαρμογή και την επιβολή του παρόντος κανονισμού. Ωστόσο, τα κράτη μέλη θα πρέπει να μπορούν να αναθέσουν σε περισσότερες από μία αρμόδιες αρχές ειδικά καθήκοντα επίβλεψης ή επιβολής και αρμοδιότητες σχετικά με την εφαρμογή του παρόντος κανονισμού, για παράδειγμα για συγκεκριμένους τομείς, όπως οι ρυθμιστικές αρχές των ηλεκτρονικών επικοινωνιών, οι ρυθμιστικές αρχές των μέσων ενημέρωσης ή οι αρχές προστασίας των καταναλωτών, κατά τρόπο ώστε να αντανakλάται η εγχώρια συνταγματική, οργανωτική και διοικητική δομή τους.</p>	<p>Το καθήκον της διασφάλισης επαρκούς εποπτείας και επιβολής των υποχρεώσεων που προβλέπονται στον παρόντα κανονισμό θα πρέπει καταρχήν να ανατίθεται στα κράτη μέλη. Για τον σκοπό αυτόν, τα κράτη μέλη θα πρέπει να ορίζουν τουλάχιστον μία αρχή, η οποία θα είναι επιφορτισμένη με την εφαρμογή και την επιβολή του παρόντος κανονισμού. Ωστόσο, τα κράτη μέλη θα πρέπει να μπορούν να αναθέσουν σε περισσότερες από μία αρμόδιες αρχές ειδικά καθήκοντα επίβλεψης ή επιβολής και αρμοδιότητες σχετικά με την εφαρμογή του παρόντος κανονισμού, για παράδειγμα για συγκεκριμένους τομείς, όπως οι ρυθμιστικές αρχές των ηλεκτρονικών επικοινωνιών, οι ρυθμιστικές αρχές των μέσων ενημέρωσης ή οι αρχές προστασίας των καταναλωτών, κατά τρόπο ώστε να αντανakλάται η εγχώρια συνταγματική, οργανωτική και διοικητική δομή τους. Οι τοπικές και οι περιφερειακές αρχές θα πρέπει να αναλάβουν καθήκοντα εποπτείας ή επιβολής, όταν το κρίνουν σκόπιμο τα κράτη μέλη, παρέχοντας τους απαραίτητους πόρους για την εκτέλεση των προτεινόμενων δραστηριοτήτων.</p>

Αιτιολογία

Οι τοπικές και οι περιφερειακές αρχές θα πρέπει να συμπεριληφθούν και να ενημερώνονται σχετικά με την επιβολή και την εποπτεία.

Ωστόσο, είναι επίσης αναγκαίο να παρασχεθούν επαρκείς πόροι για την εκτέλεση αυτών των δραστηριοτήτων.

Τροπολογία 10

COM (2020) 825 final — Μέρος 1

Αιτιολογική σκέψη 76

Κείμενο που προτείνει η Ευρωπαϊκή Επιτροπή	Τροπολογία της ΕτΠ
<p>Ελλείψει γενικής απαίτησης φυσικής παρουσίας των παρόχων ενδιάμεσων υπηρεσιών στο έδαφος κράτους μέλους, είναι αναγκαίο να διασφαλιστεί σαφήνεια όσον αφορά το ποιο κράτος μέλος ασκεί δικαιοδοσία επί των εν λόγω παρόχων για τον σκοπό της επιβολής των κανόνων που προβλέπονται στα κεφάλαια III και IV από τις εθνικές αρμόδιες αρχές. Ένας πάροχος θα πρέπει να υπάγεται στη δικαιοδοσία του κράτους μέλους στο οποίο βρίσκεται η κύρια εγκατάστασή του, δηλαδή, στο οποίο ο πάροχος έχει τα κεντρικά γραφεία ή την καταστατική έδρα του, όπου ασκούνται οι κύριες χρηματοοικονομικές λειτουργίες και ο επιχειρησιακός έλεγχος. Όσον αφορά τους παρόχους που δεν διαθέτουν εγκατάσταση στην Ένωση αλλά παρέχουν υπηρεσίες στην Ένωση και, ως εκ τούτου, εμπίπτουν στο πεδίο εφαρμογής του παρόντος κανονισμού, δικαιοδοσία θα πρέπει να έχει το κράτος μέλος στο οποίο οι εν λόγω πάροχοι έχουν ορίσει τον νόμιμο εκπρόσωπό τους, λαμβανομένης υπόψη της ιδιότητας του νόμιμου εκπροσώπου βάσει του παρόντος κανονισμού. Για την αποτελεσματική εφαρμογή του παρόντος κανονισμού, όλα τα κράτη μέλη θα πρέπει, ωστόσο, να έχουν δικαιοδοσία όσον αφορά παρόχους οι οποίοι δεν όρισαν νόμιμο εκπρόσωπο, υπό τον όρο της τήρησης της αρχής <i>ne bis in idem</i>. Για τον σκοπό</p>	<p>Ελλείψει γενικής απαίτησης φυσικής παρουσίας των παρόχων ενδιάμεσων υπηρεσιών στο έδαφος κράτους μέλους, είναι αναγκαίο να διασφαλιστεί σαφήνεια όσον αφορά το ποιο κράτος μέλος ασκεί δικαιοδοσία επί των εν λόγω παρόχων για τον σκοπό της επιβολής των κανόνων που προβλέπονται στα κεφάλαια III και IV από τις εθνικές αρμόδιες αρχές. Ένας πάροχος θα πρέπει να υπάγεται στη δικαιοδοσία του κράτους μέλους στο οποίο βρίσκεται η κύρια εγκατάστασή του, δηλαδή, στο οποίο ο πάροχος έχει τα κεντρικά γραφεία ή την καταστατική έδρα του, όπου ασκούνται οι κύριες χρηματοοικονομικές λειτουργίες και ο επιχειρησιακός έλεγχος. Όσον αφορά τους παρόχους που δεν διαθέτουν εγκατάσταση στην Ένωση αλλά παρέχουν υπηρεσίες στην Ένωση και, ως εκ τούτου, εμπίπτουν στο πεδίο εφαρμογής του παρόντος κανονισμού, δικαιοδοσία θα πρέπει να έχει το κράτος μέλος στο οποίο οι εν λόγω πάροχοι έχουν ορίσει τον νόμιμο εκπρόσωπό τους, λαμβανομένης υπόψη της ιδιότητας του νόμιμου εκπροσώπου βάσει του παρόντος κανονισμού. Για την αποτελεσματική εφαρμογή του παρόντος κανονισμού, όλα τα κράτη μέλη θα πρέπει, ωστόσο, να έχουν δικαιοδοσία όσον αφορά παρόχους οι οποίοι δεν όρισαν νόμιμο εκπρόσωπο, υπό τον όρο της τήρησης της αρχής <i>ne bis in idem</i>. Για τον σκοπό</p>

Κείμενο που προτείνει η Ευρωπαϊκή Επιτροπή	Τροπολογία της ΕτΠ
<p>αυτόν, κάθε κράτος μέλος που ασκεί δικαιοδοσία όσον αφορά τους εν λόγω παρόχους θα πρέπει να ενημερώνει, χωρίς αδικαιολόγητη καθυστέρηση, όλα τα άλλα κράτη μέλη σχετικά με τα μέτρα που έχει λάβει στο πλαίσιο της άσκησης αυτής της δικαιοδοσίας.</p>	<p>αυτόν, κάθε κράτος μέλος που ασκεί δικαιοδοσία όσον αφορά τους εν λόγω παρόχους θα πρέπει να ενημερώνει, χωρίς αδικαιολόγητη καθυστέρηση, όλα τα άλλα κράτη μέλη και τις τοπικές και περιφερειακές αρχές, κατά περίπτωση, σχετικά με τα μέτρα που έχει λάβει στο πλαίσιο της άσκησης αυτής της δικαιοδοσίας.</p>

Αιτιολογία

Οι τοπικές και οι περιφερειακές αρχές θα πρέπει να είναι ενημερωμένες σχετικά με τα μέτρα που αφορούν τις υπηρεσίες που παρέχονται στο έδαφός τους.

Τροπολογία 11

COM (2020) 825 final — Μέρος 1

Αιτιολογική σκέψη 88

Κείμενο που προτείνει η Ευρωπαϊκή Επιτροπή	Τροπολογία της ΕτΠ
<p>Προκειμένου να διασφαλιστεί η συνεπής εφαρμογή του παρόντος κανονισμού, είναι απαραίτητο να συγκροτηθεί ανεξάρτητη συμβουλευτική ομάδα σε ενωσιακό επίπεδο, η οποία θα πρέπει να υποστηρίζει την Επιτροπή και να συμβάλλει στον συντονισμό των ενεργειών των συντονιστών ψηφιακών υπηρεσιών. Το ευρωπαϊκό συμβούλιο ψηφιακών υπηρεσιών θα πρέπει να απαρτίζεται από τους συντονιστές ψηφιακών υπηρεσιών, χωρίς να θίγεται η δυνατότητα των εν λόγω συντονιστών να προσκαλούν στις συνεδριάσεις του ή να ορίζουν ad hoc εκπροσώπους από άλλες αρμόδιες αρχές στις οποίες έχουν ανατεθεί ειδικά καθήκοντα βάσει του παρόντος κανονισμού, όπου αυτό απαιτείται σύμφωνα με την οικεία εθνική κατανομή καθηκόντων και αρμοδιοτήτων. Σε περίπτωση πολλαπλών συμμετεχόντων από ένα κράτος μέλος, το δικαίωμα ψήφου θα πρέπει να περιορίζεται σε έναν εκπρόσωπο ανά κράτος μέλος.</p>	<p>Προκειμένου να διασφαλιστεί η συνεπής εφαρμογή του παρόντος κανονισμού, είναι απαραίτητο να συγκροτηθεί ανεξάρτητη συμβουλευτική ομάδα σε ενωσιακό επίπεδο, η οποία θα πρέπει να υποστηρίζει την Επιτροπή και να συμβάλλει στον συντονισμό των ενεργειών των συντονιστών ψηφιακών υπηρεσιών. Το ευρωπαϊκό συμβούλιο ψηφιακών υπηρεσιών θα πρέπει να απαρτίζεται από τους συντονιστές ψηφιακών υπηρεσιών, χωρίς να θίγεται η δυνατότητα των εν λόγω συντονιστών να προσκαλούν στις συνεδριάσεις του ή να ορίζουν ad hoc εκπροσώπους από άλλες αρμόδιες αρχές στις οποίες έχουν ανατεθεί ειδικά καθήκοντα βάσει του παρόντος κανονισμού, όπου αυτό απαιτείται σύμφωνα με την οικεία εθνική κατανομή καθηκόντων και αρμοδιοτήτων. Σε περίπτωση πολλαπλών συμμετεχόντων από ένα κράτος μέλος, το δικαίωμα ψήφου θα πρέπει να περιορίζεται σε έναν εκπρόσωπο ανά κράτος μέλος. Η σύνθεση του ευρωπαϊκού συμβουλίου ψηφιακών υπηρεσιών για την εκτέλεση των εν λόγω καθηκόντων θα πρέπει να περιλαμβάνει πρόσωπα κατάλληλα καταρτισμένα προς τούτο και να χαρακτηρίζεται από ισόρροπη εκπροσώπηση ανδρών και γυναικών.</p>

Τροπολογία 12

COM (2020) 825 final — Μέρος 1

Άρθρο 2 στοιχείο ιη) (νέο στοιχείο)

Κείμενο που προτείνει η Ευρωπαϊκή Επιτροπή	Τροπολογία της ΕτΠ
	<p>«επιτακτικοί λόγοι δημόσιου συμφέροντος»: νοούνται ειδικότερα οι επιτακτικοί λόγοι δημόσιου συμφέροντος που αναγνωρίζονται ως τέτοιοι στη νομολογία του Δικαστηρίου της Ευρωπαϊκής Ένωσης συμπεριλαμβανομένων των ακόλουθων λόγων: δημόσια πολιτική· δημόσια προστασία· δημόσια ασφάλεια· δημόσια υγεία· διατήρηση της οικονομικής ισορροπίας του συστήματος κοινωνικής ασφάλισης· προστασία των καταναλωτών, των αποδεκτών υπηρεσιών και των εργαζομένων· προστασία της νεολαίας· δικαιοσύνη των εμπορικών συναλλαγών· καταπολέμηση της απάτης· προστασία του περιβάλλοντος και του αστικού περιβάλλοντος· υγεία των ζώων· πνευματική ιδιοκτησία· διατήρηση της ιστορικής, πολιτιστικής και καλλιτεχνικής κληρονομιάς· στόχοι κοινωνικής πολιτικής και στόχοι πολιτιστικής πολιτικής· στέγαση· προώθηση του πολιτισμού, της έρευνας και των επιστημών· διασφάλιση της πολυφωνίας στα μέσα ενημέρωσης· ισότητα των φύλων·</p>

Αιτιολογία

Οι επιτακτικοί λόγοι δημόσιου συμφέροντος πρέπει να οριστούν και να αποτελέσουν αναπόσπαστο μέρος του παρόντος κανονισμού. Η ισότητα των φύλων και άλλα στοιχεία πρέπει να συμπεριλαμβάνονται μεταξύ αυτών.

Τροπολογία 13

COM (2020) 825 final — Μέρος 1

Άρθρο 2 στοιχείο ιθ) (νέο)

Κείμενο που προτείνει η Ευρωπαϊκή Επιτροπή	Τροπολογία της ΕτΠ
	<p>«αρμόδια αρχή»: οι αρμόδιες αρχές σε εθνικό, περιφερειακό ή τοπικό επίπεδο που ορίζονται σύμφωνα με τη σχετική νομοθεσία σε εθνικό επίπεδο και είναι αρμόδιες για την επιβολή του παρόντος κανονισμού και την προστασία των έννομων συμφερόντων, συμπεριλαμβανομένης της αντιμετώπισης του παράνομου περιεχομένου στο διαδίκτυο. Ένα κράτος μέλος μπορεί επίσης να ορίσει περισσότερες από μία αρμόδιες αρχές·</p>

Αιτιολογία

Η έννοια της «αρμόδιας αρχής» θα πρέπει να συμπεριληφθεί στους ορισμούς του άρθρου 2, δεδομένου ότι το άρθρο 38 παράγραφος 1 ορίζει μόνον τις αρμοδιότητες των συντονιστών ψηφιακών υπηρεσιών.

Τροπολογία 14

COM (2020) 825 final — Μέρος 1

Άρθρο 5 παράγραφος 1

Κείμενο που προτείνει η Ευρωπαϊκή Επιτροπή	Τροπολογία της ΕτΠ
<p>Σε περίπτωση παροχής υπηρεσίας της κοινωνίας των πληροφοριών η οποία συνίσταται στην αποθήκευση πληροφοριών που παρέχει ο αποδέκτης της υπηρεσίας, ο πάροχος της υπηρεσίας δεν φέρει ευθύνη όσον αφορά τις πληροφορίες που αποθηκεύονται κατόπιν αιτήματος του αποδέκτη της υπηρεσίας, υπό τον όρο ότι ο πάροχος:</p>	<p>Σε περίπτωση παροχής υπηρεσίας της κοινωνίας των πληροφοριών η οποία συνίσταται στην αποθήκευση πληροφοριών που παρέχει ο αποδέκτης της υπηρεσίας, ο πάροχος της υπηρεσίας δεν φέρει ευθύνη όσον αφορά τις πληροφορίες που αποθηκεύονται κατόπιν αιτήματος του αποδέκτη της υπηρεσίας, υπό τον όρο ότι ο πάροχος:</p>

Κείμενο που προτείνει η Ευρωπαϊκή Επιτροπή	Τροπολογία της ΕτΠ
<p>α) δεν γνωρίζει πραγματικά ότι πρόκειται για παράνομη δραστηριότητα ή παράνομο περιεχόμενο και, όσον αφορά αξιώσεις αποζημίωσης, δεν έχει αντίληψη των γεγονότων ή των περιστάσεων από τις οποίες προκύπτει η παράνομη δραστηριότητα ή το παράνομο περιεχόμενο· ή</p> <p>β) μόλις λάβει γνώση ή αντιληφθεί τα ανωτέρω, αποσύρει αμέσως το παράνομο περιεχόμενο ή απενεργοποιεί την πρόσβαση σε αυτό.</p>	<p>α) δεν γνωρίζει πραγματικά ότι πρόκειται για παράνομη δραστηριότητα ή παράνομο περιεχόμενο και, όσον αφορά αξιώσεις αποζημίωσης, δεν έχει αντίληψη των γεγονότων ή των περιστάσεων από τις οποίες προκύπτει η παράνομη δραστηριότητα ή το παράνομο περιεχόμενο· ή</p> <p>β) μόλις λάβει γνώση ή αντιληφθεί τα ανωτέρω, αποσύρει χωρίς αδικαιολόγητη καθυστέρηση και, σε κάθε περίπτωση, εντός 72 ωρών το παράνομο περιεχόμενο ή απενεργοποιεί την πρόσβαση σε αυτό.</p>

Αιτιολογία

Το ενδεχόμενο καθυστερήσεων πρέπει να προσδιοριστεί και οι προθεσμίες δεν μπορούν να παραμένουν «ανοικτές». Οι προτεινόμενες προθεσμίες είναι παρόμοιες με εκείνες που προβλέπονται σε διάφορες εθνικές νομοθεσίες. Ο γερμανικός νόμος για την επιβολή του νόμου περί δικτύων (Network Enforcement Act) προβλέπει μάλιστα προθεσμία μόλις 24 ωρών για την αντιμετώπιση προφανώς παράνομου περιεχομένου.

Τροπολογία 15

COM (2020) 825 final — Μέρος 1

Άρθρο 8 παράγραφος 1

Κείμενο που προτείνει η Ευρωπαϊκή Επιτροπή	Τροπολογία της ΕτΠ
<p>Κατόπιν παραλαβής εντολής ανάληψης δράσης κατά συγκεκριμένου στοιχείου παράνομου περιεχομένου, η οποία εκδίδεται από τις αρμόδιες εθνικές δικαστικές ή διοικητικές αρχές βάσει του εφαρμοστέου ενωσιακού ή εθνικού δικαίου, οι πάροχοι ενδιάμεσων υπηρεσιών ενημερώνουν, σύμφωνα με το ενωσιακό δίκαιο και χωρίς αδικαιολόγητη καθυστέρηση, την αρχή που εκδίδει την εντολή σχετικά με την εκτέλεση των εντολών, προσδιορίζοντας το ληφθέν μέτρο και τη στιγμή κατά την οποία ελήφθη.</p>	<p>Κατόπιν παραλαβής εντολής ανάληψης δράσης κατά συγκεκριμένου στοιχείου παράνομου περιεχομένου, η οποία εκδίδεται από τις αρμόδιες εθνικές δικαστικές ή διοικητικές αρχές βάσει του εφαρμοστέου ενωσιακού ή εθνικού, περιφερειακού ή τοπικού δικαίου, και όπου αρμόζει σε συνάρτηση με την αντίστοιχη κατανομή νομοθετικών αρμοδιοτήτων, οι πάροχοι ενδιάμεσων υπηρεσιών ενημερώνουν, σύμφωνα με το ενωσιακό δίκαιο και χωρίς αδικαιολόγητη καθυστέρηση, την αρχή που εκδίδει την εντολή σχετικά με την εκτέλεση των εντολών, προσδιορίζοντας το ληφθέν μέτρο και τη στιγμή κατά την οποία ελήφθη.</p>

Αιτιολογία

Η παρούσα τροπολογία αποσαφηνίζει τον όρο «εφαρμοστέο δίκαιο».

Τροπολογία 16

COM (2020) 825 final — Μέρος 1

Άρθρο 8 παράγραφος 2

Κείμενο που προτείνει η Ευρωπαϊκή Επιτροπή	Τροπολογία της ΕτΠ
<p>Τα κράτη μέλη διασφαλίζουν ότι οι εντολές που αναφέρονται στην παράγραφο 1 πληρούν τις ακόλουθες προϋποθέσεις:</p> <p>α) οι εντολές περιέχουν τα ακόλουθα στοιχεία:</p> <p>— παρουσίαση των λόγων για τους οποίους οι πληροφορίες αποτελούν παράνομο περιεχόμενο, με αναφορά στη συγκεκριμένη διάταξη του ενωσιακού ή του εθνικού δικαίου που παραβιάζεται·</p>	<p>Τα κράτη μέλη διασφαλίζουν ότι οι εντολές που αναφέρονται στην παράγραφο 1 πληρούν τις ακόλουθες προϋποθέσεις:</p> <p>α) οι εντολές περιέχουν τα ακόλουθα στοιχεία:</p> <p>— παρουσίαση των λόγων για τους οποίους οι πληροφορίες αποτελούν παράνομο περιεχόμενο, με αναφορά στη συγκεκριμένη διάταξη του ενωσιακού ή του εθνικού δικαίου που παραβιάζεται·</p>

Κείμενο που προτείνει η Ευρωπαϊκή Επιτροπή	Τροπολογία της ΕτΠ
<p>— έναν ή περισσότερους ακριβείς ενιαίους εντοπιστές πόρου (URL) και, όπου κρίνεται σκόπιμο, πρόσθετες πληροφορίες που επιτρέπουν τον προσδιορισμό του σχετικού παράνομου περιεχομένου·</p> <p>— πληροφορίες σχετικά με τη δυνατότητα προσφυγής που διατίθεται στον πάροχο της υπηρεσίας και στον αποδέκτη της υπηρεσίας που παρείχε το περιεχόμενο·</p> <p>β) το εδαφικό πεδίο εφαρμογής της εντολής, βάσει των εφαρμοστέων κανόνων του ενωσιακού και του εθνικού δικαίου, συμπεριλαμβανομένου του Χάρτη, και, κατά περίπτωση, των γενικών αρχών του διεθνούς δικαίου, δεν υπερβαίνει το απολύτως αναγκαίο για την επίτευξη του στόχου της·</p> <p>γ) η εντολή συντάσσεται στη γλώσσα που δηλώνει ο πάροχος και αποστέλλεται στο σημείο επαφής που ορίζει ο πάροχος, σύμφωνα με το άρθρο 10.</p>	<p>— έναν ή περισσότερους ακριβείς ενιαίους εντοπιστές πόρου (URL) και, όπου κρίνεται σκόπιμο, πρόσθετες πληροφορίες που επιτρέπουν τον προσδιορισμό του σχετικού παράνομου περιεχομένου·</p> <p>— πληροφορίες σχετικά με τη δυνατότητα προσφυγής που διατίθεται στον πάροχο της υπηρεσίας και στον αποδέκτη της υπηρεσίας που παρείχε το περιεχόμενο·</p> <p>β) το εδαφικό πεδίο εφαρμογής της εντολής, βάσει των εφαρμοστέων κανόνων του ενωσιακού και του εθνικού δικαίου, συμπεριλαμβανομένου του Χάρτη, και, κατά περίπτωση, των γενικών αρχών του διεθνούς δικαίου, δεν υπερβαίνει το απολύτως αναγκαίο για την επίτευξη του στόχου της·</p> <p>γ) η εντολή συντάσσεται με σαφή διατύπωση σε γλώσσα που χρησιμοποιείται στο εν λόγω κράτος μέλος και σε τουλάχιστον μία επίσημη γλώσσα εργασίας της ΕΕ (Αγγλικά, Γαλλικά, Γερμανικά) που δηλώνει ο πάροχος και αποστέλλεται στο σημείο επαφής που ορίζει ο πάροχος, σύμφωνα με το άρθρο 10.</p>

Αιτιολογία

Η τρέχουσα πρόταση ανοίγει απαράδεκτες οδούς απόσυρσης για έναν πάροχο υπηρεσιών αποκλειστικά μέσω της επιλογής εμπορικά ασυνήθιστης γλώσσας και παρουσιάζει ένα παράλογο εμπόδιο για την παρεμβαίνουσα αρχή. Η τροπολογία εξαλείφει αυτόν τον κίνδυνο περιορίζοντας τις επιλογές σε τουλάχιστον μία από τις τρεις επίσημες γλώσσες εργασίας της ΕΕ.

Τροπολογία 17

COM (2020) 825 final — Μέρος 1

Άρθρο 9

Κείμενο που προτείνει η Ευρωπαϊκή Επιτροπή	Τροπολογία της ΕτΠ
<p>1. Κατόπιν παραλαβής εντολής παροχής συγκεκριμένου πληροφοριακού στοιχείου σχετικού με έναν ή περισσότερους συγκεκριμένους μεμονωμένους αποδέκτες της υπηρεσίας, η οποία εκδίδεται από τις αρμόδιες εθνικές δικαστικές ή διοικητικές αρχές βάσει του εφαρμοστέου ενωσιακού ή εθνικού δικαίου, οι πάροχοι ενδιάμεσων υπηρεσιών ενημερώνουν, σύμφωνα με το ενωσιακό δίκαιο και χωρίς αδικαιολόγητη καθυστέρηση, την αρχή που εκδίδει την εντολή σχετικά με την παραλαβή και την εκτέλεση της εντολής.</p> <p>2. Τα κράτη μέλη διασφαλίζουν ότι οι εντολές που αναφέρονται στην παράγραφο 1 πληρούν τις ακόλουθες προϋποθέσεις:</p> <p>α) η εντολή περιέχει τα ακόλουθα στοιχεία:</p> <p>— παρουσίαση των λόγων που τεκμηριώνουν τον σκοπό για τον οποίο ζητούνται οι πληροφορίες και για τους οποίους είναι απαραίτητη και αναλογική η απαίτηση παροχής των πληροφοριών για τον προσδιορισμό της συμμόρφωσης των αποδεκτών των ενδιάμεσων υπηρεσιών με τους εφαρμοστέους ενωσιακούς ή εθνικούς κανόνες, εκτός εάν η εν λόγω παρουσίαση δεν είναι δυνατό να παρασχεθεί για λόγους που αφορούν την πρόληψη, τη διερεύνηση, την ανίχνευση και τη δίωξη ποινικών αδικημάτων·</p>	<p>1. Κατόπιν παραλαβής εντολής παροχής συγκεκριμένου πληροφοριακού στοιχείου σχετικού με έναν ή περισσότερους συγκεκριμένους μεμονωμένους αποδέκτες της υπηρεσίας, η οποία εκδίδεται από τις αρμόδιες εθνικές δικαστικές ή διοικητικές αρχές βάσει του εφαρμοστέου ενωσιακού ή εθνικού δικαίου, οι πάροχοι ενδιάμεσων υπηρεσιών ενημερώνουν, σύμφωνα με το ενωσιακό δίκαιο και χωρίς αδικαιολόγητη καθυστέρηση, την αρχή που εκδίδει την εντολή σχετικά με την παραλαβή και την εκτέλεση της εντολής.</p> <p>2. Τα κράτη μέλη διασφαλίζουν ότι οι εντολές που αναφέρονται στην παράγραφο 1 πληρούν τις ακόλουθες προϋποθέσεις:</p> <p>α) η εντολή περιέχει τα ακόλουθα στοιχεία:</p> <p>— παρουσίαση των λόγων που τεκμηριώνουν τον σκοπό για τον οποίο ζητούνται οι πληροφορίες και για τους οποίους είναι απαραίτητη και αναλογική η απαίτηση παροχής των πληροφοριών για τον προσδιορισμό της συμμόρφωσης των αποδεκτών των ενδιάμεσων υπηρεσιών με τους εφαρμοστέους ενωσιακούς ή εθνικούς κανόνες, εκτός εάν η εν λόγω παρουσίαση δεν είναι δυνατό να παρασχεθεί για λόγους που αφορούν την πρόληψη, τη διερεύνηση, την ανίχνευση και τη δίωξη ποινικών αδικημάτων·</p>

Κείμενο που προτείνει η Ευρωπαϊκή Επιτροπή	Τροπολογία της ΕτΠ
<p>— πληροφορίες σχετικά με τη δυνατότητα προσφυγής που διατίθεται στον πάροχο και στους αποδέκτες της οικείας υπηρεσίας·</p> <p>β) η εντολή ζητεί από τον πάροχο να παράσχει μόνο πληροφορίες που έχουν ήδη συλλεγεί για τους σκοπούς της παροχής της υπηρεσίας και οι οποίες εμπίπτουν στον έλεγχό του·</p> <p>γ) η εντολή συντάσσεται στη γλώσσα που δηλώνει ο πάροχος και αποστέλλεται στο σημείο επαφής που ορίζει ο εν λόγω πάροχος, σύμφωνα με το άρθρο 10.</p> <p>3. Ο συντονιστής ψηφιακών υπηρεσιών από το κράτος μέλος της εθνικής δικαστικής ή διοικητικής αρχής που εκδίδει την εντολή διαβιβάζει, χωρίς αδικαιολόγητη καθυστέρηση, αντίγραφο της εντολής που αναφέρεται στην παράγραφο 1 σε όλους τους συντονιστές ψηφιακών υπηρεσιών μέσω του συστήματος που θεσπίζεται σύμφωνα με το άρθρο 67.</p> <p>4. Οι όροι και οι απαιτήσεις που ορίζονται στο παρόν άρθρο δεν θίγουν απαιτήσεις βάσει εθνικού ποινικού δικονομικού δικαίου που συνάδει με το ενωσιακό δίκαιο.</p>	<p>— πληροφορίες σχετικά με τη δυνατότητα προσφυγής που διατίθεται στον πάροχο και στους αποδέκτες της οικείας υπηρεσίας·</p> <p>β) η εντολή ζητεί από τον πάροχο να παράσχει μόνο πληροφορίες που έχουν ήδη συλλεγεί για τους σκοπούς της παροχής της υπηρεσίας και οι οποίες εμπίπτουν στον έλεγχό του·</p> <p>γ) η εντολή συντάσσεται στη γλώσσα που δηλώνει ο πάροχος και αποστέλλεται στο σημείο επαφής που ορίζει ο εν λόγω πάροχος, σύμφωνα με το άρθρο 10.</p> <p>3. Ο συντονιστής ψηφιακών υπηρεσιών από το κράτος μέλος της εθνικής δικαστικής ή διοικητικής αρχής που εκδίδει την εντολή διαβιβάζει, χωρίς αδικαιολόγητη καθυστέρηση, αντίγραφο της εντολής που αναφέρεται στην παράγραφο 1 σε όλους τους συντονιστές ψηφιακών υπηρεσιών μέσω του συστήματος που θεσπίζεται σύμφωνα με το άρθρο 67.</p> <p>4. Οι όροι και οι απαιτήσεις που ορίζονται στο παρόν άρθρο δεν θίγουν απαιτήσεις βάσει εθνικού ποινικού δικονομικού δικαίου που συνάδει με το ενωσιακό δίκαιο.</p> <p>5. Τα κράτη μέλη δύνανται να θεσπίζουν υποχρεώσεις για τους παρόχους ενδιάμεσων υπηρεσιών να ενημερώνουν τις αρμόδιες κρατικές αρχές —εθνικές, περιφερειακές ή τοπικές— σχετικά με πληροφορίες που παρέχουν οι αποδέκτες των υπηρεσιών τους ή υποχρεώσεις να κοινοποιούν στις αρμόδιες αρχές, κατόπιν αιτήματός τους, πληροφορίες που επιτρέπουν την ταυτοποίηση των αποδεκτών των υπηρεσιών τους με τους οποίους έχουν συνάψει συμφωνίες αποθήκευσης.</p>

Αιτιολογία

Η πράξη για τις ψηφιακές υπηρεσίες θα πρέπει να διευκρινίζει ότι τα κράτη μέλη έχουν τη δυνατότητα να θεσπίζουν υποχρεώσεις για τις πλατφόρμες παροχής πληροφοριών στις αρχές (εθνικές, περιφερειακές, τοπικές), ώστε να είναι δυνατή η ταυτοποίηση των αποδεκτών σε αιτιολογημένες περιπτώσεις.

Τροπολογία 18

COM(2020) 825 final

Άρθρο 10 παράγραφος 2

Κείμενο που προτείνει η Ευρωπαϊκή Επιτροπή	Τροπολογία της ΕτΠ
<p>Οι πάροχοι ενδιάμεσων υπηρεσιών δημοσιοποιούν τις απαραίτητες πληροφορίες για τον εύκολο εντοπισμό και την επικοινωνία με τα ενιαία σημεία επαφής τους.</p>	<p>Οι πάροχοι ενδιάμεσων υπηρεσιών δημοσιοποιούν χωρίς αδικαιολόγητη καθυστέρηση τις απαραίτητες πληροφορίες για τον εύκολο εντοπισμό και την επικοινωνία με τα ενιαία σημεία επαφής τους.</p>

Αιτιολογία

Διευκρίνιση για λόγους ορθής εκτέλεσης

Τροπολογία 19

COM(2020) 825 final

Άρθρο 12, παράγραφος 1

Κείμενο που προτείνει η Ευρωπαϊκή Επιτροπή	Τροπολογία της ΕτΠ
<p>1. Οι πάροχοι ενδιάμεσων υπηρεσιών περιλαμβάνουν στους όρους και τις προϋποθέσεις τους πληροφορίες σχετικά με τυχόν περιορισμούς τους οποίους επιβάλλουν σε σχέση με τη χρήση της υπηρεσίας τους όσον αφορά τις πληροφορίες που παρέχονται από τους αποδέκτες της υπηρεσίας. Οι πληροφορίες αυτές περιλαμβάνουν πληροφορίες για κάθε πολιτική, διαδικασία, μέτρο και εργαλείο που χρησιμοποιείται για τον σκοπό του ελέγχου περιεχομένου, συμπεριλαμβανομένων της αλγοριθμικής λήψης αποφάσεων και της επανεξέτασης από άνθρωπο. Διατυπώνονται σε απλή και σαφή γλώσσα και διατίθενται στο κοινό σε εύκολα προσβάσιμη μορφή.</p>	<p>1. Οι πάροχοι ενδιάμεσων υπηρεσιών περιλαμβάνουν στους όρους και τις προϋποθέσεις τους πληροφορίες σχετικά με τυχόν περιορισμούς τους οποίους επιβάλλουν σε σχέση με τη χρήση της υπηρεσίας τους όσον αφορά τις πληροφορίες που παρέχονται από τους αποδέκτες της υπηρεσίας. Οι πληροφορίες αυτές περιλαμβάνουν πληροφορίες για κάθε πολιτική, διαδικασία, μέτρο και εργαλείο που χρησιμοποιείται για τον σκοπό του ελέγχου περιεχομένου, συμπεριλαμβανομένων της αλγοριθμικής λήψης αποφάσεων και της επανεξέτασης από άνθρωπο. Διατυπώνονται σε απλή και σαφή γλώσσα και διατίθενται στο κοινό σε εύκολα προσβάσιμη μορφή.</p> <p>Λαμβάνονται, μεταξύ άλλων, μέτρα που εγγυώνται ότι ένας αποδέκτης υπηρεσίας μπορεί απρόσκοπτα να ακυρώνει την εγγραφή του σε ενδιάμεσες υπηρεσίες. Στην πράξη, ούτε η εγγραφή ούτε η ακύρωση της εγγραφής είναι πιο απαιτητική για οποιονδήποτε αποδέκτη μιας υπηρεσίας.</p>

Αιτιολογία

Η ακύρωση της εγγραφής σε βασική πλατφόρμα θα πρέπει να είναι εξίσου εύκολη με την εγγραφή σε αυτήν. Οι πληροφορίες σχετικά με τη διαδικασία ακύρωσης της εγγραφής θα πρέπει επίσης να είναι διαθέσιμες στο κοινό σε εύκολα προσβάσιμη μορφή.

Τροπολογία 20

COM (2020) 825 final — Μέρος 1

Άρθρο 14 παράγραφος 5

Κείμενο που προτείνει η Ευρωπαϊκή Επιτροπή	Τροπολογία της ΕτΠ
<p>Ο πάροχος κοινοποιεί επίσης στο εν λόγω πρόσωπο ή στην εν λόγω οντότητα, χωρίς αδικαιολόγητη καθυστέρηση, την απόφασή του σχετικά με τις πληροφορίες στις οποίες αναφέρεται η ειδοποίηση, παρέχοντας πληροφορίες σχετικά με τις δυνατότητες προσφυγής κατά της εν λόγω απόφασης.</p>	<p>Ο πάροχος κοινοποιεί επίσης στο εν λόγω πρόσωπο ή στην εν λόγω οντότητα, χωρίς αδικαιολόγητη καθυστέρηση και, σε κάθε περίπτωση, εντός 5 εργάσιμων ημερών, την απόφασή του σχετικά με τις πληροφορίες στις οποίες αναφέρεται η ειδοποίηση, παρέχοντας πληροφορίες σχετικά με τις δυνατότητες προσφυγής κατά της εν λόγω απόφασης.</p>

Αιτιολογία

Πρέπει να καθορισθεί σαφές χρονοδιάγραμμα για την υποχρεωτική αντίδραση στις ειδοποιήσεις σύμφωνα με το άρθρο 14.

Τροπολογία 21

COM (2020) 825 final — Μέρος 1

Άρθρο 19 παράγραφος 1

Κείμενο που προτείνει η Ευρωπαϊκή Επιτροπή	Τροπολογία της ΕτΠ
Οι επιγραμμικές πλατφόρμες λαμβάνουν τα αναγκαία τεχνικά και οργανωτικά μέτρα ώστε να διασφαλίσουν ότι οι ειδοποιήσεις που υποβάλλονται από αξιόπιστες πηγές επισήμανσης παράνομου περιεχομένου μέσω των μηχανισμών που αναφέρονται στο άρθρο 14 υποβάλλονται σε επεξεργασία και λαμβάνεται σχετική απόφαση κατά προτεραιότητα και χωρίς καθυστέρηση.	Οι επιγραμμικές πλατφόρμες λαμβάνουν τα αναγκαία τεχνικά και οργανωτικά μέτρα ώστε να διασφαλίσουν ότι οι ειδοποιήσεις που υποβάλλονται από αξιόπιστες πηγές επισήμανσης παράνομου περιεχομένου μέσω των μηχανισμών που αναφέρονται στο άρθρο 14 υποβάλλονται σε επεξεργασία και λαμβάνεται σχετική απόφαση κατά προτεραιότητα, χωρίς καθυστέρηση και, σε κάθε περίπτωση, εντός 48 ωρών.

Αιτιολογία

Ένα στενό χρονικό πλαίσιο για τις υποχρεωτικές αντιδράσεις στις ειδοποιήσεις βάσει του άρθρου 19 είναι απαραίτητο προκειμένου οι επιγραμμικές πλατφόρμες να διασφαλίζουν υψηλό βαθμό συμμόρφωσης.

Τροπολογία 22

COM (2020) 825 final — Μέρος 1

Άρθρο 22

Κείμενο που προτείνει η Ευρωπαϊκή Επιτροπή	Τροπολογία της ΕτΠ
<p>1. Όταν μια επιγραμμική πλατφόρμα επιτρέπει στους καταναλωτές να συνάπτουν εξ αποστάσεως συμβάσεις με εμπόρους, διασφαλίζει ότι οι έμποροι μπορούν να χρησιμοποιούν τις υπηρεσίες της μόνον για την προώθηση μηνυμάτων ή για την προσφορά προϊόντων ή υπηρεσιών σε καταναλωτές που βρίσκονται στην Ένωση εάν, πριν από τη χρήση των υπηρεσιών της, η επιγραμμική πλατφόρμα έχει λάβει τις ακόλουθες πληροφορίες:</p> <p>α) το όνομα, τη διεύθυνση, τον αριθμό τηλεφώνου και τη διεύθυνση ηλεκτρονικού ταχυδρομείου του εμπόρου.</p> <p>β) αντίγραφο του εγγράφου ταυτοποίησης του εμπόρου ή κάθε άλλη ηλεκτρονική ταυτοποίηση, όπως ορίζεται στο άρθρο 3 του κανονισμού (ΕΕ) αριθ. 910/2014 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου⁵⁰.</p> <p>γ) τα στοιχεία τραπεζικού λογαριασμού του εμπόρου, όταν ο έμπορος είναι φυσικό πρόσωπο.</p> <p>δ) το όνομα, τη διεύθυνση, τον αριθμό τηλεφώνου και τη διεύθυνση ηλεκτρονικού ταχυδρομείου του οικονομικού φορέα, κατά την έννοια του άρθρου 3 σημείο 13 και του άρθρου 4 του κανονισμού (ΕΕ) 2019/1020 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου⁵¹ ή οποιασδήποτε σχετικής πράξης του δικαίου της Ένωσης.</p> <p>ε) όταν ο έμπορος είναι καταχωρισμένος σε εμπορικό μητρώο ή αντίστοιχο δημόσιο μητρώο, το εμπορικό μητρώο στο οποίο είναι καταχωρισμένος ο έμπορος και τον αριθμό καταχώρισής του ή ισοδύναμο μέσο ταυτοποίησης στο εν λόγω μητρώο.</p> <p>στ) αυτοπιστοποίηση του εμπόρου με την οποία δεσμεύεται να προσφέρει μόνο προϊόντα ή υπηρεσίες που συμμορφώνονται με τους εφαρμοστέους κανόνες του δικαίου της Ένωσης.</p>	<p>1. Όταν μια επιγραμμική πλατφόρμα επιτρέπει τη σύνταξη εξ αποστάσεως συμβάσεων με καταναλωτές, διασφαλίζει ότι το φυσικό ή νομικό πρόσωπο που προσφέρει προϊόντα ή υπηρεσίες μέσω της πλατφόρμας μπορεί να χρησιμοποιεί τις υπηρεσίες της μόνον για την προώθηση μηνυμάτων ή για την προσφορά προϊόντων ή υπηρεσιών σε καταναλωτές που βρίσκονται στην Ένωση εάν, πριν από τη χρήση των υπηρεσιών της, η επιγραμμική πλατφόρμα έχει λάβει τις ακόλουθες πληροφορίες:</p> <p>α) το όνομα, τη διεύθυνση, τον αριθμό τηλεφώνου και τη διεύθυνση ηλεκτρονικού ταχυδρομείου του αποδέκτη.</p> <p>β) όταν ο αποδέκτης είναι καταχωρισμένος σε δημόσιο μητρώο, τον αριθμό καταχώρισης ή ισοδύναμο μέσο ταυτοποίησης στο εν λόγω μητρώο.</p>

Κείμενο που προτείνει η Ευρωπαϊκή Επιτροπή	Τροπολογία της ΕτΠ
<p>2. Μετά τη λήψη των εν λόγω πληροφοριών, η επιγραμμική πλατφόρμα καταβάλλει εύλογες προσπάθειες για να αξιολογήσει κατά πόσον είναι αξιόπιστες οι πληροφορίες που αναφέρονται στην παράγραφο 1 στοιχεία α), δ) και ε), με τη χρήση οποιασδήποτε ελεύθερα προσβάσιμης επίσημης επιγραμμικής βάσης δεδομένων ή επιγραμμικής διεπαφής που διατίθεται από κράτη μέλη ή την Ένωση ή μέσω αιτημάτων προς τον έμπορο για την παροχή δικαιολογητικών από αξιόπιστες πηγές.</p> <p>3. Όταν η επιγραμμική πλατφόρμα έχει ενδείξεις ότι είναι ανακριβές ή ελλιπές οποιοδήποτε πληροφοριακό στοιχείο που αναφέρεται στην παράγραφο 1 και λαμβάνεται από τον οικείο έμπορο, η εν λόγω πλατφόρμα ζητεί από τον έμπορο να διορθώσει τις πληροφορίες στον βαθμό που είναι αναγκαίο, ώστε να διασφαλιστεί ότι όλες οι πληροφορίες είναι ακριβείς και πλήρεις, χωρίς καθυστέρηση ή εντός της προθεσμίας που ορίζει το ενωσιακό και το εθνικό δίκαιο. Σε περίπτωση που ο έμπορος δεν διορθώσει ή δεν συμπληρώσει τις πληροφορίες αυτές, η επιγραμμική πλατφόρμα αναστέλλει την παροχή της υπηρεσίας της στον έμπορο μέχρι να ικανοποιηθεί το αίτημα.</p> <p>4. Η επιγραμμική πλατφόρμα αποθηκεύει τις πληροφορίες που λαμβάνονται σύμφωνα με τις παραγράφους 1 και 2 με ασφαλή τρόπο για τη διάρκεια της συμβατικής της σχέσης με τον οικείο έμπορο. Στη συνέχεια διαγράφει τις πληροφορίες.</p>	<p>2. Όταν ο πάροχος προϊόντων ή υπηρεσιών θεωρείται έμπορος σύμφωνα με το ενωσιακό δίκαιο, επιπλέον των υποχρεώσεων που ορίζονται στην παράγραφο 1, η επιγραμμική πλατφόρμα διασφαλίζει ότι ο έμπορος μπορεί να χρησιμοποιεί τις υπηρεσίες της μόνον για την προώθηση μηνυμάτων ή για την προσφορά προϊόντων ή υπηρεσιών σε καταναλωτές που βρίσκονται στην Ένωση εάν, πριν από τη χρήση των υπηρεσιών της, η επιγραμμική πλατφόρμα έχει λάβει τις ακόλουθες πληροφορίες:</p> <p>α) αντίγραφο του εγγράφου ταυτοποίησης του εμπόρου ή κάθε άλλη ηλεκτρονική ταυτοποίηση, όπως ορίζεται στο άρθρο 3 του κανονισμού (ΕΕ) αριθ. 910/2014 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου·</p> <p>β) τα στοιχεία τραπεζικού λογαριασμού του εμπόρου, όταν ο έμπορος είναι φυσικό πρόσωπο·</p> <p>γ) το όνομα, τη διεύθυνση, τον αριθμό τηλεφώνου και τη διεύθυνση ηλεκτρονικού ταχυδρομείου του οικονομικού φορέα, κατά την έννοια του άρθρου 3 σημείο 13 και του άρθρου 4 του κανονισμού (ΕΕ) 2019/1020 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου ή οποιασδήποτε σχετικής πράξης του δικαίου της Ένωσης·</p> <p>δ) όταν ο έμπορος είναι καταχωρισμένος σε εμπορικό μητρώο ή αντίστοιχο δημόσιο μητρώο, το εμπορικό μητρώο στο οποίο είναι καταχωρισμένος ο έμπορος και τον αριθμό καταχώρισής του ή ισοδύναμο μέσο ταυτοποίησης στο εν λόγω μητρώο·</p> <p>ε) αυτοπιστοποίηση του εμπόρου με την οποία δεσμεύεται να προσφέρει μόνο προϊόντα ή υπηρεσίες που συμμορφώνονται με τους εφαρμοστέους κανόνες του δικαίου της Ένωσης.</p> <p>3. Μετά τη λήψη των εν λόγω πληροφοριών, η επιγραμμική πλατφόρμα καταβάλλει κάθε δυνατή προσπάθεια για να αξιολογήσει κατά πόσον είναι αξιόπιστες οι πληροφορίες που αναφέρονται στην παράγραφο 1 στοιχεία α) και β) και στην παράγραφο 2 στοιχεία γ) και δ), με τη χρήση οποιασδήποτε ελεύθερα προσβάσιμης επίσημης επιγραμμικής βάσης δεδομένων ή επιγραμμικής διεπαφής που διατίθεται από κράτη μέλη ή την Ένωση ή μέσω αιτημάτων προς τον αποδέκτη για την παροχή δικαιολογητικών από αξιόπιστες πηγές.</p> <p>4. Όταν η επιγραμμική πλατφόρμα έχει ενδείξεις ότι είναι ανακριβές ή ελλιπές οποιοδήποτε πληροφοριακό στοιχείο που αναφέρεται στην παράγραφο 1 ή 2 και λαμβάνεται από τον οικείο αποδέκτη, η εν λόγω πλατφόρμα ζητεί από τον αποδέκτη να διορθώσει τις πληροφορίες στον βαθμό που είναι αναγκαίο, ώστε να διασφαλιστεί ότι όλες οι πληροφορίες είναι ακριβείς και πλήρεις, χωρίς καθυστέρηση. Σε περίπτωση που ο αποδέκτης δεν διορθώσει ή δεν συμπληρώσει τις πληροφορίες αυτές, η επιγραμμική πλατφόρμα αναστέλλει την παροχή της υπηρεσίας της στον αποδέκτη μέχρι να ικανοποιηθεί το αίτημα.</p>

Κείμενο που προτείνει η Ευρωπαϊκή Επιτροπή	Τροπολογία της ΕτΠ
<p>5. Με την επιφύλαξη της παραγράφου 2, η πλατφόρμα γνωστοποιεί τις πληροφορίες σε τρίτους μόνο εφόσον απαιτείται σύμφωνα με το εφαρμοστέο δίκαιο, συμπεριλαμβανομένων των εντολών που αναφέρονται στο άρθρο 9 και τυχόν εντολών που εκδίδονται από αρμόδιες αρχές των κρατών μελών ή από την Επιτροπή για την εκτέλεση των καθηκόντων τους βάσει του παρόντος κανονισμού.</p> <p>6. Η επιγραμμική πλατφόρμα καθιστά διαθέσιμες τις πληροφορίες που αναφέρονται στην παράγραφο 1 στοιχεία α), δ), ε) και στ) στους αποδέκτες της υπηρεσίας με σαφή, εύκολα προσβάσιμο και κατανοητό τρόπο.</p> <p>7. Η επιγραμμική πλατφόρμα σχεδιάζει και οργανώνει την επιγραμμική της διεπαφή κατά τρόπο που να επιτρέπει στους εμπόρους να συμμορφώνονται με τις υποχρεώσεις τους όσον αφορά τις πληροφορίες που παρέχονται πριν από τη σύναψη της σύμβασης και τις πληροφορίες σχετικά με την ασφάλεια των προϊόντων σύμφωνα με το εφαρμοστέο ενωσιακό δίκαιο.</p>	<p>5. Η επιγραμμική πλατφόρμα αποθηκεύει τις πληροφορίες που λαμβάνονται σύμφωνα με τις παραγράφους 1, 2 και 3 με ασφαλή τρόπο για τη διάρκεια της συμβατικής της σχέσης με τον οικείο αποδέκτη. Στη συνέχεια διαγράφει τις πληροφορίες.</p> <p>6. Με την επιφύλαξη της παραγράφου 3, η πλατφόρμα γνωστοποιεί τις πληροφορίες σε τρίτους μόνο εφόσον απαιτείται σύμφωνα με το εφαρμοστέο δίκαιο, συμπεριλαμβανομένων των εντολών που αναφέρονται στο άρθρο 9 και τυχόν εντολών που εκδίδονται από αρμόδιες αρχές των κρατών μελών ή από την Επιτροπή για την εκτέλεση των καθηκόντων τους βάσει του παρόντος κανονισμού.</p> <p>7. Η επιγραμμική πλατφόρμα καθιστά διαθέσιμες τις πληροφορίες που αναφέρονται στην παράγραφο 1 στοιχεία α) και β) και στην παράγραφο 2 στοιχεία γ), δ) και ε) στους αποδέκτες της υπηρεσίας με σαφή, εύκολα προσβάσιμο και κατανοητό τρόπο.</p> <p>8. Η επιγραμμική πλατφόρμα σχεδιάζει και οργανώνει την επιγραμμική της διεπαφή κατά τρόπο που να επιτρέπει στους αποδέκτες να συμμορφώνονται με τις υποχρεώσεις τους όσον αφορά τις πληροφορίες που παρέχονται πριν από τη σύναψη της σύμβασης και τις πληροφορίες σχετικά με την ασφάλεια των προϊόντων σύμφωνα με το εφαρμοστέο ενωσιακό δίκαιο.</p>

Αιτιολογία

Σημαντικό μέρος των υπηρεσιών παρέχονται από φυσικά πρόσωπα και όχι από επαγγελματίες όπως ορίζονται στον όρο «έμπορος». Παραδείγματος χάρι, τα εν λόγω φυσικά πρόσωπα τείνουν να μην τηρούν τους εθνικούς ή τοπικούς κανονισμούς για τα βραχυπρόθεσμα μισθώματα και να ασκούν αδήλωτες δραστηριότητες που δεν συμμορφώνονται με καμία σχετική ρύθμιση.

Τροπολογία 23

COM (2020) 825 final — Μέρος 1

Άρθρο 25 παράγραφος 2

Κείμενο που προτείνει η Ευρωπαϊκή Επιτροπή	Τροπολογία της ΕτΠ
<p>Η Επιτροπή εκδίδει κατ' εξουσιοδότηση πράξεις σύμφωνα με το άρθρο 69 για να προσαρμόσει τον αριθμό των μέσων μηνιαίων αποδεκτών της υπηρεσίας στην Ένωση που αναφέρεται στην παράγραφο 1, όταν ο πληθυσμός της Ένωσης αυξάνεται ή μειώνεται τουλάχιστον κατά 5 % σε σχέση με τον πληθυσμό της το 2020 ή, έπειτα από προσαρμογή μέσω κατ' εξουσιοδότηση πράξης, σε σχέση με τον πληθυσμό της το έτος κατά το οποίο εκδόθηκε η πλέον πρόσφατη κατ' εξουσιοδότηση πράξη. Στην περίπτωση αυτή, προσαρμόζει τον αριθμό έτσι ώστε να αντιστοιχεί στο 10 % του πληθυσμού της Ένωσης το έτος κατά το οποίο εκδίδει την κατ' εξουσιοδότηση πράξη, με στρογγυλοποίηση προς τα πάνω ή προς τα κάτω ώστε ο αριθμός να εκφράζεται σε εκατομμύρια.</p>	<p>Η Επιτροπή εκδίδει κατ' εξουσιοδότηση πράξεις σύμφωνα με το άρθρο 69 για να προσαρμόσει τον αριθμό των μέσων μηνιαίων αποδεκτών της υπηρεσίας στην Ένωση που αναφέρεται στην παράγραφο 1, όταν ο πληθυσμός της Ένωσης αυξάνεται ή μειώνεται τουλάχιστον κατά 5 % σε σχέση με τον πληθυσμό της το 2020 ή, έπειτα από προσαρμογή μέσω κατ' εξουσιοδότηση πράξης, σε σχέση με τον πληθυσμό της το έτος κατά το οποίο εκδόθηκε η πλέον πρόσφατη κατ' εξουσιοδότηση πράξη. Στην περίπτωση αυτή, προσαρμόζει τον αριθμό έτσι ώστε να αντιστοιχεί στο 7 % του πληθυσμού της Ένωσης το έτος κατά το οποίο εκδίδει την κατ' εξουσιοδότηση πράξη, με στρογγυλοποίηση προς τα πάνω ή προς τα κάτω ώστε ο αριθμός να εκφράζεται σε εκατομμύρια.</p>

Αιτιολογία

Η πράξη για τις ψηφιακές υπηρεσίες θα πρέπει να στοχεύει σε χαμηλότερα όρια όσον αφορά τις πολύ μεγάλες επιγραμμικές πλατφόρμες.

Τροπολογία 24

COM (2020) 825 final — Μέρος 1

Άρθρο 31 παράγραφος 1

Κείμενο που προτείνει η Ευρωπαϊκή Επιτροπή	Τροπολογία της ΕτΠ
Οι πολύ μεγάλες επιγραμμικές πλατφόρμες παρέχουν στον συντονιστή ψηφιακών υπηρεσιών της χώρας εγκατάστασης ή στην Επιτροπή, μετά από αιτιολογημένο αίτημά τους και εντός εύλογου χρονικού διαστήματος, που ορίζεται στο αίτημα, πρόσβαση σε δεδομένα τα οποία είναι αναγκαία για την παρακολούθηση και την αξιολόγηση της συμμόρφωσης με τον παρόντα κανονισμό. Ο συντονιστής ψηφιακών υπηρεσιών και η Επιτροπή χρησιμοποιούν τα δεδομένα αυτά μόνον για τους εν λόγω σκοπούς.	Οι πολύ μεγάλες επιγραμμικές πλατφόρμες παρέχουν στον συντονιστή ψηφιακών υπηρεσιών της χώρας εγκατάστασης ή στην Επιτροπή, μετά από αιτιολογημένο αίτημά τους και εντός εύλογου χρονικού διαστήματος, που ορίζεται στο αίτημα και, σε κάθε περίπτωση, δεν υπερβαίνει τις 72 ώρες , πρόσβαση σε δεδομένα τα οποία είναι αναγκαία για την παρακολούθηση και την αξιολόγηση της συμμόρφωσης με τον παρόντα κανονισμό. Ο συντονιστής ψηφιακών υπηρεσιών και η Επιτροπή χρησιμοποιούν τα δεδομένα αυτά μόνον για τους εν λόγω σκοπούς.

Αιτιολογία

Ένα στενό χρονικό διάστημα για υποχρεωτικές αντιδράσεις κατόπιν αιτήματος από τον συντονιστή ψηφιακών υπηρεσιών στη χώρα εγκατάστασης είναι ουσιαστικής σημασίας για τη διασφάλιση υψηλού βαθμού συμμόρφωσης.

Τροπολογία 25

COM (2020) 825 final — Μέρος 1

Άρθρο 41 παράγραφος 1 στοιχείο α)

Κείμενο που προτείνει η Ευρωπαϊκή Επιτροπή	Τροπολογία της ΕτΠ
Όταν απαιτείται για την εκτέλεση των καθηκόντων τους, οι συντονιστές ψηφιακών υπηρεσιών διαθέτουν τουλάχιστον τις ακόλουθες εξουσίες έρευνας, όσον αφορά τη συμπεριφορά παρόχων ενδιάμεσων υπηρεσιών που υπάγονται στη δικαιοδοσία του κράτους μέλους τους:	Όταν απαιτείται για την εκτέλεση των καθηκόντων τους, οι συντονιστές ψηφιακών υπηρεσιών διαθέτουν τουλάχιστον τις ακόλουθες εξουσίες έρευνας, όσον αφορά τη συμπεριφορά παρόχων ενδιάμεσων υπηρεσιών που υπάγονται στη δικαιοδοσία του κράτους μέλους τους:
α) την εξουσία να ζητούν από αυτούς τους παρόχους, καθώς και κάθε άλλο πρόσωπο που ενεργεί για σκοπούς που αφορούν τις εμπορικές, επιχειρηματικές, βιοτεχνικές ή επαγγελματικές του δραστηριότητες, το οποίο μπορεί εύλογα να γνωρίζει πληροφορίες σχετικά με εικαζόμενη παράβαση του παρόντος κανονισμού, συμπεριλαμβανομένων των οργανισμών που διενεργούν τους ελέγχους που αναφέρονται στο άρθρο 28 και στο άρθρο 50 παράγραφος 3, να παράσχουν τις εν λόγω πληροφορίες εντός εύλογης προθεσμίας·	α) την εξουσία να ζητούν από αυτούς τους παρόχους, καθώς και κάθε άλλο πρόσωπο που ενεργεί για σκοπούς που αφορούν τις εμπορικές, επιχειρηματικές, βιοτεχνικές ή επαγγελματικές του δραστηριότητες, το οποίο μπορεί εύλογα να γνωρίζει πληροφορίες σχετικά με εικαζόμενη παράβαση του παρόντος κανονισμού, συμπεριλαμβανομένων των οργανισμών που διενεργούν τους ελέγχους που αναφέρονται στο άρθρο 28 και στο άρθρο 50 παράγραφος 3, να παράσχουν τις εν λόγω πληροφορίες εντός εύλογης προθεσμίας, που, σε κάθε περίπτωση, δεν υπερβαίνει τις 72 ώρες

Αιτιολογία

Η εισαγωγή συγκεκριμένων υποχρεωτικών χρονικών πλαισίων διασφαλίζει την ταχεία δράση του παρόχου, ώστε να περιορίζεται η ζημία.

Τροπολογία 26

COM (2020) 825 final — Μέρος 1

Άρθρο 45 παράγραφος 1

Κείμενο που προτείνει η Ευρωπαϊκή Επιτροπή	Τροπολογία της ΕτΠ
Όταν ένας συντονιστής ψηφιακών υπηρεσιών έχει λόγους να εικάζει ότι πάροχος ενδιάμεσης υπηρεσίας, ο οποίος δεν υπάγεται στη δικαιοδοσία του οικείου κράτους μέλους, παραβίασε τον παρόντα κανονισμό, ζητεί από τον συντονιστή ψηφιακών υπηρεσιών της χώρας εγκατάστασης να αξιολογήσει το ζήτημα και να λάβει τα αναγκαία μέτρα έρευνας και επιβολής για τη διασφάλιση της συμμόρφωσης με τον παρόντα κανονισμό.	Όταν ένας συντονιστής ψηφιακών υπηρεσιών έχει λόγους να εικάζει ότι πάροχος ενδιάμεσης υπηρεσίας, ο οποίος δεν υπάγεται στη δικαιοδοσία του οικείου κράτους μέλους, παραβίασε τον παρόντα κανονισμό, ζητεί από τον συντονιστή ψηφιακών υπηρεσιών της χώρας εγκατάστασης να αξιολογήσει το ζήτημα και να λάβει τα αναγκαία μέτρα έρευνας και επιβολής για τη διασφάλιση της συμμόρφωσης με τον παρόντα κανονισμό.

Κείμενο που προτείνει η Ευρωπαϊκή Επιτροπή	Τροπολογία της ΕτΠ
Όταν το συμβούλιο έχει λόγους να εικάζει ότι πάροχος ενδιάμεσων υπηρεσιών παραβίασε τον παρόντα κανονισμό κατά τρόπο που εμπλέκει τουλάχιστον τρία κράτη μέλη, μπορεί να προτείνει στον συντονιστή ψηφιακών υπηρεσιών της χώρας εγκατάστασης να αξιολογήσει το ζήτημα και να λάβει τα αναγκαία μέτρα έρευνας και επιβολής για τη διασφάλιση της συμμόρφωσης με τον παρόντα κανονισμό.	Όταν το συμβούλιο έχει λόγους να εικάζει ότι πάροχος ενδιάμεσων υπηρεσιών παραβίασε τον παρόντα κανονισμό κατά τρόπο που εμπλέκει τουλάχιστον τρία κράτη μέλη, ζητεί από τον συντονιστή ψηφιακών υπηρεσιών της χώρας εγκατάστασης να αξιολογήσει το ζήτημα και να λάβει τα αναγκαία μέτρα έρευνας και επιβολής για τη διασφάλιση της συμμόρφωσης με τον παρόντα κανονισμό.

Αιτιολογία

Το συμβούλιο δεν θα πρέπει να συνιστά, αλλά να ζητεί από τον συντονιστή ψηφιακών υπηρεσιών της χώρας εγκατάστασης να αξιολογήσει το ζήτημα και να λάβει τα αναγκαία μέτρα έρευνας και επιβολής για τη διασφάλιση της συμμόρφωσης με τον παρόντα κανονισμό.

Τροπολογία 27

COM (2020) 825 final — Μέρος 1

Άρθρο 45 παράγραφος 2

Κείμενο που προτείνει η Ευρωπαϊκή Επιτροπή	Τροπολογία της ΕτΠ
<p>Στο αίτημα ή τη σύσταση δυνάμει της παραγράφου 1 αναφέρονται τουλάχιστον τα εξής:</p> <p>α) το σημείο επαφής του οικείου παρόχου ενδιάμεσων υπηρεσιών όπως προβλέπεται στο άρθρο 10·</p> <p>β) περιγραφή των σχετικών γεγονότων, των σχετικών διατάξεων του παρόντος κανονισμού και των λόγων για τους οποίους ο συντονιστής ψηφιακών υπηρεσιών που έστειλε το αίτημα ή το συμβούλιο εικάζει ότι ο πάροχος παραβίασε τον παρόντα κανονισμό·</p> <p>γ) κάθε άλλη πληροφορία την οποία θεωρεί συναφή ο συντονιστής ψηφιακών υπηρεσιών που έστειλε το αίτημα ή το συμβούλιο, συμπεριλαμβανομένων, κατά περίπτωση, πληροφοριών που συλλέγονται με δική του πρωτοβουλία ή προτάσεων για τη λήψη ειδικών μέτρων έρευνας ή επιβολής, συμπεριλαμβανομένων προσωρινών μέτρων.</p>	<p>Στο αίτημα δυνάμει της παραγράφου 1 αναφέρονται τουλάχιστον τα εξής:</p> <p>α) το σημείο επαφής του οικείου παρόχου ενδιάμεσων υπηρεσιών όπως προβλέπεται στο άρθρο 10·</p> <p>β) περιγραφή των σχετικών γεγονότων, των σχετικών διατάξεων του παρόντος κανονισμού και των λόγων για τους οποίους ο συντονιστής ψηφιακών υπηρεσιών που έστειλε το αίτημα ή το συμβούλιο εικάζει ότι ο πάροχος παραβίασε τον παρόντα κανονισμό·</p> <p>γ) κάθε άλλη πληροφορία την οποία θεωρεί συναφή ο συντονιστής ψηφιακών υπηρεσιών που έστειλε το αίτημα ή το συμβούλιο, συμπεριλαμβανομένων, κατά περίπτωση, πληροφοριών που συλλέγονται με δική του πρωτοβουλία ή προτάσεων για τη λήψη ειδικών μέτρων έρευνας ή επιβολής, συμπεριλαμβανομένων προσωρινών μέτρων.</p>

Αιτιολογία

Αυτό δεν θα πρέπει να αποτελεί απλή σύσταση αλλά αίτημα.

Τροπολογία 28

COM (2020) 825 final — Μέρος 1

Άρθρο 46 παράγραφος 2

Κείμενο που προτείνει η Ευρωπαϊκή Επιτροπή	Τροπολογία της ΕτΠ
Όταν ένας συντονιστής ψηφιακών υπηρεσιών της χώρας εγκατάστασης έχει λόγους να εικάζει ότι μια πολύ μεγάλη επιγραμμική πλατφόρμα παραβίασε τον παρόντα κανονισμό, μπορεί να ζητεί από την Επιτροπή να λάβει τα αναγκαία μέτρα έρευνας και επιβολής, ώστε να διασφαλίζεται η συμμόρφωση με τον παρόντα κανονισμό σύμφωνα με το τμήμα 3. Το εν λόγω αίτημα περιέχει όλες τις πληροφορίες που παρατίθενται στο άρθρο 45 παράγραφος 2 και εκδίδει τους λόγους για τους οποίους ζητείται η παρέμβαση της Επιτροπής.	Όταν ένας συντονιστής ψηφιακών υπηρεσιών της χώρας εγκατάστασης ή οι συντονιστές ψηφιακών υπηρεσιών τουλάχιστον τριών κρατών μελών έχουν λόγους να εικάζουν ότι μια πολύ μεγάλη επιγραμμική πλατφόρμα παραβίασε τον παρόντα κανονισμό, μπορούν να ζητούν από την Επιτροπή να λάβει τα αναγκαία μέτρα έρευνας και επιβολής, ώστε να διασφαλίζεται η συμμόρφωση με τον παρόντα κανονισμό σύμφωνα με το τμήμα 3. Το εν λόγω αίτημα περιέχει όλες τις πληροφορίες που παρατίθενται στο άρθρο 45 παράγραφος 2 και εκδίδει τους λόγους για τους οποίους ζητείται η παρέμβαση της Επιτροπής.

Αιτιολογία

Ο προτεινόμενος κανονισμός πρέπει να στοχεύει στο να παρέχει στους συντονιστές ψηφιακών υπηρεσιών μέσα για να ενεργούν από κοινού σε περίπτωση που υπάρχουν λόγοι υποψίας ότι μια πολύ μεγάλη διαδικτυακή πλατφόρμα τον έχει παραβιάσει.

Τροπολογία 29

COM (2020) 842 final — Μέρος 1

Νέα αιτιολογική σκέψη μετά την αιτιολογική σκέψη 1

Κείμενο που προτείνει η Ευρωπαϊκή Επιτροπή	Τροπολογία της ΕτΠ
	Δεν υπάρχει αμφιβολία ότι η ευρωπαϊκή αγορά κυριαρχείται εδώ και αρκετά χρόνια από πλατφόρμες που ενεργούν ως ρυθμιστές της πρόσβασης και παρέχουν βασικές υπηρεσίες πλατφόρμας. Μολονότι η ανάπτυξη μιας επιτυχημένης επιχείρησης δεν συνιστά πράξη που αντιβαίνει στον ανταγωνισμό, η υπερβολική ισχύς στην αγορά και οι πιθανές καταχρήσεις πρέπει να αντιμετωπίζονται.

Αιτιολογία

Η ανάπτυξη μιας επιτυχημένης επιχείρησης, που είναι πολλές πλατφόρμες, δεν συνιστά πράξη που αντιβαίνει στον ανταγωνισμό. Ωστόσο, θα πρέπει να τονιστούν η συνολική συνάφεια και οι συνέπειες των επιχειρηματικών μοντέλων που βασίζονται στα δεδομένα και οι ασυμμετρίες πληροφόρησης μεταξύ ρυθμιστών της πρόσβασης και τελικών χρηστών και επιχειρηματικών χρηστών, καθώς αυτός είναι, σε μεγάλο βαθμό, ο λόγος για τον οποίο η παρούσα πρόταση κρίθηκε αναγκαία.

Τροπολογία 30

COM (2020) 842 final — Μέρος 1

Αιτιολογική σκέψη 9

Κείμενο που προτείνει η Ευρωπαϊκή Επιτροπή	Τροπολογία της ΕτΠ
<p>Ο κατακερματισμός της εσωτερικής αγοράς μπορεί να αποτραπεί αποτελεσματικά μόνον εάν δεν επιτρέπεται στα κράτη μέλη να εφαρμόζουν εθνικούς κανόνες που αφορούν ειδικά τα είδη επιχειρήσεων και υπηρεσιών που καλύπτει ο παρών κανονισμός. Παράλληλα, δεδομένου ότι στόχος του παρόντος κανονισμού είναι να συμπληρώσει την επιβολή της νομοθεσίας περί ανταγωνισμού, θα πρέπει να διευκρινιστεί ότι ο παρών κανονισμός δεν θίγει τα άρθρα 101 και 102 της ΣΛΕΕ, τους αντίστοιχους εθνικούς κανόνες ανταγωνισμού ούτε άλλους εθνικούς κανόνες ανταγωνισμού σχετικά με μονομερή συμπεριφορά οι οποίοι βασίζονται σε εξατομικευμένη αξιολόγηση θέσεων και συμπεριφοράς στην αγορά, συμπεριλαμβανομένων των πιθανών επιπτώσεών της και της ακριβούς έκτασης της απαγορευμένης συμπεριφοράς, και οι οποίοι προβλέπουν τη δυνατότητα των επιχειρήσεων να προβάλλουν επιχειρήματα περί αποτελεσματικότητας και αντικειμενική αιτιολόγηση για την επίμαχη συμπεριφορά. Εντούτοις, η εφαρμογή των τελευταίων κανόνων δεν θα πρέπει να θίγει τις υποχρεώσεις που επιβάλλονται στους ρυθμιστές της πρόσβασης δυνάμει του παρόντος κανονισμού ούτε την ομοιόμορφη και αποτελεσματική εφαρμογή τους στην εσωτερική αγορά.</p>	<p>Καμία διάταξη του παρόντος κανονισμού δεν απαγορεύει στα κράτη μέλη να επιβάλλουν τις ίδιες, αυστηρότερες ή διαφορετικές υποχρεώσεις στις επιχειρήσεις για την επιδίωξη έννομων δημόσιων συμφερόντων, σύμφωνα με το δίκαιο της Ένωσης. Σε αυτά τα έννομα δημόσια συμφέροντα μπορεί να συγκαταλέγονται, μεταξύ άλλων, η προστασία των καταναλωτών, η καταπολέμηση των πράξεων αθέμιτου ανταγωνισμού και η προστασία της ελευθερίας και της πολυφωνίας των μέσων ενημέρωσης. Πιο συγκεκριμένα, καμία διάταξη του παρόντος κανονισμού δεν απαγορεύει στα κράτη μέλη να επιδιώκουν τα εν λόγω έννομα συμφέροντα επιβάλλοντας υποχρεώσεις στις επιχειρήσεις που έχουν την ιδιότητα του ρυθμιστή της πρόσβασης κατά την έννοια του παρόντος κανονισμού, καθώς και σε άλλες επιχειρήσεις. Δεδομένου ότι στόχος του παρόντος κανονισμού είναι να συμπληρώσει την επιβολή της νομοθεσίας περί ανταγωνισμού, θα πρέπει να διευκρινιστεί ότι ο παρών κανονισμός δεν θίγει τα άρθρα 101 και 102 της ΣΛΕΕ, τους αντίστοιχους εθνικούς κανόνες ανταγωνισμού ούτε άλλους εθνικούς κανόνες ανταγωνισμού σχετικά με μονομερή συμπεριφορά οι οποίοι βασίζονται σε εξατομικευμένη αξιολόγηση θέσεων και συμπεριφοράς στην αγορά, συμπεριλαμβανομένων των πιθανών επιπτώσεών της και της ακριβούς έκτασης της απαγορευμένης συμπεριφοράς, και οι οποίοι προβλέπουν τη δυνατότητα των επιχειρήσεων να προβάλλουν επιχειρήματα περί αποτελεσματικότητας και αντικειμενική αιτιολόγηση για την επίμαχη συμπεριφορά.</p>

Τροπολογία 31

COM (2020) 842 final — Μέρος 1

Αιτιολογική σκέψη 11

Κείμενο που προτείνει η Ευρωπαϊκή Επιτροπή	Τροπολογία της ΕτΠ
<p>Ο παρών κανονισμός θα πρέπει επίσης να συμπληρώνει, χωρίς να θίγει την εφαρμογή τους, τους κανόνες που απορρέουν από άλλες πράξεις του ενωσιακού δικαίου οι οποίες ρυθμίζουν ορισμένες πτυχές της παροχής υπηρεσιών που καλύπτει ο παρών κανονισμός, και ιδίως από τον κανονισμό (ΕΕ) 2019/1150 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου ⁽¹⁾, τον κανονισμό (ΕΕ) xx/xx/ΕΕ [πράξη για τις ψηφιακές υπηρεσίες] του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου ⁽²⁾, τον κανονισμό (ΕΕ) 2016/679 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου ⁽³⁾, την οδηγία (ΕΕ) 2019/790 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου ⁽⁴⁾, την οδηγία (ΕΕ) 2015/2366 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου ⁽⁵⁾ και την οδηγία (ΕΕ) 2010/13 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου ⁽⁶⁾, καθώς και τους εθνικούς κανόνες που αποσκοπούν στην επιβολή ή, ανάλογα με την περίπτωση, στην εφαρμογή της συγκεκριμένης ενωσιακής νομοθεσίας.</p> <p>⁽¹⁾ Κανονισμός (ΕΕ) 2019/1150 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 20ής Ιουνίου 2019, για την προώθηση της δίκαιης μεταχείρισης και της διαφάνειας για τους επιχειρηματικούς χρήστες επιγραμμικών υπηρεσιών διαμεσολάβησης (ΕΕ L 186 της 11.7.2019, σ. 57).</p> <p>⁽²⁾ Κανονισμός (ΕΕ) .../.. του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου — πρόταση σχετικά με την ενιαία αγορά ψηφιακών υπηρεσιών (πράξη για τις ψηφιακές υπηρεσίες) και την τροποποίηση της οδηγίας 2000/31/ΕΚ.</p> <p>⁽³⁾ Κανονισμός (ΕΕ) 2016/679 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου της 27ης Απριλίου 2016 για την προστασία των φυσικών προσώπων έναντι της επεξεργασίας των δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα και για την ελεύθερη κυκλοφορία των δεδομένων αυτών και την κατάργηση της οδηγίας 95/46/ΕΚ (Γενικός κανονισμός για την Προστασία Δεδομένων) (ΕΕ L 119 της 4.5.2016, σ. 1).</p> <p>⁽⁴⁾ Οδηγία (ΕΕ) 2019/790 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 17ης Απριλίου 2019, για τα δικαιώματα πνευματικής ιδιοκτησίας και τα συγγενικά δικαιώματα στην ψηφιακή ενιαία αγορά και την τροποποίηση των οδηγιών 96/9/ΕΚ και 2001/29/ΕΚ (ΕΕ L 130 της 17.5.2019, σ. 92).</p> <p>⁽⁵⁾ Οδηγία (ΕΕ) 2015/2366 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου της 25ης Νοεμβρίου 2015 σχετικά με υπηρεσίες πληρωμών στην εσωτερική αγορά, την τροποποίηση των οδηγιών 2002/65/ΕΚ, 2009/110/ΕΚ και 2013/36/ΕΕ και του κανονισμού (ΕΕ) αριθ. 1093/2010 και την κατάργηση της οδηγίας 2007/64/ΕΚ (ΕΕ L 337 της 23.12.2015, σ. 35).</p> <p>⁽⁶⁾ Οδηγία 2010/13/ΕΕ του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 10ης Μαρτίου 2010, για τον συντονισμό ορισμένων νομοθετικών, κανονιστικών και διοικητικών διατάξεων των κρατών μελών σχετικά με την παροχή υπηρεσιών οπτικοακουστικών μέσων (οδηγία για τις υπηρεσίες οπτικοακουστικών μέσων) (ΕΕ L 95 της 15.4.2010, σ. 1).</p>	<p>Ο παρών κανονισμός θα πρέπει επίσης να συμπληρώνει, χωρίς να θίγει την εφαρμογή τους, τους κανόνες που απορρέουν από άλλες πράξεις του ενωσιακού δικαίου οι οποίες ρυθμίζουν ορισμένες πτυχές της παροχής υπηρεσιών που καλύπτει ο παρών κανονισμός, και ιδίως από τον κανονισμό (ΕΕ) 2019/1150 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, τον κανονισμό (ΕΕ) xx/xx/ΕΕ [πράξη για τις ψηφιακές υπηρεσίες] του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, τον κανονισμό (ΕΕ) 2016/679 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, την οδηγία (ΕΕ) 2019/790 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, την οδηγία (ΕΕ) 2015/2366 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου και την οδηγία (ΕΕ) 2010/13 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου ⁽¹⁾, καθώς και τους εθνικούς κανόνες που έχουν θεσπιστεί σύμφωνα με τη συγκεκριμένη ενωσιακή νομοθεσία.</p> <p>⁽¹⁾ Οδηγία 2010/13/ΕΕ του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 10ης Μαρτίου 2010, για τον συντονισμό ορισμένων νομοθετικών, κανονιστικών και διοικητικών διατάξεων των κρατών μελών σχετικά με την παροχή υπηρεσιών οπτικοακουστικών μέσων (οδηγία για τις υπηρεσίες οπτικοακουστικών μέσων) (ΕΕ L 95 της 15.4.2010, σ. 1).</p>

Τροπολογία 32

COM (2020) 842 final — Μέρος 1

Αιτιολογική σκέψη 13

Κείμενο που προτείνει η Ευρωπαϊκή Επιτροπή	Τροπολογία της ΕτΠ
<p>Πιο συγκεκριμένα, οι επιγραμμικές υπηρεσίες διαμεσολάβησης, οι επιγραμμικές μηχανές αναζήτησης, τα λειτουργικά συστήματα, οι επιγραμμικές υπηρεσίες κοινωνικής δικτύωσης, οι υπηρεσίες πλατφόρμας διαμοιρασμού βίντεο, οι υπηρεσίες διαπροσωπικών επικοινωνιών ανεξαρτήτως αριθμών, οι υπηρεσίες νεφούπολογιστικής και οι επιγραμμικές υπηρεσίες διαφήμισης έχουν τη δυνατότητα να επηρεάζουν μεγάλο αριθμό τελικών χρηστών αλλά και επιχειρήσεων, γεγονός που συνεπάγεται κίνδυνο εφαρμογής αθέμιτων επιχειρηματικών πρακτικών. Συνεπώς, οι ανωτέρω υπηρεσίες θα πρέπει να συμπεριληφθούν στον ορισμό των βασικών υπηρεσιών πλατφόρμας και να εμπίπτουν στο πεδίο εφαρμογής του παρόντος κανονισμού. Οι επιγραμμικές υπηρεσίες διαμεσολάβησης ενδέχεται επίσης να δραστηριοποιούνται στον τομέα των χρηματοπιστωτικών υπηρεσιών, όπου ενδέχεται να επιτελούν ρόλο διαμεσολαβητή ή να χρησιμοποιούνται με σκοπό την παροχή χρηματοπιστωτικών υπηρεσιών, οι οποίες απαριθμούνται ενδεικτικά στο παράρτημα II της οδηγίας (ΕΕ) 2015/1535 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου ⁽¹⁾. Σε ορισμένες περιπτώσεις, η έννοια των τελικών χρηστών θα πρέπει να καλύπτει τους χρήστες που θεωρούνται παραδοσιακά επιχειρηματικοί χρήστες αλλά, σε μια δεδομένη κατάσταση, δεν χρησιμοποιούν τις βασικές υπηρεσίες πλατφόρμας με σκοπό την παροχή προϊόντων ή υπηρεσιών σε άλλους τελικούς χρήστες, όπως για παράδειγμα οι επιχειρήσεις που βασίζονται σε υπηρεσίες νεφούπολογιστικής για ίδιους σκοπούς.</p> <p>⁽¹⁾ Οδηγία (ΕΕ) 2015/1535 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 9ης Σεπτεμβρίου 2015, για την καθιέρωση μιας διαδικασίας πληροφόρησης στον τομέα των τεχνικών προδιαγραφών και των κανόνων σχετικά με τις υπηρεσίες της κοινωνίας των πληροφοριών, ΕΕ L 241 της 17.9.2015, σ. 1.</p>	<p>Πιο συγκεκριμένα, οι επιγραμμικές υπηρεσίες διαμεσολάβησης, συμπεριλαμβανομένων, των (επιγραμμικών) αγορών, των καταστημάτων εφαρμογών λογισμικού, των ψηφιακών βοηθών φωνής και των πλατφορμών που χρησιμοποιούν ενσωματωμένες τεχνολογίες βοηθού φωνής, καθώς και οι επιγραμμικές υπηρεσίες διαμεσολάβησης σε άλλους τομείς, όπως η κινητικότητα, οι μεταφορές ή η ενέργεια, όπως επίσης και οι επιγραμμικές μηχανές αναζήτησης, τα λειτουργικά συστήματα, οι φυλλομετριτές ιστού, οι επιγραμμικές υπηρεσίες κοινωνικής δικτύωσης, οι υπηρεσίες πλατφόρμας διαμοιρασμού βίντεο, οι υπηρεσίες διαπροσωπικών επικοινωνιών ανεξαρτήτως αριθμών, οι υπηρεσίες νεφούπολογιστικής και οι επιγραμμικές υπηρεσίες διαφήμισης έχουν τη δυνατότητα να επηρεάζουν μεγάλο αριθμό τελικών χρηστών αλλά και επιχειρήσεων, γεγονός που συνεπάγεται κίνδυνο εφαρμογής αθέμιτων επιχειρηματικών πρακτικών. Συνεπώς, οι ανωτέρω υπηρεσίες θα πρέπει να συμπεριληφθούν στον ορισμό των βασικών υπηρεσιών πλατφόρμας και να εμπίπτουν στο πεδίο εφαρμογής του παρόντος κανονισμού. Οι επιγραμμικές υπηρεσίες διαμεσολάβησης ενδέχεται επίσης να δραστηριοποιούνται στον τομέα των χρηματοπιστωτικών υπηρεσιών, όπου ενδέχεται να επιτελούν ρόλο διαμεσολαβητή ή να χρησιμοποιούνται με σκοπό την παροχή χρηματοπιστωτικών υπηρεσιών, οι οποίες απαριθμούνται ενδεικτικά στο παράρτημα II της οδηγίας (ΕΕ) 2015/1535 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου ⁽¹⁾. Σε ορισμένες περιπτώσεις, η έννοια των τελικών χρηστών θα πρέπει να καλύπτει τους χρήστες που θεωρούνται παραδοσιακά επιχειρηματικοί χρήστες αλλά, σε μια δεδομένη κατάσταση, δεν χρησιμοποιούν τις βασικές υπηρεσίες πλατφόρμας με σκοπό την παροχή προϊόντων ή υπηρεσιών σε άλλους τελικούς χρήστες, όπως για παράδειγμα οι επιχειρήσεις που βασίζονται σε υπηρεσίες νεφούπολογιστικής για ίδιους σκοπούς.</p> <p>⁽¹⁾ Οδηγία (ΕΕ) 2015/1535 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 9ης Σεπτεμβρίου 2015, για την καθιέρωση μιας διαδικασίας πληροφόρησης στον τομέα των τεχνικών προδιαγραφών και των κανόνων σχετικά με τις υπηρεσίες της κοινωνίας των πληροφοριών, ΕΕ L 241 της 17.9.2015, σ. 1.</p>

Τροπολογία 33

COM (2020) 842 final — Μέρος 1

Αιτιολογική σκέψη 43

Κείμενο που προτείνει η Ευρωπαϊκή Επιτροπή	Τροπολογία της ΕτΠ
<p>Σε ορισμένες περιπτώσεις, ένας ρυθμιστής της πρόσβασης μπορεί να έχει διττό ρόλο ως πάροχος βασικών υπηρεσιών πλατφόρμας, στο πλαίσιο του οποίου παρέχει βασική υπηρεσία πλατφόρμας στους επιχειρηματικούς του χρήστες, ενώ παράλληλα ανταγωνίζεται τους ίδιους επιχειρηματικούς χρήστες για την παροχή των ίδιων ή παρόμοιων υπηρεσιών ή προϊόντων στους ίδιους τελικούς χρήστες. Σε αυτές τις περιπτώσεις, ένας ρυθμιστής της πρόσβασης μπορεί να αξιοποιήσει τον διττό του ρόλο για να χρησιμοποιεί δεδομένα, τα οποία δημιουργούνται από τις συναλλαγές των επιχειρηματικών του χρηστών στη βασική υπηρεσία πλατφόρμας, για τις δικές του υπηρεσίες, οι οποίες είναι παρόμοιες με εκείνες των επιχειρηματικών χρηστών του. Αυτό μπορεί να συμβαίνει, για παράδειγμα, όταν ένας ρυθμιστής της πρόσβασης παρέχει επιγραμμική αγορά ή κατάστημα εφαρμογών σε επιχειρηματικούς χρήστες και, ταυτόχρονα, προσφέρει υπηρεσίες ως διαδικτυακός έμπορος λιανικής πώλησης ή ως πάροχος λογισμικού εφαρμογών ανταγωνιζόμενος αυτούς τους επιχειρηματικούς χρήστες. Προκειμένου οι ρυθμιστές της πρόσβασης να μην επωφελούνται κατά τρόπο αθέμιτο από τον διττό τους ρόλο, θα πρέπει να διασφαλιστεί ότι δεν χρησιμοποιούν οποιαδήποτε συγκεντρωτικά ή μη συγκεντρωτικά δεδομένα, τα οποία ενδέχεται να περιλαμβάνουν ανωνυμοποιημένα δεδομένα και δεδομένα προσωπικού χαρακτήρα που δεν είναι δημοσίως διαθέσιμα, με σκοπό να προσφέρουν παρόμοιες υπηρεσίες με εκείνες των επιχειρηματικών τους χρηστών. Η υποχρέωση αυτή θα πρέπει να ισχύει για τον ρυθμιστή της πρόσβασης συνολικά, συμπεριλαμβανομένης, μεταξύ άλλων, της επιχειρηματικής του μονάδας που ανταγωνίζεται τους επιχειρηματικούς χρήστες βασικής υπηρεσίας πλατφόρμας.</p>	<p>Σε ορισμένες περιπτώσεις, ένας ρυθμιστής της πρόσβασης μπορεί να έχει διττό ρόλο ως πάροχος βασικών υπηρεσιών πλατφόρμας, στο πλαίσιο του οποίου παρέχει βασική υπηρεσία πλατφόρμας στους επιχειρηματικούς του χρήστες, ενώ παράλληλα ανταγωνίζεται τους ίδιους επιχειρηματικούς χρήστες για την παροχή των ίδιων ή παρόμοιων υπηρεσιών ή προϊόντων στους ίδιους τελικούς χρήστες. Σε αυτές τις περιπτώσεις, ένας ρυθμιστής της πρόσβασης μπορεί να αξιοποιήσει τον διττό του ρόλο για να χρησιμοποιεί δεδομένα, τα οποία δημιουργούνται από τις συναλλαγές των επιχειρηματικών του χρηστών στη βασική υπηρεσία πλατφόρμας, για τις δικές του υπηρεσίες, οι οποίες είναι παρόμοιες με εκείνες των επιχειρηματικών χρηστών του. Αυτό μπορεί να συμβαίνει, για παράδειγμα, όταν ένας ρυθμιστής της πρόσβασης παρέχει επιγραμμική αγορά ή κατάστημα εφαρμογών σε επιχειρηματικούς χρήστες και, ταυτόχρονα, προσφέρει υπηρεσίες ως διαδικτυακός έμπορος λιανικής πώλησης ή ως πάροχος λογισμικού εφαρμογών ανταγωνιζόμενος αυτούς τους επιχειρηματικούς χρήστες. Προκειμένου οι ρυθμιστές της πρόσβασης να μην επωφελούνται κατά τρόπο αθέμιτο από τον διττό τους ρόλο, θα πρέπει να διασφαλιστεί ότι δεν χρησιμοποιούν οποιαδήποτε συγκεντρωτικά ή μη συγκεντρωτικά δεδομένα, τα οποία ενδέχεται να περιλαμβάνουν ανωνυμοποιημένα δεδομένα και δεδομένα προσωπικού χαρακτήρα, με σκοπό να προσφέρουν παρόμοιες υπηρεσίες με εκείνες των επιχειρηματικών τους χρηστών. Η υποχρέωση αυτή θα πρέπει να ισχύει για τον ρυθμιστή της πρόσβασης συνολικά, συμπεριλαμβανομένης, μεταξύ άλλων, της επιχειρηματικής του μονάδας που ανταγωνίζεται τους επιχειρηματικούς χρήστες βασικής υπηρεσίας πλατφόρμας.</p>

Αιτιολογία

Ο ορισμός αυτός θα παρείχε στους ρυθμιστές της πρόσβασης υπερβολικά ευρύ περιθώριο ελιγμών.

Τροπολογία 34

COM (2020) 842 final — Μέρος 1

Άρθρο 1 παράγραφος 5

Κείμενο που προτείνει η Ευρωπαϊκή Επιτροπή	Τροπολογία της ΕτΠ
<p>Τα κράτη μέλη δεν επιβάλλουν στους ρυθμιστές της πρόσβασης περαιτέρω υποχρεώσεις μέσω νομοθετικών, κανονιστικών και διοικητικών διατάξεων με σκοπό τη διασφάλιση διεκδικήσιμων και δίκαιων αγορών. Αυτό ισχύει με την επιφύλαξη των κανόνων που επιδιώκουν άλλους θεμιτούς στόχους δημόσιου συμφέροντος, σύμφωνα με το ενωσιακό δίκαιο. Πιο συγκεκριμένα, καμία διάταξη του παρόντος κανονισμού δεν απαγορεύει στα κράτη μέλη να επιβάλλουν υποχρεώσεις, οι οποίες είναι συμβατές με το ενωσιακό δίκαιο, σε επιχειρήσεις, συμπεριλαμβανομένων των παρόχων βασικών υπηρεσιών πλατφόρμας, εάν αυτές οι υποχρεώσεις δεν σχετίζονται με την ιδιότητα του ρυθμιστή της πρόσβασης των εν λόγω επιχειρήσεων κατά την έννοια του παρόντος κανονισμού, με σκοπό την προστασία των καταναλωτών ή την καταπολέμηση πράξεων αθέμιτου ανταγωνισμού.</p>	<p>Τα κράτη μέλη δεν επιβάλλουν στους ρυθμιστές της πρόσβασης περαιτέρω υποχρεώσεις μέσω νομοθετικών, κανονιστικών και διοικητικών διατάξεων με σκοπό τη διασφάλιση διεκδικήσιμων και δίκαιων αγορών. Αυτό ισχύει με την επιφύλαξη των κανόνων που επιδιώκουν άλλους θεμιτούς στόχους δημόσιου συμφέροντος, σύμφωνα με το ενωσιακό δίκαιο. Πιο συγκεκριμένα, καμία διάταξη του παρόντος κανονισμού δεν απαγορεύει στα κράτη μέλη να επιβάλλουν υποχρεώσεις, οι οποίες είναι συμβατές με το ενωσιακό δίκαιο, σε επιχειρήσεις, συμπεριλαμβανομένων των παρόχων βασικών υπηρεσιών πλατφόρμας, με σκοπό την προστασία των καταναλωτών, την καταπολέμηση πράξεων αθέμιτου ανταγωνισμού, την προώθηση της πολυφωνίας των μέσων ενημέρωσης ή την επιδίωξη έννομων συμφερόντων.</p>

Τροπολογία 35

COM (2020) 842 final — Μέρος 1

Άρθρο 1 παράγραφος 6

Κείμενο που προτείνει η Ευρωπαϊκή Επιτροπή	Τροπολογία της ΕτΠ
<p>Ο παρών κανονισμός δεν θίγει την εφαρμογή των άρθρων 101 και 102 της ΣΛΕΕ. Δεν θίγει επίσης την εφαρμογή: εθνικών κανόνων που απαγορεύουν αντανταγωνιστικές συμφωνίες, αποφάσεις ενώσεων επιχειρήσεων, εναρμονισμένες πρακτικές και καταχρήσεις δεσπόζουσας θέσης· εθνικών κανόνων ανταγωνισμού που απαγορεύουν άλλες μορφές μονομερούς συμπεριφοράς, στον βαθμό που εφαρμόζονται σε επιχειρήσεις που δεν είναι ρυθμιστές της πρόσβασης ή ισοδυναμούν με επιβολή πρόσθετων υποχρεώσεων στους ρυθμιστές της πρόσβασης του κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 139/2004 ⁽¹⁾ του Συμβουλίου και των εθνικών κανόνων σχετικά με τον έλεγχο των συγκεντρώσεων· του κανονισμού (ΕΕ) 2019/1150 και του κανονισμού (ΕΕ) .../.. του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου ⁽²⁾.</p> <p>⁽¹⁾ Κανονισμός (ΕΚ) αριθ. 139/2004 του Συμβουλίου, της 20ής Ιανουαρίου 2004, για τον έλεγχο των συγκεντρώσεων μεταξύ επιχειρήσεων («Κοινοτικός κανονισμός συγκεντρώσεων») (ΕΕ L 24 της 29.1.2004, σ. 1).</p> <p>⁽²⁾ Κανονισμός (ΕΕ) .../.. του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου — πρόταση σχετικά με την ενιαία αγορά ψηφιακών υπηρεσιών (πράξη για τις ψηφιακές υπηρεσίες) και την τροποποίηση της οδηγίας 2000/31/ΕΚ.</p>	<p>Ο παρών κανονισμός δεν θίγει την εφαρμογή των άρθρων 101 και 102 της ΣΛΕΕ. Δεν θίγει επίσης την εφαρμογή: εθνικών κανόνων που απαγορεύουν αντανταγωνιστικές συμφωνίες, αποφάσεις ενώσεων επιχειρήσεων, εναρμονισμένες πρακτικές και καταχρήσεις δεσπόζουσας θέσης· εθνικών κανόνων ανταγωνισμού που απαγορεύουν άλλες μορφές μονομερούς συμπεριφοράς· του κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 139/2004 [1] του Συμβουλίου και των εθνικών κανόνων σχετικά με τον έλεγχο των συγκεντρώσεων· του κανονισμού (ΕΕ) 2019/1150 και του κανονισμού (ΕΕ) .../.. του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου [2]. Πιο συγκεκριμένα, καμία διάταξη του παρόντος κανονισμού δεν απαγορεύει στα κράτη μέλη να επιβάλλουν υποχρεώσεις στις επιχειρήσεις που δεν έχουν την ιδιότητα του ρυθμιστή της πρόσβασης ή πρόσθετες υποχρεώσεις στους ρυθμιστές της πρόσβασης.</p>

Τροπολογία 36

COM (2020) 842 final — Μέρος 1

Άρθρο 1 παράγραφος 7

Κείμενο που προτείνει η Ευρωπαϊκή Επιτροπή	Τροπολογία της ΕτΠ
<p>Οι εθνικές αρχές δεν λαμβάνουν αποφάσεις που αντιβαίνουν σε απόφαση που έχει εκδοθεί από την Επιτροπή βάσει του παρόντος κανονισμού. Η Επιτροπή και τα κράτη μέλη συνεργάζονται στενά και συντονίζονται όσον αφορά τα μέτρα επιβολής που λαμβάνουν.</p>	<p>Οι εθνικές αρχές δεν λαμβάνουν αποφάσεις που αντιβαίνουν σε απόφαση που έχει εκδοθεί από την Επιτροπή βάσει του παρόντος κανονισμού. Όσον αφορά τα μέτρα επιβολής, η Επιτροπή συνεργάζεται και συντονίζεται στενά με τα κράτη μέλη τα οποία, στο εσωτερικό τους, ενεργούν σε συντονισμό με τις αρμόδιες υποεθνικές αρχές, όπου αυτό κρίνεται σκόπιμο.</p>

Αιτιολογία

Ο ρόλος των τοπικών και των περιφερειακών αρχών θα πρέπει να επισημανθεί. Υπάρχουν συγκεκριμένες πλατφόρμες, όπως αυτές που ασχολούνται με τα καταλύματα, που λειτουργούν σε επίπεδο χωριού και πόλης. Οι τοπικές και οι περιφερειακές αρχές εξαρτώνται από το εθνικό και το ευρωπαϊκό επίπεδο για στήριξη στις σχετικές δράσεις επιβολής.

Τροπολογία 37

COM (2020) 842 final — Μέρος 1

Άρθρο 2 παράγραφος 2

Κείμενο που προτείνει η Ευρωπαϊκή Επιτροπή	Τροπολογία της ΕτΠ
«βασική υπηρεσία πλατφόρμας»: οποιαδήποτε από τις ακόλουθες υπηρεσίες:	«βασική υπηρεσία πλατφόρμας»: οποιαδήποτε από τις ακόλουθες υπηρεσίες:
α) επιγραμμικές υπηρεσίες διαμεσολάβησης·	α) επιγραμμικές υπηρεσίες διαμεσολάβησης·
β) επιγραμμικές μηχανές αναζήτησης·	β) επιγραμμικές μηχανές αναζήτησης·
γ) επιγραμμικές υπηρεσίες κοινωνικής δικτύωσης·	γ) επιγραμμικές υπηρεσίες κοινωνικής δικτύωσης·
δ) υπηρεσίες πλατφόρμας διαμοιρασμού βίντεο·	δ) υπηρεσίες πλατφόρμας διαμοιρασμού βίντεο·
ε) υπηρεσίες διαπροσωπικών επικοινωνιών ανεξαρτήτως αριθμών·	ε) υπηρεσίες διαπροσωπικών επικοινωνιών ανεξαρτήτως αριθμών·
στ) λειτουργικά συστήματα·	στ) λειτουργικά συστήματα·
ζ) υπηρεσίες νεφοϋπολογιστικής·	ζ) υπηρεσίες νεφοϋπολογιστικής·
η) υπηρεσίες διαφήμισης, συμπεριλαμβανομένων οποιωνδήποτε δικτύων διαφημίσεων, πλατφορμών αγοραπωλησίας διαφημίσεων και οποιωνδήποτε άλλων υπηρεσιών διαμεσολάβησης για διαφημίσεις που παρέχονται από πάροχο οποιασδήποτε από τις βασικές υπηρεσίες πλατφόρμας που απαριθμούνται στα στοιχεία α) έως ζ)·	η) υπηρεσίες διαφήμισης, συμπεριλαμβανομένων οποιωνδήποτε δικτύων διαφημίσεων, πλατφορμών αγοραπωλησίας διαφημίσεων και οποιωνδήποτε άλλων υπηρεσιών διαμεσολάβησης για διαφημίσεις που παρέχονται από πάροχο οποιασδήποτε από τις βασικές υπηρεσίες πλατφόρμας που απαριθμούνται στα στοιχεία α) έως ζ)·
	θ) φυλλομετρητές ιστού

Τροπολογία 38

COM (2020) 842 final — Μέρος 1

Άρθρο 2 παράγραφος 24 (νέα)

Κείμενο που προτείνει η Ευρωπαϊκή Επιτροπή	Τροπολογία της ΕτΠ
	«φυλλομετρητές ιστού»: πρόγραμμα λογισμικού πελάτη το οποίο λειτουργεί έναντι διακομιστή ιστού ή άλλου εξυπηρετητή του διαδικτύου και επιτρέπει στον χρήστη να πλοηγείται στον Παγκόσμιο Ιστό με σκοπό την πρόσβαση σε δεδομένα και την εμφάνιση δεδομένων ή με σκοπό την αλληλεπίδραση με περιεχόμενο που φιλοξενείται σε εξυπηρετητές συνδεδεμένους με αυτό το δίκτυο, συμπεριλαμβανομένων των αυτόνομων φυλλομετρητών ιστού, καθώς και των ενσωματωμένων ή των ενσωματωμένων σε λογισμικό φυλλομετρητών ιστού·

Τροπολογία 39

COM (2020) 842 final — Μέρος 1

Άρθρο 3 παράγραφος 8

Κείμενο που προτείνει η Ευρωπαϊκή Επιτροπή	Τροπολογία της ΕτΠ
Ο ρυθμιστής της πρόσβασης συμμορφώνεται με τις υποχρεώσεις που καθορίζονται στα άρθρα 5 και 6 εντός έξι μηνών από τη συμπερίληψη βασικής υπηρεσίας πλατφόρμας στον κατάλογο σύμφωνα με την παράγραφο 7 του παρόντος άρθρου.	Ο ρυθμιστής της πρόσβασης συμμορφώνεται με τις υποχρεώσεις που καθορίζονται στα άρθρα 5 και 6 το συντομότερο δυνατόν και, σε κάθε περίπτωση, εντός τριών μηνών από τη συμπερίληψη βασικής υπηρεσίας πλατφόρμας στον κατάλογο σύμφωνα με την παράγραφο 7 του παρόντος άρθρου.

Τροπολογία 40

COM (2020) 842 final — Μέρος 1

Άρθρο 4 παράγραφος 2

Κείμενο που προτείνει η Ευρωπαϊκή Επιτροπή	Τροπολογία της ΕτΠ
Η Επιτροπή επανεξετάζει τακτικά, και τουλάχιστον κάθε 2 έτη, κατά πόσον οι ορισμένοι ρυθμιστές της πρόσβασης εξακολουθούν να πληρούν τις απαιτήσεις που ορίζονται στο άρθρο 3 παράγραφος 1 ή αν νέοι πάροχοι βασικών υπηρεσιών πλατφόρμας πληρούν αυτές τις απαιτήσεις. Στο πλαίσιο της τακτικής επανεξέτασης εξετάζεται επίσης η ανάγκη προσαρμογής του καταλόγου επηρεαζόμενων βασικών υπηρεσιών πλατφόρμας του ρυθμιστή της πρόσβασης.	Η Επιτροπή επανεξετάζει τακτικά, και τουλάχιστον κάθε 2 έτη, κατά πόσον οι ορισμένοι ρυθμιστές της πρόσβασης εξακολουθούν να πληρούν τις απαιτήσεις που ορίζονται στο άρθρο 3 παράγραφος 1. Επιπλέον, η Επιτροπή εξετάζει τακτικά, και τουλάχιστον κάθε 12 μήνες, κατά πόσον οι νέοι πάροχοι βασικών υπηρεσιών πλατφόρμας, ανεξάρτητα από τη χώρα εγκατάστασής τους , πληρούν αυτές τις απαιτήσεις. Στο πλαίσιο της τακτικής επανεξέτασης εξετάζεται επίσης η ανάγκη προσαρμογής του καταλόγου επηρεαζόμενων βασικών υπηρεσιών πλατφόρμας του ρυθμιστή της πρόσβασης.

Αιτιολογία

Η περιοδική εξέταση κρίνεται αναγκαία καθώς η αγορά εξελίσσεται ταχέως.

Τροπολογία 41

COM (2020) 842 final — Μέρος 1

Άρθρο 4 παράγραφος 3

Κείμενο που προτείνει η Ευρωπαϊκή Επιτροπή	Τροπολογία της ΕτΠ
Η Επιτροπή δημοσιεύει και επικαιροποιεί τον κατάλογο των ρυθμιστών της πρόσβασης και τον κατάλογο των βασικών υπηρεσιών πλατφόρμας για τις οποίες οι ρυθμιστές της πρόσβασης πρέπει να συμμορφώνονται σε μόνιμη βάση με τις υποχρεώσεις που ορίζονται στα άρθρα 5 και 6.	Η Επιτροπή δημοσιεύει και επικαιροποιεί τον κατάλογο των ρυθμιστών της πρόσβασης και τον κατάλογο των βασικών υπηρεσιών πλατφόρμας για τις οποίες οι ρυθμιστές της πρόσβασης πρέπει να συμμορφώνονται σε μόνιμη βάση με τις υποχρεώσεις που ορίζονται στα άρθρα 5 και 6. Η Επιτροπή θα πρέπει να δημοσιεύει ετήσια έκθεση στην οποία θα περιέχονται τα πορίσματα των δραστηριοτήτων παρακολούθησής της και να την παρουσιάζει στο Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο και στο Συμβούλιο της Ευρωπαϊκής Ένωσης.

Αιτιολογία

Προκειμένου να εξασφαλίζεται υψηλό επίπεδο διαφάνειας στην επιβολή του κανονισμού για τις ψηφιακές αγορές, η εν λόγω ετήσια έκθεση θα μπορούσε να περιλαμβάνει, αφενός, οποιαδήποτε συμπεράσματα, αποφάσεις και αποτελέσματα των ερευνών που διεξάγει η Επιτροπή, και, αφετέρου, οποιαδήποτε άλλη πληροφορία αναφέρεται από τον ρυθμιστή της πρόσβασης.

Τροπολογία 42

COM (2020) 842 final — Μέρος 1

Άρθρο 5 στοιχείο β)

Κείμενο που προτείνει η Ευρωπαϊκή Επιτροπή	Τροπολογία της ΕτΠ
β) επιτρέπει στους επιχειρηματικούς χρήστες να προσφέρουν τα ίδια προϊόντα ή υπηρεσίες στους τελικούς χρήστες μέσω επιγραμμικών υπηρεσιών διαμεσολάβησης τρίτων σε τιμές ή υπό όρους διαφορετικούς από εκείνους με τους οποίους προσφέρονται αυτά μέσω των επιγραμμικών υπηρεσιών διαμεσολάβησης του ρυθμιστή της πρόσβασης·	β) επιτρέπει στους επιχειρηματικούς χρήστες να προσφέρουν τα ίδια προϊόντα ή υπηρεσίες στους τελικούς χρήστες μέσω επιγραμμικών υπηρεσιών διαμεσολάβησης τρίτων και συνδεδεμένων υπηρεσιών σε τιμές ή υπό όρους διαφορετικούς από εκείνους με τους οποίους προσφέρονται αυτά μέσω των επιγραμμικών υπηρεσιών διαμεσολάβησης και συνδεδεμένων υπηρεσιών του ρυθμιστή της πρόσβασης·

Αιτιολογία

Συμπερίληψη των συνδεδεμένων υπηρεσιών.

Τροπολογία 43

COM (2020) 842 final — Μέρος 1

Άρθρο 5 στοιχείο η) (νέο)

Κείμενο που προτείνει η Ευρωπαϊκή Επιτροπή	Τροπολογία της ΕτΠ
	<i>από τη φύση του, ένας ρυθμιστής της πρόσβασης θεωρείται πάροχος βασικής υποδομής και, ως εκ τούτου, δεν επιτρέπεται να αρνείται στις επιχειρήσεις και στους τελικούς χρήστες την πρόσβαση σε υπηρεσίες. Σε περίπτωση που απαγορεύεται σε επιχειρηματία ή σε τελικό χρήστη η πρόσβαση σε βασική υπηρεσία πλατφόρμας που παρέχεται από ρυθμιστή της πρόσβασης, ο χρήστης δύναται να ασκήσει προσφυγή. Για τον σκοπό αυτό, η συμβουλευτική επιτροπή για τις ψηφιακές αγορές, που θεσπίζεται στο άρθρο 32 του παρόντος κανονισμού, θα πρέπει να ενεργεί ως ενιαίο σημείο επαφής.</i>

Αιτιολογία

Θα πρέπει να επισημανθεί η ανάγκη δημιουργίας ενιαίου σημείου επαφής.

Τροπολογία 44

COM (2020) 842 final — Μέρος 1

Άρθρο 6 παράγραφος 1, ιβ) (νέο)

Κείμενο που προτείνει η Ευρωπαϊκή Επιτροπή	Τροπολογία της ΕτΠ
	<i>εξασφαλίζει συνεχή, τυποποιημένη και αυτοματοποιημένη ροή πληροφοριών, εγγυάται ότι οι διεπαφές προγραμματισμού εφαρμογών των ρυθμιστών της πρόσβασης (Application Programming Interfaces/API) είναι συμβατές με τα ιδιόκτητα συστήματα των διοικητικών αρχών και των αρχών επιβολής του νόμου και δεν προκαλεί πρόσθετη διοικητική επιβάρυνση, δημιουργώντας ένα περιβάλλον διεπαφής προγραμματισμού εφαρμογών (API) εχθρικό προς την αποτελεσματική συνεργασία και επιβολή κατά την έννοια του παρόντος κανονισμού.</i>

Αιτιολογία

Για την αποτελεσματική εκπλήρωση των διοικητικών καθηκόντων τους, τα κράτη μέλη βασίζονται στην παροχή επαρκών δεδομένων από τους ρυθμιστές της πρόσβασης. Ως εκ τούτου, είναι σημαντικό οι ρυθμιστές της πρόσβασης να παρέχουν τα τεχνολογικά μέσα για να εξασφαλίζεται η διαλειτουργικότητα της διεπαφής τους με τα αντίστοιχα συστήματα των αρχών των κρατών μελών, προκειμένου να εξασφαλίζεται η συνεχής, αυτοματοποιημένη και τυποποιημένη ροή πληροφοριών για αποτελεσματική συνεργασία.

Τροπολογία 45

COM (2020) 842 final — Μέρος 1

Άρθρο 7 παράγραφος 8 (νέα)

Κείμενο που προτείνει η Ευρωπαϊκή Επιτροπή	Τροπολογία της ΕτΠ
	Για τη διασφάλιση της συμμόρφωσης με τις υποχρεώσεις των ρυθμιστών της πρόσβασης, η συσταθείσα συμβουλευτική επιτροπή για τις ψηφιακές αγορές θεσπίζεται ως ενιαίο σημείο επαφής και θα πρέπει να ενθαρρυνθεί να συμπεριλάβει τους εθνικούς κοινωνικούς εταίρους στις διαδικασίες της.

Αιτιολογία

Δημιουργία ενιαίου σημείου επαφής, στο οποίο θα συμμετέχουν οι εθνικοί κοινωνικοί εταίροι.

II. ΣΥΣΤΑΣΕΙΣ ΠΟΛΙΤΙΚΗΣ

Η ΕΥΡΩΠΑΪΚΗ ΕΠΙΤΡΟΠΗ ΤΩΝ ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΩΝ

Εισαγωγή

1. επικροτεί τις προτάσεις της Ευρωπαϊκής Επιτροπής σχετικά με την πράξη για τις ψηφιακές υπηρεσίες και την πράξη για τις ψηφιακές αγορές, και τη φιλοδοξία τους όσον αφορά την εισαγωγή εναρμονισμένων και οριζόντιων κανόνων για τον εκσυγχρονισμό της νομοθεσίας της ΕΕ σχετικά με τις ψηφιακές υπηρεσίες και τις επιγραμμικές πλατφόρμες·
2. θεωρεί ότι οι προτάσεις επιτυγχάνουν αναλογική ισορροπία ως προς την αντιμετώπιση της κατάχρησης της αγοράς και των αδυναμιών της αγοράς, προωθώντας ίσους όρους ανταγωνισμού στην ευρωπαϊκή ψηφιακή ενιαία αγορά και αποτρέποντας την κατάπιξη αφενός της καινοτομίας και, αφετέρου, της καλύτερης λειτουργίας της ευρωπαϊκής ψηφιακής ενιαίας αγοράς·
3. προειδοποιεί για τυχόν αλλαγές στις προτάσεις που θα μπορούσαν να οδηγήσουν σε μια αυστηρή νομοθεσία που θα αποθάρρυνε την καινοτομία και θα δημιουργούσε πρόσθετη κανονιστική επιβάρυνση για τις επιχειρήσεις. Υπογραμμίζει ότι μόνο ένα ισορροπημένο και φιλικό προς τις επιχειρήσεις ρυθμιστικό περιβάλλον μπορεί να βοηθήσει την ΕΕ να επιτύχει πλήρως τον στόχο της ψηφιακής μετάβασης της·
4. θεωρεί ότι οι προτάσεις αναφορικά με την πράξη για τις ψηφιακές υπηρεσίες και την πράξη για τις ψηφιακές αγορές αντιμετωπίζουν την νομική αβεβαιότητα και τη διοικητική επιβάρυνση που οφείλεται στον κατακεραματισμό της εθνικής και ενωσιακής νομοθεσίας που ρυθμίζει τις ψηφιακές υπηρεσίες, συμπεριλαμβανομένης της πρόσφατης νομολογίας. Μια συνεκτική και εναρμονισμένη νομική προσέγγιση, ως βασική απαίτηση, διευκολύνει την κατανόηση και την εφαρμογή από τις τοπικές και τις περιφερειακές αρχές των οριζόντιων κανόνων που καθορίζουν τις αρμοδιότητες και τις υποχρεώσεις των παρόχων ψηφιακών υπηρεσιών και ενισχύει την (ψηφιακή) ενιαία αγορά·
5. επισημαίνει την ισχυρή τοπική και περιφερειακή διάσταση των προτάσεων αναφορικά με την πράξη για τις ψηφιακές υπηρεσίες και την πράξη για τις ψηφιακές αγορές. Οι ψηφιακές υπηρεσίες επηρεάζουν την καθημερινή ζωή των πολιτών και ορισμένοι τομείς στους οποίους δραστηριοποιούνται συγκεκριμένες πλατφόρμες, όπως η στέγαση και τα τουριστικά καταλύματα, οι αστικές μεταφορές και η παροχή δημόσιων υπηρεσιών, ρυθμίζονται σε τοπικό και σε περιφερειακό επίπεδο. Υπογραμμίζει με έμφαση, εν προκειμένω, την ανάγκη για μια ρυθμιστική προσέγγιση που θα προάγει την καινοτομία, την ανταγωνιστικότητα της Ευρώπης και τον θεμιτό ανταγωνισμό·
6. εκφράζει την ικανοποίησή της για το γεγονός ότι οι προτάσεις αντιμετωπίζουν επίσης πολλούς από τους προβληματισμούς που επισήμανε η ΕτΠ στη γνωμοδότησή της με θέμα «Ένα ευρωπαϊκό πλαίσιο για ρυθμιστικές απαντήσεις όσον αφορά τη συνεργατική οικονομία»⁽¹⁾·
7. θεωρεί ότι τα επιχειρηματικά μοντέλα των υπηρεσιών πληροφοριών βασίζονται σε δεδομένα και πληροφορίες, και είναι χρονικά ευαίσθητα. Ζητεί, ως εκ τούτου, την αποτελεσματική παροχή πληροφοριών, την πρόσβαση σε δεδομένα, καθώς και την αφαίρεση παράνομου περιεχομένου, και τη διασφάλιση διαφανούς παρακολούθησης και υποβολής εκθέσεων από την Ευρωπαϊκή Επιτροπή·

⁽¹⁾ Γνωμοδότηση της ΕτΠ με θέμα «Ένα ευρωπαϊκό πλαίσιο για ρυθμιστικές απαντήσεις όσον αφορά τη συνεργατική οικονομία», εισηγητής: Peter Nicolas Florianschütz (AT/PES). Φάκελος ECON-VI-048.

8. εφιστά την προσοχή στις ευκαιρίες που προσφέρουν οι επιγραμμικές πλατφόρμες για την προώθηση του δημόσιου διαλόγου και της παροχής πληροφοριών στους πολίτες. Σημειώνει ότι η πανδημία COVID-19 έχει αυξήσει περαιτέρω τη χρήση επιγραμμικών πλατφορμών από τις τοπικές και τις περιφερειακές αρχές και ότι η πανδημία έχει καταδείξει την ικανότητα των παραδοσιακών ΜΜΕ και των νεοφυών επιχειρήσεων να αναπτύξουν ρηξικέλευθες καινοτομίες για την αντιμετώπιση των πραγματικών αναγκών, να δημιουργούν νέες θέσεις εργασίας και να οικοδομούν συνέργειες·

9. τονίζει ότι οι ίσοι όροι ανταγωνισμού στον ψηφιακό τομέα είναι υψίστης σημασίας, ιδίως για τις ΜΜΕ που προσφέρουν τα προϊόντα και τις υπηρεσίες τους σε πλατφόρμες και των οποίων η εμπορία και οι πωλήσεις εξαρτώνται από τις ψηφιακές πλατφόρμες⁽²⁾. Στο πλαίσιο αυτό, εκφράζει την ικανοποίησή της για τη σχεδιαζόμενη απαγόρευση της αυτοπροτίμησης.

Ευθύνη για παράνομο περιεχόμενο και δράσεις

10. θεωρεί ότι η κύρια πρόκληση που καλείται να αντιμετωπίσει η πράξη για τις ψηφιακές υπηρεσίες έγκειται στη διασφάλιση των βασικών αρχών της οδηγίας για το ηλεκτρονικό εμπόριο, η οποία λειτούργησε ικανοποιητικά, και ιδίως στη διατήρηση της γενικής έννοιας που διέπει τα άρθρα 13 και 14, των τρεχουσών διαδικασιών ειδοποίησης και δράσης και της ανάγκης να ληφθούν υπόψη οι νέες δυναμικές και οι αδυναμίες της αγοράς·

11. επισημαίνει ότι ο κανονισμός ορίζει μόνο την τυπική διαδικασία αντιμετώπισης του παράνομου περιεχομένου και ότι αναπόκειται στα κράτη μέλη να καθορίσουν τι συνιστά παράνομο περιεχόμενο κατά την έννοια του κανονισμού·

12. εκφράζει την ικανοποίησή της για το γεγονός ότι, ως βασική απαίτηση για την παροχή υπηρεσιών στην ευρωπαϊκή ψηφιακή ενιαία αγορά, οι πάροχοι επιγραμμικών υπηρεσιών θα θεωρούνται υπεύθυνοι για παράνομες ενέργειες ή για τη διάδοση παράνομου περιεχομένου. Αυτό θα επιτευχθεί μέσω εναρμονισμένων κανόνων για τις εξαιρέσεις από την ευθύνη και τον έλεγχο του περιεχομένου, μέσω σαφών εκθέσεων, ευθυνών διαφάνειας και υποχρεώσεων δέουσας επιμέλειας για ορισμένες ενδιάμεσες υπηρεσίες. Τονίζει εν προκειμένω το μέγεθος και την κλίμακα των πλατφορμών που επηρεάζουν σημαντικά την ικανότητά τους να λαμβάνουν προληπτικά μέτρα κατά του παράνομου διαδικτυακού περιεχομένου·

13. αναφορικά με το δικαίωμα των χρηστών στην ανωνυμία, επισημαίνει ότι αυτό κατοχυρώνεται στον γενικό κανονισμό για την προστασία των δεδομένων (ΓΚΠΔ)⁽³⁾, αλλά υπογραμμίζει ότι θα πρέπει να υπερισχύει η αρχή «ό,τι είναι παράνομο εκτός διαδικτύου είναι παράνομο και εντός διαδικτύου».

14. Εν προκειμένω, κάνει διάκριση μεταξύ απόλυτης ανωνυμίας και πλήρους αδυναμίας ταυτοποίησης και εφιστά την προσοχή στις τεχνολογίες αλυσίδας συστοιχιών (blockchain) για τη διευκόλυνση μιας τέτοιας προσέγγισης. Τονίζει ότι οποιαδήποτε μέτρα ελέγχου του περιεχομένου θα πρέπει να συνοδεύονται από κατάλληλες διασφαλίσεις, ώστε να εξασφαλιστεί ότι αυτές οι πρακτικές είναι αναλογικές·

Επίβλεψη και έρευνα

15. υποστηρίζει την εισαγωγή ελέγχων βάσει αλγορίθμων και υποχρεώσεων διαφάνειας σε περίπτωση προβλημάτων μεταξύ αναδόχων, και επιβεβαιώνει ότι αυτά τα μέτρα έχουν τη δυνατότητα να παράσχουν ουσιαστική στήριξη στις τοπικές και τις περιφερειακές αρχές που μπορεί να διαπιστώσουν ότι επιγραμμικές υπηρεσίες λειτουργούν στην περιοχή τους χωρίς να τηρούν τη σχετική νομοθεσία·

Επιβολή

16. επιδοκιμάζει την πρόταση που προβλέπει επιβολή μέσω ενός συστήματος το οποίο περιλαμβάνει ένα ευρωπαϊκό συμβούλιο ψηφιακών υπηρεσιών, έναν συντονιστή ψηφιακών υπηρεσιών και εθνικούς συντονιστές ψηφιακών υπηρεσιών, με έναν ρόλο παρακολούθησης για την Ευρωπαϊκή Επιτροπή. Αυτό θα παράσχει στήριξη σε εκείνες τις τοπικές και τις περιφερειακές αρχές που δυσκολεύονται να επιβάλουν την τοπική νομοθεσία στις ψηφιακές υπηρεσίες με έδρα σε άλλα κράτη μέλη της ΕΕ, λόγω έλλειψης πόρων και ικανότητας προσφυγής σε άλλο κράτος μέλος της ΕΕ·

17. υπογραμμίζει την ανάγκη να αναπτυχθεί αποτελεσματική συνεργασία μεταξύ αρχών κρατών μελών για τον προτεινόμενο ορισμό συντονιστών ψηφιακών υπηρεσιών, την ανταλλαγή δεδομένων και την επιβολή των εφαρμοστέων κανόνων. Επισημαίνει ότι οι τοπικές και οι περιφερειακές αρχές λογοδοτούν στους σχετικούς συντονιστές ψηφιακών υπηρεσιών σε άλλα κράτη μέλη και θα πρέπει να περιλαμβάνονται στη διαδικασία·

⁽²⁾ Η έρευνα της *Bundesnetzagentur* (Ομοσπονδιακή υπηρεσία δικτύων ηλεκτρικής ενέργειας, φυσικού αερίου, τηλεπικοινωνιών, ταχυδρομείων και σιδηροδρόμων της Γερμανίας), που διενεργήθηκε τον Οκτώβριο του 2020, καταδεικνύει ότι οι ΜΜΕ εξαρτώνται σε μεγάλο βαθμό από διαδικτυακές πλατφόρμες, ιδίως όσον αφορά την εμπορία και τις πωλήσεις. *Bundesnetzagentur* — Ενδιάμεσα αποτελέσματα — δημόσια διαβούλευση σχετικά με τις ψηφιακές πλατφόρμες

⁽³⁾ Κανονισμός (ΕΕ) 2016/679 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου της 27ης Απριλίου 2016 για την προστασία των φυσικών προσώπων έναντι της επεξεργασίας των δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα και για την ελεύθερη κυκλοφορία των δεδομένων αυτών και την κατάργηση της οδηγίας 95/46/ΕΚ (Γενικός κανονισμός για την Προστασία Δεδομένων), ΕΕ L 119 της 4.5.2016, σ. 1

18. εκφράζει την ανησυχία της για το γεγονός ότι, ενώ οι διαδικασίες και οι εντολές ειδοποίησης και δράσης καλύπτονται στο κεφάλαιο II (άρθρα 8 και 9), η δικαιοδοσία καλύπτεται από το κεφάλαιο III, γεγονός που ενδέχεται να γεμίσει ορισμένα πιθανά ζητήματα νομικής φύσεως αναφορικά με την επιβολή των διατάξεων αυτών. Προβληματίζεται επίσης για το γεγονός ότι ο μηχανισμός διασυννοιακής συνεργασίας ενδεχομένως να μην επαρκεί·

Πρόσβαση στα δεδομένα

19. αναγνωρίζει τη σημασία της ανταλλαγής δεδομένων για την αποτελεσματική επιβολή σε εθνικό και σε υποεθνικό επίπεδο, και επισημαίνει ότι η πρόσβαση σε δεδομένα αποτελεί κείμενο ζήτημα για τις δημόσιες αρχές, ειδικά σε τοπικό και σε περιφερειακό επίπεδο· είναι αδύνατη η επιβολή των εφαρμοστέων κανόνων και η διασφάλιση των μηχανισμών ελέγχου χωρίς πρόσβαση στα σχετικά δεδομένα από τις πλατφόρμες που λειτουργούν σε μια δεδομένη περιοχή· υπενθυμίζει την πρόσφατη θέση της ΕτΠ, η οποία υποστήριξε ότι οι ασυνεπείς προσεγγίσεις οδηγούν σε περαιτέρω κατακερματισμό και θα πρέπει να αποφεύγονται (4)·

20. επικροτεί θερμά την εισαγωγή απαιτήσεων ανταλλαγής σχετικών δεδομένων, εφόσον η εθελοντική αυτορρύθμιση δεν επαρκεί για να διασφαλίσει την πρόσβαση των τοπικών και των περιφερειακών αρχών στα δεδομένα·

21. καλεί την Ευρωπαϊκή Επιτροπή να προτείνει ένα κοινό σύνολο τυπικών απαιτήσεων για τη διαλειτουργικότητα των συστημάτων των αρχών. Θα πρέπει να εξεταστεί το ενδεχόμενο καθιέρωσης διεπαφών προγραμματισμού εφαρμογών (API)·

22. υποστηρίζει τις διατάξεις σχετικά με τη φορητότητα των δεδομένων και τονίζει ότι η ακύρωση της εγγραφής σε μια υπηρεσία δεν θα πρέπει να καθίσταται σημαντικά δυσκολότερη από την εγγραφή σε αυτήν·

Τοπική οικονομία

23. υπογραμμίζει τη σημασία των προτεινόμενων κανονισμών για την τοπική οικονομία, καθότι οι μικρομεσαίες και οι νεοφυείς επιχειρήσεις θα επωφεληθούν από τους εναρμονισμένους κανόνες. Οι κανονισμοί διαμορφώνουν το πλαίσιο εντός του οποίου οι μικρομεσαίες επιχειρήσεις μπορούν να επεκταθούν στην ενιαία αγορά. Μια έρευνα της Eurochambres (Ένωση Ευρωπαϊκών Εμπορικών και Βιομηχανικών Επιμελητηρίων), που αναδεικνύει τις δυνατότητες επέκτασης των επιχειρηματικών δραστηριοτήτων στο πλαίσιο της ενιαίας αγοράς, διαπίστωσε ότι οι ΜΜΕ δραστηριοποιούνται περισσότερο από ποτέ στο ψηφιακό εμπόριο, μολονότι τα στοιχεία της έρευνας του Ευρωβαρομέτρου του Σεπτεμβρίου 2020 καταδεικνύουν ότι μόνο το 4 % των ΜΜΕ πωλούν τα προϊόντα τους διαδικτυακά σε καταναλωτές σε άλλα κράτη μέλη (5)·

24. επικροτεί το γεγονός ότι οι υπό συζήτηση προτάσεις επιδιώκουν να προαγάγουν μια ανταγωνιστική, δυναμική και ανθεκτική ευρωπαϊκή βιομηχανία και καινοτομία και προβάλλει τη συνάφεια των εν λόγω προτάσεων για τις τοπικές και τις περιφερειακές αρχές, οι οποίες στηρίζουν τους τοπικούς φορείς μέσω μηχανισμών χρηματοδότησης και υποστήριξης·

25. Ευελπιστεί ότι οι τρέχουσες προτάσεις θα αποτελέσουν παράγοντες που θα αλλάξουν τα δεδομένα για υπηρεσίες όπως η σύσταση εταιρειών, η υποβολή φορολογικών δηλώσεων, η συμμετοχή στις δημόσιες συμβάσεις, η ηλεκτρονική ταυτότητα και οι ψηφιακές υπογραφές·

26. επισημαίνει ότι πολλοί μικρότεροι φορείς εξαρτώνται από εδραιωμένα οικοσυστήματα επιγραμμικών πλατφορμών για τις επιχειρηματικές συναλλαγές τους και ότι η πανδημία της COVID-19 έχει αυξήσει περαιτέρω την εξάρτηση των μικρότερων επιχειρήσεων που βασίζονται σε εδραιωμένα οικοσυστήματα επιγραμμικών πλατφορμών για να προσεγγίσουν επιχειρηματικούς χρήστες και καταναλωτές·

27. καλεί την Ευρωπαϊκή Επιτροπή να συνυπολογίσει αποτελεσματικότερα στις νομοθετικές της προτάσεις τους διάφορους βαθμούς ψηφιακού μετασχηματισμού που υλοποιείται σε περιφερειακό επίπεδο. Στο πλαίσιο αυτό, καλείται να συνεργαστεί με τους αρμόδιους φορείς και τα κέντρα γνώσης προκειμένου να συνδράμει στην κατανόηση της περιπλοκότητας πίσω από τους παράγοντες προώθησης αλλαγών τόσο σε εθνικό όσο και σε περιφερειακό επίπεδο, προκειμένου να οικοδομηθούν ισχυρές αλλά και ευέλικτες καινοτόμες στρατηγικές για τον ψηφιακό μετασχηματισμό. Οι στρατηγικές αυτές θα μειώσουν τις ανισότητες που εντοπίζονται μεταξύ των διαφόρων κρατών μελών και περιφερειών και τις αποκλίσεις μεταξύ απομονωμένων, αγροτικών, περιφερειακών και αστικών περιοχών·

28. θεωρεί ότι, στο πλαίσιο της οικονομικής ανάκαμψης της Ευρώπης, η ψηφιακή συνοχή συνιστά—όπως και η περιβαλλοντική και κλιματική συνοχή— ουσιώδη πρόσθετη διάσταση της παραδοσιακής έννοιας της οικονομικής, κοινωνικής και εδαφικής συνοχής που κατοχυρώνεται στη Συνθήκη της ΕΕ και ζητεί μεγαλύτερη αναγνώριση αυτών των διαστάσεων ως θεμελιωδών αξιών υπό το πρίσμα των αλλαγών προς πιο βιώσιμα οικονομικά μοντέλα·

(4) Γνωμοδότηση της ΕτΠ με θέμα «Στρατηγική για τη διαμόρφωση του ψηφιακού μέλλοντος της Ευρώπης και μια ευρωπαϊκή στρατηγική για τα δεδομένα», εισηγητής: Mark Weinmeister (DE/EPP). Φάκελος ECON VII-004.

(5) Έκτακτο Ευρωβαρόμετρο 486, όπως αναφέρεται στις γενικές συστάσεις της Eurochambres σχετικά με την πράξη για τις ψηφιακές υπηρεσίες, 9 Δεκεμβρίου 2020: Πράξη για τις ψηφιακές υπηρεσίες — ΣΥΣΤΑΣΕΙΣ EUROCHAMBRES

29. είναι της άποψης ότι πρέπει να αποφευχθεί ένα «διπλό ψηφιακό χάσμα» λόγω έλλειψης υποδομών και γνώσεων και δεξιοτήτων στον τομέα της πληροφορικής. Εκεί όπου η πανδημία COVID-19 επέτεινε τις ανισότητες, είναι επείγουσα η ανάγκη στήριξης της ανάπτυξης ικανοτήτων για τους πολίτες και τις επιχειρήσεις, ιδίως τις παραδοσιακές ΜΜΕ, τις νεοφυείς επιχειρήσεις και τον δημόσιο τομέα·

Επιπτώσεις στη δημοσιογραφία και στα μέσα ενημέρωσης

30. πιστεύει ότι πρέπει να εξεταστεί προσεκτικά η χρηματοδότηση των διαφημίσεων σε επί πληρωμή ειδησεογραφικό περιεχόμενο, καθώς οι κανονιστικές αλλαγές μπορεί να έχουν ισχυρό αντίκτυπο στα βιώσιμα επιχειρηματικά μοντέλα των παρόχων ειδήσεων στο μέλλον και, ως εκ τούτου, η ΕτΠ ζητεί μεγαλύτερη έμφαση στην πολυφωνία των μέσων ενημέρωσης·

31. εφιστά την προσοχή στη σημασία της μέγιστης σαφήνειας και της νομοθετικής συνοχής και, προκειμένου να αποφευχθούν ακούσιες συνέπειες, τονίζει ότι η πράξη για τις ψηφιακές υπηρεσίες θα πρέπει να περιλαμβάνει ένα οριζόντιο πλαίσιο που θα αφορά ιδιαίτερα την τομεακή νομοθεσία, π.χ. παραβιάσεις των δικαιωμάτων πνευματικής ιδιοκτησίας, τρομοκρατικό περιεχόμενο, υλικό σεξουαλικής κακοποίησης παιδιών ή παράνομη ρητορική μίσους, και παράνομα προϊόντα· πιστεύει ότι, κατ' αρχήν, η οδηγία για τα δικαιώματα πνευματικής ιδιοκτησίας ⁽⁶⁾, η οδηγία για τις υπηρεσίες οπτικοακουστικών μέσων (AMSD) ⁽⁷⁾ και ο ΓΚΠΔ θα πρέπει να θεωρούνται *lex specialis* σε σχέση με την πράξη για τις ψηφιακές υπηρεσίες και την πράξη για τις ψηφιακές αγορές·

32. υποστηρίζει ότι θα πρέπει να τηρούνται οι αρμοδιότητες σε εθνικό ή σε υποεθνικό επίπεδο, σε συνάρτηση με την αντίστοιχη κατανομή νομοθετικών αρμοδιοτήτων, και τα μέσα που αφορούν τις αγορές μέσω ενημέρωσης και πληροφοριών, ώστε να λαμβάνονται υπόψη οι πολιτισμικές ταυτότητες, να προστατεύεται ο πλουραλισμός, να καταπολεμάται αποτελεσματικά η ρητορική μίσους και να αντιμετωπίζονται οι επιζήμιες πληροφορίες στο διαδίκτυο όπως γίνεται και εκτός διαδικτύου. Οι αρμόδιες αρχές των κρατών μελών θα πρέπει να εξακολουθήσουν να έχουν το δικαίωμα να διατηρούν ή να θεσπίζουν αυστηρότερους νόμους με στόχο την επιδίωξη έννομων συμφερόντων·

Επικουρικότητα

33. φρονεί ότι οι δύο προτάσεις που βασίζονται στο άρθρο 114 της Συνθήκης για τη λειτουργία της Ευρωπαϊκής Ένωσης —το οποίο προβλέπει την έκδοση μέτρων που έχουν ως αντικείμενο τη λειτουργία της εσωτερικής αγοράς— συμμορφώνονται με την αρχή της επικουρικότητας. Προκειμένου να προληφθεί ο κατακερματισμός της ενιαίας αγοράς, απαιτούνται εναρμονισμένοι όροι για τις διασυνοριακές υπηρεσίες, που μπορούν να διασφαλιστούν από τους μηχανισμούς συντονισμένης επίβλεψης και συνεργασίας στον τομέα των ψηφιακών υπηρεσιών μεταξύ αρχών σε ενωσιακό επίπεδο·

34. θεωρεί ότι αυτά τα μέτρα έχουν ως σκοπό την επίτευξη συνοχής σε όλη την ΕΕ και επαρκούν για να υποχρεώσουν τους παρόχους τρίτων χωρών να ορίσουν νόμιμο εκπρόσωπο για τα συμφέροντα των καταναλωτών στην ΕΕ, σύμφωνα με το πρότυπο του ΓΚΠΔ·

35. τονίζει ότι η ευρωπαϊκή νομοθεσία πρέπει πάντα να λαμβάνει υπόψη την εγγύηση της τοπικής και της περιφερειακής αυτοδιοίκησης που κατοχυρώνεται στο πρωτογενές δίκαιο από το άρθρο 4 παράγραφος 2 της ΣΕΕ·

Εξαιρέσεις από τις προτάσεις: φορολογία και συνθήκες εργασίας

36. υπογραμμίζει ότι η τοπική φορολογία των ψηφιακών υπηρεσιών, για παράδειγμα οι τουριστικοί φόροι, δεν αντιμετωπίζεται άμεσα στους δύο κανονισμούς·

37. εκτιμά ότι οι προτάσεις για την πράξη για τις ψηφιακές υπηρεσίες και την πράξη για τις ψηφιακές αγορές πρέπει να εξεταστούν επίσης σε ένα ευρύτερο πλαίσιο πολιτικής. Αυτό περιλαμβάνει πρωτίστως τη δίκαιη φορολόγηση της ψηφιακής οικονομίας, με μέτρα όπως επικαιροποιημένους φορολογικούς κανόνες που θα λαμβάνουν υπόψη ότι οι ψηφιοποιημένες εταιρείες μπορούν να ασκούν επιχειρηματικές δραστηριότητες σε μια περιοχή δικαιοδοσίας χωρίς φυσική παρουσία. Υπενθυμίζει, εν προκειμένω, την ανάγκη αναγνώρισης του ρόλου των τελικών χρηστών στη δημιουργία αξίας για τις επιχειρήσεις. Επικροτεί, ως εκ τούτου, την έκκληση του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου προς την Επιτροπή να υποβάλει προτάσεις έως τα τέλη Ιουνίου 2021 για την αποσαφήνιση και την εναρμόνιση της φορολογίας των δραστηριοτήτων των ψηφιακών επιχειρήσεων όλων των φερέων, συμπεριλαμβανομένων εκείνων που είναι εγκατεστημένοι εκτός ΕΕ. Αυτή η μεταρρύθμιση πρέπει να εξετάζεται και να διεξάγεται σε ευρύτερο διεθνές πλαίσιο, και ιδίως στο Πλαίσιο χωρίς αποκλεισμούς (IF) των G20/ΟΟΣΑ. Τονίζει τη σημασία της ενίσχυσης ίσων όρων ανταγωνισμού για τους παρόχους παραδοσιακών υπηρεσιών και ψηφιακών υπηρεσιών στην ΕΕ, με την εξασφάλιση ότι οι φορολογικοί κανόνες ανταποκρίνονται στην πραγματικότητα της σύγχρονης παγκόσμιας οικονομίας και προστατεύουν την ανταγωνιστικότητα και την ελκυστικότητα της Ευρώπης για εισερχόμενες επενδύσεις.

⁽⁶⁾ Οδηγία (ΕΕ) 2019/790 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 17ης Απριλίου 2019, για τα δικαιώματα πνευματικής ιδιοκτησίας και τα συγγενικά δικαιώματα στην ψηφιακή ενιαία αγορά και την τροποποίηση των οδηγιών 96/9/ΕΚ και 2001/29/ΕΚ ΕΕ L 130 της 17.5.2019, σ. 92.).

⁽⁷⁾ Οδηγία 2010/13/ΕΕ του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 10ης Μαρτίου 2010, για τον συντονισμό ορισμένων νομοθετικών, κανονιστικών και διοικητικών διατάξεων των κρατών μελών σχετικά με την παροχή υπηρεσιών οπτικοακουστικών μέσων (οδηγία για τις υπηρεσίες οπτικοακουστικών μέσων) (ΕΕ L 95 της 15.4.2010, σ. 1).

38. επισημαίνει ότι η Ευρωπαϊκή Επιτροπή αναμένεται επίσης να παρουσιάσει το 2021 χωριστή νομοθετική πρόταση για τις συνθήκες εργασίας των εργαζομένων σε πλατφόρμες, και σημειώνει ότι η ΕτΠ έχει εκφράσει την άποψή της σχετικά με τα ρυθμιστικά ζητήματα τοπικού και περιφερειακού χαρακτήρα που αφορούν την εργασία σε ψηφιακές πλατφόρμες ⁽⁸⁾, ιδίως τα ζητήματα που έχουν προκύψει λόγω της πανδημίας COVID-19 ⁽⁹⁾.

39. προβλέπει στη συνεργασία με την Ευρωπαϊκή Επιτροπή, το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο και το Συμβούλιο για την περαιτέρω βελτίωση του ευρωπαϊκού πλαισίου για ρυθμιστικές απαντήσεις στις επιγραμμικές υπηρεσίες κατά τρόπο που να αξιοποιεί το δυναμικό για ενίσχυση της ευρωπαϊκής καινοτομίας και για ανάπτυξη, επέκταση και ευημερία των νεοφυών επιχειρήσεων, θέτοντας παράλληλα στο προσκήνιο το ανοικτό και ανταγωνιστικό εμπόριο της Ευρώπης που ανέκαθεν ενθάρρυνε την ανάπτυξη.

Βρυξέλλες, 30 Ιουνίου 2021.

Ο Πρόεδρος
της Ευρωπαϊκής Επιτροπής των Περιφερειών

Απόστολος ΤΖΙΤΖΙΚΩΣΤΑΣ

⁽⁸⁾ Γνωμοδότηση της ΕτΠ με θέμα «Εργασία σε ψηφιακές πλατφόρμες — ρυθμιστικά ζητήματα τοπικού και περιφερειακού χαρακτήρα», εισηγητής: Δημήτριος Μπίρμπας. Φάκελος SEDEC-VI/051.

⁽⁹⁾ Γνωμοδότηση της ΕτΠ με θέμα «Στρατηγική για τη διαμόρφωση του ψηφιακού μέλλοντος της Ευρώπης και μια ευρωπαϊκή στρατηγική για τα δεδομένα», εισηγητής: Mark Weinmeister (DE/EPP). Φάκελος ECON-VII-004.

Γνωμοδότηση της Ευρωπαϊκής Επιτροπής των Περιφερειών με θέμα «Ανθεκτικότητα των κρίσιμων οντοτήτων»

(2021/C 440/14)

Εισηγητής:	Mario GUARENTE (ECR/IT), Δήμαρχος Potenza
Έγγραφο αναφοράς:	Πρόταση οδηγίας του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου σχετικά με την ανθεκτικότητα των κρίσιμων οντοτήτων COM(2020) 829 final

I. ΣΥΝΙΣΤΩΜΕΝΕΣ ΤΡΟΠΟΛΟΓΙΕΣ

Τροπολογία 1

Άρθρο 3 παράγραφος 2

Κείμενο που προτείνει η Ευρωπαϊκή Επιτροπή	Τροπολογία της ΕτΠ
<p>Η στρατηγική περιέχει τουλάχιστον τα ακόλουθα στοιχεία:</p> <p>1) στρατηγικούς στόχους και προτεραιότητες με σκοπό την ενίσχυση της συνολικής ανθεκτικότητας των κρίσιμων οντοτήτων, λαμβανομένων υπόψη των διασυνοριακών και διατομεακών αλληλεξαρτήσεων·</p> <p>2) πλαίσιο διακυβέρνησης για την επίτευξη των στρατηγικών στόχων και προτεραιοτήτων, συμπεριλαμβανομένης περιγραφής των ρόλων και των αρμοδιοτήτων των διαφόρων αρχών, κρίσιμων οντοτήτων και άλλων μερών που συμμετέχουν στην υλοποίηση της στρατηγικής·</p> <p>3) περιγραφή των μέτρων που είναι απαραίτητα για την ενίσχυση της συνολικής ανθεκτικότητας των κρίσιμων οντοτήτων, συμπεριλαμβανομένων της διενέργειας εθνικής εκτίμησης κινδύνων, του προσδιορισμού των κρίσιμων οντοτήτων και των οντοτήτων που είναι ισοδύναμες των κρίσιμων οντοτήτων, καθώς και των μέτρων υποστήριξης των κρίσιμων οντοτήτων που λαμβάνονται σύμφωνα με το παρόν κεφάλαιο·</p> <p>4) πλαίσιο πολιτικής για ενισχυμένο συντονισμό μεταξύ των αρμόδιων αρχών που ορίζονται σύμφωνα με το άρθρο 8 της παρούσας οδηγίας και των αρμόδιων αρχών που ορίζονται σύμφωνα με την [οδηγία NIS 2] για τους σκοπούς της ανταλλαγής πληροφοριών σχετικά με περιστατικά και απειλές στον κυβερνοχώρο, καθώς και της άσκησης εποπτικών καθηκόντων.</p>	<p>Η στρατηγική περιέχει τουλάχιστον τα ακόλουθα στοιχεία:</p> <p>1) στρατηγικούς στόχους και προτεραιότητες με σκοπό την ενίσχυση της συνολικής ανθεκτικότητας των κρίσιμων οντοτήτων, λαμβανομένων υπόψη των διασυνοριακών και διατομεακών αλληλεξαρτήσεων·</p> <p>2) πλαίσιο διακυβέρνησης για την επίτευξη των στρατηγικών στόχων και προτεραιοτήτων, συμπεριλαμβανομένης περιγραφής των ρόλων και των αρμοδιοτήτων των διαφόρων αρχών, κρίσιμων οντοτήτων και άλλων μερών που συμμετέχουν στην υλοποίηση της στρατηγικής·</p> <p>3) περιγραφή των μέτρων που είναι απαραίτητα για την ενίσχυση της συνολικής ανθεκτικότητας των κρίσιμων οντοτήτων, συμπεριλαμβανομένων της διενέργειας εθνικής εκτίμησης κινδύνων, του προσδιορισμού των κρίσιμων οντοτήτων και των οντοτήτων που είναι ισοδύναμες των κρίσιμων οντοτήτων, καθώς και των μέτρων υποστήριξης των κρίσιμων οντοτήτων που λαμβάνονται σύμφωνα με το παρόν κεφάλαιο·</p> <p>4) πλαίσιο πολιτικής για ενισχυμένο συντονισμό μεταξύ των αρμόδιων αρχών που ορίζονται σύμφωνα με το άρθρο 8 της παρούσας οδηγίας και των αρμόδιων αρχών που ορίζονται σύμφωνα με την [οδηγία NIS 2] για τους σκοπούς της ανταλλαγής πληροφοριών σχετικά με περιστατικά και απειλές στον κυβερνοχώρο, καθώς και της άσκησης εποπτικών καθηκόντων·</p> <p>5) κατευθυντήριες γραμμές για επικοινωνιακές δραστηριότητες που συνδυάζουν την ανάγκη εμπιστευτικότητας και πληροφόρησης σχετικά με τους κινδύνους έναντι των περιφερειακών και τοπικών αρχών και του πληθυσμού.</p>
<p>Η στρατηγική επικαιροποιείται όταν είναι απαραίτητο και τουλάχιστον ανά τετραετία.</p>	<p>Η στρατηγική επικαιροποιείται όταν είναι απαραίτητο και τουλάχιστον ανά τετραετία.</p>

Αιτιολογία

Οι δράσεις επικοινωνίας και ενημέρωσης σχετικά με τους κινδύνους καταστροφών που ενδέχεται να επηρεάσουν τις υποδομές ζωτικής σημασίας μιας δεδομένης περιοχής, έναντι τόσο της τοπικής αυτοδιοίκησης όσο και του πληθυσμού, αποτελούν σημαντικό μέσο για τη βελτίωση της ανθεκτικότητας των κρίσιμων οντοτήτων όπως προβλέπεται, μεταξύ άλλων, στην προτεραιότητα 1 του Πλαισίου του Sendai ⁽¹⁾. Αυτός ο στόχος πρέπει να επιτευχθεί δίνοντας ιδιαίτερη προσοχή και στην ανάγκη εμπιστευτικότητας των κρίσιμων πληροφοριών.

Τροπολογία 2

Άρθρο 4, παράγραφος 1

Κείμενο που προτείνει η Ευρωπαϊκή Επιτροπή	Τροπολογία της ΕτΠ
<p>Οι αρμόδιες αρχές που ορίζονται σύμφωνα με το άρθρο 8 καταρτίζουν κατάλογο των βασικών υπηρεσιών στους τομείς που αναφέρονται στο παράρτημα. Έως τις [τρία έτη μετά την έναρξη ισχύος της παρούσας οδηγίας] και, στη συνέχεια, είναι απαραίτητο και τουλάχιστον ανά τετραετία, διενεργούν εκτίμηση όλων των συναφών κινδύνων που ενδέχεται να επηρεάσουν την παροχή των εν λόγω βασικών υπηρεσιών, με σκοπό να προσδιορίσουν τις κρίσιμες οντότητες σύμφωνα με το άρθρο 5 παράγραφος 1 και να συνδράμουν τις εν λόγω κρίσιμες οντότητες στη λήψη μέτρων σύμφωνα με το άρθρο 11.</p> <p>Η εκτίμηση κινδύνων λαμβάνει υπόψη όλους τους συναφείς φυσικούς και ανθρωπογενείς κινδύνους, συμπεριλαμβανομένων των κινδύνων ατυχημάτων, φυσικών καταστροφών, έκτακτων καταστάσεων στη δημόσια υγεία και των ανταγωνιστικών απειλών, συμπεριλαμβανομένων των τρομοκρατικών εγκλημάτων σύμφωνα με την οδηγία (ΕΕ) 2017/541 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου.</p>	<p>Οι αρμόδιες αρχές που ορίζονται σύμφωνα με το άρθρο 8 καταρτίζουν κατάλογο των βασικών υπηρεσιών στους τομείς που αναφέρονται στο παράρτημα. Έως τις [τρία έτη μετά την έναρξη ισχύος της παρούσας οδηγίας] και, στη συνέχεια, είναι απαραίτητο και τουλάχιστον ανά τετραετία, διενεργούν εκτίμηση όλων των συναφών κινδύνων που ενδέχεται να επηρεάσουν την παροχή των εν λόγω βασικών υπηρεσιών, με σκοπό να προσδιορίσουν τις κρίσιμες οντότητες σύμφωνα με το άρθρο 5 παράγραφος 1 και να συνδράμουν τις εν λόγω κρίσιμες οντότητες στη λήψη μέτρων σύμφωνα με το άρθρο 11.</p> <p>Η εκτίμηση κινδύνων λαμβάνει υπόψη όλους τους συναφείς φυσικούς και ανθρωπογενείς κινδύνους, συμπεριλαμβανομένων των κινδύνων ατυχημάτων, φυσικών καταστροφών, έκτακτων καταστάσεων στη δημόσια υγεία και των ανταγωνιστικών απειλών, συμπεριλαμβανομένων των τρομοκρατικών εγκλημάτων σύμφωνα με την οδηγία (ΕΕ) 2017/541 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, αποδίδοντας παράλληλα ιδιαίτερη προσοχή στην κατάσταση των υφιστάμενων υλικών υποδομών προκειμένου να υπάρχει δυνατότητα θέσπισης ενδεδειγμένων προγραμμάτων αναβάθμισής τους ή κατασκευής νέων υποδομών.</p>

Αιτιολογία

Η κατάσταση των υφιστάμενων υλικών υποδομών αποτελεί σημαντική συνιστώσα της σημερινής και της μελλοντικής ικανότητας των κρίσιμων οντοτήτων να προλαμβάνουν και να διαχειρίζονται ενδεχόμενα περιστατικά και θα πρέπει, ως εκ τούτου, να συμπεριλαμβάνεται στην εκτίμηση κινδύνων και στα επακόλουθα προγράμματα αναβάθμισής τους ή κατασκευής νέων υποδομών.

Τροπολογία 3

Άρθρο 6 παράγραφος 1 στοιχεία γ) και ε)

Κείμενο που προτείνει η Ευρωπαϊκή Επιτροπή	Τροπολογία της ΕτΠ
<p>Κατά τον προσδιορισμό της σημαντικότητας της διαταραχής κατά το άρθρο 5 παράγραφος 2 στοιχείο γ), τα κράτη μέλη λαμβάνουν υπόψη τουλάχιστον τα ακόλουθα κριτήρια:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1) τον αριθμό των χρηστών που εξαρτώνται από την υπηρεσία που παρέχεται από την οντότητα· 2) την εξάρτηση άλλων τομέων που αναφέρονται στο παράρτημα από την εν λόγω υπηρεσία· 	<p>Κατά τον προσδιορισμό της σημαντικότητας της διαταραχής κατά το άρθρο 5 παράγραφος 2 στοιχείο γ), τα κράτη μέλη λαμβάνουν υπόψη τουλάχιστον τα ακόλουθα κριτήρια:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1) τον αριθμό των χρηστών που εξαρτώνται από την υπηρεσία που παρέχεται από την οντότητα· 2) την εξάρτηση άλλων τομέων που αναφέρονται στο παράρτημα από την εν λόγω υπηρεσία·

⁽¹⁾ <https://www.undrr.org/publication/sendai-framework-disaster-risk-reduction-2015-2030>

Κείμενο που προτείνει η Ευρωπαϊκή Επιτροπή	Τροπολογία της ΕτΠ
3) τον αντίκτυπο που θα μπορούσαν να έχουν τα περιστατικά, από πλευράς μεγέθους και διάρκειας, σε οικονομικές και κοινωνικές δραστηριότητες, στο περιβάλλον και στη δημόσια ασφάλεια·	3) τον αντίκτυπο που θα μπορούσαν να έχουν τα περιστατικά, από πλευράς μεγέθους και διάρκειας, σε οικονομικές και κοινωνικές δραστηριότητες, στο περιβάλλον και στη δημόσια ασφάλεια, κατόπιν διαβούλευσης, κατά περίπτωση, με τις τοπικές και τις περιφερειακές αρχές·
4) το μερίδιο αγοράς της οντότητας στην αγορά παροχής των εν λόγω υπηρεσιών·	4) το μερίδιο αγοράς της οντότητας στην αγορά παροχής των εν λόγω υπηρεσιών·
5) τη γεωγραφική περιοχή που θα μπορούσε να επηρεαστεί από ένα περιστατικό, συμπεριλαμβανομένων των τυχόν διασυνοριακών επιπτώσεων·	5) τη γεωγραφική περιοχή που θα μπορούσε να επηρεαστεί από ένα περιστατικό, συμπεριλαμβανομένων των τυχόν διασυνοριακών επιπτώσεων, κατόπιν διαβούλευσης, κατά περίπτωση, με τις τοπικές και τις περιφερειακές αρχές·
6) τη σημασία της οντότητας για τη διατήρηση επαρκούς επιπέδου της υπηρεσίας, λαμβανομένων υπόψη των διαθέσιμων εναλλακτικών μέσων για την παροχή της εν λόγω υπηρεσίας.	6) τη σημασία της οντότητας για τη διατήρηση επαρκούς επιπέδου της υπηρεσίας, λαμβανομένων υπόψη των διαθέσιμων εναλλακτικών μέσων για την παροχή της εν λόγω υπηρεσίας.

Αιτιολογία

Ο τοπικός και ο περιφερειακός αντίκτυπος των περιστατικών μπορεί να αξιολογηθεί καλύτερα από τις τοπικές και τις περιφερειακές αρχές.

Τροπολογία 4

Άρθρο 8, παράγραφος 5

Κείμενο που προτείνει η Ευρωπαϊκή Επιτροπή	Τροπολογία της ΕτΠ
Τα κράτη μέλη διασφαλίζουν ότι οι αρμόδιες αρχές τους, όταν συντρέχει σχετική περίπτωση και σύμφωνα με την ενωσιακή και την εθνική νομοθεσία, διαβουλεύονται και συνεργάζονται με τις λοιπές σχετικές εθνικές αρχές, ιδίως τις αρμόδιες για την πολιτική προστασία, την επιβολή του νόμου και την προστασία των δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα, καθώς και με τα συναφή ενδιαφερόμενα μέρη, συμπεριλαμβανομένων των κρίσιμων οντοτήτων.	Τα κράτη μέλη διασφαλίζουν ότι οι αρμόδιες αρχές τους, όταν συντρέχει σχετική περίπτωση και σύμφωνα με την ενωσιακή και την εθνική νομοθεσία, διαβουλεύονται και συνεργάζονται με τις λοιπές σχετικές εθνικές αρχές —και, κατά περίπτωση, με τις τοπικές και τις περιφερειακές αρχές— , ιδίως τις αρμόδιες για την πολιτική προστασία, την επιβολή του νόμου και την προστασία των δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα, καθώς και με τα συναφή ενδιαφερόμενα μέρη, συμπεριλαμβανομένων των κρίσιμων οντοτήτων.

Αιτιολογία

Η κατανομή των εξουσιών μπορεί να ποικίλλει μεταξύ των διάφορων κρατών μελών.

Τροπολογία 5

Άρθρο 9, παράγραφος 1

Κείμενο που προτείνει η Ευρωπαϊκή Επιτροπή	Τροπολογία της ΕτΠ
Τα κράτη μέλη υποστηρίζουν τις κρίσιμες οντότητες για την ενίσχυση της ανθεκτικότητάς τους. Η εν λόγω υποστήριξη μπορεί να συμπεριλαμβάνει την ανάπτυξη υλικού καθοδήγησης και μεθοδολογιών, την υποστήριξη της διοργάνωσης ασκήσεων για τον έλεγχο της ανθεκτικότητας και την παροχή κατάρτισης στο προσωπικό των κρίσιμων οντοτήτων.	Τα κράτη μέλη υποστηρίζουν τις κρίσιμες οντότητες για την ενίσχυση της ανθεκτικότητάς τους. Η εν λόγω υποστήριξη μπορεί να συμπεριλαμβάνει την ανάπτυξη υλικού καθοδήγησης και μεθοδολογιών, την υποστήριξη της διοργάνωσης ασκήσεων για τον έλεγχο της ανθεκτικότητας και την παροχή κατάρτισης στο προσωπικό των κρίσιμων οντοτήτων, καθώς και την προώθηση δράσεων επικοινωνίας και ενημέρωσης σχετικά με τους κινδύνους που ελλοχεύουν για την τοπική αυτοδιοίκηση και τον πληθυσμό των δυνητικά επηρεαζόμενων περιοχών.

Αιτιολογία

Η επικοινωνία διαδραματίζει ζωτικό ρόλο στην ενίσχυση της ανθεκτικότητας των κοινοτήτων.

Τροπολογία 6

Άρθρο 16 παράγραφος 2

Κείμενο που προτείνει η Ευρωπαϊκή Επιτροπή	Τροπολογία της ΕτΠ
<p>Η ομάδα για την ανθεκτικότητα των κρίσιμων οντοτήτων απαρτίζεται από εκπροσώπους των κρατών μελών και της Επιτροπής. Όταν είναι σκόπιμο για την εκτέλεση των καθηκόντων της, η ομάδα για την ανθεκτικότητα των κρίσιμων οντοτήτων μπορεί να προσκαλεί εκπροσώπους ενδιαφερόμενων μερών να συμμετάσχουν στις εργασίες της.</p>	<p>Η ομάδα για την ανθεκτικότητα των κρίσιμων οντοτήτων απαρτίζεται από εκπροσώπους των κρατών μελών και της Επιτροπής, καθώς και από έναν εκπρόσωπο της Ευρωπαϊκής Επιτροπής των Περιφερειών με καθεστώς παρατηρητή. Όταν είναι σκόπιμο για την εκτέλεση των καθηκόντων της, η ομάδα για την ανθεκτικότητα των κρίσιμων οντοτήτων μπορεί να προσκαλεί εκπροσώπους ενδιαφερόμενων μερών να συμμετάσχουν στις εργασίες της.</p>

Αιτιολογία

Η ΕτΠ μπορεί να συμβάλει στο έργο της ομάδας για την ανθεκτικότητα των κρίσιμων οντοτήτων, εκπροσωπώντας τα αιτήματα των τοπικών και των περιφερειακών αρχών και μεταφέροντας τις δικές της επιτόπιες εμπειρίες και γνώσεις.

Τροπολογία 7

Άρθρο 16, παράγραφος 3

Κείμενο που προτείνει η Ευρωπαϊκή Επιτροπή	Τροπολογία της ΕτΠ
<p>Η ομάδα για την ανθεκτικότητα των κρίσιμων οντοτήτων έχει τα ακόλουθα καθήκοντα:</p> <ol style="list-style-type: none"> υποστηρίζει την Επιτροπή κατά την παροχή συνδρομής στα κράτη μέλη με σκοπό την ενίσχυση της ικανότητάς τους να συμβάλλουν στη διασφάλιση της ανθεκτικότητας των κρίσιμων οντοτήτων σύμφωνα με την παρούσα οδηγία· αξιολογεί τις στρατηγικές για την ανθεκτικότητα των κρίσιμων οντοτήτων που αναφέρονται στο άρθρο 3 και προσδιορίζει βέλτιστες πρακτικές όσον αφορά τις εν λόγω στρατηγικές· διευκολύνει την ανταλλαγή βέλτιστων πρακτικών όσον αφορά τον προσδιορισμό των κρίσιμων οντοτήτων από τα κράτη μέλη σύμφωνα με το άρθρο 5, μεταξύ άλλων σε σχέση με τις διασυννοριακές εξαρτήσεις και όσον αφορά κινδύνους και περιστατικά· συμβάλλει στην κατάρτιση των κατευθυντήριων γραμμών που αναφέρονται στο άρθρο 6 παράγραφος 3 και οποιονδήποτε κατ' εξουσιοδότηση και εκτελεστικών πράξεων σύμφωνα με την παρούσα οδηγία, εφόσον της ζητηθεί· εξετάζει σε ετήσια βάση τις συνοπτικές εκθέσεις που αναφέρονται στο άρθρο 8 παράγραφος 3· ανταλλάσσει βέλτιστες πρακτικές σχετικά με την ανταλλαγή πληροφοριών όσον αφορά την κοινοποίηση περιστατικών κατά το άρθρο 13· αναλύει και παρέχει συμβουλές σχετικά με τις εκθέσεις των συμβουλευτικών αποστολών σύμφωνα με το άρθρο 15 παράγραφος 3· ανταλλάσσει πληροφορίες και βέλτιστες πρακτικές για την έρευνα και την ανάπτυξη σχετικά με την ανθεκτικότητα των κρίσιμων οντοτήτων σύμφωνα με την παρούσα οδηγία· 	<p>Η ομάδα για την ανθεκτικότητα των κρίσιμων οντοτήτων έχει τα ακόλουθα καθήκοντα:</p> <ol style="list-style-type: none"> υποστηρίζει την Επιτροπή κατά την παροχή συνδρομής στα κράτη μέλη με σκοπό την ενίσχυση της ικανότητάς τους να συμβάλλουν στη διασφάλιση της ανθεκτικότητας των κρίσιμων οντοτήτων σύμφωνα με την παρούσα οδηγία· αξιολογεί τις στρατηγικές για την ανθεκτικότητα των κρίσιμων οντοτήτων που αναφέρονται στο άρθρο 3 και προσδιορίζει βέλτιστες πρακτικές όσον αφορά τις εν λόγω στρατηγικές· διευκολύνει την ανταλλαγή βέλτιστων πρακτικών όσον αφορά τον προσδιορισμό των κρίσιμων οντοτήτων από τα κράτη μέλη σύμφωνα με το άρθρο 5, μεταξύ άλλων σε σχέση με τις διασυννοριακές εξαρτήσεις και όσον αφορά κινδύνους και περιστατικά· συμβάλλει στην κατάρτιση των κατευθυντήριων γραμμών που αναφέρονται στο άρθρο 6 παράγραφος 3 και οποιονδήποτε κατ' εξουσιοδότηση και εκτελεστικών πράξεων σύμφωνα με την παρούσα οδηγία, εφόσον της ζητηθεί· εξετάζει σε ετήσια βάση τις συνοπτικές εκθέσεις που αναφέρονται στο άρθρο 8 παράγραφος 3· ανταλλάσσει βέλτιστες πρακτικές σχετικά με την ανταλλαγή πληροφοριών όσον αφορά την κοινοποίηση περιστατικών κατά το άρθρο 13· αναλύει και παρέχει συμβουλές σχετικά με τις εκθέσεις των συμβουλευτικών αποστολών σύμφωνα με το άρθρο 15 παράγραφος 3· ανταλλάσσει πληροφορίες και βέλτιστες πρακτικές για την έρευνα και την ανάπτυξη σχετικά με την ανθεκτικότητα των κρίσιμων οντοτήτων σύμφωνα με την παρούσα οδηγία·

Κείμενο που προτείνει η Ευρωπαϊκή Επιτροπή	Τροπολογία της ΕτΠ
9) κατά περίπτωση, ανταλλάσσει πληροφορίες για ζητήματα ανθεκτικότητας των κρίσιμων οντοτήτων με τα αρμόδια θεσμικά και λοιπά όργανα και οργανισμούς της Ένωσης.	9) κατά περίπτωση, ανταλλάσσει πληροφορίες για ζητήματα ανθεκτικότητας των κρίσιμων οντοτήτων με τα αρμόδια θεσμικά και λοιπά όργανα και οργανισμούς της Ένωσης. 10) προβαίνει σε ανταλλαγή εμπειριών και δεδομένων σε περιφερειακό επίπεδο, χρήσιμων για τη διαμόρφωση των στρατηγικών ανθεκτικότητας, με τη συμμετοχή των τοπικών και των περιφερειακών αρχών.

Αιτιολογία

Η ανταλλαγή εμπειριών και δεδομένων σε περιφερειακό επίπεδο εκτιμάται ότι συμβάλλει σημαντικά στον σχεδιασμό και την εφαρμογή αποτελεσματικών στρατηγικών ανθεκτικότητας.

II. ΣΥΣΤΑΣΕΙΣ ΠΟΛΙΤΙΚΗΣ

Η ΕΥΡΩΠΑΪΚΗ ΕΠΙΤΡΟΠΗ ΤΩΝ ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΩΝ

1. επιδοκιμάζει το γεγονός ότι το πεδίο εφαρμογής της πρότασης οδηγίας επεκτάθηκε σημαντικά προκειμένου να συμπεριλάβει τους τομείς της ενέργειας, των μεταφορών, της υγείας, του πόσιμου νερού, των λυμάτων, των ψηφιακών υποδομών, της δημόσιας διοίκησης και του διαστήματος·
2. προτρέπει την Ευρωπαϊκή Επιτροπή να εξετάσει το ενδεχόμενο περαιτέρω επέκτασης των τομέων που καλύπτει η οδηγία, προκειμένου να συμπεριληφθεί επίσης ο τομέας των αλυσίδων διανομής ειδών πρώτης ανάγκης και, ειδικότερα, ο τομέας της παραγωγής, επεξεργασίας και διανομής τροφίμων·
3. έχοντας επίγνωση της ιδιαίτερης πολυπλοκότητας του τομέα των αλυσίδων διανομής, υπογραμμίζει την ανάγκη εμβάθυνσης του θέματος αυτού με την προώθηση ειδικών μελετών ενόψει της διαμόρφωσης αξιόπιστου μεθοδολογικού πλαισίου για την αξιολόγηση και την προστασία τους·
4. επίσης, υπό το φως της δραματικής εμπειρίας λόγω της πανδημίας COVID-19, ελπίζει ότι θα αναληφθεί δράση για την ενίσχυση των αλυσίδων διανομής ειδών πρώτης ανάγκης μέσω της διαφοροποίησης του δικτύου διανομής και της αύξησης του αριθμού των δυνητικών προμηθευτών ανάλογα με τη σπουδαιότητα των προς διανομή αγαθών·
5. τονίζει ότι, αν και η νομοθεσία στον εν λόγω τομέα θεσπίζεται επί το πλείστον σε ενωσιακό ή σε εθνικό επίπεδο, οι τοπικές και οι περιφερειακές αρχές διαθέτουν καθήκοντα και αρμοδιότητες πρωταρχικής σημασίας για την προστασία της επικράτειάς τους και πρέπει, ως εκ τούτου, να επιτελούν συγκεκριμένο και σημαντικό ρόλο συμβάλλοντας στην ανθεκτικότητα των υποδομών ζωτικής σημασίας που βρίσκονται στην επικράτειά τους χάρη στο δικό τους απόθεμα γνώσεων και εμπειριών·
6. επικροτεί τη μετάβαση από την προστασία των υποδομών στην ενίσχυση της ανθεκτικότητας των διαχειριστών υποδομής, αλλά τονίζει ότι η προστασία των εγκαταστάσεων ή των υποδομών δεν θα πρέπει να παραμελείται, λαμβάνοντας υπόψη τις πιθανές υλικές ζημιές σε περίπτωση φυσικών ή ανθρωπογενών καταστροφών και τις δυνητικά σοβαρές συνέπειές τους όχι μόνο σε εθνικό επίπεδο, αλλά και σε τοπικό και περιφερειακό ή διασυνοριακό επίπεδο·
7. επισημαίνει την προστιθέμενη αξία των τοπικών και των περιφερειακών αρχών σε διασυνοριακές περιπτώσεις, ιδίως όσον αφορά την κατανόηση των κινδύνων και την αξιολόγηση της σοβαρότητας τόσο των περιστατικών και των δυνητικών συνεπειών όσο και των τομεακών και των εδαφικών αλληλεξαρτήσεων·
8. συμφωνεί ότι, προκειμένου να διασφαλιστεί μια ολοκληρωμένη προσέγγιση όσον αφορά την ανθεκτικότητα των κρίσιμων οντοτήτων, κάθε κράτος μέλος θα πρέπει να διαθέτει στρατηγική, προετοιμασμένη σε συνεργασία με τις τοπικές και περιφερειακές αρχές, στην οποία να καθορίζονται οι στόχοι και τα μέτρα πολιτικής που πρέπει να εφαρμοστούν, βάσει εκτίμησης όλων των σχετικών φυσικών και ανθρωπογενών κινδύνων που ενδέχεται να επηρεάσουν την παροχή βασικών υπηρεσιών, όπως π.χ. των κινδύνων ατυχημάτων, φυσικών καταστροφών, καταστάσεων έκτακτης ανάγκης στον τομέα της δημόσιας υγείας ή τρομοκρατικών επιθέσεων·
9. επισημαίνει ότι χρειάζεται να συμφωνηθεί μια κοινή ερμηνεία μεταξύ των κρατών μελών όσον αφορά τόσο την έννοια του όρου «κρίσιμη οντότητα» όσο και τον τρόπο προστασίας της, με στόχο να προσδιοριστεί η καλύτερη δυνατή μέθοδος βελτίωσης της ανθεκτικότητας των κρίσιμων οντοτήτων λόγω του σημαντικού τους αντικτύπου στη λειτουργία της εσωτερικής αγοράς·
10. επισημαίνει την ιδιαίτερη περίπτωση των εξόχως απόκεντρων περιφερειών, οι ιδιαίτερες των οποίων τις καθιστούν ιδιαίτερα ευάλωτες περιοχές, στις οποίες η ανάγκη μέριμνας για την ανθεκτικότητα των υποδομών τους είναι προφανής·

11. θεωρεί χρήσιμο να καταρτίσει η Επιτροπή ενδεδειγμένες κατευθυντήριες γραμμές για τη διασφάλιση της αποτελεσματικής και ομοιόμορφης εφαρμογής της οδηγίας σε όλα τα κράτη μέλη, καθοδηγώντας τη διαδικασία αξιολόγησης και τις πιθανές επακόλουθες δράσεις βάσει ολιστικής προσέγγισης που θα συνεκτιμά όλες τις διατομεακές και διασυνοριακές αλληλεξαρτήσεις με στόχο τη δέουσα ενίσχυση της ανθεκτικότητας, συμπεριλαμβανομένης της προστασίας, της πρόληψης των κινδύνων, της συνέχισης των δραστηριοτήτων και της ανάκαμψης·
12. υπογραμμίζει ότι η ενδυνάμωση της συνεργασίας μεταξύ των περιφερειών, για παράδειγμα μέσω των προγραμμάτων INTERREG ή των Ευρωπαϊκών Ομίλων Εδαφικής Συνεργασίας (ΕΟΕΣ), για τη βελτίωση της ανθεκτικότητας των κρίσιμων οντοτήτων, συμπεριλαμβανομένων των υλικών υποδομών, είναι ζωτικής σημασίας για την πρόληψη της καταστροφής ή της φθοράς συναφών εγκαταστάσεων που θα μπορούσαν να έχουν σοβαρές διασυνοριακές επιπτώσεις·
13. θεωρεί ότι το υποεθνικό επίπεδο διακυβέρνησης θα πρέπει να λαμβάνεται υπόψη κατά τη διενέργεια των εθνικών εκτιμήσεων κινδύνων, δεδομένου ότι η φυσική θέση των εγκαταστάσεων μιας κρίσιμης οντότητας μπορεί επίσης να καθορίσει τον αντίκτυπο και τις δυνητικές συνέπειες επί τόπου·
14. συμμερίζεται την ανάγκη ενίσχυσης της ανθεκτικότητας των προσδιορισμένων κρίσιμων οντοτήτων, αλλά εκφράζει ωστόσο την ανησυχία της για τη σχετικά σημαντική οικονομική επιβάρυνση που ενδεχομένως συνεπάγεται η συμμόρφωση με τις απαιτήσεις της προτεινόμενης οδηγίας·
15. επισημαίνει ότι η Επιτροπή θα πρέπει να προβλέπει ειδική στήριξη στο πλαίσιο των υφισταμένων προγραμμάτων, μεταξύ άλλων και χρηματοδοτική, των κρίσιμων οντοτήτων, ιδίως των δημόσιων, όπου είναι αναγκαίο για την προαγωγή της θέσης αποτελεσματικών και έγκαιρων μέτρων·
16. θεωρεί ότι η στρατηγική για την ενίσχυση της ανθεκτικότητας των κρίσιμων οντοτήτων θα πρέπει να χαραχθεί σε εθνικό επίπεδο κατόπιν διαβούλευσης με το τοπικό και το περιφερειακό επίπεδο·
17. συμφωνεί με το γεγονός ότι, σε περίπτωση διαπίστωσης περιστατικού, οι κρίσιμες οντότητες οφείλουν να κοινοποιούν χωρίς χρονотριβή στην αρμόδια αρχή «όλες τις διαθέσιμες πληροφορίες που είναι απαραίτητες προκειμένου να δοθεί στην αρμόδια αρχή η δυνατότητα να κατανοήσει τη φύση, την αιτία και τις πιθανές συνέπειες του περιστατικού», και ζητεί, ελλείψει εθνικών δομών και συνεργασίας για τη διαχείριση έκτακτων καταστάσεων, τη δημιουργία δικτύου και την προώθηση της συνεργασίας σε εθνικό επίπεδο μεταξύ των αρμόδιων αρχών, συμπεριλαμβανομένων των τοπικών και περιφερειακών αρχών, και των σχετικών τομέων, προκειμένου να είναι δυνατή η άμεση παρέμβαση σε περίπτωση κρίσης·
18. τονίζει ότι κάθε κράτος μέλος είναι υπεύθυνο για την προστασία των υποδομών ζωτικής σημασίας και για τη διασφάλιση της ανθεκτικότητας των κρίσιμων οντοτήτων που βρίσκονται στην επικράτειά του, και συμμερίζεται την άποψη ότι οι κρίσιμες οντότητες ιδιαίτερου ευρωπαϊκού ενδιαφέροντος, δηλαδή εκείνες που παρέχουν βασικές υπηρεσίες προς ή εντός άνω του ενός τρίτου των κρατών μελών, θα πρέπει να υπόκεινται σε ειδική εποπτεία·
19. επισημαίνει την ανάγκη ενίσχυσης της διακυβέρνησης για τη διαχείριση του κινδύνου με την προώθηση της διασυνοριακής συνεργασίας, καθώς και της συνεργασίας μεταξύ των κρατών μελών της ΕΕ·
20. συμφωνεί ότι, εφόσον υπάρχουν ήδη διάφορων ειδών δομές και μέσα στο πλαίσιο τόσο του μηχανισμού πολιτικής προστασίας της Ένωσης όσο και του ευρωπαϊκού δικτύου αναφοράς για την προστασία των υποδομών ζωτικής σημασίας (ΕΔΑΠΥΖΣ), αυτά πρέπει να συνεκτιμηθούν επίσης για τους σκοπούς της προτεινόμενης οδηγίας·
21. αναγνωρίζοντας τον καθοριστικό ρόλο της επικοινωνίας στην ενίσχυση της ανθεκτικότητας των κοινοτήτων, συνιστά την προώθηση και την υποστήριξη, σύμφωνα με τους στόχους που προβλέπεται στο Πλαίσιο του Sendai, πρωτοβουλιών επικοινωνίας και ενημέρωσης σχετικά με τους κινδύνους καταστροφών που ενδέχεται να επηρεάσουν τις υποδομές ζωτικής σημασίας μιας δεδομένης περιοχής, έναντι τόσο της τοπικής αυτοδιοίκησης όσο και του πληθυσμού·
22. εκτιμά ότι ο συντονισμός, η επικοινωνία και η ανταλλαγή βέλτιστων πρακτικών μεταξύ του εθνικού, του περιφερειακού και του τοπικού επιπέδου, καθώς και μεταξύ των κρατών μελών, μπορούν να προωθήσουν αποτελεσματικότερη συνεργασία όσον αφορά τους πόρους, τις γνώσεις και τις συνέργειες σε ολόκληρο τον κύκλο διαχείρισης κρίσεων.

Βρυξέλλες, 1η Ιουλίου 2021.

Ο Πρόεδρος
της Ευρωπαϊκής Επιτροπής των Περιφερειών
Απόστολος ΤΖΙΤΖΙΚΩΣΤΑΣ

Γνωμοδότηση της Ευρωπαϊκής Επιτροπής των Περιφερειών με θέμα «Διευρωπαϊκές ενεργειακές υποδομές: ένας αναθεωρημένος κανονισμός κατάλληλος για την πράσινη και την ψηφιακή μετάβαση»

(2021/C 440/15)

Εισηγητής:	Robert Sorin NEGΟΙΤΆ (RO/PES), Δήμαρχος του 3ου Διαμερίσματος του Δήμου Βουκουρεστίου
Έγγραφο αναφοράς:	Πρόταση κανονισμού του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου σχετικά με κατευθυντήριες γραμμές για τις διευρωπαϊκές ενεργειακές υποδομές και με την κατάργηση του κανονισμού (ΕΕ) αριθ. 347/2013 COM(2020) 824 final

I. ΣΥΝΙΣΤΩΜΕΝΕΣ ΤΡΟΠΟΛΟΓΙΕΣ

Τροπολογία 1

Αιτιολογική σκέψη 1

Κείμενο που προτείνει η Ευρωπαϊκή Επιτροπή	Τροπολογία της ΕΤΠ
<p>(1) Η Επιτροπή, στην ανακοίνωση που εξέδωσε στις 11 Δεκεμβρίου 2019 με τίτλο «Η Ευρωπαϊκή Πράσινη Συμφωνία», παρουσίασε μια νέα αναπτυξιακή στρατηγική η οποία αποσκοπεί στον μετασχηματισμό της Ένωσης σε μια δίκαιη και ευημερούσα κοινωνία με οικονομία σύγχρονη, ανταγωνιστική και αποδοτική ως προς τη χρήση των πόρων, στην οποία έως το 2050 θα έχουν μηδενιστεί οι καθαρές εκπομπές αερίων του θερμοκηπίου και στην οποία η οικονομική ανάπτυξη θα έχει αποσυνδεθεί από τη χρήση των πόρων. Η ανακοίνωση της Επιτροπής σχετικά με το σχέδιο κλιματικών στόχων στην οποία προτείνεται η αύξηση του επιπέδου μείωσης των εκπομπών αερίων του θερμοκηπίου σε τουλάχιστον 55 % έως το 2030 –φιλοδοξία που υιοθέτησε το Ευρωπαϊκό Συμβούλιο στις 11 Δεκεμβρίου 2020– και η εκτίμηση επιπτώσεων στην οποία αυτή βασίζεται επιβεβαιώνουν ότι το ενεργειακό μείγμα του μέλλοντος θα είναι πολύ διαφορετικό από το σημερινό και υποστηρίζουν την αναγκαιότητα επανεξέτασης και, αν είναι απαραίτητο, αναθεώρησης της νομοθεσίας για την ενέργεια. Οι υφιστάμενες επενδύσεις σε ενεργειακές υποδομές είναι σαφώς ανεπαρκείς για τον μετασχηματισμό και την οικοδόμηση των ενεργειακών υποδομών του μέλλοντος. Αυτό σημαίνει επίσης ότι πρέπει να δημιουργηθούν υποδομές για τη στήριξη της ευρωπαϊκής ενεργειακής μετάβασης, συμπεριλαμβανομένου του ταχέως εξηλεκτρισμού, της κλιμάκωσης της παραγωγής ηλεκτρικής ενέργειας από ανανεώσιμες πηγές, της αυξημένης χρήσης ανανεώσιμων αερίων και αερίων χαμηλών ανθρακούχων εκπομπών, της ενοποίησης του ενεργειακού συστήματος και της αύξησης της υιοθέτησης καινοτόμων λύσεων.</p>	<p>(1) Η Επιτροπή, στην ανακοίνωση που εξέδωσε στις 11 Δεκεμβρίου 2019 με τίτλο «Η Ευρωπαϊκή Πράσινη Συμφωνία», παρουσίασε μια νέα αναπτυξιακή στρατηγική η οποία αποσκοπεί στον μετασχηματισμό της Ένωσης σε μια δίκαιη και ευημερούσα κοινωνία με οικονομία σύγχρονη, ανταγωνιστική και αποδοτική ως προς τη χρήση των πόρων, στην οποία έως το 2050 θα έχουν μηδενιστεί οι καθαρές εκπομπές αερίων του θερμοκηπίου και στην οποία η οικονομική ανάπτυξη θα έχει αποσυνδεθεί από τη χρήση των πόρων. Η ανακοίνωση της Επιτροπής σχετικά με το σχέδιο κλιματικών στόχων στην οποία προτείνεται η αύξηση του επιπέδου μείωσης των εκπομπών αερίων του θερμοκηπίου σε τουλάχιστον 55 % έως το 2030 –φιλοδοξία που υιοθέτησε το Ευρωπαϊκό Συμβούλιο στις 11 Δεκεμβρίου 2020– και η εκτίμηση επιπτώσεων στην οποία αυτή βασίζεται επιβεβαιώνουν ότι το ενεργειακό μείγμα του μέλλοντος θα είναι πολύ διαφορετικό από το σημερινό και υποστηρίζουν την αναγκαιότητα επανεξέτασης και, αν είναι απαραίτητο, αναθεώρησης του πρωτογενούς και παράγωγου δικαίου για την ενέργεια σε ευρωπαϊκό, εθνικό και περιφερειακό επίπεδο. Οι υφιστάμενες επενδύσεις σε ενεργειακές υποδομές είναι σαφώς ανεπαρκείς για τον μετασχηματισμό και την οικοδόμηση των ενεργειακών υποδομών του μέλλοντος, ενώ ταυτόχρονα διασφαλίζουν τον ενεργειακό εφοδιασμό, ο οποίος ανταποκρίνεται στις ειδικές ανάγκες και στο δυναμικό των διαφόρων περιφερειών. Αυτό σημαίνει επίσης ότι πρέπει να δημιουργηθούν υποδομές για τη στήριξη της ευρωπαϊκής ενεργειακής μετάβασης, συμπεριλαμβανομένου του ταχέως εξηλεκτρισμού, της κλιμάκωσης της παραγωγής ηλεκτρικής ενέργειας από ανανεώσιμες πηγές, της αυξημένης χρήσης ανανεώσιμων αερίων και αερίων χαμηλών ανθρακούχων εκπομπών, της ανάπτυξης συστημάτων τηλεθέρμανσης και τηλεψύξης, της ενοποίησης του ενεργειακού συστήματος και της αύξησης της υιοθέτησης καινοτόμων λύσεων, ώστε η κοινωνία μας να καταστεί οικολογική, βιώσιμη και οικονομικά προσιτή και να βελτιωθούν οι συνθήκες διαβίωσης.</p>

Αιτιολογία

Αυτονόητη

Τροπολογία 2

Αιτιολογική σκέψη 5

Κείμενο που προτείνει η Ευρωπαϊκή Επιτροπή	Τροπολογία της ΕτΠ
<p>(5) Η αξιολόγηση του κανονισμού (ΕΕ) αριθ. 347/2013 κατέδειξε σαφώς ότι το πλαίσιο βελτίωσε αποτελεσματικά την ενοποίηση των δικτύων των κρατών μελών, έδωσε ώθηση στις ανταλλαγές ενέργειας και, επομένως, συνέβαλε στην ανταγωνιστικότητα της Ένωσης. Έργα κοινού ενδιαφέροντος στους τομείς της ηλεκτρικής ενέργειας και του φυσικού αερίου συνέβαλαν ιδιαίτερα στην ασφάλεια του εφοδιασμού. Όσον αφορά τις υποδομές αερίου, είναι πλέον άρτια συνδεδεμένες, ενώ από το 2013 έχει βελτιωθεί ουσιαστικά και η ανθεκτικότητα του εφοδιασμού. Η περιφερειακή συνεργασία στο πλαίσιο των περιφερειακών ομάδων και μέσω του διασυνοριακού επιμερισμού του κόστους αποτελεί σημαντικό παράγοντα διευκόλυνσης για την υλοποίηση των έργων. Ωστόσο, σε πολλές περιπτώσεις, ο διασυνοριακός επιμερισμός του κόστους δεν είχε ως αποτέλεσμα τη μείωση του χρηματοδοτικού ελλείμματος του έργου, όπως είχε στόχο. Παρόλο που μειώθηκε η διάρκεια της πλειονότητας των διαδικασιών αδειοδότησης, σε ορισμένες περιπτώσεις η διαδικασία εξακολουθεί να είναι χρονοβόρα. Η χρηματοδοτική συνδρομή στο πλαίσιο του μηχανισμού «Συνδέοντας την Ευρώπη» (ΜΣΕ) ήταν σημαντικός παράγοντας, καθώς οι επιχορηγήσεις για μελέτες συνέβαλαν στη μείωση των κινδύνων των έργων κατά τα πρώιμα στάδια ανάπτυξης, ενώ οι επιχορηγήσεις για εργασίες υποστήριξαν την αντιμετώπιση των βασικών σημείων συμφόρησης στα έργα τα οποία δεν ήταν δυνατόν να αντιμετωπιστούν επαρκώς μέσω της χρηματοδότησης από την αγορά.</p>	<p>(5) Η αξιολόγηση του κανονισμού (ΕΕ) αριθ. 347/2013 κατέδειξε σαφώς ότι το πλαίσιο βελτίωσε αποτελεσματικά την ενοποίηση των περισσότερων δικτύων των κρατών μελών, έδωσε ώθηση στις ανταλλαγές ενέργειας και, επομένως, συνέβαλε στην ανταγωνιστικότητα της Ένωσης. Έργα κοινού ενδιαφέροντος στους τομείς της ηλεκτρικής ενέργειας και του φυσικού αερίου συνέβαλαν ιδιαίτερα στην ασφάλεια του εφοδιασμού. Όσον αφορά τις υποδομές αερίου, είναι πλέον άρτια συνδεδεμένες στην πλειοψηφία των περιφερειών, ενώ από το 2013 έχει βελτιωθεί ουσιαστικά και η ανθεκτικότητα του εφοδιασμού. Ωστόσο, μέχρι σήμερα, υπάρχουν ολόκληρες περιφέρειες που δεν έχουν κατορθώσει να βελτιώσουν επαρκώς τα δίκτυα φυσικού αερίου και την ικανότητα ενεργειακής ασφάλειας και ανθεκτικότητάς τους. Εξακολουθούν να υπάρχουν έργα διανομής φυσικού αερίου τα οποία βρίσκονται σε διαφορετικά στάδια υλοποίησης και δεν έχουν ακόμη ολοκληρωθεί. Η περιφερειακή συνεργασία στο πλαίσιο των περιφερειακών ομάδων και μέσω του διασυνοριακού επιμερισμού του κόστους αποτελεί σημαντικό παράγοντα διευκόλυνσης για την υλοποίηση των έργων. Ωστόσο, σε πολλές περιπτώσεις, ο διασυνοριακός επιμερισμός του κόστους δεν είχε ως αποτέλεσμα τη μείωση του χρηματοδοτικού ελλείμματος του έργου, όπως είχε στόχο. Παρόλο που μειώθηκε η διάρκεια της πλειονότητας των διαδικασιών αδειοδότησης, σε ορισμένες περιπτώσεις η διαδικασία εξακολουθεί να είναι χρονοβόρα. Η χρηματοδοτική συνδρομή στο πλαίσιο του μηχανισμού «Συνδέοντας την Ευρώπη» (ΜΣΕ) ήταν σημαντικός παράγοντας, καθώς οι επιχορηγήσεις για μελέτες συνέβαλαν στη μείωση των κινδύνων των έργων κατά τα πρώιμα στάδια ανάπτυξης, ενώ οι επιχορηγήσεις για εργασίες υποστήριξαν την αντιμετώπιση των βασικών σημείων συμφόρησης στα έργα τα οποία δεν ήταν δυνατόν να αντιμετωπιστούν επαρκώς μέσω της χρηματοδότησης από την αγορά και τα οποία είναι εξαιρετικά σημαντικά για την εγγύηση μιας ασφαλούς και δίκαιης ενεργειακής μετάβασης.</p>

Αιτιολογία

Αυτονόητη

Τροπολογία 3

Αιτιολογική σκέψη 11

Κείμενο που προτείνει η Ευρωπαϊκή Επιτροπή	Τροπολογία της ΕτΠ
<p>(11) Η ασφάλεια του εφοδιασμού, ως ένας από τους βασικούς κινητήριους μοχλούς του κανονισμού (ΕΕ) αριθ. 347/2013, έχει βελτιωθεί σημαντικά μέσω έργων κοινού ενδιαφέροντος. Επίσης, σύμφωνα με την εκτίμηση επιπτώσεων των κλιματικών επιδιώξεων που διενήργησε η Επιτροπή, η κατανάλωση φυσικού αερίου αναμένεται να μειωθεί σημαντικά, καθώς ο μη περιορισμός της χρήσης του δεν είναι συμβατός με το ουδέτερο ισοζύγιο διοξειδίου του άνθρακα. Από την άλλη πλευρά, η κατανάλωση βιοαερίου, ανανεώσιμου υδρογόνου και υδρογόνου χαμηλών ανθρακούχων εκπομπών, καθώς και συνθετικών αέριων καυσίμων, θα αυξηθεί σημαντικά προς το 2050. Επομένως, οι υποδομές φυσικού αερίου δεν χρειάζονται πλέον στήριξη μέσω της πολιτικής για τα ΔΕΔ-Ε. Ο σχεδιασμός των ενεργειακών υποδομών θα πρέπει να αντικατοπτρίζει αυτό το μεταβαλλόμενο τοπίο στον τομέα του αερίου.</p>	<p>(11) Η ασφάλεια του εφοδιασμού, ως ένας από τους βασικούς κινητήριους μοχλούς του κανονισμού (ΕΕ) αριθ. 347/2013, έχει βελτιωθεί σημαντικά μέσω έργων κοινού ενδιαφέροντος. Επίσης, σύμφωνα με την εκτίμηση επιπτώσεων των κλιματικών επιδιώξεων που διενήργησε η Επιτροπή, η κατανάλωση φυσικού αερίου αναμένεται να μειωθεί σημαντικά, καθώς ο μη περιορισμός της χρήσης του δεν είναι συμβατός με το ουδέτερο ισοζύγιο διοξειδίου του άνθρακα. Από την άλλη πλευρά, η κατανάλωση βιοαερίου, ανανεώσιμου υδρογόνου και υδρογόνου χαμηλών ανθρακούχων εκπομπών, καθώς και συνθετικών αέριων καυσίμων, θα αυξηθεί σημαντικά προς το 2050. Επομένως, οι νέες υποδομές φυσικού αερίου δεν χρειάζονται πλέον στήριξη μέσω της πολιτικής για τα ΔΕΔ-Ε. Ο σχεδιασμός των ενεργειακών υποδομών θα πρέπει να αντικατοπτρίζει αυτό το μεταβαλλόμενο τοπίο στον τομέα του αερίου. Ταυτόχρονα, σε πολλές χώρες της ΕΕ τα έργα φυσικού αερίου συμβάλλουν στη μείωση των εκπομπών διοξειδίου του άνθρακα διευκολύνοντας τη μετάβαση από τα στερεά ορυκτά καύσιμα. Η αναθεώρηση του εν λόγω κανονισμού της ΕΕ δεν πρέπει να επηρεάσει αρνητικά τα έργα που δεν έχουν ακόμη ολοκληρωθεί.</p>

Αιτιολογία

Αυτονόητη

Τροπολογία 4

Αιτιολογική σκέψη 15

Κείμενο που προτείνει η Ευρωπαϊκή Επιτροπή	Τροπολογία της ΕτΠ
<p>(15) Επίσης, θα πρέπει να δημιουργηθεί μια νέα κατηγορία υποδομών για ευφυή δίκτυα φυσικού αερίου για τη στήριξη επενδύσεων που ενσωματώνουν στο δίκτυο αέρια από ανανεώσιμες πηγές και αέρια χαμηλών ανθρακούχων εκπομπών, όπως το βιοαέριο, το βιομεθάνιο και το υδρογόνο, και βοηθούν στη διαχείριση του πιο πολύπλοκου συστήματος που θα προκύψει, με βάση καινοτόμες ψηφιακές τεχνολογίες.</p>	<p>(15) Επίσης, θα πρέπει να δημιουργηθεί μια νέα κατηγορία υποδομών για ευφυή δίκτυα φυσικού αερίου για τη στήριξη επενδύσεων που ενσωματώνουν στο δίκτυο αέρια από ανανεώσιμες πηγές και αέρια χαμηλών ανθρακούχων εκπομπών, όπως το βιοαέριο, το βιομεθάνιο και το υδρογόνο, και βοηθούν στη διαχείριση του πιο πολύπλοκου συστήματος που θα προκύψει, με βάση καινοτόμες ψηφιακές τεχνολογίες, καθώς και τεχνολογικές και μηχανικές λύσεις για την ποιότητα του αερίου και τη διαχείριση των δικτύων που βασίζονται στα συστήματα εποπτικού ελέγχου και απόκτησης δεδομένων (SCADA).</p>

Αιτιολογία

Αυτονόητη

Τροπολογία 5

Αιτιολογική σκέψη 25

Κείμενο που προτείνει η Ευρωπαϊκή Επιτροπή	Τροπολογία της ΕτΠ
<p>(25) Θα πρέπει να συσταθούν περιφερειακές ομάδες που θα προτείνουν και θα επανεξετάζουν έργα κοινού ενδιαφέροντος, με απώτερο στόχο την κατάρτιση των περιφερειακών καταλόγων έργων κοινού ενδιαφέροντος. Για να διασφαλιστεί ευρεία συναίνεση, οι εν λόγω περιφερειακές ομάδες θα πρέπει να διασφαλίσουν τη στενή συνεργασία μεταξύ των κρατών μελών, των εθνικών ρυθμιστικών αρχών, των φορέων υλοποίησης των έργων και των σχετικών ενδιαφερόμενων. Στο πλαίσιο της εν λόγω συνεργασίας, οι εθνικές ρυθμιστικές αρχές θα πρέπει, όταν είναι αναγκαίο, να συμβουλεύουν τις περιφερειακές ομάδες, μεταξύ άλλων όσον αφορά τη δυνατότητα υλοποίησης των προτεινόμενων έργων από νομική άποψη και το προτεινόμενο χρονοδιάγραμμα ρυθμιστικής έγκρισης.</p>	<p>(25) Θα πρέπει να συσταθούν περιφερειακές ομάδες που θα προτείνουν και θα επανεξετάζουν έργα κοινού ενδιαφέροντος, με απώτερο στόχο την κατάρτιση των περιφερειακών καταλόγων έργων κοινού ενδιαφέροντος. Για να διασφαλιστεί ευρεία συναίνεση, οι εν λόγω περιφερειακές ομάδες θα πρέπει να διασφαλίσουν τη στενή συνεργασία μεταξύ των κρατών μελών, των εθνικών ρυθμιστικών αρχών, των τοπικών και των περιφερειακών αρχών, των φορέων υλοποίησης των έργων και των σχετικών ενδιαφερόμενων. Στο πλαίσιο της εν λόγω συνεργασίας, οι εθνικές ρυθμιστικές αρχές θα πρέπει, όταν είναι αναγκαίο, να συμβουλεύουν τις περιφερειακές ομάδες, μεταξύ άλλων όσον αφορά τη δυνατότητα υλοποίησης των προτεινόμενων έργων από νομική άποψη και το προτεινόμενο χρονοδιάγραμμα ρυθμιστικής έγκρισης.</p>

Αιτιολογία

Αυτονόητη

Τροπολογία 6

Άρθρο 1, παράγραφος 1

Κείμενο που προτείνει η Ευρωπαϊκή Επιτροπή	Τροπολογία της ΕτΠ
<p>Άρθρο 1 Αντικείμενο</p> <p>1. Ο παρών κανονισμός καθορίζει κατευθυντήριες γραμμές για την έγκαιρη ανάπτυξη και διαλειτουργικότητα των διαδρόμων και των πεδίων προτεραιότητας των διευρωπαϊκών ενεργειακών υποδομών που καθορίζονται στο παράρτημα Ι (στο εξής: διάδρομοι και πεδία προτεραιότητας των ενεργειακών υποδομών), που συμβάλλουν στην επίτευξη των επιδιώξεων της Ένωσης για το κλίμα και την ενέργεια έως το 2030 και στον στόχο της κλιματικής ουδετερότητας έως το 2050.</p>	<p>Άρθρο 1 Αντικείμενο</p> <p>1. Ο παρών κανονισμός καθορίζει κατευθυντήριες γραμμές για την έγκαιρη ανάπτυξη και διαλειτουργικότητα των διαδρόμων και των πεδίων προτεραιότητας των διευρωπαϊκών ενεργειακών υποδομών που καθορίζονται στο παράρτημα Ι (στο εξής: διάδρομοι και πεδία προτεραιότητας των ενεργειακών υποδομών), που συμβάλλουν στην επίτευξη των επιδιώξεων της Ένωσης για το κλίμα και την ενέργεια έως το 2030, στον στόχο της κλιματικής ουδετερότητας έως το 2050, στους στόχους βιοποικιλότητας για το 2030 και στην εξασφάλιση και τόνωση της ενεργειακής ασφάλειας, της ολοκλήρωσης της αγοράς, του δίκαιου ανταγωνισμού, της διαφοροποίησης του ενεργειακού εφοδιασμού και της προσιτής ενέργειας για όλους.</p>

Αιτιολογία

Η αναθεώρηση του κανονισμού ΔΕΔ-Ε (συμπεριλαμβανομένου του σχεδιασμού υποδομών) πρέπει να συνάδει με τους στόχους της Πράσινης Συμφωνίας, την επίτευξη κλιματικής ουδετερότητας έως το 2050 και το στόχο να μην «μείνει κανείς στο περιθώριο» που συνεπάγεται προσιτή ενέργεια για όλους.

Τροπολογία 7

Άρθρο 2

Κείμενο που προτείνει η Ευρωπαϊκή Επιτροπή	Τροπολογία της ΕτΠ
<p>4) «έργο κοινού ενδιαφέροντος»: έργο απαραίτητο για την υλοποίηση των διαδρόμων και πεδίων προτεραιότητας ενεργειακών υποδομών που καθορίζονται στο παράρτημα Ι που περιλαμβάνεται στον ενωσιακό κατάλογο έργων κοινού ενδιαφέροντος, όπως ορίζεται στο άρθρο 3·</p> <p>(...)</p> <p>16) «προσαρμογή στην κλιματική αλλαγή»: διαδικασία που κατοχυρώνει ότι η ανθεκτικότητα των ενεργειακών υποδομών στις δυνητικές δυσμενείς επιπτώσεις της κλιματικής αλλαγής διασφαλίζεται με την αξιολόγηση της τρωτότητας και του κινδύνου που επιφέρει η κλιματική αλλαγή, μεταξύ άλλων μέσω σχετικών μέτρων προσαρμογής.</p>	<p>4) «έργο κοινού ενδιαφέροντος»: έργο απαραίτητο για την υλοποίηση των διαδρόμων και πεδίων προτεραιότητας ενεργειακών υποδομών που καθορίζονται στο παράρτημα Ι που περιλαμβάνεται στον ενωσιακό κατάλογο έργων κοινού ενδιαφέροντος, όπως ορίζεται στο άρθρο 3. Κατά την αξιολόγηση των έργων, πρέπει να λαμβάνονται υπόψη οι εθνικές αναπτυξιακές στρατηγικές και το τοπικό και περιφερειακό δυναμικό του τόπου υλοποίησης του έργου, ούτως ώστε να εξασφαλίζεται ο βέλτιστος επωφελής αντίκτυπος.</p> <p>(...)</p> <p>16) «προσαρμογή στην κλιματική αλλαγή»: διαδικασία που κατοχυρώνει ότι η ανθεκτικότητα των ενεργειακών υποδομών στις δυνητικές δυσμενείς επιπτώσεις της κλιματικής αλλαγής διασφαλίζεται με την αξιολόγηση της τρωτότητας και του κινδύνου που επιφέρει η κλιματική αλλαγή, μεταξύ άλλων μέσω σχετικών μέτρων προσαρμογής.</p> <p>17) «βιωσιμότητα»: το δυναμικό κάθε είδους έργου να συμβάλλει στην επίτευξη του στόχου κλιματικής ουδετερότητας. Αξιολογείται με βάση την ένταξη των ανανεώσιμων πηγών ενέργειας το δίκτυο ή τη μείωση των εκπομπών αερίων του θερμοκηπίου που θα εκπέμψει το έργο καθ' όλη την προσδοκώμενη διάρκεια ζωής του.</p>

Αιτιολογία

Η «βιωσιμότητα» απουσιάζει από τους ορισμούς. Δεδομένης της μακράς διάρκειας ζωής, το δυναμικό ενός έργου να μετατραπεί σε μη αξιοποιήσιμο στοιχείο πρέπει να εξεταστεί προσεκτικά καθώς το σύστημα οδεύει προς την ανθρακική ουδετερότητα.

Τροπολογία 8

Άρθρο 3 παράγραφος 3 στοιχείο α)

Κείμενο που προτείνει η Ευρωπαϊκή Επιτροπή	Τροπολογία της ΕτΠ
<p>α) για κάθε επιμέρους πρόταση έργου κοινού ενδιαφέροντος απαιτείται έγκριση από τα κράτη μέλη την επικράτεια των οποίων αφορά το έργο· εάν ένα κράτος αποφασίσει να μη χορηγήσει την έγκρισή του, προβάλλει λόγους δεόντως αιτιολογημένους για την απόφασή του αυτή στην οικεία ομάδα·</p>	<p>α) για κάθε επιμέρους πρόταση έργου κοινού ενδιαφέροντος απαιτείται έγκριση από τα κράτη μέλη την επικράτεια των οποίων αφορά το έργο· εάν ένα κράτος αποφασίσει να μη χορηγήσει την έγκρισή του, προβάλλει λόγους δεόντως αιτιολογημένους για την απόφασή του αυτή στην οικεία ομάδα. Προκειμένου να αποφευχθούν συγκρούσεις σε περιφερειακό επίπεδο και σε επίπεδο κρατών μελών και για να υπάρχει ένας διαμεσολαβητής για τη διασφάλιση της ορθής μεταφοράς στο εθνικό δίκαιο και της συμμόρφωσης με τις διατάξεις του παρόντος κανονισμού, η Ευρωπαϊκή Ένωση δημιουργεί μια ενιαία αρχή η οποία ορίζεται για τον σκοπό αυτό·</p>

Αιτιολογία

Αυτονόητη

Τροπολογία 9

Άρθρο 4 παράγραφος 2 στοιχείο α)

Κείμενο που προτείνει η Ευρωπαϊκή Επιτροπή	Τροπολογία της ΕτΠ
α) το έργο συμβάλλει σημαντικά στους στόχους απανθρακοποίησης της Ένωσης και της τρίτης χώρας, καθώς και στη βιωσιμότητα, μεταξύ άλλων μέσω της ενσωμάτωσης της ενέργειας από ανανεώσιμες πηγές στο δίκτυο και της μεταφοράς της παραγόμενης από ανανεώσιμες πηγές ενέργειας σε σημαντικά κέντρα κατανάλωσης και χώρους αποθήκευσης· και	α) το έργο συμβάλλει σημαντικά στους στόχους απανθρακοποίησης της Ένωσης και της τρίτης χώρας, καθώς και στη βιωσιμότητα, μεταξύ άλλων μέσω της ενσωμάτωσης της ενέργειας από ανανεώσιμες πηγές και της χαμηλών ανθρακούχων εκπομπών ενέργειας στο δίκτυο και της μεταφοράς της παραγόμενης από ανανεώσιμες πηγές και χαμηλών ανθρακούχων εκπομπών ενέργειας σε σημαντικά κέντρα κατανάλωσης και χώρους αποθήκευσης· και

Αιτιολογία

Αυτονόητη

Τροπολογία 10

Άρθρο 5 παράγραφος 5

Κείμενο που προτείνει η Ευρωπαϊκή Επιτροπή	Τροπολογία της ΕτΠ
5. Έως τις 31 Ιανουαρίου κάθε έτους, οι αρμόδιες αρχές του άρθρου 8 υποβάλλουν στον Οργανισμό και στην αντίστοιχη ομάδα την έκθεση που αναφέρεται στην παράγραφο 4 του παρόντος άρθρου, συνοδευόμενη από πληροφορίες σχετικά με την πρόοδο και, κατά περίπτωση, τις καθυστερήσεις στην υλοποίηση έργων κοινού ενδιαφέροντος που αφορούν την αντίστοιχη επικράτεια τους, σε σχέση με τις διαδικασίες αδειοδότησης, καθώς και τους λόγους των εν λόγω καθυστερήσεων. Η συνεισφορά των αρμόδιων αρχών στην έκθεση επισημαίνεται σαφώς και η έκθεση καταρτίζεται χωρίς να τροποποιηθεί το κείμενο που συνέταξαν οι φορείς υλοποίησης των έργων.	5. Έως τις 31 Ιανουαρίου κάθε έτους, οι αρμόδιες αρχές που έχουν θεσπιστεί σε ευρωπαϊκό επίπεδο και εντός των κρατών μελών σύμφωνα το άρθρο 8 του παρόντος κανονισμού υποβάλλουν στον Οργανισμό και στην αντίστοιχη ομάδα την έκθεση που αναφέρεται στην παράγραφο 4 του παρόντος άρθρου, συνοδευόμενη από πληροφορίες σχετικά με την πρόοδο και, κατά περίπτωση, τις καθυστερήσεις στην υλοποίηση έργων κοινού ενδιαφέροντος που αφορούν την αντίστοιχη επικράτεια τους, σε σχέση με τις διαδικασίες αδειοδότησης, καθώς και τους λόγους των εν λόγω καθυστερήσεων. Η συνεισφορά των αρμόδιων αρχών στην έκθεση επισημαίνεται σαφώς και η έκθεση καταρτίζεται χωρίς να τροποποιηθεί το κείμενο που συνέταξαν οι φορείς υλοποίησης των έργων.

Αιτιολογία

Αυτονόητη

Τροπολογία 11

Άρθρο 8

Κείμενο που προτείνει η Ευρωπαϊκή Επιτροπή	Τροπολογία της ΕτΠ
<p style="text-align: center;">Άρθρο 8</p> <p>Οργάνωση της διαδικασίας αδειοδότησης</p> <p>3. Με την επιφύλαξη των σχετικών απαιτήσεων του διεθνούς και ενωσιακού δικαίου, η αρμόδια αρχή διευκολύνει την έκδοση της εμπεριστατωμένης απόφασης. Η εμπεριστατωμένη απόφαση αποτελεί την τελική απόδειξη ότι το έργο κοινού ενδιαφέροντος έχει καταστεί έτοιμο προς κατασκευή και δεν υπάρχουν άλλες απαιτήσεις για τυχόν επιπρόσθετες άδειες ή εγκρίσεις σχετικά με αυτό. Η εμπεριστατωμένη απόφαση εκδίδεται εντός της προθεσμίας που ορίζεται στο άρθρο 10 παράγραφοι 1 και 2 και σύμφωνα με ένα από τα ακόλουθα συστήματα:</p>	<p style="text-align: center;">Άρθρο 8</p> <p>Οργάνωση της διαδικασίας αδειοδότησης</p> <p>3. Με την επιφύλαξη των σχετικών απαιτήσεων του περιφερειακού, εθνικού, ενωσιακού και διεθνούς δικαίου, η αρμόδια αρχή διευκολύνει την έκδοση της εμπεριστατωμένης απόφασης. Η εμπεριστατωμένη απόφαση αποτελεί την τελική απόδειξη ότι το έργο κοινού ενδιαφέροντος έχει καταστεί έτοιμο προς κατασκευή και δεν υπάρχουν άλλες απαιτήσεις για τυχόν επιπρόσθετες άδειες ή εγκρίσεις σχετικά με αυτό. Η εμπεριστατωμένη απόφαση εκδίδεται εντός της προθεσμίας που ορίζεται στο άρθρο 10 παράγραφοι 1 και 2 και σύμφωνα με ένα από τα ακόλουθα συστήματα:</p>

Αιτιολογία

Αυτονόητη

Τροπολογία 12

Άρθρο 9

Κείμενο που προτείνει η Ευρωπαϊκή Επιτροπή	Τροπολογία της ΕτΠ
<p>Διαφάνεια και δημόσια συμμετοχή</p> <p>1. Έως την [1η Μαΐου 2023], το κράτος μέλος ή η αρμόδια αρχή, κατά περίπτωση σε συνεργασία με τις άλλες ενδιαφερόμενες αρχές, εκδίδει επικαιροποιημένο εγχειρίδιο διαδικασιών αδειοδότησης για έργα κοινού ενδιαφέροντος, το οποίο περιλαμβάνει τουλάχιστον τις πληροφορίες που προσδιορίζονται στο παράρτημα VI σημείο 1. Το εγχειρίδιο δεν αποτελεί νομικώς δεσμευτικό έγγραφο, αλλά μπορεί να παραπέμπει ή να αναφέρεται σε συναφείς νομικές διατάξεις. Οι εθνικές αρμόδιες αρχές συντονίζουν και εντοπίζουν συνέργειες με γειτονικές χώρες κατά την ανάπτυξη του οικείου εγχειριδίου διαδικασιών.</p> <p>(...)</p> <p>4. Σε περίπτωση στην οποία δεν απαιτείται ήδη σύμφωνα με την εθνική νομοθεσία με βάση ίδια ή αυστηρότερα πρότυπα, πριν από την υποβολή του τελικού και πλήρους φακέλου της αίτησης στην αρμόδια αρχή με βάση το άρθρο 10 παράγραφος 1 στοιχείο α), διενεργείται τουλάχιστον μία δημόσια διαβούλευση από τον φορέα υλοποίησης του έργου ή, όπου το επιτάσσει το εθνικό δίκαιο, από την αρμόδια αρχή. Η εν λόγω δημόσια διαβούλευση πραγματοποιείται με την επιφύλαξη οιασδήποτε δημόσιας διαβούλευσης διενεργείται μετά την υποβολή της αίτησης για τη συναίνεση ανάπτυξης σύμφωνα με το άρθρο 6 παράγραφος 2 της οδηγίας 2011/92/ΕΕ. Με τη δημόσια διαβούλευση ενημερώνονται εγκαίρως τα ενδιαφερόμενα μέρη που αναφέρονται στο παράρτημα VI σημείο 3 στοιχείο α) σχετικά με το έργο και διευκολύνεται ο προσδιορισμός της καταλληλότερης τοποθεσίας ή διαδρομής, μεταξύ άλλων με βάση τα ζητήματα κατάλληλης προσαρμογής στην κλιματική αλλαγή που αφορούν το έργο, και τα σχετικά ζητήματα που θα αφορά ο φάκελος της αίτησης. (...)</p>	<p>Διαφάνεια και δημόσια συμμετοχή</p> <p>1. Έως την [1η Μαΐου 2023], το κράτος μέλος ή η αρμόδια αρχή, κατά περίπτωση σε συνεργασία με τις άλλες ενδιαφερόμενες αρχές, εκδίδει επικαιροποιημένο εγχειρίδιο διαδικασιών αδειοδότησης για έργα κοινού ενδιαφέροντος, το οποίο περιλαμβάνει τουλάχιστον τις πληροφορίες που προσδιορίζονται στο παράρτημα VI σημείο 1. Το εγχειρίδιο δεν αποτελεί νομικώς δεσμευτικό έγγραφο, αλλά παραπέμπει ή αναφέρεται σε συναφείς νομικές διατάξεις. Οι εθνικές και περιφερειακές αρμόδιες αρχές συνεργάζονται με τις αρχές των γειτονικών χωρών για την ανταλλαγή ορθών πρακτικών και τη διευκόλυνση της διαδικασίας αδειοδότησης.</p> <p>(...)</p> <p>4. Σε περίπτωση στην οποία δεν απαιτείται ήδη σύμφωνα με την εθνική νομοθεσία με βάση ίδια ή αυστηρότερα πρότυπα, πριν από την υποβολή του τελικού και πλήρους φακέλου της αίτησης στην αρμόδια αρχή με βάση το άρθρο 10 παράγραφος 1 στοιχείο α), διενεργείται τουλάχιστον μία δημόσια διαβούλευση από τον φορέα υλοποίησης του έργου ή, όπου το επιτάσσει το εθνικό δίκαιο, από την αρμόδια αρχή. Η εν λόγω δημόσια διαβούλευση πραγματοποιείται με την επιφύλαξη οιασδήποτε δημόσιας διαβούλευσης διενεργείται μετά την υποβολή της αίτησης για τη συναίνεση ανάπτυξης σύμφωνα με το άρθρο 6 παράγραφος 2 της οδηγίας 2011/92/ΕΕ. Με τη δημόσια διαβούλευση ενημερώνονται εγκαίρως τα ενδιαφερόμενα μέρη που αναφέρονται στο παράρτημα VI σημείο 3 στοιχείο α) σχετικά με το έργο και διευκολύνεται ο προσδιορισμός της καταλληλότερης τοποθεσίας ή διαδρομής, συμπεριλαμβανομένης εναλλακτικής επιλογής αν κριθεί σκόπιμο, μεταξύ άλλων με βάση τα ζητήματα κατάλληλης προσαρμογής στην κλιματική αλλαγή που αφορούν το έργο, και τα σχετικά ζητήματα που θα αφορά ο φάκελος της αίτησης. (...)</p>

Αιτιολογία

Αυτονόητη

Τροπολογία 13

Άρθρο 16

Κείμενο που προτείνει η Ευρωπαϊκή Επιτροπή	Τροπολογία της ΕτΠ
<p>Διευκόλυνση των επενδύσεων με διασυνοριακό αντίκτυπο</p> <p>1. Οι πράγματι προκύψασες επενδυτικές δαπάνες, από τις οποίες εξαιρούνται οι δαπάνες συντήρησης, που σχετίζονται με έργο κοινού ενδιαφέροντος που εμπίπτει στις κατηγορίες που αναφέρονται στο παράρτημα II σημείο 1 στοιχεία α), β), γ) και ε) και με έργα κοινού ενδιαφέροντος που εμπίπτουν στην κατηγορία που αναφέρεται στο παράρτημα II σημείο 3, εφόσον εμπίπτουν στην αρμοδιότητα των εθνικών ρυθμιστικών αρχών, βαρύνουν τους αντίστοιχους ΔΣΜ ή τους φορείς υλοποίησης των υποδομών μεταφοράς των κρατών μελών όπου εντοπίζονται τα καθαρά θετικά αποτελέσματα του έργου και, στον βαθμό που δεν καλύπτονται από μισθώματα συμφόρησης ή άλλα τέλη, καταβάλλονται από τους χρήστες του δικτύου μέσω των τιμολογίων πρόσβασης στα δίκτυα σε αυτά τα κράτη μέλη.</p> <p>2. Οι διατάξεις του παρόντος άρθρου εφαρμόζονται σε έργο κοινού ενδιαφέροντος που εμπίπτει στις κατηγορίες που αναφέρονται στο παράρτημα II σημείο 1 στοιχεία α), β), γ) και ε) όταν τουλάχιστον ένας από τους φορείς υλοποίησης του έργου ζητά από τις οικείες εθνικές αρχές την εφαρμογή τους για τις δαπάνες του έργου. Εφαρμόζονται για έργο κοινού ενδιαφέροντος που εμπίπτει στην κατηγορία που αναφέρεται στο παράρτημα II σημείο 3, κατά περίπτωση, μόνον εφόσον έχει ήδη διενεργηθεί αξιολόγηση της ζήτησης στην αγορά και διαπιστώθηκε ότι οι πράγματι προκύψασες επενδυτικές δαπάνες δεν αναμένεται να καλυφθούν από τα τιμολόγια.</p> <p>4. (...) Κατά τον διασυνοριακό επιμερισμό του κόστους, οι σχετικές εθνικές ρυθμιστικές αρχές, σε διαβούλευση με τους οικείους ΔΣΜ, επιδιώκουν την επίτευξη αμοιβαίας συμφωνίας που θα βασίζεται μεταξύ άλλων και στις πληροφορίες της παραγράφου 3 στοιχεία α) και β). Η εκτίμησή τους βασίζεται στο ίδιο σενάριο που χρησιμοποιείται στη διαδικασία επιλογής για την κατάρτιση του ενωσιακού καταλόγου όπου περιλαμβάνεται το έργο κοινού ενδιαφέροντος.</p> <p>Όταν ένα έργο κοινού ενδιαφέροντος μετριάξει αρνητικές εξωτερικές επιδράσεις, όπως ροές κλειστού βρόγχου, και το έργο αυτό εκτελείται στο κράτος μέλος στο οποίο δημιουργείται η αρνητική εξωτερική επίδραση, τέτοιος μετριασμός δεν θεωρείται διασυνοριακό όφελος και δεν συνιστά, ως εκ τούτου, βάση για τον επιμερισμό του κόστους στον ΔΣΜ των κρατών μελών που πλήττονται από αυτές τις αρνητικές εξωτερικές επιδράσεις.</p>	<p>Διευκόλυνση των επενδύσεων με διασυνοριακό αντίκτυπο</p> <p>1. Οι πράγματι προκύψασες επενδυτικές δαπάνες, από τις οποίες εξαιρούνται οι δαπάνες συντήρησης, που σχετίζονται με έργο κοινού ενδιαφέροντος που εμπίπτει στις κατηγορίες που αναφέρονται στο παράρτημα II σημείο 1 στοιχεία α), β), γ), δ) και ε) και 2 στοιχείο α) και με έργα κοινού ενδιαφέροντος που εμπίπτουν στην κατηγορία που αναφέρεται στο παράρτημα II σημείο 3 και στο παράρτημα IV σημείο 1 στοιχείο γ), εφόσον εμπίπτουν στην αρμοδιότητα των εθνικών ρυθμιστικών αρχών, βαρύνουν τους αντίστοιχους φορείς εκμετάλλευσης δικτύου ή τους φορείς υλοποίησης των υποδομών μεταφοράς και/ή διανομής των κρατών μελών όπου εντοπίζονται τα καθαρά θετικά αποτελέσματα του έργου και, στον βαθμό που δεν καλύπτονται από μισθώματα συμφόρησης ή άλλα τέλη, καταβάλλονται από τους χρήστες του δικτύου μέσω των τιμολογίων πρόσβασης στα δίκτυα σε αυτά τα κράτη μέλη.</p> <p>2. Οι διατάξεις του παρόντος άρθρου εφαρμόζονται σε έργο κοινού ενδιαφέροντος που εμπίπτει στις κατηγορίες που αναφέρονται στο παράρτημα II σημείο 1 στοιχεία α), β), γ), δ) και ε) και 2 στοιχείο α) και στο παράρτημα IV σημείο 1 στοιχείο γ) όταν τουλάχιστον ένας από τους φορείς υλοποίησης του έργου ζητά από τις οικείες εθνικές αρχές την εφαρμογή τους για τις δαπάνες του έργου. Εφαρμόζονται για έργο κοινού ενδιαφέροντος που εμπίπτει στην κατηγορία που αναφέρεται στο παράρτημα II σημείο 3, κατά περίπτωση, μόνον εφόσον έχει ήδη διενεργηθεί αξιολόγηση της ζήτησης στην αγορά και διαπιστώθηκε ότι οι πράγματι προκύψασες επενδυτικές δαπάνες δεν αναμένεται να καλυφθούν από τα τιμολόγια.</p> <p>4. (...) Κατά τον διασυνοριακό επιμερισμό του κόστους, οι σχετικές εθνικές ρυθμιστικές αρχές, σε διαβούλευση με τους οικείους φορείς εκμετάλλευσης δικτύου, επιδιώκουν την επίτευξη αμοιβαίας συμφωνίας που θα βασίζεται μεταξύ άλλων και στις πληροφορίες της παραγράφου 3 στοιχεία α) και β). Η εκτίμησή τους βασίζεται στο ίδιο σενάριο που χρησιμοποιείται στη διαδικασία επιλογής για την κατάρτιση του ενωσιακού καταλόγου όπου περιλαμβάνεται το έργο κοινού ενδιαφέροντος. Όταν ένα έργο κοινού ενδιαφέροντος μετριάξει αρνητικές εξωτερικές επιδράσεις, όπως ροές κλειστού βρόγχου, και το έργο αυτό εκτελείται στο κράτος μέλος στο οποίο δημιουργείται η αρνητική εξωτερική επίδραση, τέτοιος μετριασμός δεν θεωρείται διασυνοριακό όφελος και δεν συνιστά, ως εκ τούτου, βάση για τον επιμερισμό του κόστους στον φορέα εκμετάλλευσης δικτύου των κρατών μελών που πλήττονται από αυτές τις αρνητικές εξωτερικές επιδράσεις.</p>

Αιτιολογία

Τα έξυπνα δίκτυα χαμηλής τάσης και αερίου ενθαρρύνουν τους καταναλωτές ώστε να καταστούν παραγωγοί-καταναλωτές και συμβάλλουν στην ενεργειακή μετάβαση. Έργα έξυπνων δικτύων υποεκπροσωπούνται επί του παρόντος στον κατάλογο ΕΚΕ λόγω του περιοριστικού ορισμού των έξυπνων δικτύων στον ισχύοντα κανονισμό για τις διευρωπαϊκές ενεργειακές υποδομές. Η τροπολογία αποσκοπεί στη διεύρυνση του ορισμού.

Τροπολογία 14

Άρθρο 18 παράγραφος 4 της ΣΛΕΕ

Κείμενο που προτείνει η Ευρωπαϊκή Επιτροπή	Τροπολογία της ΕτΠ
<p>4. Τα έργα κοινού ενδιαφέροντος που εμπίπτουν στις κατηγορίες που αναφέρονται στο παράρτημα II σημείο 1 στοιχείο δ) και σημεία 2 και 5 είναι επίσης επιλέξιμα για χρηματοδοτική συνδρομή από την Ένωση υπό τη μορφή επιχορηγήσεων για εργασίες, εάν οι εμπλεκόμενοι φορείς υλοποίησης των έργων μπορούν να αποδείξουν σαφώς σημαντικές θετικές εξωτερικές επιδράσεις των έργων, όπως ασφάλεια εφοδιασμού, ευελιξία συστήματος, αλληλεγγύη ή καινοτομία, και παρέχουν σαφείς αποδείξεις σχετικά με την έλλειψη εμπορικής βιωσιμότητάς τους, σύμφωνα με την ανάλυση κόστους-οφέλους, το επιχειρηματικό σχέδιο και τις διενεργηθείσες εκτιμήσεις, ιδίως από πιθανούς επενδυτές ή πιστωτές ή, κατά περίπτωση, από εθνική ρυθμιστική αρχή.</p>	<p>4. Τα έργα κοινού ενδιαφέροντος που εμπίπτουν στις κατηγορίες που αναφέρονται στο παράρτημα II σημείο 1 στοιχείο δ) και σημεία 2, 4 και 5 είναι επίσης επιλέξιμα για χρηματοδοτική συνδρομή από την Ένωση υπό τη μορφή επιχορηγήσεων για εργασίες, εάν οι εμπλεκόμενοι φορείς υλοποίησης των έργων μπορούν να αποδείξουν σαφώς σημαντικές θετικές εξωτερικές επιδράσεις των έργων, όπως ασφάλεια εφοδιασμού, ευελιξία συστήματος, αλληλεγγύη ή καινοτομία, και παρέχουν σαφείς αποδείξεις σχετικά με την έλλειψη εμπορικής βιωσιμότητάς τους, σύμφωνα με την ανάλυση κόστους-οφέλους, το επιχειρηματικό σχέδιο και τις διενεργηθείσες εκτιμήσεις, ιδίως από πιθανούς επενδυτές ή πιστωτές ή, κατά περίπτωση, από εθνική ρυθμιστική αρχή.</p>

Αιτιολογία

Οι ηλεκτρολύτες πρέπει να είναι επιλέξιμοι για χρηματοδότηση από τον ΜΣΕ. Ειδικά στα αρχικά στάδια, οι επενδύσεις σε δίκτυα εξαρτώνται από την ικανότητα παραγωγής και πρέπει συνεπώς να συνεξετάζονται. Οι ηλεκτρολύτες έχουν διασυνοριακό αντίκτυπο, ιδίως αν συνδέουν την ηλεκτροπαραγωγή από υδρογόνο με τη ζήτηση στις διασυνοριακές περιοχές.

Τροπολογία 15

Παράρτημα II

Κείμενο που προτείνει η Ευρωπαϊκή Επιτροπή	Τροπολογία της ΕτΠ
<p>3) όσον αφορά το υδρογόνο:</p> <p>α) αγωγοί μεταφοράς για τη μεταφορά υδρογόνου, οι οποίοι δίνουν πρόσβαση σε πολλαπλούς χρήστες του δικτύου, με διαφανή τρόπο και χωρίς διακρίσεις, και περιέχουν κυρίως αγωγούς υδρογόνου υψηλής πίεσης, με εξαίρεση τους αγωγούς για την τοπική διανομή υδρογόνου·</p> <p>β) υπόγειες εγκαταστάσεις αποθήκευσης που είναι συνδεδεμένες με τους αγωγούς υδρογόνου υψηλής πίεσης του σημείου α)·</p> <p>γ) εγκαταστάσεις παραλαβής, αποθήκευσης και επαναεριοποίησης ή αποσυμπίεσης υγροποιημένου υδρογόνου ή υδρογόνου ενσωματωμένου σε άλλες χημικές ουσίες με στόχο την έγχυση του υδρογόνου στο δίκτυο·</p> <p>δ) κάθε εξοπλισμός ή εγκατάσταση που είναι ουσιώδης για την ορθή, ασφαλή και αποδοτική λειτουργία του συστήματος υδρογόνου ή για τη δυνατότητα αμφίδρομης ροής, περιλαμβανομένων των σταθμών συμπίεσης·</p>	<p>3) όσον αφορά το υδρογόνο:</p> <p>α) αγωγοί μεταφοράς για τη μεταφορά υδρογόνου, οι οποίοι δίνουν πρόσβαση σε πολλαπλούς χρήστες του δικτύου, με διαφανή τρόπο και χωρίς διακρίσεις, και περιέχουν κυρίως αγωγούς υδρογόνου υψηλής πίεσης, με εξαίρεση τους αγωγούς για την τοπική διανομή υδρογόνου·</p> <p>β) υπόγειες εγκαταστάσεις αποθήκευσης που είναι συνδεδεμένες με τους αγωγούς υδρογόνου υψηλής πίεσης του σημείου α)·</p> <p>γ) εγκαταστάσεις παραλαβής, αποθήκευσης και επαναεριοποίησης ή αποσυμπίεσης υγροποιημένου υδρογόνου ή υδρογόνου ενσωματωμένου σε άλλες χημικές ουσίες με στόχο την έγχυση του υδρογόνου στο δίκτυο·</p> <p>δ) κάθε εξοπλισμός ή εγκατάσταση που είναι ουσιώδης για την ορθή, ασφαλή και αποδοτική λειτουργία του συστήματος υδρογόνου ή για τη δυνατότητα αμφίδρομης ροής, περιλαμβανομένων των σταθμών συμπίεσης·</p>

Κείμενο που προτείνει η Ευρωπαϊκή Επιτροπή	Τροπολογία της ΕτΠ
<p>Οποιοδήποτε από τα στοιχεία ενεργητικού που απαριθμούνται στα στοιχεία α), β), γ) και δ) μπορεί να είναι νεόδημο στοιχείο ή στοιχείο που έχει μετατραπεί από φυσικό αέριο ειδικά για το υδρογόνο, ή συνδυασμός των δύο.</p>	<p>ε) κάθε εξοπλισμός ή εγκατάσταση που επιτρέπει τη χρήση καθαρού υδρογόνου ως καυσίμου στον τομέα των μεταφορών στο πλαίσιο του κεντρικού και του εκτεταμένου δικτύου ΔΕΔ-Μ.</p> <p>Οποιοδήποτε από τα στοιχεία ενεργητικού που απαριθμούνται στα στοιχεία α), β), γ) και δ) μπορεί να είναι νεόδημο στοιχείο ή στοιχείο που έχει μετατραπεί από φυσικό αέριο ειδικά για το υδρογόνο, ή συνδυασμός των δύο.</p>

Αιτιολογία

Η συμπερίληψη θα οδηγήσει σε καλύτερη διασύνδεση των πολιτικών μεταφορών και ενέργειας. Είναι σημαντικό να συμπεριληφθεί τόσο το κεντρικό όσο και το εκτεταμένο ΔΕΔ-Μ, καθώς αυτό ευθυγραμμίζεται καλύτερα με τις υφιστάμενες περιφέρειες όπου έχουν προγραμματιστεί μεγάλης κλίμακας επενδύσεις στο υδρογόνο.

Τροπολογία 16

Παράρτημα IV

Κείμενο που προτείνει η Ευρωπαϊκή Επιτροπή	Τροπολογία της ΕτΠ
<p>ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ IV</p> <p>ΚΑΝΟΝΕΣ ΚΑΙ ΔΕΙΚΤΕΣ ΣΧΕΤΙΚΑ ΜΕ ΤΑ ΚΡΙΤΗΡΙΑ ΓΙΑ ΤΑ ΕΡΓΑ ΚΟΙΝΟΥ ΕΝΔΙΑΦΕΡΟΝΤΟΣ ΚΑΙ ΓΙΑ ΤΑ ΕΡΓΑ ΑΜΟΙΒΑΙΟΥ ΕΝΔΙΑΦΕΡΟΝΤΟΣ</p> <p>γ) όσον αφορά τα ευφυή δίκτυα ηλεκτρικής ενέργειας, το έργο αφορά εξοπλισμό και εγκαταστάσεις μεσαίας και υψηλής τάσης. Περιλαμβάνει διαχειριστές συστημάτων μεταφοράς, διαχειριστές συστημάτων μεταφοράς και διανομής ή διαχειριστές συστημάτων διανομής τουλάχιστον από δύο κράτη μέλη. Οι διαχειριστές συστημάτων διανομής μπορούν να συμμετέχουν μόνο με την υποστήριξη των διαχειριστών συστημάτων μεταφοράς τουλάχιστον δύο κρατών μελών, οι οποίοι συνδέονται στενά με το έργο και διασφαλίζουν τη διαλεπτομερή λειτουργία. Ένα έργο καλύπτει τουλάχιστον 50 000 χρήστες, εταιρείες παραγωγής, καταναλωτές ή παραγωγούς-καταναλωτές ηλεκτρικής ενέργειας, σε ζώνη κατανάλωσης τουλάχιστον 300 Gwh/έτος, από τα οποία τουλάχιστον το 20 % προέρχεται από μεταβλητές ανανεώσιμες πηγές ενέργειας·</p>	<p>ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ IV</p> <p>ΚΑΝΟΝΕΣ ΚΑΙ ΔΕΙΚΤΕΣ ΣΧΕΤΙΚΑ ΜΕ ΤΑ ΚΡΙΤΗΡΙΑ ΓΙΑ ΤΑ ΕΡΓΑ ΚΟΙΝΟΥ ΕΝΔΙΑΦΕΡΟΝΤΟΣ ΚΑΙ ΓΙΑ ΤΑ ΕΡΓΑ ΑΜΟΙΒΑΙΟΥ ΕΝΔΙΑΦΕΡΟΝΤΟΣ</p> <p>γ) όσον αφορά τα ευφυή δίκτυα ηλεκτρικής ενέργειας, το έργο αφορά εξοπλισμό και εγκαταστάσεις κυρίως υψηλής, ή μεσαίας τάσης. Περιλαμβάνει διαχειριστές συστημάτων μεταφοράς ή διανομής τουλάχιστον από δύο κράτη μέλη, οι οποίοι καλύπτουν τουλάχιστον 50 000 χρήστες που παράγουν ή καταναλώνουν ηλεκτρική ενέργεια ή και τα δύο σε ζώνη κατανάλωσης τουλάχιστον 300 Gwh/έτος, από τα οποία τουλάχιστον το 20 % προέρχεται από εκ φύσεως μεταβλητές ανανεώσιμες πηγές ενέργειας. Το έργο μπορεί επίσης να προβλέπει εικονική διασυννοριακή σύνδεση·</p>

Αιτιολογία

Τα έξυπνα δίκτυα χαμηλής τάσης ενθαρρύνουν τους καταναλωτές ώστε να καταστούν παραγωγοί-καταναλωτές και συμβάλλουν στην ενεργειακή μετάβαση. Έργα έξυπνων δικτύων υποεκπροσωπούνται επί του παρόντος στον κατάλογο ΕΚΕ λόγω του περιοριστικού ορισμού των έξυπνων δικτύων στον ισχύοντα κανονισμό για τις διευρωπαϊκές ενεργειακές υποδομές. Η τροπολογία αποσκοπεί στη διεύρυνση του ορισμού.

II. ΣΥΣΤΑΣΕΙΣ ΠΟΛΙΤΙΚΗΣ

Η ΕΥΡΩΠΑΪΚΗ ΕΠΙΤΡΟΠΗ ΤΩΝ ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΩΝ

1. επικροτεί την πρόταση κανονισμού για την αναθεώρηση των κατευθυντήριων γραμμών για τις διευρωπαϊκές ενεργειακές υποδομές (ΔΕΔ-Ε). αναγνωρίζει ότι, παρόλο που οι στόχοι του ισχύοντος κανονισμού παραμένουν σε μεγάλο βαθμό έγκυροι, το υφιστάμενο πλαίσιο των ΔΕΔ-Ε δεν αντικατοπτρίζει ακόμη πλήρως τις αναμενόμενες αλλαγές στο ενεργειακό σύστημα που θα προκύψουν από το νέο πολιτικό πλαίσιο και από τις ραγδαίες τεχνολογικές εξελίξεις, οι οποίες αποσκοπούν στην αναβάθμιση των στόχων για το 2030, καθώς και του στόχου της κλιματικής ουδετερότητας έως το 2050 στο πλαίσιο της Ευρωπαϊκής Πράσινης Συμφωνίας. Τονίζει ότι η κλιματική αλλαγή που δεν μπορεί να προληφθεί στην παρούσα φάση, θα έχει σημαντικό αντίκτυπο στην Ευρώπη παρά τις προσπάθειες μετριασμού της κλιματικής αλλαγής και προσαρμογής σε αυτήν και, ως εκ τούτου, καλεί την Επιτροπή και τα κράτη μέλη να εντείνουν τις προσπάθειές τους για την επικαιροποίηση των ενεργειακών υποδομών ως βασικού καταλύτη της ενεργειακής μετάβασης, διασφαλίζοντας συγχρόνως την προστασία του κλίματος και της φύσης, καθώς και τη συμμόρφωση με τα κριτήρια βιωσιμότητας υπό το πρίσμα των ΣΒΑ·

2. εκφράζει την ικανοποίησή της για το γεγονός ότι το μελλοντικό πλαίσιο θα διατηρήσει τον κεντρικό ρόλο των περιφερειακών ομάδων στη διαδικασία προσδιορισμού και επιλογής των έργων κοινού ενδιαφέροντος, όπου είναι πρωταρχικής σημασίας να διασφαλίζεται σχετική περιφερειακή και τοπική εκπροσώπηση·
3. εκφράζει την ικανοποίησή της για την πρόταση επικαιροποίησης του καταλόγου των έργων κοινού ενδιαφέροντος (ΕΚΕ), ώστε αυτός να αντικατοπτρίζει επαρκώς τις τελευταίες τεχνολογικές εξελίξεις και να καλύπτει όλες τις σχετικές κατηγορίες υποδομών, με στόχο την επίτευξη των στόχων της κλιματικής ουδετερότητας και της ασφάλειας εφοδιασμού. Ειδικότερα, επικροτεί την ενσωμάτωση λύσεων έξυπνων δικτύων, την ενοποίηση έξυπνων συστημάτων (συστήματα ηλεκτρικής ενέργειας και αερίου και άλλοι τομείς), την παραγωγή υδρογόνου και συνθετικών αερίων από ανανεώσιμες πηγές ενέργειας, ηλεκτρολύτες, υπεράκτια δίκτυα και συστήματα διανομής. Τονίζει το τεράστιο δυναμικό της τηλεθέρμανσης και της τηλεψύξης από τις ανανεώσιμες πηγές ενέργειας και την απορριπτόμενη θερμότητα, ενίοτε σε περιφερειακή κλίμακα και πέραν των συνόρων των κρατών μελών. Επιδοκιμάζει την εξαίρεση των υποδομών φυσικού αερίου για το μεθάνιο και τους αγωγούς πετρελαίου, όπου αυτό δεν έχει αρνητικές επιπτώσεις ή ανεπιθύμητες παρενέργειες λόγω της ιδιαίτερης τοπικής ή περιφερειακής κατάστασης·
4. επικροτεί την υποχρέωση για όλα τα έργα να πληρούν υποχρεωτικά κριτήρια βιωσιμότητας και να τηρούν την αρχή του «μη βλάπτει», όπως ορίζεται στην Ευρωπαϊκή Πράσινη Συμφωνία (σύμφωνα με το άρθρο 17 του κανονισμού της ΕΕ περί ταξινόμησης⁽¹⁾), ως σημαντικό βήμα πρόόδου στην κατεύθυνση της επίτευξης των συλλογικών οικολογικών στόχων της ΕΕ·
5. επισημαίνει ότι η αξιολόγηση των έργων στο πλαίσιο του ΔΕΔ-Ε περιλαμβάνει πολλά στοιχεία που πρέπει να συνεκτιμηθούν, και ειδικότερα τις ιδιαίτερες τοπικές και περιφερειακές προκλήσεις λόγω της ενεργειακής μετάβασης και των κλιματικών στόχων, τη σημασία της ενεργειακής ευστάθειας, ασφάλειας και εφοδιασμού, την πρόσβαση σε ενέργεια για όλους τους Ευρωπαίους πολίτες με διατήρηση του οικονομικά προσιτού χαρακτήρα της, την καταπολέμηση της ενεργειακής φτώχειας, το σύνδεσμο με τις εθνικές, περιφερειακές και τοπικές ενεργειακές στρατηγικές και τη συνοχή με τα ήδη υφιστάμενα προγράμματα και έργα·
6. επισημαίνει ότι οι ενεργειακές υποδομές μπορούν να διαδραματίσουν κεντρικό ρόλο στην ενεργειακή μετάβαση και μπορούν να έχουν σημαντικό περιβαλλοντικό και οικονομικό αντίκτυπο. Καλεί, ως εκ τούτου, την Επιτροπή να θεσπίσει έναν μόνιμο μηχανισμό διαλόγου των περιφερειακών ομάδων με τις ενδιαφερόμενες τοπικές και περιφερειακές αρχές, ο οποίος να συνάδει με το πλαίσιο του πολυεπίπεδου διαλόγου για το κλίμα και την ενέργεια, όπως θεσπίστηκε από τον κανονισμό για τη διακυβέρνηση της Ενεργειακής Ένωσης·
7. εμμένει στην ανάγκη για ένα ισχυρό πλαίσιο χορήγησης αδειών. Επί του παρόντος, οι διαδικασίες χορήγησης αδειών, ακόμη και για έργα κοινού ενδιαφέροντος, εξακολουθούν να είναι πολύ χρονοβόρες. Οι αντικρουόμενες προϋπάρχουσες διαδικασίες, ενίοτε σε συνδυασμό με ένα συγκεκριμένο θεσμικό πλαίσιο, μπορεί να δυσχεράνουν την πρόοδο σε ορισμένα κράτη μέλη. Επιπλέον, μπορεί επίσης να υπάρξει αντίθεση του κοινού λόγω ανεπαρκούς αποδοχής από τα ενδιαφερόμενα μέρη·
8. ζητεί να εξεταστεί προσεκτικά η αναγνώριση καθεστώτος προτεραιότητας σε ΕΚΕ και να αποκλειστεί η χορήγησή του για τα έργα εκείνα που θα μπορούσαν να έχουν αρνητικό αντίκτυπο στο κλίμα ή στους προστατευόμενους οικοτόπους ή τα προστατευόμενα είδη·
9. υπογραμμίζει πως οι διαδικασίες αδειοδότησης πρέπει να διεκπεραιώνονται με την αναγκαία δέουσα επιμέλεια. Ωστόσο, η ΕΤΠ στηρίζει τα βήματα που προτείνονται στο άρθρο 10 της πρότασης κανονισμού με στόχο την εξασφάλιση εύλογου χρόνου ολοκλήρωσης των διαδικασιών αδειοδότησης από τους διάφορους αρμόδιους φορείς. Η θέσπιση υπηρεσιών μίας στάσης με ικανές αρμοδιότητες, εξουσίες λήψης αποφάσεων και σαφείς προθεσμίες είναι ουσιαστικής σημασίας προς τούτο. Αυτό με τη σειρά του θα οδηγήσει σε μεγαλύτερη ασφάλεια για τους συμμετέχοντες στο έργο και σε καλύτερη εκτίμηση της έκθεσής τους σε κίνδυνο καθώς εισέρχονται στη διαδικασία·
10. εκφράζει την ικανοποίησή της για την αυξανόμενη προσοχή που δίδεται στην Ευρωπαϊκή Ένωση στον ρόλο του καθαρού υδρογόνου, κατά προτίμηση από ανανεώσιμες πηγές ενέργειας, και επικροτεί την παρούσα πρόταση της Ευρωπαϊκής Επιτροπής, η οποία ανταποκρίνεται στην έκκληση της ΕΤΠ για τη δημιουργία ενός πιο υποστηρικτικού νομικού πλαισίου της ΕΕ για την ανάπτυξη της αγοράς και των υποδομών μέσω της αναθεώρησης της σχετικής νομοθεσίας της ΕΕ για τα διευρωπαϊκά δίκτυα ενέργειας και, ειδικότερα, της κατάλληλης προσαρμογής των απαιτήσεων για τα έργα κοινού ενδιαφέροντος (ΕΚΕ) που βασίζονται στα ΔΕΔ-Ε⁽²⁾ και στα δεκαετή προγράμματα ανάπτυξης δικτύων (ΔΠΑΔ)· στηρίζει επίσης τη θέσπιση συγκεκριμένων κατηγοριών υποδομών υδρογόνου στον κανονισμό ΔΕΔ-Ε όπως δίκτυα μεταφοράς υδρογόνου (συμπεριλαμβανομένων υφιστάμενων αγωγών φυσικού αερίου προσαρμοσμένων για το καθαρό υδρογόνο), διανομή και αποθήκευση καθώς και ηλεκτρολύτες, οι οποίες πρέπει να είναι επιλέξιμες για χρηματοδότηση από το Μηχανισμό «Συνδέοντας την Ευρώπη» (ΜΣΕ)·

(1) Κανονισμός (ΕΕ) 2020/852 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 18ης Ιουνίου 2020, σχετικά με τη θέσπιση πλαισίου για τη διευκόλυνση των βιώσιμων επενδύσεων και για την τροποποίηση του κανονισμού (ΕΕ) 2019/2088 (ΕΕ L 198 της 22.6.2020, σ. 13).

(2) Γνωμοδότηση με θέμα «Προς έναν χάρτη πορείας για το καθαρό υδρογόνο — Η συμβολή των τοπικών και των περιφερειακών αρχών στην προσπάθεια για μια κλιματικά ουδέτερη Ευρώπη» — Birgit HONÉ (DE/PES), CoR 2020-549.

11. τονίζει την ανάγκη εξηλεκτρισμού και το ρόλο του καθαρού υδρογόνου στην απεξάρτηση από τα ορυκτά καύσιμα και τη μείωση των υπολειμματικών εκπομπών από ρυπογόνους κλάδους όπως η βιομηχανία και οι βαριές μεταφορές, όπου ο απευθείας εξηλεκτρισμός ενδέχεται να είναι περιορισμένος· υπενθυμίζει πως το ανανεώσιμο υδρογόνο πρέπει να αποτελεί προτεραιότητα και πως το υδρογόνο χαμηλών ανθρακούχων εκπομπών πρέπει να χρησιμοποιείται για σκοπούς απαλλαγής από τις ανθρακούχες εκπομπές μέχρις ότου το ανανεώσιμο υδρογόνο να μπορεί να επιτελέσει μόνο του αυτό το ρόλο· καλεί, συνεπώς, τα όργανα της ΕΕ, τα κράτη μέλη και τη βιομηχανία να ενισχύσουν την ικανότητα ανανεώσιμης ηλεκτρικής ενέργειας και υδρογόνου προκειμένου να αποφευχθεί ο αντιπαραγωγικός ανταγωνισμός μεταξύ ηλεκτρολυτών για την παραγωγή υδρογόνου και για άλλες άμεσες χρήσεις της ανανεώσιμης ηλεκτρικής ενέργειας⁽³⁾. Επιπλέον, καλεί την Επιτροπή να ορίσει σαφή ταξινόμια των «ανανεώσιμων» αερίων·
12. υπογραμμίζει ότι οι κλιματικά ουδέτερες μεταφορές (κινητικότητα) καθώς και η παραγωγή καθαρού υδρογόνου απαιτούν έγκαιρη και ουσιαστική αύξηση της ικανότητας παραγωγής ενέργειας από ανανεώσιμες πηγές και των συναφών τεχνολογιών στην ΕΕ·
13. υπογραμμίζει ότι είναι ζωτικής σημασίας οι δραστηριότητες στο πλαίσιο του κανονισμού ΔΕΔ-Ε να ευθυγραμμίζονται πλήρως με τα συναφή μέσα σχεδιασμού, ιδίως τα εθνικά σχέδια για την ενέργεια και το κλίμα (ΕΣΕΚ). Επαναλαμβάνει, στο πλαίσιο αυτό, ότι είναι σημαντικό οι τοπικές και οι περιφερειακές αρχές να είναι σε θέση να συμβάλλουν πλήρως στα ΕΣΕΚ των κρατών μελών τους και ζητεί τη βέλτιστη εκπροσώπηση των τοπικών και των περιφερειακών αρχών καθ' όλη τη διάρκεια αυτής της διαδικασίας·
14. υπενθυμίζει ότι ο τομέας των μεταφορών ευθύνεται για ένα τέταρτο των εκπομπών CO₂ στην ΕΕ και αποτελεί το μόνο κλάδο όπου οι εκπομπές δεν έχουν μειωθεί σε σχέση με τα επίπεδα του 1990· υπογραμμίζει το δυναμικό του υδρογόνου να καταστεί ένα από τα μέσα για τη μείωση των εκπομπών CO₂ στις μεταφορές, ιδίως όπου ο πλήρης εξηλεκτρισμός είναι πιο δύσκολος ή για την ώρα αδύνατος· τονίζει πως η ανάπτυξη υποδομών ανεφοδιασμού είναι αναγκαία για την τόνωση της χρήσης υδρογόνου στις μεταφορές·
15. θεωρεί ότι στο πλαίσιο της αναθεώρησης του κανονισμού για το διευρωπαϊκό δίκτυο μεταφορών (ΔΕΔ-Μ)⁽⁴⁾ θα πρέπει να δοθεί πολύ μεγαλύτερη έμφαση στις τεχνολογίες πρόωσης χαμηλών ανθρακούχων εκπομπών για τα βαρέα φορτηγά οχήματα, τα πούλμαν και την εσωτερική ναυσιπλοΐα, όπως οι ηλεκτρικοί κινητήρες που τροφοδοτούνται μέσω κυψελών καυσίμου υδρογόνου ή εναέριων γραμμών τροφοδότησης, καθώς και άλλες πηγές ενέργειας που πληρούν τις απαιτήσεις βιωσιμότητας και μείωσης των εκπομπών. Η ανάπτυξη των σχετικών υποδομών, αρχικά κατά μήκος των διαδρόμων του κεντρικού και του εκτεταμένου δικτύου αποτελεί προϋπόθεση για την ανάπτυξη των εν λόγω τεχνολογιών. Ο ΜΣΕ θα πρέπει να παρέχει επαρκή χρηματοδότηση για τον σκοπό αυτόν·
16. υπογραμμίζει την ανάγκη δημιουργίας συνεργιών μεταξύ του ΔΕΔ-Μ, του ΔΕΔ-Ε και των στρατηγικών εναλλακτικών καυσίμων, και σε αυτό το πλαίσιο επικροτεί την πρόθεση της Επιτροπής να αναπτύξει υποδομές ανεφοδιασμού υδρογόνου στο πλαίσιο της Στρατηγικής για βιώσιμη και έξυπνη κινητικότητα και να επανεξετάσει την αναθεώρηση της Οδηγίας για τις υποδομές εναλλακτικών καυσίμων, που παρέχει την ευκαιρία να τεθούν συγκεκριμένες απαιτήσεις και εναρμονισμένα πρότυπα για τη σταδιακή ανάπτυξη σταθμών ανεφοδιασμού υδρογόνου στα κράτη μέλη, τις περιφέρειες και τις πόλεις·
17. φρονεί πως πρέπει να υιοθετηθεί πιο ανοιχτόμυαλη προσέγγιση όσον αφορά τον ορισμό των διασυνοριακών έργων, προκειμένου να εξετάζονται όχι μόνο μεγάλα έργα μεταφοράς αλλά και τοπικά, αποκεντρωμένα και συχνά συμμετοχικά έργα έξυπνων δικτύων χωρίς φυσικά σύνορα. Τα περιφερειακά και τοπικά αποκεντρωμένα έργα πέραν των εθνικών συνόρων θα μπορούσαν πράγματι να έχουν θετικές συνέπειες όχι μόνο για τα περιφερειακά και εθνικά συστήματα, αλλά και σε πολυάριθμα κράτη μέλη, π.χ. μέσω της ενσωμάτωσης ανανεώσιμων πηγών ενέργειας, της επίλυσης προβλημάτων συμφόρησης και της αποφυγής αρνητικών εξωτερικών παραγόντων·
18. τονίζει πως για τη διευκόλυνση της επίτευξης των ενεργειακών και κλιματικών στόχων της ΕΕ και για τη χειραφέτηση των καταναλωτών, το πλαίσιο ΔΕΔ-Ε πρέπει να αναθεωρηθεί προκειμένου να περιλαμβάνει και να ωφελείται πλήρως από τη συνεισφορά των παραγωγών-καταναλωτών, των τοπικών ενεργειακών κοινοτήτων και των νέων τεχνολογιών⁽⁵⁾· τονίζει τη σημασία του δικτύου χαμηλής και μεσαίας τάσης, όπου πρέπει να δημιουργηθούν οι υποδομές για πληθώρα νέων, αποκεντρωμένων παραγωγών που θα τροφοδοτούν με ηλεκτρική ενέργεια το σύστημα· υπογραμμίζει πως είναι επίσης ανάγκη να συνδεθούν οι μικρές κλίμακας παραγωγοί με τα δίκτυα χαμηλής και μεσαίας τάσης· καλεί την Επιτροπή να παράσχει πλαίσιο για την ομαδοποίηση πολυάριθμων μικρότερων έργων, προκειμένου να τους επιτραπεί η πλήρωση των κριτηρίων δύναμης του ισχύοντος κανονισμού. Η ευελιξία σε αυτό το πλαίσιο είναι εξαιρετικά σημαντική προκειμένου οι τοπικές και περιφερειακές αρχές να μπορούν να συγκροτήσουν ομαδοποιημένα έργα και να λάβουν ενδεχομένως χρηματοδότηση για αυτά·

(3) Η αρχή της προσθετικότητας προτάθηκε από το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο στην έκθεσή του με τίτλο «Μια ευρωπαϊκή στρατηγική για το υδρογόνο» (A9-0116/2021 ITRE, εισηγητής: Jens Geier).

(4) https://www.europarl.europa.eu/doceo/document/A-9-2021-0116_EL.html

(5) Όπως η αποθήκευση ενέργειας, η απόκριση ζήτησης, τα μικροδίκτυα (δυναμικά διασυνοριακά), η ηλεκτροκίνηση.

19. παρατηρεί ότι, στον κανονισμό ΔΕΔ-Ε, ως κεντρικό πυλώνα της ανάπτυξης των ενεργειακών υποδομών της Ευρωπαϊκής Ένωσης και, ως εκ τούτου, καθοριστικό παράγοντα για την επίτευξη της κλιματικής ουδετερότητας, τηρούνται, σε γενικές γραμμές, οι αρχές της ενεργού επικουρικότητας και αναλογικότητας. Αναδεικνύει την προστιθέμενη αξία της περιφερειακής συνεργασίας κατά την υλοποίηση διασυνοριακών έργων, τη διαφάνεια, την κανονιστική ασφάλεια και την πρόσβαση σε χρηματοδότηση. Ζητεί την πλήρη συμμετοχή των τοπικών και των περιφερειακών αρχών ως εταίρων και όχι μόνο ως ενδιαφερόμενων μερών, σύμφωνα με τις εν λόγω αρχές της ενεργού επικουρικότητας και αναλογικότητας.

Βρυξέλλες, 1η Ιουλίου 2021.

Ο Πρόεδρος
της Ευρωπαϊκής Επιτροπής των Περιφερειών
Απόστολος ΤΖΙΤΖΙΚΩΣΤΑΣ

ISSN 1977-0901 (ηλεκτρονική έκδοση)
ISSN 1725-2415 (έντυπη έκδοση)

Υπηρεσία Εκδόσεων
της Ευρωπαϊκής Ένωσης
L-2985 Λουξεμβούργο
ΛΟΥΞΕΜΒΟΥΡΓΟ

EL